

07.04.2015

Kokousaika 07.04.2015 16:00 - 16:38

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rauhamäki, Tatu kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Pajamäki, Osku varapuheenjohtaja
Kari, Emma varapuheenjohtaja
Karhuvaara, Arja saapui 16:06, poissa: 348 ja 349 §:t
Kivekäs, Otso
Modig, Silvia
Männistö, Lasse
Oskala, Hannu
Peltokorpi, Terhi
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rissanen, Laura
Torsti, Pilvi
Vainikka, Mirka
Nyholm, Henrik varajäsen

Muut

Puoskari, Mari kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry kaupunginvaltuuston 1.
varapuheenjohtaja
Paavolainen, Sara kaupunginvaltuuston 2.
varapuheenjohtaja
Viljanen, Ritva apulaiskaupunginjohtaja
Sutinen, Pia vs. apulaiskaupunginjohtaja
Sinnemäki, Anni apulaiskaupunginjohtaja
Korhonen, Tapio kansliapäällikkö
Saxholm, Tuula rahoitusjohtaja
Summanen, Juha hallintojohtaja
Sarvilinna, Sami kaupunginlakimies
Kari, Tapio viestintäpäällikkö
Peltonen, Antti hallintopäällikkö
poistui 16:19, poissa: 365 - 377 §:t
Andersson, Victor kaupunginsihteeri
Erroll, Katri vs. kaupunginsihteeri
Härmälä, Timo kaupunginsihteeri

07.04.2015

	Matikainen, Kristiina	kaupunginsihteeri
	Mickwitz, Leena	kaupunginsihteeri
	Nyfors, Maria	kaupunginsihteeri
	Rautanen, Marja-Liisa	kaupunginsihteeri
	Thodén, Annikki	vs. kaupunginsihteeri
	Vallittu, Anja	kaupunginsihteeri
	Lindén, Timo	vs. apulaiskaupunginsihteeri
	Menna, Lauri	hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Tatu Rauhamäki	kaupunginhallituksen puheenjohtaja 348 - 377 §:t
Esittelijät		
	Anni Sinnemäki	apulaiskaupunginjohtaja 353 - 355, 365 - 372, 376 ja 377 §:t
	Tatu Rauhamäki	kaupunginhallituksen puheenjohtaja 356 §
	Ritva Viljanen	apulaiskaupunginjohtaja 348 - 352, 357 - 363, 373 ja 374 §:t
	Pia Sutinen	vs. apulaiskaupunginjohtaja 364 ja 375 §:t
Pöytäkirjanpitäjä		
	Lauri Menna	hallintoasiantuntija 348 - 377 §:t

07.04.2015

§	Asia	
348	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
349	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
350	Kj/1	V 22.4.2015, Kaupunginorkesterin johtokunnan varajäsenen valinta
351	Kj/2	V 22.4.2015, Kaj / Kunnan asukkaan aloite Lasipalatsin sisäpihan (vanhan linja-autoaseman) elävöittämiseksi
352	Kj/3	V 22.4.2015, Kaj / Kunnan asukkaan aloitteet Hakaniemen sillan korvaavasta tunnelivaihtoehdosta
353	Kaj/1	V 22.4.2015, Kruununhaan tonttien 11/6, 14/6, 14/12, 15/4, 16/9, 19/2, 21/1, 22/6 ja 23/10 asemakaavan muuttaminen (nro 12266, Kruununhaan arvokkaat porrashuoneet)
354	Kaj/2	V 22.4.2015, Ullanlinnan tontin 104/14 asemakaavan muuttaminen (nro 12264, Punanotkonkatu 2)
355	Kaj/3	V 22.4.2015, Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) seurantaraportti 2015
356	Pj/1	Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien vuosilomien vahvistaminen lomakautena
357	Kj/3	Vaalitoimikuntien asettaminen ja jäsenten nimeäminen vuoden 2015 eduskuntavaaleja varten
358	Kj/4	Valtuutettu Hannu Oskalan toivomusponsi luottamuselinten kokoustilojen sisäilmaongelmista ja korvaavien tilojen järjestämisestä
359	Kj/5	Tietotekniikkaohjelma 2015–2017
360	Kj/6	Primäärilainan myöntäminen erälle asuntotuotantotoimikunnan hankkeelle
361	Kj/7	Maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamiseen varatun määrärahan käyttö
362	Kj/8	Muutos vaalipäivän äänestyspaikkoihin äänestysalueilla 28D ja 28E eduskuntavaaleissa 2015
363	Kj/9	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
364	Kj/10	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

07.04.2015

365	Ryj/1	Lausunto Etelä - Suomen aluehallintovirastolle hakemuksesta Varsasaaren yhteysvenelaiturin uusimiseen sekä siihen liittyviin ruoppaus- ja täyttötöihin
366	Ryj/2	Lausunto ehdotuksesta Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosiksi 2016 - 2021
367	Ryj/3	Lausunto ehdotuksesta Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi
368	Ryj/4	Esteettömyysasioiden neuvottelukunnan asettaminen 2015 alkavaksi toimikaudeksi
369	Ryj/5	Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle hallituksen esityksestä laiksi kaupunkiraideliikenteestä
370	Ryj/6	Lausunto ehdotuksesta Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi vuosiksi 2016-2021
371	Ryj/7	Iltakouluasia: Helsinki LED-hankkeen selvitys ledeihin siirtymisen aikataulusta ja kustannuksista
372	Ryj/8	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
373	Sj/1	Tietokeskuksen johtajan sijaisen määrääminen
374	Sj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
375	Stj/1	Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle hallituksen esityksen luonnoksesta varhaiskasvatuslaiksi
376	Kaj/1	Toimistotilojen vuokraus rakennusviraston käyttöön, Elimäenkatu 5
377	Kaj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

07.04.2015

Kj/1

§ 348

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Raatikaisen ja Rissasen sekä varatarkastajiksi jäsenet Peltokorven ja Vainikan.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Honkasalon ja Rissasen sekä varatarkastajiksi jäsenet Peltokorven ja Vainikan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

07.04.2015

Kj/2

§ 349

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

07.04.2015

Kj/1

§ 350

V 22.4.2015, Kaupunginorkesterin johtokunnan varajäsenen valinta

HEL 2015-003723 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Bilal Dalkilicille vapautuksen kaupunginorkesterin johtokunnan varajäsenen luottamustoimesta ja
2. valita _____ Johanna Sandbergin uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunginorkesterin johtokuntaan vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

1 Bilal Dalkilicin eronpyyntö

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

07.04.2015

Kj/1

Bilal Dalkilic (RKP) pyytää 23.3.2015 vapautusta kaupunginorkesterin johtokunnan varajäsenen luottamustoimesta.

Kaupunginvaltuusto valitsi 16.1.2013, 5 § Bilal Dalkilicin varajäseneksi kaupunginorkesterin johtokuntaan toimikaudeksi 2013 - 2016. Kaupunginvaltuuston olisi valittava uusi jäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

1 Bilal Dalkilicin eronpyyntö

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginorkesterin johtokunta
Kaupunginkanslia

07.04.2015

Kj/2

§ 351

V 22.4.2015, Kaj / Kunnan asukkaan aloite Lasipalatsin sisäpihan (vanhan linja-autoaseman) elävöittämiseksi

HEL 2014-015629 T 10 05 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuntalaisaloite, Lasipalatsin sisäpiha parempaan käyttöön
- 2 Rakennusvalvontaviraston lausunto
- 3 Kaupunkikuvaneuvottelukunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kunnan asukas ***** on 29.12.2014 tehnyt aloitteen, että Lasipalatsin ankea (vanhan linja-autoaseman) sisäpiha elävöitetään ja kehitetään pienravintola-alueeksi. Aloitteen ideana on muuttaa nykyisin ankea ja vähäisessä käytössä oleva alue viihtyisäksi ja kaupunkikulttuuria edistäväksi. Kehittämisidean taustalla on samantapainen pysyvä ja ympäri vuoden toimiva pienravintola- ja ruokamarkkina-alue kuin Wienin kaupungin Naschmarkt.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettujen toimenpiteet. Kaupunginvaltuuston tietoon on saatettava vähintään

kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa kunnan asukkaan aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet. Käsiteltäessä kunnan asukkaan aloitteita sallitaan keskustelu. Kaupunginhallituksen on saatettava käydystä keskustelusta laadittu pöytäkirja kysymyksessä olevien asioiden valmistelussa huomioon otettavaksi.

Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja toteaa, että aloitteesta on saatu päätöshistoriasta ja liitteistä ilmenevät kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston, rakennusviraston, rakennusvalvontaviraston, ympäristökeskuksen sekä kulttuurikeskuksen ja nuorisokeskuksen lausunnot. Rakennusvalvontaviraston lausunnon liitteenä on kaupunkikuvaneuvottelukunnan lausunto.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja vastasi aloitteen tekijälle kirjeellään 20.3.2015 ja nojautui vastauksessaan lausunnoissa esitettyihin johtopäätöksiin. Vastaus ilmenee päätöshistoriasta.

Vastauksessa käsiteltiin Lasipalatsin aukion ajankohtaisia suunnitelmia, pienravintola- ja ruokatoritoiminnan yleisiä edellytyksiä sekä mahdollisia sijaintipaikkoja.

Vastauksessa todettiin, että Lasipalatsin aukion muuttaminen kaupunkilaisia palvelemaan käyttöön on ollut myös kaupungin tavoitteena. Linja-autoaseman muutettua Kamppiin aukio muutettiin ravintoloiden ulkoterasseiksi ja kaupunkitapahtumien näyttämöksi. Aukion ilme jäi kuitenkin asfalttiseksi entiseksi linja-autokentäksi, mikä tapahtumien ulkopuolisena aikana on herättänyt kaupunkilaisissa tyytymättömyyttä.

Lasipalatsin aukiolla on järjestetty vuosittain muutamia suurempia tapahtumia, joihin on osallistunut kymmeniä erilaisia elintarvikemyyjiä. Yksi tapahtumista on kiinalainen uusivuosi. Aukiolla järjestettävät tapahtumat ovat olleet tilapäisiä, korkeintaan viikon kestäviä tapahtumia, joissa vesi-, sähkö- ja wc- sekä jätehuoltojärjestelyt on toteutettu tilapäisin ratkaisuin.

Kaupunginvaltuusto päätti 2014 keväällä perustaa uuden yhtiön, Helsingin Lasipalatsi Oy:n, Amos Andersonin taidemuseon kanssa hallinnoimaan Lasipalatsia ja pihaa. Parhaillaan valmistellaan asemakaavan muutosta Amos Andersonin taidemuseota varten.

Taidemuseohanke tulee toteutuessaan muuttamaan aukion käyttöä ja ilmettä. Osa aukiosta tulee taidemuseon ulko-näyttelytiloiksi, osa varataan kaupunki- ja kulttuuritapahtumia varten sekä yleiseen jalankulkuun ja oleskeluun. Lisäksi aukiolta varataan tilaa Pisararautatien keskusta-aseman sisäänkäyntiä varten. Aukiolle tulee myös museon kattoikkunarakenteita.

Muutokset kohentavat aukion ilmettä nykyisestäään ja tuovat sille uusia toimintoja, mutta esim. ulkotarjoilualueetta on tarkoitus varata nykyistä pienimuotoisemmin.

Museon rakentaminen alkaa nykyisen suunnitelman mukaan vuoden 2015 aikana. Uusien toimintojen sijoituttua aukiolle sen kaupunkitapahtumille varattu alue on vain murto-osa Wienin suositusta Naschmarkt -alueesta, joten esitetynkaltaisen pienravintola- ja ruokamarkkinatoiminnan sijoittaminen Lasipalatsin sisäpihalle ei ole mahdollista.

Aloitteen idea on kuitenkin kiinnostava ja kannatettava ja voisi olla luonteva osa Helsingin tavoitetta olla varteenotettava eurooppalainen ruokakaupunki. Sijaintipaikaksi voisi miettiä muita keskustan keskeisiä alueita.

Kauppatorin ja Senaatintorin välissä olevaa Torikortteleiden aluetta on elävöitetty jo useamman vuoden ajan kaupungin tytäryhtiön Helsingin Leijona Oy:n toimesta. Torikortteleiden kävijämäärältään suurimpia vuosittaisia tapahtumia ovat Street Helsinki EATS katuruokatapahtuma, jossa kävijöitä oli v. 2014 n. 20 000 ja joulukuinen Tuomaan markkinat. Tänä vuonna Street Helsinki EATS on laajentunut edellisvuodesta ja on kansainvälisestikin suuri katuruokatapahtuma. Tapahtumaan on tulossa 66 katuokeittiota kaksipäiväiseen tapahtumaan 21.-22.3. ja alue on laajentunut Pohjois-Esplanadille ja Aleksanterinkadulle liikenteen poikkeusjärjestelyin.

Viime vuosina on syntynyt myös muita lyhytaikaisia pienravintola-alueita. Esimerkiksi Kasarmintori muuttui kesällä 2014 ruokarekkojen muodostamaksi pienravintola-alueeksi useampana päivänä. Ruokarekat jatkavat toimintaansa toistaiseksi, mutta yrittäjät päättävät itsenäisesti kokoontumispaikkansa ja aikansa. Helsingissä on paljon hyviä ruokarekkojen kokoontumispaikkoja, joissa toimintaa voisi tehdä pysyvämmäksi. Rakennusviraston hallinnassa mahdollisia alueita ovat

esimerkiksi Vaasanpuistikko, Rautatientori, Kasarmintori tai Kansalaistori.

Helsingin Tukkutorin hallinnoimilla torialueilla on perinteistä toritoimintaa ympäri vuoden. Pienravintolatoimintaa voisi olla mahdollista järjestää myös toritoiminnan yhteyteen.

Ympärivuotista ruokamarkkinatoimintaa on esimerkiksi kauppatorilla. Ympärivuotisen pienravintolatoiminnan edellytyksenä on, että alueelle on järjestetty pysyvät sosiaali- ja huoltotilat, sekä jatkuva veden että sähkön saanti ja jätehuoltojärjestelyt, kuten muillakin torialueilla. Lisäksi asiakkaita varten on varattava kiinteät asiakas-WC:t, joiden määrä riippuu asiakaspaikkojen määrästä.

Pienravintola- ja ruokamarkkinatoimintaa suunniteltaessa on otettava huomioon elintarvikelainsäädännön vaatimukset. Harjoitettavan toiminnan laajuus ja toimintaan liittyvät riskit, kuten helposti pilaantuvien elintarvikkeiden käsittely, vaikuttavat vaatimustasoon.

Helsingin kaupungin eri hallintokunnat kulttuurikeskuksesta tukkutoriin ovat olleet tukemassa ja kehittämässä ideoita alkuun, mutta tällainen kokonaisuus tarvitsee lisäksi toteutuakseen yrittäjiä, jotka sitoutuvat toimintaan ja löytävät siitä oman toimintansa ansaintalogiikan.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuntalaisaloite, Lasipalatsin sisäpiha parempaan käyttöön
- 2 Rakennusvalvontaviraston lausunto
- 3 Kaupunkikuvaneuvottelukunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.03.2015 § 321

HEL 2014-015629 T 10 05 02

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Kj/2

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Kaupunginkanslia Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
apulaiskaupunginjohtaja 20.03.2015 § 23

HEL 2014-015629 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja
päätti lähettää kirjeen kirjoittajalle seuraavan vastauksen:

Helsingin Lasipalatsin sisäpihan elävöittämistä kehittämällä aluetta
pienravintola-alueeksi on selvitetty eri hallintokuntien kanssa
yhteistyössä.

Lasipalatsin aukion muuttaminen kaupunkilaisia palvelevaan käyttöön
on ollut myös kaupungin tavoitteena. Linja-autoaseman muutettua
Kamppiin aukio muutettiin ravintoloiden ulkoterasseiksi
ja kaupunkitapahtumien näyttämöksi. Aukion ilme jäi kuitenkin
asfalttiseksi entiseksi linja-autokentäksi, mikä tapahtumien
ulkopuolisena aikana on herättänyt kaupunkilaisissa tyytymättömyyttä.

Lasipalatsin aukiolla on järjestetty vuosittain muutamia suurempia
tapahtumia, joihin on osallistunut kymmeniä erilaisia elintarvikemyyjiä.
Yksi tapahtumista on kiinalainen uusivuosi. Aukiolla järjestettävät
tapahtumat ovat olleet tilapäisiä, korkeintaan viikon kestäviä
tapahtumia, joissa vesi-, sähkö- ja wc- sekä jätehuoltojärjestelyt on
toteutettu tilapäisin ratkaisuin.

Kaupunginvaltuusto päätti 2014 keväällä perustaa uuden yhtiön,
Helsingin Lasipalatsi Oy:n, Amos Andersonin taidemuseon kanssa
hallinnoimaan Lasipalatsia ja pihaa. Parhaillaan valmistellaan
asemakaavan muutosta Amos Andersonin taidemuseota varten.
Museo julkisti omat suunnitelmansa 20.1.2015.

Taidemuseohanke tulee toteutuessaan muuttamaan aukion käyttöä ja
ilmettä. Osa aukiosta tulee taidemuseon ulko-näyttelytiloiksi, osa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

varataan kaupunki- ja kulttuuritapahtumia varten sekä yleiseen jalankulkuun ja oleskeluun. Lisäksi aukiolta varataan tilaa Pesararautatien keskusta-aseman sisäänkäyntiä varten. Aukiolle tulee myös museon kattoikkunarakenteita.

Muutokset kohentavat aukion ilmettä nykyisestään ja tuovat sille uusia toimintoja, mutta esim. ulkotarjoilualueetta on tarkoitus varata nykyistä pienimuotoisemmin.

Museon rakentaminen alkaa nykyisen suunnitelman mukaan vuoden 2015 aikana. Uusien toimintojen sijoituttua aukiolle sen kaupunkitapahtumille varattu alue on vain murto-osa Wienin suositusta Naschmarkt -alueesta, joten esitetynkaltaisen pienravintola- ja ruokamarkkinatoiminnan sijoittaminen Lasipalatsin sisäpihalle ei ole mahdollista.

Aloitteen idea on kuitenkin kiinnostava ja kannatettava ja voisi olla luonteva osa Helsingin tavoitetta olla varteenotettava eurooppalainen ruokakaupunki. Sijaintipaikaksi voisi miettiä muita keskustan keskeisiä alueita.

Kauppatorin ja Senaatintorin välissä olevaa Torikortteleiden aluetta on elävöitetty jo useamman vuoden ajan kaupungin tytäryhtiön Helsingin Leijona Oy:n toimesta. Torikortteleiden kävijämäärältään suurimpia vuosittaisia tapahtumia ovat Street Helsinki EATS katuruokatapahtuma, jossa kävijöitä oli v. 2014 n. 20 000 ja joulukuinen Tuomaan markkinat. Tänä vuonna Street Helsinki EATS on laajentunut edellisvuodesta ja on kansainvälisestikin suuri katuruokatapahtuma. Tapahtumaan on tulossa 66 katukeittiötä kaksipäiväiseen tapahtumaan 21.-22.3. ja alue on laajentunut Pohjois-Esplanadille ja Aleksanterinkadulle liikenteen poikkeusjärjestelyin.

Viime vuosina on syntynyt myös muita lyhytaikaisia pienravintola-alueita. Esimerkiksi Kasarmintori muuttui kesällä 2014 ruokarekkojen muodostamaksi pienravintola-alueeksi useamana päivänä. Ruokarekat jatkavat toimintaansa toistaiseksi, mutta yrittäjät päättävät itsenäisesti kokoontumispaikkansa ja aikansa. Helsingissä on paljon hyviä ruokarekkojen kokoontumispaikkoja, joissa toimintaa voisi tehdä pysyvämmäksi. Rakennusviraston hallinnassa mahdollisia alueita ovat esimerkiksi Vaasanpuistikko, Rautatientori, Kasarmintori tai Kansalaistori.

Helsingin Tukkutorin hallinnoimilla torialueilla on perinteistä toritoimintaa ympäri vuoden. Pienravintolatoimintaa voisi olla mahdollista järjestää myös toritoiminnan yhteyteen.

Ympärivuotista ruokamarkkinatoimintaa on esimerkiksi kauppatorilla. Ympärivuotisen pienravintolatoiminnan edellytyksenä on, että alueelle on järjestetty pysyvät sosiaali- ja huoltotilat, sekä jatkuva veden että sähkön saanti ja jätehuoltojärjestelyt, kuten muillakin torialueilla. Lisäksi asiakkaita varten on varattava kiinteät asiakas-WC:t, joiden määrä riippuu asiakaspaikkojen määrästä.

Pienravintola- ja ruokamarkkinatoimintaa suunniteltaessa on otettava huomioon elintarvikelainsäädännön vaatimukset. Harjoitettavan toiminnan laajuus ja toimintaan liittyvät riskit, kuten helposti pilaantuvien elintarvikkeiden käsittely, vaikuttavat vaatimustasoon.

Helsingin kaupungin eri hallintokunnat kulttuurikeskuksesta tukkutoriin ovat olleet tukemassa ja kehittämässä ideoita alkuun, mutta tällainen kokonaisuus tarvitsee lisäksi toteutuakseen yrittäjiä, jotka sitoutuvat toimintaan ja löytävät siitä oman toimintansa ansaintalogiikan.

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Ympäristökeskus 24.2.2015

HEL 2014-015629 T 10 05 02

Kuntalaisaloitteessa ehdotetaan Lasipalatsin sisäpihan kehittämistä pienravintola- ja ruokamarkkina-alueeksi. Idean taustaksi mainitaan Wienissä vuoden ympäri toimiva Naschmarkt.

Lasipalatsin aukiolla järjestetään vuosittain muutamia suurempia tapahtumia, joihin on osallistunut kymmeniä erilaisia elintarvikemyyjiä. Yksi tapahtumista on kiinalainen uusivuosi. Aukiolla järjestettävät tapahtumat ovat olleet tilapäisiä, korkeintaan viikon kestäviä tapahtumia, joissa vesi-, sähkö- ja wc- sekä jätehuoltojärjestelyt on toteutettu tilapäisin ratkaisuin.

Ympäristökeskus toteaa, että kaupungissa ympärivuotista ruokamarkkinatoimintaa on esimerkiksi kauppatorilla. Ympärivuotisen pienravintolatoiminnan edellytyksenä on, että alueelle on järjestetty pysyvät sosiaali- ja huoltotilat, sekä jatkuva veden että sähkön saanti ja jätehuoltojärjestelyt, kuten muillakin torialueilla. Lisäksi asiakkaita varten on varattava kiinteät asiakas-WC:t, joiden määrä riippuu asiakaspaikkojen määrästä.

Pienravintola- ja ruokamarkkinatoimintaa suunniteltaessa on otettava huomioon elintarvikelainsäädännön vaatimukset. Harjoitettavan

toiminnan laajuus ja toimintaan liittyvät riskit, kuten helposti pilaantuvien elintarvikkeiden käsittely, vaikuttavat vaatimustasoon.

Lisätiedot

Anni Järveläinen, elintarviketarkastaja, puhelin: +358 9 310 32046
anni.jarvelainen(a)hel.fi

Nuorisoasiainkeskus 20.2.2015

HEL 2014-015629 T 10 05 02

Kuntalaisaloitteessa ehdotetaan, että Helsingin vanhan linja-autoaseman (Lasipalatsin sisäpiha) alue elävöitetään ja kehitetään pienravintola-alueeksi. Aloitteen ideana on muuttaa nykyisin ankea ja vähäisessä käytössä oleva alue viihtyisäksi ja kaupunkikulttuuria edistäväksi. Kehittämisidean taustalla on samantapainen pysyvä ja vuoden ympäri toimiva pienravintola- ja ruokamarkkina-alue kuin Wienin kaupungin Naschmarkt.

Nuorisoasiainkeskus toteaa aloitteesta seuraavaa: Lasipalatsin sisäpiha on viime vuosina ollut varsin vähäisessä käytössä. Sisäpihalle on muutaman viime vuoden aikana rakennettu ravintola- ja kahvilaterasseja sekä pienimuotoinen esiintymislava. Lasipalatsin sisäpihan tulevaisuus ratkaistiin toukokuussa 2014. Silloin kaupunginvaltuusto teki päätöksen kiinteistöyhtiöstä Amos Andersonin museon rakentamiseksi Lasipalatsin aukion alle. Osa museon rakennelmista toteutetaan maan päälle sisäpihalle. Sinne on tarkoitus sijoittaa pienehköt tornimaiset rakennelmat, joiden kautta maan alle näyttelytiloihin johdetaan luonnonvaloa. Suunnitelmiin sisältyy myös tavoite tehdä Lasipalatsin aukiosta nykyistä elävämpi. Osa museon tiloista sijoittuu Lasipalatsiin Mannerheimintien varteen.

Merkittävimmin Lasipalatsin sisäpihan uutta käyttöä haittaa Amos Andersonin museon rakentamistyö. Se alkaa nykyisen suunnitelman mukaan vuoden 2015 aikana. Rakennustyön vaatima louhintatyö kuljetuksineen ja myöhemmin valotornien rakentaminen tekevät pysyvän tai pitkäaikaisen Wienin kaupungin kaltaisen ravintola- ja markkinatoritoiminnan järjestämisen vaikeaksi.

Nuorisoasiainkeskuksen näkemyksen mukaan Lasipalatsin aukion toiminnallinen ja väliaikainen elävöittäminen sekä toimintaa että tapahtumia lisäämällä on myönteinen kehityssuunta. Sen tulee tapahtua tiiviissä yhteistyössä tapahtumatuottajien, kuten kulttuurikeskuksen, Amos Andersonin museon, järjestöjen, museon rakentajan ja kaupungin muiden toimijoiden kesken. Tavoitteenahan on, että museo toimii maan alla, sisäpihalla ja Lasipalatsin tiloissa jo vuonna 2018. Näin todellista väliaikaisen toiminnallisuuden tuottamisen

aikaa on noin kolme vuotta. Vasta museon valmistumisen jälkeen on mahdollista tehdä pysyvämpiä ratkaisuja aukion kehittämiseksi.

Myös nuorisoasiainkeskus haluaa olla mahdollisuuksiensa mukaan olla lisäämässä Lasipalatsin sisäpihan toiminnallisuutta.

Nuorisoasiainkeskuksen tuottaman toiminnan yhtenä keskeisenä periaatteena on päihteettömyys ja laajemminkin nuorten terveiden elämänvalintojen edistäminen. Nuorisoasiainkeskus katsoo, että sen tuottaman ja tukeman toiminnan kannalta ravintolatoiminnan laajentaminen kaupungin ydinkeskustan merkittävälle aukiolle ei ole tarkoituksenmukaista. Helsingissä on nykyisin noin 1300 ravintolaa ja niiden tiheys on suurinta juuri ydinkeskustassa ja Kalliossa.

Nuorisoasiainkeskuksen mielestä kaupungin strategiaohjelman mukainen ”hauskan ja houkuttelevan kaupungin” idean edistäminen toteutuu parhaiten niin nuorten kuin muidenkin kaupunkilaisten oman toiminnan tukemisella ja kulttuurisia mahdollisuuksia vahvistamalla. Tällaista toiminnallisuutta nuorisoasiainkeskus kumppaniensa kanssa haluaa olla tukemassa myös Lasipalatsin aukiolla.

Lisätiedot

Harri Taponen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 89036
harri.taponen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 16.2.2015

HEL 2014-015629 T 10 05 02

***** esittää kuntalaisaloitteessanne Lasipalatsinaukion muuttamista nykyistä elävämpään ja viihtyisämpään käyttöön pienravintola- ja ruokamarkkina-alueeksi sekä alueen ankean ilmeen kohentamista.

1990-luvun asemakaavaluonnosvaiheessa on alueelle alustavasti hahmoteltu samansuuntaisia käyttötarkoituksia ja ruokamarkkinatorista on tullut myöhemminkin joitakin yritysten esityksiä kaupungille.

Aukio vapautui Kampin keskuksen vapauduttua linja-autoasemakäytöstä. Se muutettiin tuolloin ravintoloiden ulkoterasseiksi ja kaupunkitapahtumien näyttämöksi. Aukion ilme jäi kuitenkin asfalttiseksi entiseksi linja-autokentäksi, mikä tapahtumien ulkopuolisena aikana on herättänyt kaupunkilaisissa tyytymättömyyttä.

Kaupunginvaltuusto päätti 2014 keväällä perustaa uuden yhtiön, Helsingin Lasipalatsi Oy:n, Amos Andersonin taidemuseon kanssa hallinnoimaan Lasipalatsia ja pihaa. Parhaillaan valmistellaan

asemakaavan muutosta Amos Andersonin taidemuseota varten. Museo julkisti omat suunnitelmansa 20.1.2015.

Vireillä oleva taidemuseohanke tarkoittaa aukion käytölle ja ilmeelle muutoksia siten, että siitä varataan tilaa ulkotarjoilualueiksi nykyistä pienimuotoisemmin sekä lisäksi taidemuseon ulko-näyttelytiloiksi, yleiseen jalankulkuun ja oleskeluun. Aukiolle tulee myös museon kattoikkunarakenteita. Alueen länsiosa varataan kaupunki- ja kulttuuritapahtumia varten. Lisäksi aukiolta varataan tilaa Pisara-rautatien keskusta-aseman sisäänkäyntiä varten. Vireillä oleva muutos kohentaa aukion ilmettä nykyisestäään ja tuo sille uusia toimintoja. Rakentamisen on arvioitu alkavan vuoden 2015 aikana.

Edellä olevista syistä Lasipalatsin aukiolla ei ole tilaa aloitteen mukaiselle toiminnalle. Uusien toimintojen sijoituttua aukiolle sen kaupunkitapahtumille varattu alue on esimerkiksi vain murto-osa Wienin suositusta Naschmarkt-alueesta.

Lisätiedot

Ilpo Forssen, projektipäällikkö, puhelin: 310 37199
ilpo.forssen(a)hel.fi

Kulttuurikeskus 16.2.2015

HEL 2014-015629 T 10 05 02

Aloitteessa esitetään, että Lasipalatsin aukiota elävöitetäisiin pienravintola-alueena. Aloitteen tavoittelema kokonaisuus sinällään varmasti elävöittäisi Helsinkiä, mutta Lasipalatsin aukio ei enää ole oikea paikka sellaisen suunnittelulle.

Lasipalatsin aukio kehittyy osana Amos Andersonin museohanketta kaavamutoksen aikataulusta riippuen jo vuoden 2015 aikana. Tuleva museo sijoittuu sisäpihan alapuolelle ja sen rakenteet muokkaavat nyt tasaista pihaa voimakkaasti. Pihalle tulee jäämään ravintolapalveluita ja sen toimintaa kehittää yhteistyössä Amos Andersonin museo ja Helsingin kaupunki. Aloitteessa esitettyä pienravintoloiden laajempaa kokonaisuutta aukiolle ei enää mahdu.

Aloitteen idea on kuitenkin kiinnostava. Mikäli tällaisen kokonaisuuden suunnittelu jatkuu, kannattaa sen sijoittumisessa miettiä muita keskustan keskeisiä alueita. Jopa Narinkkatori Lasipalatsin aukion lähellä voisi olla mahdollinen, sillä torin tapahtumakanta ei ole kovin vakiintunutta ja sen käyttöaste ei ole kovin korkea. Toisaalta paikkana voisi toimia Kasarmi- ja Fredrikintorikin.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kulttuurikeskus näkee tällaisen toiminnan luontevana osana Helsingin tavoitetta olla varteenotettava eurooppalainen ruokakaupunki. Samalla on kuitenkin todettava, ettei tällaisen pienravintoloiden keskittymän aikaansaaminen ole ensisijaisesti kaupungin vastuulla. Helsingin kaupungin eri hallintokunnat kulttuurikeskuksesta tukkutoriin voivat olla tukemassa ja kehittämässä ideaa alkuun, mutta tällainen kokonaisuus tarvitsee toteutuakseen yrittäjän, joka sitoutuu toimintaan ja löytää siitä oman toimintansa ansaintalogiikan.

Liiketoiminnallisen konseptin onnistumisen edellytyksenä lienee se, että Helsingin ulkotarjoilun periaatteita helpotetaan valitussa paikassa – mieluiten kaikkialla Helsingissä - siten, että tarjoilu on mahdollista myös klo 22 jälkeen. Tämä nykyrajoitus voidaan nähdä yhtenä syynä sille, miksi kesäravintolatoiminta on kaupungissa kehittymätöntä. Lyhyt sesonki yhdistettynä lyhyisiin päiväkohtaisiin aukioloaikoihin rajoittavat yrittäjien riskinottoa ja -halua.

Lisätiedot

Stuba Nikula, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 37000
stuba.nikula(a)hel.fi

07.04.2015

Kj/3

§ 352

V 22.4.2015, Kaj / Kunnan asukkaan aloitteet Hakaniemen sillan korvaavasta tunnelivaihtoehdosta

HEL 2014-005021 T 08 00 07

HEL 2014-003632

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä kunnan asukkaan aloitteet tiedoksi.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kruununhaan asukasyhdistyksen ja Stadin rantaryhmän kirjeet
- 2 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto
- 3 Hakaniemenranta - Merihaka, suunnitteluperiaatteet
- 4 Hakaniemenranta - Merihaka, suunnitteluohjelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kruununhaan asukasyhdistys r.y. ja Stadin rantaryhmä edustajansa välityksellä ovat kaupungille 16.3.2014 ja 9.4.2014 tekemissään samansisältöisissä kunnan asukkaan aloitteissa esittäneet, että kiireellisesti selvitetään mahdollisuudet korvata nykyinen Hakaniemen silta tunneliyhteydellä Pohjoisrannasta Sörnäisten rantatielle sekä vaihtoehdot toteuttaa kevyen liikenteen silta Kruununhaasta Merihaan suuntaan.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettujen toimenpiteet. Kaupunginvaltuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettujen toimenpiteet.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa kunnan asukkaan aloitteet ja niiden johdosta suoritettujen toimenpiteet. Käsiteltäessä kunnan asukkaan aloitteita sallitaan keskustelu. Kaupunginhallituksen on saatettava käydystä keskustelusta laadittu pöytäkirja kysymyksessä olevien asioiden valmistelussa huomioon otettavaksi.

Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti 20.3.2015 vastata aloitteiden tekijöille seuraavaa:

"Merihaka-Seura r.y. on tehnyt vuonna 2013 samankaltaisen aloitteen kuin nyt liitteestä 1 ilmenevä Kruununhaan asukasyhdistys r.y:n ja Stadin rantaryhmän aloite. Tuosta aiemmasta aloitteesta on saatu kaupunkisuunnitteluviraston 18.3.2014 päivätty lausunto. Lausunto on tämän kirjeen liitteenä 2. Lausuntoon perustuva vastaus Merihaka-Seuran aloitteeseen on annettu tiedoksi kaupunginvaltuustolle 23.4.2014.

Viitataan lausuntoon ja totean toimialasta vastaavana apulaiskaupunginjohtajana lisäksi seuraavaa:

Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön suunnittelutyö on aloitettu kaupunkisuunnitteluvirastossa maankäyttötarkasteluilla. Työn pohjaksi kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 4.11.2014 (337 §) hyväksyä Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön asemakaavatyön pohjaksi 28.10.2014 päivätty liitteenä 3 olevan Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön suunnitteluperiaatteet perusteiden, jotka ilmenevät liitteenä 4 olevasta suunnitteluohjelmasta kuitenkin niin, että tutkitaan mahdollisuutta lisätä täydennysrakentamisen määrää olennaisesti.

Suunnitteluperiaatteiden peruslähtökohta on, että Hakaniemen sillan ja Sörnäisten rantatien uusien linjausten myötä vapautuville alueille suunnitellaan täydennysrakentamista.

Sillan kohtaloa ja alueen liikennejärjestelyjä tullaan käsittelemään kaupunginhallituksessa ja valtuustossa kaupunkisuunnittelulautakunnan esitysten perusteella, joiden sisältöä on vielä tässä vaiheessa vaikea ennakoida. Joka tapauksessa nykyisen Hakaniemen sillan korvaavista järjestelyistä seuraa tulevaisuudessa merkittäviä taloudellisia ja liikenteen sujuvuuteen liittyviä vaikutuksia, joiden sisältö täsmentyy alueen kaavatyön myötä."

Aloitteet ja niihin annetun vastauksen liitteet ovat tässä liitteinä 1 - 4.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kruununhaan asukasyhdistyksen ja Stadin rantaryhmän kirjeet
- 2 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto
- 3 Hakaniemenranta - Merihaka, suunnitteluperiaatteet
- 4 Hakaniemenranta - Merihaka, suunnitteluohjelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.03.2015 § 323

HEL 2014-005021 T 08 00 07

HEL 2014-003632

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 353

V 22.4.2015, Kruununhaan tonttien 11/6, 14/6, 14/12, 15/4, 16/9, 19/2, 21/1, 22/6 ja 23/10 asemakaavan muuttaminen (nro 12266, Kruununhaan arvokkaat porrashuoneet)

HEL 2014-008499 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 1. kaupunginosan (Kruununhaka) tontteja 11/6, 14/6, 14/12, 15/4, 16/9, 19/2, 21/1, 22/6 ja 23/10 koskevan asemakaavan muutosehdotuksen 7.10.2014 päivätyn ja 17.3.2015 muutetun piirustuksen numero 12266 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12266 kartta, päivätty 7.10.2014, muutettu 17.3.2015
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12266 selostus, päivätty 7.10.2014, muutettu 17.3.2015, päivitetty Kslk:n 17.3.2015 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti liitteineen, täydennetty 17.3.2015
- 4 Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 5.2.2014
- 5 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Ne käsittelyvaiheista tiedon pyytäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	hyväksyminen Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Tontit sijaitsevat Kruununhaan kaupunginosassa osoitteissa Meritullinkatu 16, Pohjoisranta 10, Kristianinkatu 17, Meritullinkatu 12, Meritullinkatu 29, Maneesikatu 1–3, Liisankatu 17, Mariankatu 12 ja Vironkatu 6.

Asemakaavan muutoksella suojellaan kulttuurihistoriallisesti merkittävät asuinkerrostalot porrashuoneineen. Samalla parannetaan niiden esteettömyyttä. Asemakaavan muutos mahdollistaa hissien rakentamisen porrashuoneisiin, mikäli se on teknisesti ja rakennettuun ympäristöön liittyviä erityisiä arvoja turmelematta mahdollista. Kaavakarttaan merkitty kerrosala vastaa olemassa olevaa tilannetta.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan maakuntakaavassa suunnittelualue on keskustatoimintojen aluetta ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta. Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa suunnittelualue on osoitettu merkinnällä: keskustatoimintojen alue, valtakunnan keskus. Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuu kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeä alue, tie tai kohde, valtakunnallisesti merkittävä (RKY 2009).

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on kerrostalovaltaista asumiseen ja toimitiloja varten varattua aluetta. Lisäksi se on kulttuurihistoriallisesti,

rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta, jota tulee kehittää siten, että sen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Nyt laadittu asemakaavan muutos on yleiskaavan mukainen.

Tonteilla voimassa olevat asemakaavat ovat vuosilta 1836 (numero 461, tontti 11/6), 1978 (numero 7664, tontit 21/1, 22/6 ja 23/10) ja 1980 (numero 7949, tontit 14/6, 14/12, 15/4, 16/9 ja 19/2). Vanhimmassa asemakaavassa ei ole suojelumerkintää. Vuonna 1978 vahvistetussa asemakaavassa on suojelumerkintä s0 ja vuonna 1980 vahvistetussa asemakaavassa suojelumerkintä s. Niiden mukaan rakennusten katujulkisivut ja vesikatot on suojeltu. Suojelu ei koske sisätiloja.

Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 1 momentin mukainen rakennuskielto asemakaavan tarkistamista varten. Päätöksessään rakennuskiellon jatkamisesta 12.5.2008, 721 § kaupunginhallitus edellytti, että tonteilla tutkitaan hissien rakentamismahdollisuus esimerkiksi rakennusten rungon ulkopuolelle siten, että porrashuoneiden arkkitehtonisia ja historiallisia arvoja ei turmella.

Tontit ovat yksityisessä omistuksessa. Asemakaavan muutos ei aiheuta kaupungille kustannuksia.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Käsitellessään Kruununhaan arvokkaita porrashuoneita koskevaa asemakaavan muutosehdotusta nro 11944 kaupunginhallitus päätti 10.1.2011, 5 § palauttaa asian uuteen valmisteluun siten, että siinä sallitaan hissien rakentaminen porraskäynteihin, mikäli se on teknisesti mahdollista. Hissit on toteutettava rakennusteknisesti siten, että ne sopivat mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.

Asemakaavan muutosehdotus nro 12060 valmisteltiin kaupunginhallituksen edellä mainitun päätöksen mukaisesti. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavan 29.8.2012, 239 §. Päätöksestä valitettiin Helsingin hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi valituksen 12.4.2013. Korkein hallinto-oikeus hyväksyi valituksen 5.2.2014 ja kumosi kaupunginvaltuuston ja Helsingin hallinto-oikeuden päätökset. Päätöksessä todettiin, että kaavassa annetut määräykset huomioon ottaen ei voitu varmistua siitä, että lainmukainen tasapaino rakennetun ympäristön arvojen ja esteettömyyden välillä oli rakennuslupamenettelyä varten saavutettu. Asemakaavan muutos ei näiltä osin täyttänyt maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimuksia. Korkeimman hallinto-oikeuden päätös on liitteenä nro 4.

Asemakaavan muutosehdotus nro 12266 perustuu kaupunginhallituksen 10.1.2011 tekemään päätökseen, jolla hissien rakentaminen sallitaan porraskäynteihin. Kaava-alueen kaikki tontit osoitetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK) ja niillä sijaitsevat rakennustaiteellisesti, historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaat rakennukset, yhdeksän kruununhakalaista kerrostaloa, suojellaan sr-1 merkinnällä. Kyseessä on pieni määrä kaikkein arvokkaimpia, kulttuurihistoriallisesti merkittävään alueeseen kuuluvia rakennuksia. Rakennuksissa on yhteensä 28 kulttuurihistoriallisesti arvokasta porrashuonetta, jotka luetellaan kaavakartassa.

Korkeimman hallinto-oikeuden 5.2.2014 päätös on muutosehdotuksessa otettu huomioon siten, että suojelumääräyksessä tuodaan esiin hissien rakentamisen rakennuslupavaiheeseen liittyvä neuvotteluvollisuus museoviranomaisen kanssa. Lisäksi hissien rakentamisen sallivassa määräyksessä (Hissien rakentaminen sallitaan porraskäynteihin, mikäli se on teknisesti ja rakennetun ympäristön erityisiä arvoja turmelematta mahdollista) edellytetään rakennetun ympäristön arvojen huomioon ottamista. Kaavassa ei esitetä hissille tarkkaa sijaintikohtaa, vaan se ratkaistaan jatkosuunnittelun yhteydessä kunkin yksittäisen hankkeen kohdalla erikseen. Tonteille merkitty kerrosala on määritelty toteutuneen mukaisesti.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 31.10. - 1.12.2014. Ehdotuksesta on tehty kaksi muistutusta.

Muistutukset

Kaavaehdotuksesta jätetyissä muistutuksissa esitettiin huomioita sr-1 suojelumääräykseen ja sen tulkintaan liittyen. Tavoitteet tulkinnan selkeyttämisestä olivat muistutuksissa vastakkaiset. Toisaalta katsottiin, ettei asemakaavaehdotus riittävästi turvaa rakennussuojelua koskevien säännösten toteutumista. Toisaalta taas toivottiin lievennyksiä suojelumääräyksen sisältöön ja esitettiin yksiselitteistä hissien rakentamisen mahdollistavaa määräästä. Piha-alueen järjestelyihin liittyvää määräästä pidettiin kohtuuttomana ja lisättäväksi esitettiin savunpoistoluukkuja koskevaa määräästä.

Lausunnot

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa kaupunginmuseon johtokunta, Museovirasto ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa lausunnossaan, että sr-1 määräys on sinällään selkeä kieltäessään arvojen turmelemisen ja sisältäessään neuvotteluvollisuuden museoviranomaisen kanssa. Määräys jättää rakennetun ympäristön arvojen ja sen muutoksen sietokyvyn määrittelyn rakennuslupavaiheeseen. Lausunnossa tuodaan esiin, että kaava korostaa selvitysten ja asiantuntijaviranomaisen roolia. Lisäksi ELY-keskus muistuttaa, että kaavamääräyksen lisäksi porrashuoneiden muutoksensietokykyä mahdollisessa hissirakentamisessa ohjaa maankäyttö- ja rakennuslain 118 §:n turmelemiskielto.

Museovirasto pitää lausunnossaan parannuksena edelliseen kaavaehdotukseen nähden sitä, että hissien teknisen toteutuskelpoisuuden lisäksi on turvattava rakennetun ympäristön erityisten arvojen säilyminen. Kaava täyttää suojelutavoitteet tyydyttävästi, mutta tulkinnat arvojen turmeltumisesta voivat johtaa ristiriitaisiin näkemyksiin. Muilta osin kaavan rakennussuojelua koskevat määräykset on laadittu huolellisesti. Museovirasto pitää erityisen hyvänä sitä, että kaavamääräyksessä edellytetään neuvottelemista museoviranomaisen kanssa ennen rakennus- ja toimenpideluvan myöntämistä koskien rakennuksen korjaus-, muutos- ja lisärakentamistöitä sekä hissien rakentamista.

Kaupunginmuseon johtokunta esittää lausunnossaan, että hissien rakentamista ohjaavaan kaavamääräykseen tulee lisätä täsmennys siitä, ettei arvokkaiksi luokiteltuihin porrashuoneisiin ole mahdollista rakentaa porrashuoneeseen sijoitettavaa hissiä.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta. Lisäksi ne on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Vastineissa todetaan, että kaavaehdotus pyrkii parhaalla mahdollisella tavalla yhdistämään tavoitteen säilyttää kulttuurihistoriallisia arvoja ja tavoitteen parantaa saavutettavuutta. Sekä kaupunginhallituksen 10.1.2011 kaavoitukselle asettamat tavoitteet että korkeimman hallinto-oikeuden 5.2.2014 tekemä päätös on otettu kaavoituksessa huomioon. Kaavamääräys, jolla edellytetään neuvottelemista museoviranomaisen kanssa ennen rakennus- ja toimenpideluvan myöntämistä koskien rakennuksen korjaus-, muutos- ja lisärakentamistöitä sekä hissien rakentamista, vahvistaa asiantuntijaviranomaisen roolia jatkosuunnittelussa ja on tarkoitettu ratkaisemaan ristiriitaisia näkemyksiä.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Muistutusten johdosta kaavan suojelumääräyksiin tehtiin teknisluonteinen tarkistus, joka ei muuta kaavaehdotuksen sisältöä.

Lausuntojen johdosta kaavaehdotukseen ei ole tehty muutoksia.

Kaavaan on tehty teknisluonteisia tarkistuksia. Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan tarkistetun esityksen mukainen. Lautakunta oli yksimielinen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12266 kartta, päivätty 7.10.2014, muutettu 17.3.2015
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12266 selostus, päivätty 7.10.2014, muutettu 17.3.2015, päivitetty Kslk:n 17.3.2015 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti liitteineen, täydennetty 17.3.2015
- 4 Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 5.2.2014
- 5 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Valokuvia

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote
Ne käsittelyvaiheista tiedon pyytäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

07.04.2015

Kaj/1

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Museovirasto,
kulttuuriympäristön suojelu

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunginmuseon johtokunta
Rakennusvalvontavirasto

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 17.03.2015 § 77

HEL 2014-008499 T 10 03 03

Ksv 0806_1, karttaruutu H3/P2 (HEL 2011-001197, Kslk dnro 2008-1924)

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle

- 7.10.2014 päivätyn ja 17.3.2015 muutetun 1. kaupunginosan (Kruununhaka) tontteja 11/6, 14/6, 14/12, 15/4, 16/9, 19/2, 21/1, 22/6 ja 23/10 koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 12266 hyväksymistä ja ettei tehdyt muistutukset ja annetut lausunnot anna aihetta muihin toimenpiteisiin
- ettei kaavan muutosehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Lisäksi lautakunta päätti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

- antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä ja vuorovaikutusraportista ilmenevät vastaukset kaupungin perusteltuna kannanottona tehtyihin muistutuksiin.

07.10.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Marjaana Yläjääski, arkkitehti, puhelin: 310 37045
marjaana.ylajaaski(a)hel.fi
Janne Prokkola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 25.11.2014 § 89

HEL 2014-008499 T 10 03 03

Lausunto

Kaupunginmuseon johtokunta antoi seuraavan lausunnon Kruununhaan arvokkaita porrashuoneita koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta (12266) kaupunginhallitukselle. Asemakaavanmuutos koskee yhdeksää tonttia Kruununhaassa osoitteissa Meritullinkatu 16, Pohjoisranta 10, Kristianinkatu 17, Meritullinkatu 12, Meritullinkatu 29, Maneesikatu 1-3, Liisankatu 17, Mariankatu 12 ja Vironkatu 6. Kyseessä on joukko valtakunnallisestikin merkittäviä, erityisiä rakennustaiteellisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja sisältäviä porrashuoneita.

Nyt lausunnolla oleva kaavaehdotus on kolmas kyseisten kiinteistöjen porrashuoneiden suojelemiseksi laadittu asemakaavan muutos. Kaupunginmuseon johtokunta on lausunut kaavasta sen aiemmissa vaiheissa 30.3.2010 (nro 11944) ja 13.12.2011 (nro 12060).

Kruununhaan porrashuoneita koskeva asemakaava on palautettu käsittelyyn Korkeimman hallinto-oikeuden kumottua Helsingin kaupunginvaltuuston 29.8.2012 vahvistaman asemakaavan (12060) ja hallinto-oikeuden aiemmin antaman päätöksen sille asemakaavasta tehdyn valituksen kumoamisesta. KHO:n päätöksen mukaan asemakaavakaava nro 12060 ei täyttänyt maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentin sisältövaatimusta, jonka mukaan rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää.

Lausunnolla olevan asemakaavaehdotuksen selostuksen mukaan ”asemakaavan tavoitteena on suojella kulttuurihistoriallisesti

merkittävät asuinkerrostalot ja samalla parantaa niiden esteettömyyttä. Tavoitteena on esittää mahdollisuudet hissien rakentamiseen siten, että arvokkaat porrashuoneet voidaan säilyttää.”

Asemakaavaehdotuksessa määritelty porrashuoneiden suojelutavoite perustuu Kruununhaan rakennustaiteellisesti arvokkaiden porrashuoneiden inventointiin (Arkkitehtitoimisto Schulman Oy, 16.12.2003) ja arkkitehtien Vilhelm Helander ja Juha Leiviskä tekemään selvitykseen ”Hissien sijoittaminen eräisiin Kruununhaan asuinkerrostaloihin” (30.9.2008). Asemakaavan muutoksessa arvokkaiksi osoitetut porrashuoneet on luokiteltu porrashuoneinventoinnissa kaikkein arvokkaimpiin luokkiin (1 ja 1+) kuuluviksi. Hissien sijoittamista tutkivassa selvityksessä todetaan, että porrashuoneet ovat keskenään erilaisia ja että hissien rakentaminen tulee siksi tutkia kunkin porrashuoneen kohdalla tapauskohtaisesti. Kahdessa kaavaa koskevassa asunto-osakeyhtiössä on jo hissit.

Lausunnolla oleva kaavaehdotus perustuu edelleen kaupunginhallituksen 10.1.2011 asettamaan tavoitteeseen, jolla hissien rakentaminen sallitaan porraskäynteihin, mikäli se on teknisesti mahdollista. KHO:n päätöksen jälkeen sr-1 -kaavamerkinnän määräysosaa on täydennetty velvoituksella neuvotella rakennuksen korjaus- ja muutostöistä rakennuslupavaiheessa museoviranomaisen kanssa. Myös hissien rakentamista ohjaavaa kaavamääräystä on täydennetty:

”Hissien rakentaminen sallitaan porraskäynteihin, mikäli se on teknisesti ja rakennettuun ympäristöön liittyviä erityisiä arvoja turmelematta mahdollista. Hissit on toteutettava rakennusteknisesti siten, että ne sopivat mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.”

Kaavoituksen pohjana käytettyjen selvitysten mukaan hissien sijoittaminen arvokkaisiin porraskäytäviin ei ole niiden kulttuurihistoriallisia arvoja turmelematta mahdollista. Hissien rakentamista koskevan selvityksen perusteella suositeltavampaa on sijoittaa hissit esim. rakennusrungon ulkopuolelle tai porraskäytävän viereisiin asuin- tai aputiloihin, kukin tapaus kuitenkin aina yksilönä arvioiden. Johdonmukaisinta on todeta tämä jo hissien rakentamista ohjaavassa kaavamääräyksessä.

Hissien rakentamista ohjaavaan kaavamääräykseen tulee lisätä täsmennys siitä, ettei arvokkaiksi luokiteltuihin porrashuoneisiin ole mahdollista rakentaa porrashuoneeseen sijoitettavaa hissiä. Näissä portaisissa ratkaisu tulee etsiä tapauskohtaisesti muualta kuin itse porrashuoneesta.

07.04.2015

Kaupunginmuseon johtokunta puoltaa asemakaavan muutosehdotusta vain edellä mainituin täsmennyksin.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Aura Kivilaakso, tutkija, puhelin: 09 310 22017
aura.kivilaakso(a)hel.fi

07.04.2015

Kaj/2

§ 354

V 22.4.2015, Ullanlinnan tontin 104/14 asemakaavan muuttaminen (nro 12264, Punanotkonkatu 2)

HEL 2011-004824 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 7. kaupunginosan (Ullanlinna) korttelin 104 tontin 14 asemakaavan muutosehdotuksen 25.3.2014 päivätyn ja 20.1.2015 muutetun piirustuksen numero 12264 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12264 kartta, päivätty 25.3.2014, muutettu 20.1.2015
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12264 selostus, päivätty 25.3.2014, muutettu 20.1.2015, päivitetty Kslk:n 20.1.2015 päätöksen mukaiseksi
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Vuorovaikutusraportti liitteineen 25.3.2015, täydennetty 20.1.2015
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Maankäyttösopimus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Sähköverkko Oy
Kaupunkisuunnittelulautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Ullanlinnan kaupunginosassa, osoitteessa Punanotkonkatu 2. Tontilla sijaitseva kahdeksankerroksinen toimistotalo tunnetaan Kaartin poliisitalona.

Asemakaavan muutos mahdollistaa tontilla olevan toimistorakennuksen korvaamisen uudella kahdeksankerroksisella asuinkerrostalolla. Uuden asuinrakennuksen suunnittelusta järjestettiin arkkitehtikutsukilpailu ja asemakaavaa on valmisteltu kilpailutulosten pohjalta yhteistyössä tontin omistajan ja tämän valitseman arkkitehtitoimiston kanssa.

Tontin käyttötarkoitus muuttuu liikerakennusten korttelialueesta (AL) asuinrakennusten korttelialueeksi (AK). Tontille on määritelty rakennusoikeutta yhteensä 6 820 k-m², josta vähintään 350 k-m² tulee rakentaa myymälä-, liike- ja/tai toimistotiloiksi rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa. Tontin pihakannen alla sijaitsee kaksi olemassa olevaa kellarikerrosta, joita voidaan hyödyntää pysäköinti-, väestönsuoja-, varasto- ja teknisinä tiloina. Rakennukselle määritelty räystä- ja harjakorkeus on sovitettu naapurirakennusten korkeuksiin.

Esittelijän perustelut

Asemakaavan muutosta koskevat erityistavoitteet riittävän asuntotuotannon turvaamisesta ja valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen arvojen säilyttämisestä. Asemakaavan muutos ei ole ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Uudenmaan maakuntakaavassa suunnittelualue on keskustatoimintojen aluetta ja lähiympäristössä sijaitsee kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeitä alueita.

Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa suunnittelualue on valtakunnan keskukseksi merkittyä keskustatoimintojen aluetta ja

lähiympäristössä sijaitsee valtakunnallisesti merkittäviä, kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeitä alueita (RKY-2009) kuten Kaartin kasarmi, kirurginen sairaala ja Johanneksen kirkko.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on kerrostalovaltaista asumisen ja toimitilojen aluetta, joka on lisäksi kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää. Nyt laadittu asemakaavan muutos on yleiskaavan mukainen.

Alueella on voimassa asemakaava nro 5310 vuodelta 1963. Kaavassa tontti kuuluu liikerakennusten korttelialueeseen. Tonttitehokkuudeksi on määritelty $e = 4.0$ ja rakennuksen suurin sallittu kerroskorkeus on kahdeksan. Rakennusala on Punanotkonkadun puolella vedetty sisään katulinjasta. Rakennukselle on määritelty enimmäiskorkeudet sekä kadun että sisäpihan puolella ja lisäksi kadun puolella korkeustason 37,9 m ylittävät osat on rakennettava 45° kaltevuuskulman sisäpuolelle. Tontille tulee voimassa olevan asemakaavan mukaan varata vähintään 1 autopaikka kutakin kerrosalan 100 m² kohti.

Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 38 §:n 1 momentin mukainen rakennuskielto yleiskaavan laatimista varten. Kantakaupungin eräiden alueiden rajattu rakennuskielto nro 12259 koskee rakennusten 1. kerrosten sekä kadunvarsien myymälä-, liike- ja toimitilojen muuttamista asuinkäyttöön.

Tontti on yksityisomistuksessa. Asemakaavan muutoksesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty Kiinteistö Oy Helsingin Punanotkonkatu 2:n aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosluonnoksesta on saatu yksi kirjallinen mielipide, joka kohdistui katutason liiketilojen käyttötarkoituksen määrittelyyn. Mielipide on kaavoitustyössä otettu huomioon siten, että ensimmäisen kerroksen kadulle aukeavien tilojen käyttö määritellään asemakaavaehdotuksessa mielipidekirjeessä esitetyllä tavalla myymälä-, liike- ja/tai toimistotilaksi.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 9.5. - 9.6.2014. Ehdotuksesta on tehty yksi muistutus.

Muistutus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Keskinäinen vakuutusyhtiö Ilmarinen / Kiinteistö Oy Punanotkonkatu 2 jätti muistutuksen, jonka mukaan tontilla sijaitsevien maanalaisten kallioresurssien varaaminen on tehty tontinomistajaa kuulematta, ja on aiheuttanut ja aiheuttaa taloudellista haittaa, koska tonttia ei pystytä hyödyntämään tavanomaisessa määrin. Tontinomistajan mukaan poikkeavat olosuhteet tulisi ottaa huomioon kaavamääräyksiä huojentamalla, etenkin luopumalla määräyksestä sijoittaa tontin kaikki autopaikat tontille. Myös tontille sijoitettavaksi määrätyn myymälä-, liike- ja/tai toimisto-tilan kerrosalan määrää esitettiin pienennettäväksi. Lisäksi muistuttaja esitti, että kallioresurssien varaukset merkittäisiin kaavaan vain alueille, joihin niillä on vaikutusta, ja vaatii, että laadittavan kaavan on oltava rakentamiskelpoinen.

Lausunnot

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa kiinteistölautakunta, yleisten töiden lautakunta, pelastuslautakunta, kaupunginmuseon johtokunta, ympäristökeskus, Helen Sähköverkko Oy / Helsingin Energia, Liikennelaitos-liikelaitos (HKL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus).

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja ympäristökeskuksella ei ollut huomautettavaa.

Helen Sähköverkko Oy edellyttää lausunnossaan, että kaavakartan selostukseen lisätään teksti tontille sijoitettavaa jakelumuuntamotilaa koskien.

Liikennelaitos lausui, että raitioliikenteen sähköjohtojen ripustusten vaatima tila ja kiinnitysratkaisut tulee huomioida kiinteistössä.

Pelastuslautakunta edellyttää lausunnossaan, että jatkosuunnittelussa huomioidaan pelastusauton nostopaikat, ja porttikäytävän tulee täyttää pelastustievaatimukset.

Yleisten töiden lautakunnan lausunnossa esitetään, että katualueen yläpuolelle rakennettavaksi sallitun parvekkeen minimikorkeus kadun pinnasta on lisättävä asemakaavamääräykseen.

Kaupunginmuseo toteaa, että uusi asuinkerrostalo tulee toteutuessaan tuomaan uuden ajallisen kerroksen ympäristöön, joka on suuremmaksi osaksi vakiintunut. Uusi rakennus poikkeaa lähiympäristöstään varsinkin ylimmän kerroksen osalta. Kattokerroksen sekä mahdollisten kattolyhtyjen suunnittelu vaatii huolellista suunnittelua, mikä jää rakennusvalvontaviraston valvottavaksi rakennuslupavaiheessa.

Kiinteistölautakunta toteaa, että käyttötarkoituksen muutos korottaa tontin arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä tontin omistajan kanssa, eikä kaavamuutoksen käsittelyä tulisi jatkaa ennen kuin omistajan kanssa on tehty sopimus.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä lausuntoihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Asemakaavan muutosehdotusta on lausuntojen ja muistutuksen johdosta tarkistettu autopaikkojen sijoittamista, kallioresurssien huomioonottamista, myymälä-, liike- ja/tai toimistotilojen vähimmäismäärää sekä jakelumuuntamoita ja raitioliikenteen sähköistystä koskevien määräysten osalta. Tehdyt tarkistukset ilmenevät yksityiskohtaisesti asemakaavan selostuksesta ja liitteestä.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Asemakaavan muutoksen hyväksyminen edellyttää kaupunginhallituksen 9.6.2014 vahvistamien maapoliittisten periaatteiden mukaisia maankäyttösopimusneuvotteluja tontin omistajan kanssa. Maankäyttösopimus on allekirjoitettu 27.3.2015.

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan tarkistetun esityksen mukainen. Lautakunta oli yksimielinen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12264 kartta, päivätty 25.3.2014, muutettu 20.1.2015
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12264 selostus, päivätty 25.3.2014, muutettu 20.1.2015, päivitetty Kslk:n 20.1.2015 päätöksen mukaiseksi
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Vuorovaikutusraportti liitteineen 25.3.2015, täydennetty 20.1.2015
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Maankäyttösopimus

07.04.2015

Kaj/2

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Sähköverkko Oy
Kaupunkisuunnittelulautakunta

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kiinteistölautakunta
Kaupunginmuseon johtokunta
Liikennelaitos -liikelaitos (HKL)
Pelastuslautakunta
Ympäristökeskus
Yleisten töiden lautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.01.2015 § 4

HEL 2011-004824 T 10 03 03

Ksv 1541_2, Punanotkonkatu 2, karttaruutu Ksv 1541_24, G3/T1

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

- 25.3.2014 päivätyn ja 20.1.2015 muutetun 7. kaupunginosan (Ullanlinna) korttelin 104 tontin 14 asemakaavan muutosehdotuksen nro 12264 hyväksymistä ja etteivät tehty muistutus ja annetut lausunnot anna aiheita muihin toimenpiteisiin. Muutokset ilmenevät yksityiskohtaisesti esityslistan liitteestä ja kaavaselostuksesta
- ettei kaavan muutosehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Lisäksi lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä ja vuorovaikutusraportista ilmenevän vastauksen kaupungin perusteltuna kannanottona tehtyyn muistutukseen.

25.03.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Kirsti Rantanen, arkkitehti, puhelin: 310 37478
kirsti.rantanen(a)hel.fi
Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi
Taneli Nissinen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37447
taneli.nissinen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 17.11.2014

HEL 2011-004824 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL-liikennelaitokselta lausuntoa Punanotkonkatu 2:n asemakaavamuutokseen. Alue sijaitsee Ullanlinnan kaupunginosassa. Tontilla sijaitsee entinen Valmet-yhtiön pääkonttori, nk. Kaartin poliisitalo. Asemakaavan muutos mahdollistaa uuden asuinkerrostalon rakentamisen tontille.

Kaavoitettavaa tonttia rajaavilla kaduilla kulkee raitiotielinja 10 Punanotkonkadulla ja Kasarminkadulla.

HKL kannattaa raitiotieliikenteen aiheuttaman melun ja tärinän huomioimista rakennuksen kaavavaatimuksissa. Raitieliikenteen tarvitsemaa ratasähköistystä varten tulee huomioida ripustusten vaatima tila ja kiinnitysratkaisut kiinteistössä.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Kiinteistölautakunta 26.06.2014 § 384

HEL 2011-004824 T 10 03 03

Kiinteistökartta 63/672 497, Punanotkonkatu 2

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunkisuunnittelulautakunnalle Kaartin poliisitalon Punanotkonkatu 2:n tonttia koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12264 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että aloitteen asemakaavan muuttamisesta on tehnyt tontin omistaja Kiinteistö Oy Helsingin Punanotkonkatu 2/Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen.

Asemakaavan muutoksessa nykyinen liikerakennusten korttelialueen (AL) tontti muutetaan kuulumaan asuinkerrostalojen korttelialueeseen (AK). Tontin rakennusoikeus säilyy muutoksessa entisenä (6 820 k-m²), josta vähintään 400 k-m² tulee rakentaa myymälä-, liike- ja/tai toimistotiloiksi rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa. Pysäköinti- ja tekniset tilat on mahdollista sijoittaa pääosin rakennuksen kellarikerrokseen ja pihakannen alle.

Käyttötarkoituksen muutos korottaa tontin arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.2.2004 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä tontin omistajan kanssa.

Kaavamuutoksen käsittelyä ei tulisi jatkaa ennen kuin omistajan kanssa on tehty sopimus.

Lautakunnalla ei ole huomauttamista itse kaavamuutosehdotuksen johdosta.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Kirsi Federley, tonttiasiamies, puhelin: 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 27.05.2014 § 210

HEL 2011-004824 T 10 03 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaavamuutos mahdollistaa uuden asuinrakennuksen rakentamisen Punanotkonkadun ja Kasarmikadun kulmaan.

Kaavamuutoksessa on sallittu parvekkeen rakentaminen katualan yläpuolelle. Parvekkeen korkeus kadun pinnasta tulee olla vähintään 3,2 metriä. Asemakaavamääräykseen on lisättävä tämä kadun yläpuolelle ulottuvan parvekkeen minimikorkeus.

Hankkeesta ei aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutoksen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 20.05.2014 § 174

HEL 2011-004824 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antoi ympäristökeskus.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, vs. johtaja ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 19.5.2014

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2011-004824 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 4.4.2014

Asemakaavan muutos koskee tonttia 14 osoitteessa Punanotkonkatu 2, Ullanlinna. Tontilla sijaitsee nk. Valmetin talo, jonka nykyinen omistaja on Keskinäinen Eläkevakuutus Ilmarinen. Talo toimi 1990-luvun alusta vuoteen 2012 Kaartin poliisitalona. Omistaja on hakenut tontille asemakaavan muutosta, joka mahdollistaa tontilla olevan rakennuksen purkamisen. Kaupunginmuseo on todennut aiemmin (2009) purkamisen olevan mahdollista, mikäli rakennuksen julkisivuja ei voida korjata sen alkuperäistä luonnetta kunnioittaen tai mikäli tarvittavat muutokset vastaisivat uudelleenrakentamista.

Asemakaavan muutosehdotuksessa tontille esitetään käyttötarkoituksen muutosta, joka mahdollistaa 8-kerroksisen asuinkerrostalon rakentamisen. Kaavamuuos perustuu järjestettyyn arkkitehtikutsukilpailuun ja kilpailuehdotuksesta kehitettyyn viitesuunnitelmaan (2013), jonka laativat Arkkitehdit NRT Oy. Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta seuraavan.

Punanotkonkatu 2:n tontti rajautuu kolmeen RKY 2009-kohteeseen: Kaartin kasarmiin, Johanneksen kirkkoon ympäristöineen ja Kirurgiseen sairaalaan. Yleiskaavassa 2002 alue on merkitty kerrostalovaltaiseksi asumisen ja toimitilojen alueeksi, joka on lisäksi kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävä. Asemakaavan tavoitteena on sovittaa uusi asuintalo mahdollisimman hyvin tiiviiseen korttelirakenteeseen ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön. Viitesuunnitelman mukainen uusi asuinkerrostalo tulee toteutuessaan tuomaan uuden ajallisen kerroksen ympäristöön, joka on suuremmaksi osaksi vakiintunut.

Kaupunginmuseon katsoo, että viitesuunnitelman ja asemakaavan mahdollistama uusi asuinkerrostalo poikkeaa lähiympäristöstään varsinkin ylimmän kerroksen osalta. Se on käsitelty asuinkerroksena aukotuksineen ja siten se erottuu ympäristön asuinkerrostaloista, joissa kattopinta hallitsee ylintä kerrosta eikä ullakkoa ole useimmissa taloissa otettu asuinkäyttöön. Museo on lausunnossaan 20.12.2013 asemakaavan muutosluonnoksesta huomauttanut asiasta. Lausunnossa todettiin, että Arkkitehdit NRT Oy:n viitesuunnitelmassa esitetty rakennus poikkeaa muusta ympäristöstään etenkin ylimmän kerroksensa osalta ja että ullakkokerroksen julkisivukäsittelyä tulisi vielä tarkemmin tutkia ja sopeuttaa se paremmin ympäröivään rakennuskantaan.

07.04.2015

Kaavoittajan vastineessa museon kommentit on huomioitu ja todettu, että asemakaavan muutosehdotuksessa ylintä kerrosta koskee määräys: "Kattoikkunat tulee toteuttaa pääosin vesikaton suuntaisina lapeikkunoina". Kuitenkaan kattolyhtyjen tai -erkkereiden rakentamista ei kielletä kokonaan. Koska kattolyhtyjen suunnittelu vaatii huolellista suunnittelua, jää asia rakennusvalvontaviraston valvottavaksi rakennuslupavaiheessa. Kaavoittajan vastineessa todetaan, että "Mikäli tyydyttävään ratkaisuun ei päästä, voidaan kattolyhtyjen rakentamisesta luopua kokonaan asemakaavan sitä estämättä".

Kaupunginmuseolla ei ole asemakaavaehdotuksesta muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 06.05.2014 § 52

HEL 2011-004824 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi lausunnon kaupunkisuunnitteluvirastolle Punanotkonkatu 2 / Kasarmikatu 22 :n asemakaavan muutoksesta (nro 12264):

Pelastuslautakunta edellyttää, että jatkosuunnittelussa huomioidaan pelastusauton nostopaikat Punanotkonkadulla ja Kasarmikadulla. Pihalle johtavan porttikäytävän tulee täyttää pelastustievaatimukset.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska asia koskee lausunnon valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91§.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Juha Rintala, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31235
juha.rintala(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 20.12.2013

HEL 2011-004824 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 18.11.2013

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Asemakaavan muutosluonnos koskee tonttia osoitteessa Punanotkonkatu 2, Ullanlinna. Tontilla sijaitsee nk. entinen Valmetin talo, jonka nykyinen omistaja on Keskinäinen Eläkevakuutus Ilmarinen. Talo toimi 1990-luvun alusta viime vuoteen 2012 Kaartin poliisitalona. Omistaja on hakenut tontille asemakaavan muutosta, joka mahdollistaa tontilla olevan rakennuksen purkamisen. Nyt nähtävillä olevassa asemakaavaluonnoksessa tontille esitetään käyttötarkoituksen muutosta, joka mahdollistaa 8-kerroksisen asuinkerrostalon rakentamisen. Kaavamuuotos perustuu järjestettyyn arkkitehtikutsukilpailuun ja kilpailuehdotuksesta kehitettyyn viitesuunnitelmaan (2013), jonka laativat Arkkitehdit NRT Oy.

Kaupunginmuseo on antanut asiasta ennakkolausunnon (29.6.2009), jossa arvioitiin tontilla sijaitsevan, nk. Valmet-talon kulttuurihistoriallista arvoa. Valmet-talo on arkkitehti Toivo Korhosen suunnittelema ja se valmistui arkkitehtikutsukilpailun tuloksena Maaseudun keskusrakennustoimisto Oy:n ja Valmet-yhtiön pääkonttori- ja liiketaloksi vuonna 1965. Museon ennakkolausunnossa todettiin, että Valmet-talon rakentaminen liittyi 1960-luvun suomalaisen kaupunkikeskustojen saneerausideologiaan ja vankkaan modernismin ihailuun. Valmetin talon suunnittelun lähtökohtana ei ollut olemassa oleva rakennettu ympäristö, vaan rakennus oli poikkeus korttelirakenteessa ja kaupunkikuvassa. Ajan suunnitteluideologiaan kuului ajatus siitä, että vanhempi rakennuskanta vähitellen purettaisiin ja korvattaisiin modernimmalla ja tehokkaammalla. Valmet-taloa ympäröivä rakennuskanta edustaa rakentamista 1800-luvun lopulta vuoteen 1912.

Purkamisen perusteeksi on esitetty vuonna 2008 laadittu kuntoarvioraportti (Enco Oy). Raportin mukaan rakennus on runkorakennetta lukuun ottamatta pääsääntöisesti välttävissä tai huonossa kunnossa. Erityisen pulmalliseksi on todettu rakennuksen julkisivu, sillä sen tekninen ratkaisu on osoittautunut ongelmalliseksi ja kosteusvaurioille alttiiksi lukuisten ikkuna- ja elementtissaumojen vuoksi. Julkisivu muodostuu betonikuorielementeistä, jotka vuorottelevat julkisivussa lasipintojen kanssa. Alimmat kerrokset ovat lasiseiniä alumiiniprofilein reunustettuina. Rakennuksen julkisivun korjaaminen tarkoittaisi pääsääntöisesti koko julkisivun uusimista. Museon aiemmassa lausunnossa (2009) on todettu, että ”Mikäli julkisivuja ei voida korjata sen alkuperäistä luonnetta kunnioittaen tai mikäli tarvittavat muutokset vastaisivat uudelleenrakentamista, rakennus menettäisi sen merkittävän kulttuurihistoriallisen arvonsa, jonka perusteella rakennusta voitaisiin ajatella suojeltavaksi asemakaavalla.”

Punanotkonkatu 2:n tontti rajautuu kolmeen RKY 2009-kohteeseen: Kaartin kasarmiin, Johanneksen kirkkoon ympäristöineen ja Kirurgiseen sairaalaan. Yleiskaavassa 2002 alue on merkitty kerrostalovaltaiseksi asumisen ja toimitilojen alueeksi, joka on lisäksi kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävä. Asemakaavan tavoitteena on sovittaa uusi asuintalo mahdollisimman hyvin tiiviiseen korttelirakenteeseen ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön. Viitesuunnitelman mukainen uusi asuinkerrostalo tulee toteutuessaan tuomaan uuden ajallisen kerroksen ympäristöön, joka on muulta rakentamiselta suuremmaksi osaksi vakiintunut.

Kaupunginmuseon arvion mukaan uusi rakennus poikkeaa eniten ympäristöstään ylimmän, eli kahdeksannen kerroksen osalta. Se on käsitelty asuinkerroksena aukotuksineen ja siten se erottuu ympäristön asuinkerrostaloista, joissa kattopinta hallitsee ylintä kerrosta eikä ullakkoa ole useimmissa taloissa otettu asuinkäyttöön. Arkkitehdit NRT Oy:n viitesuunnitelmassa rakennuksen ylimmän kerroksen ikkunat ovat sekä lapeikkunoita että kattolyhtyjä. Asemakaavassa määrätään, että kattoikkunat tulee toteuttaa pääosin vesikaton suuntaisina lapeikkunoina.

Kaupunginmuseo katsoo, että viitesuunnitelmassa esitettyä ullakkokerroksen julkisivukäsittelyä tulee vielä tarkemmin tutkia ja sopeuttaa se enemmän ympäröivään rakennuskantaan. Samoin tulee viitesuunnitelmaa vielä tutkia Kasarmikadun puoleisen julkisivun osalta, jonne määritelty yhtenäinen parvekevyöhyke saattaa muodostaa ensimmäisen kerroksen liiketilojen näyteikkunoiden kanssa kahden kerroksen korkuisen lasisen julkisivupinnan, joka poikkeaa merkittäväällä tavalla ympäristöstään.

Muilta osin museolla ei ole asemakaavaluonnoksesta huomautettavaa.

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Rakennusvirasto 17.12.2013

HEL 2011-004824 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1127-00/13 ja kaavaluonnoksesta Ullanlinna, Punanotkonkatu 2 ja Kasarmikatu 22, 30.12.2013 mennessä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Rakennusviraston edustajina kaavanvalmisteluun osallistuvat aluesuunnittelija Anu Kiiskinen ja suunnitteluinsinööri Marko Jylhänlehto.

Hankkeesta ei aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle.

Rakennusvirastolla ei ole huomauttamista osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tai asemakaavaluonnokseen.

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

§ 355

V 22.4.2015, Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) seurantaraportti 2015

HEL 2015-003886 T 10 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi
Timo Meuronen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 70914
timo.meuronen(a)hel.fi
Riikka Henriksson, suunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi
Kirsi Noro, suunnittelija, puhelin: 310 37950
kirsi.noro(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi Kotikaupunkina Helsinki -ohjelman seurantaraportin 2015 sekä käydä lähetekeskustelun uuden ohjelman valmistelun pohjaksi.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.9.2012 asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (jäljempänä AM-ohjelma) Kotikaupunkina Helsinki, jossa on määritelty kaupungin asunto- ja maapoliittiset päämäärät sekä ohjelmakauden tavoitteet ja toimenpiteet. Ohjelman toteutumisen seurannasta raportoidaan kaupunginvaltuustolle vuosittain. Seurantaraportin laatimisesta vastaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto.

Seurantaraportti 2015 sisältää katsauksen Helsingin ajankohtaiseen asuntopoliittiseen tilanteeseen ja asuntotuotannon näkyymiin sekä selvityksen Kotikaupunkina Helsinki -ohjelman tavoitteiden tähänastisesta toteutumisesta.

Helsingissä on valmisteltu kerran valtuustokaudessa vahvistettavaksi asumisen ja maankäytön toteutusohjelma. Ohjelman tarkastelujakso on kymmenen vuotta. Edellinen maankäytön ja asumisen toteutusohjelma, Laadukkaan asumisen Helsinki, hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa helmikuussa 2008.

Strategiaohjelman 2013-2016 liitteessä valtuustokauden toimintaohjelmat on todettu, että asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman käsittely on valtuustossa 2015-2016. Asuntopolitiikan pitkäjänteisyyden vuoksi AM-ohjelma palvelee osaltaan seuraavan valtuustokauden asumisen ja maankäytön strategisten tavoitteiden valmistelun pohjatietona.

Seurantaraportin 2015 valtuustokäsittely käynnistää uuden ohjelman valmistelun. Uuden ohjelman luonnos valmistellaan lausuntokierrokselle kaupungin lautakunnille ja yhteistyötahoille syksyllä 2015. Valtuuston hyväksyttäväksi uusi AM-ohjelma on tarkoitus tuoda keväällä 2016.

Kotikaupunkina Helsinki -ohjelman määrällisten tavoitteiden toteutumista seurataan vuositasolla sekä usean vuoden keskiarvona. Asuntotuotannon vuosivaihtelut ovat merkittäviä ja suhdannetilanteesta riippuvaisia. Ohjelman tavoitteena on pyrkiä vaikuttamaan asuntotuotantoon pitkällä tähtäimellä.

Esittelijän perustelut

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman seurantaraportti 2015 sekä arvio vuosien 2012-2014 tavoitteiden toteutumisesta

Ohjelmakausi 2012–2014 käynnistyi myönteisissä merkeissä, kun vuonna 2012 valmistui asuntoja yli haastavana pidetyn 5 000 asunnon tavoitteen. Strategiaohjelman 2013–2016 hyväksymisen yhteydessä vuonna 2013 tavoitetta nostettiin 5 500 asuntoon. Vuonna 2013 jäätiin kuitenkin noin 4 700 asuntoon ja vuonna 2014 valmistui 4 050 asuntoa. Haastava suhdanne ja taloustilanne on vaikuttanut asuntorakentamiseen ja asuntomarkkinoihin koko maassa.

Keskeisistä tavoitteista parhaiten toteutuivat tontinvaraukset, uudet asemakaavat ja sääntelemättömän asuntotuotannon määrä. Asuntotuotanto kokonaisuudessaan toteutui kaudella valmistuneiden asuntojen osalta 87 prosenttisesti ja alkaneiden asuntojen osalta 71 prosenttisesti. Eniten tavoitteista jäätiin valtion tukeman ja kaupungin oman tuotannon osalta. Tuotannosta liki puolet toteutui täydennysrakentamisalueella.

Ohjelmaan liittyen vuoden 2015 aikana tehdään lisäselvityksiä, joiden tulokset huomioidaan seuraavaa ohjelmaa laadittaessa. Tällaisia selvityksiä ovat rakennusmarkkinoiden toimivuuden arvioiminen suhteessa toteutusohjelmaan ja sen tavoitteiden toteuttamiseen, kaupungin oman asunto-omaisuuden hallinta ja omistajaohjauksen kehittäminen, yksinasuvien tilanteen kartoittaminen sekä väestörakenne- ja muuttoliiketarkastelu merkittävien täydennysrakentamiskohteiden osalta.

Toimintaympäristön muutoksia 2014

Vuonna 2014 Helsingin väestönkasvu jatkui edellisvuosien suuntaisesti. Helsingin väestö kasvoi edelleen voimakkaan tulomuuton ansiosta. Viime vuosien väestönkasvun merkittävä osatekijä on muuttotappion hiipuminen Helsingin seudun muihin kuntiin.

Elinkeinoelämän suhdannenäkymät vuoden 2015 keväälle ovat vaatimattomat. Yleisestä suhdannetilanteesta huolimatta Helsingissä on käynnistymässä merkittäviä investointeja, kuten Kalasataman ja Pasilan keskusten rakentaminen.

Vuonna 2014 vuokrat nousivat koko maassa asuntojen hintoja nopeammin. Tämä johtuu eritoten epävarmuudesta työllisyyskehityksessä. Myös pankit ovat kiristäneet luototusehtojaan uusien vakavaraisuussäännösten myötä. Vanhojen osakeasuntojen hinnat jatkoivat laskua vuoden 2014 neljännellä vuosineljänneksellä. Koko maassa laskua tuli 0,4 prosenttia verrattuna edelliseen vuosineljännekseen. Vuoden 2013 vastaavaan ajankohtaan verrattuna hinnat laskivat koko maassa prosentin ja pääkaupunkiseudulla 0,5 prosenttia. Helsingin vapaarahoitteisten asuntojen keskivuokra oli vuoden viimeisellä neljänneksellä 17,45 €/m², noin 19 prosenttia korkeampi kuin Espoossa ja Vantaalla ja 42 prosenttia korkeampi kuin kehyskunnissa

Helsingin seudulla on kuntien ja seudullisten toimijoiden yhteistyönä valmisteltu vuosina 2012–2014 maankäyttösuunnitelma, asuntostrategia ja liikennejärjestelmäsuunnitelma. Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman, HLJ 2015:n, HSL:n hallitus hyväksyi maaliskuussa 2015. Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma 2050 (MASU 2050) ja Helsingin seudun asuntostrategia 2025 (Astra 2025) hyväksyttiin Helsingin seudun yhteistyökokouksessa maaliskuussa 2015.

Asuntotuotanto Helsingissä

Kaikkiaan asuntotontteja varattiin kaupungin maalta vuonna 2014 noin 545 000 kem², eli laskennallisesti noin 6 500 asunnon rakentamiseksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Vuosina 2012–2014 tontteja varattiin asuntohankkeita varten kaikkiaan 989 000 kem² eli keskimäärin 330 000 kem² vuodessa, mikä vastaa tontinvarauksien määrätavoitetta. Vuoden 2014 lopussa varattuja asuntotontteja oli noin 17 900 asunnon rakentamiseksi. Määrä vastaa likimain viiden vuoden asuntotuotantotavoitetta kaupungin maalle toteutettavan tuotannon osalta.

Asuntotuotannon määrä on viimeisen kolmen vuoden aikana ollut lähes kaksinkertainen rakentamisen taantumavuosiin 2008–2009 verrattuna. Valmistuneiden asuntojen määrä on kuitenkin tasaisesti laskenut vuonna 2012 valmistuneesta 5 175 asunnosta, vuonna 2014 valmistui 4 050 asuntoa.

Hallinta- ja rahoitusmuotojen osalta sääntelemätön asuntotuotanto on koko ohjelmakauden aikana ylittänyt tavoitteen. Vuonna 2014 alkoi 85 aravuokra-asunnon rakentaminen ja asuntoja valmistui 466. Säänneltyä vuokratuotantoa valmistui 345 asuntoa vuonna 2012 ja 510 asuntoa vuonna 2013.

Vuonna 2014 alkoi 99 aravuokra-asunnon rakentaminen ja asuntoja valmistui 736 kappaletta. Tavallisina aravuokra-asuntoina vuonna 2014 valmistui 581 asuntoa ja erityisasumisena 155 asuntoa. Vuonna 2012 valmistui 658 aravuokra-asuntoa ja vuonna 2013 asuntoja valmistui 706. Näistä erityisasumisena vuosina 2012 ja 2013 valmistui 223 sekä 167 asuntoa. Vuonna 2014 valmistui 567 Hitas- asuntoa ja 455 asumisoikeusasuntoa. Nuoriso- ja opiskelija-asuntoja valmistui 245 ja alkoi 52. Ohjelmakaudella Hitas-asuntoja valmistui 385 vuonna 2012 ja 649 vuonna 2013

Alueellisesti asuntotuotanto on vuosina 2012–2014 ollut suurinta Jätkäsaaren ja Kalasataman uusilla projektialueilla, joissa ensimmäiset asunnot valmistuivat vuonna 2012. Vuoden 2014 loppuun mennessä Jätkäsaarella on valmistunut 1 981 asuntoa ja Kalasatamassa 1 264 asuntoa. Myös vanhemmilla projektialueilla valmistui paljon asuntoja kaudella 2012–2014, Arabianranta-Hermannissa 1 258 asuntoa, Viikissä 965 asuntoa ja Vuosaarella 856 asuntoa. Kruunuvuorenrannan projektialueen ensimmäiset asunnot lähtivät rakenteille vuoden 2014 aikana ja vuoden lopussa Kruunuvuorenrannassa oli rakenteilla 365 asuntoa.

Asuntotuotantotoimiston (Att) tuotanto oli 1 020 valmistunutta sekä 444 alkanutta asuntoa vuonna 2014. Vuosina 2012 ja 2013 valmistui 1 178 ja 1 053 asuntoa Att:n rakennuttamana. Att:n tuotanto on jaksolla 2012–2014 sekä kokonaisuudessaan että aravuokratuotannon osalta korkeimmillaan kymmeneen vuoteen ohjelmakauden aikana valmistuneiden asuntojen osalta.

Ohjelmakaudella 2012–2014 valmistuneesta asuntotuotannosta 52 prosenttia on ollut pieniä asuntoja eli yksiöitä tai kaksioita. Yksiöiden ja kaksioiden määrä on suurin vuokra-asuntotuotannossa, jossa 72 prosenttia valmistuneista vuokra-asunnoista oli yksiöitä ja kaksioita vuonna 2014. Omistusasuntotuotannossa vastaava luku oli 29 prosenttia. Pienten asuntojen osuus uudistuotannosta oli ohjelmakaudella korkeimmillaan vuonna 2012. Perheasunnoiksi laskettavien asuntojen eli vähintään kolmen huoneen asuntojen osuus on ollut ohjelmakaudella laskeva.

Yleis- ja asemakaavatavoitteet

Kotikaupunkina Helsinki -ohjelman tavoitteen mukaisesti Helsingin uuden yleiskaavan laatiminen aloitettiin vuonna 2012. Voimassa oleva vuoden 2002 yleiskaava on monelta osin vanhentunut eikä mitoitukseltaan enää vastaa asuntorakentamisen tarpeisiin pitkällä aikavälillä.

Vuonna 2013 kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi yleiskaavan vision kaavaluonnoksen pohjaksi. Aikataulusuunnitelman mukaan yleiskaavaehdotus tuodaan kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyyn vuonna 2015 ja kaupunginhallituksen sekä kaupunginvaltuuston käsittelyyn vuoden 2016 aikana.

Asemakaavatavoite on vuosien 2012-14 aikana toteutunut liki tavoitteiden mukaisesti sekä ehdotusten että lainvoimaistuneiden kaavojen osalta. Vuonna 2014 suurimmat kaupunginvaltuuston hyväksymät projektialueiden asemakaavat olivat Jätkäsaaren Saukonlaituri (134 700 kem²), Kalasataman Sompasaaren (119 500 kem²) sekä Kuninkaantammen keskustan asemakaavat (106 800 kem²). Täydennysrakentamisalueella vuonna 2014 lainvoiman saaneista asemakaavoista eniten asuinkerrosalaa oli Länsi-Herttoniemen Siilitien ja Kettutien asemakaavassa (29 300 kem²). Muita asuntorakentamisen kannalta merkittäviä täydennysrakentamisalueen asemakaavoja sai lainvoiman Mellunkylässä, Lauttasaarella, Oulunkylässä ja Pitäjänmäessä.

Ohjelmakaudella 2012–2014 asemakaavoja on lainvoimaistunut täydennysrakentamisalueelle projektialueita enemmän, mutta projektialueiden asemakaavojen kerrosalat ovat olleet selkeästi suuremmat.

Asuinalueiden elinvoimaisuus ja täydennysrakentaminen

Olemassa olevien kaupunginosien merkitys kaupungin asuntotuotannossa on ollut koko ohjelmakauden erittäin merkittävä, ollen joka vuosi selvästi yli vähimmäistavoitteen (30 prosenttia).

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Vuonna 2014 täydennysrakentamisen osuus oli 47 prosenttia valmistuneesta asuntotuotannosta ja 56 prosenttia alkaneesta asuntotuotannosta.

Vuonna 2014 maksettiin täydennysrakentamiskorvausta 1,65 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi korvausinvestointien määrä oli 1,27 miljoonaa euroa. Uutta asuinrakennusoikeutta näihin kohteisiin kaavoitettiin noin 15 700 kem².

Helsinki on ollut vuodesta 2013 mukana valtakunnallisessa asuinalueiden kehittämissuunnitelmassa hankekokonaisuudella Kaupunginosien Helsinki. Kaupunki tukee esikaupunkialueiden kehitystä omasta budjetistaan muun muassa lähiöprojektin ja kaupungin lähiörahaston kautta. Lähiörahaston tarkoituksena on Helsingin lähiöiden arvostuksen nostaminen parantamalla lähiöiden viihtyvyyttä ja toiminnallisuutta sekä ikääntyvien kaupunkilaisten palvelumahdollisuuksia.

Asuinalueiden eriytymiskehitys on tuottanut eroja, jotka näkyvät huono-osaisuuden riskien alueellisena kasautumisena pääkaupunkiseudulla. Asuntorakentamisen vaikutus sosioekonomiseen rakenteeseen on hidasta, mutta laajamittaisella täydennysrakentamisella, esikaupunkikeskusten ja asemanseutujen kehittämisellä on vaikutusta.

Asuntokannan ja -rakentamisen kehittäminen

Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle (Heka) vuosi 2014 oli yhtiön kolmas varsinainen toimintavuosi vuodenvaihteessa 2011–2012 toteutuneen fuusion jälkeen. Ohjelmakaudella 2012–2014 Hekan hallintoa kehitettiin muun muassa keskittämällä taloushallinto emoyhtiölle sekä yhdistämällä aluetoimistoja toiminnan sujuvoittamiseksi.

Asuntorakentamisen kehittämistä on toteutettu sekä kehittyvä kerrostalo-ohjelmalla että erillisprojektein. Vuonna 2014 myönnettyistä rakennusluvista A-luokan saavutti Helsingissä seitsemän asuntohanketta. B-energialuokkaan pääsi 34 prosenttia rakennusluvan saaneista hankkeista ja C-luokkaan 64 prosenttia hankkeista. Vanhan asuntokannan esteettömyyden ja asumismukavuuden parantamiseksi vuonna 2014 tehtiin 70 ARA-avustuspäätöstä hissien rakentamiseksi vanhoihin kerrostaloihin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823

07.04.2015

mari.randell(a)hel.fi
Timo Meuronen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 70914
timo.meuronen(a)hel.fi
Riikka Henriksson, suunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi
Kirsi Noro, suunnittelija, puhelin: 310 37950
kirsi.noro(a)hel.fi

Liitteet

1 AM-seurantaportti 2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta
Asuntotuotantotoimikunta
Talous- ja suunnitteluosasto
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kiinteistövirasto
Rakennusvalvontavirasto
Asuntotuotantotoimisto

07.04.2015

Pj/1

§ 356

Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien vuosilomien vahvistaminen lomakautena

HEL 2015-003137 T 01 01 03 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien vuosilomat lomakautena seuraavasti:

Kaupunginjohtaja Jussi Pajunen, 29.6. - 26.7.2015
(2015 vuosilomaa)

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri, 29.6. - 2.8.2015
(2015 vuosilomaa)

Apulaiskaupunginjohtaja Ritva Viljanen, 24.6. - 12.7.2015,
20.7. - 2.8.2015 (2015 vuosilomaa)

Apulaiskaupunginjohtaja Anni Sinnemäki, 20. - 26.7.2015,
(2015 vuosilomaa), 27.7. - 2.8.2015 (2016 vuosilomaa).

Samalla kaupunginhallitus päätti, että vuosilomamuutosten ja myöhemmin pidettävien vuosilomapäivien ja säästövapaan ajankohdan päättää kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajien osalta kaupunginjohtaja.

Esittelijä

kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Tatu Rauhamäki

Lisätiedot

Pirjo Vartiainen, henkilöstöassistentti, puhelin: 310 36138
pirjo.vartiainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Tatu Rauhamäki

Lisätiedot

Pirjo Vartiainen, henkilöstöassistentti, puhelin: 310 36138
pirjo.vartiainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Pj/1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Johtajisto
Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Kj/3

§ 357

Vaalitoimikuntien asettaminen ja jäsenten nimeäminen vuoden 2015 eduskuntavaaleja varten

HEL 2014-014475 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muuttaa kokouksessaan 2.2.2015 vuoden 2015 eduskuntavaaleja varten nimeämiään vaalitoimikuntia esityslistan tämän asian liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Vaalitoimikunnat muutokset eduskuntavaalit 2015 khs.pdf

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus valitsi kokouksessaan 2.2.2015 vaalitoimikunnat vuoden 2015 eduskuntavaalien ennakkoäänestysaikaan suoritettavaa toimikuntaäänestystä varten. Valinnan jälkeen jotkut vaalitoimikuntien jäsenet ilmoittivat olevansa estyneitä työn, matkan tms. syyn takia toimimaan vaalitoimikunnassa.

Kaupunginhallituksen olisi muutettava vaalitoimikuntien kokoonpanoja esityslistan tämän asian liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572

07.04.2015

Kj/3

veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Vaalitoimikunnat muutokset eduskuntavaalit 2015 khs.pdf

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Taloushallintopalvelu
Keskusvaalilautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.02.2015 § 120

HEL 2014-014475 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti asettaa 24 vaalitoimikuntaa vuoden 2015 eduskuntavaalien yhteydessä laitoksissa järjestettävää ennakköäänestystä varten.

Kaupunginhallitus päätti valita jäsenet ja varajäsenet samoin puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat edellä mainittuihin vaalitoimikuntiin esityslistan liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

07.04.2015

Kj/4

§ 358

Valtuutettu Hannu Oskalan toivomusponsi luottamuselinten kokoustilojen sisäilmaongelmista ja korvaavien tilojen järjestämisestä

HEL 2014-005970 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 23.4.2014 hyväksymän toivomusponnen (Hannu Oskala) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 23.4.2014 kunnan asukkaan aloitetta hallintosäännön muuttamiseksi ja videoneuvottelujen mahdollistamiseksi kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että mikäli luottamuselinten kokoustilojen osalta kohdataan sisäilmaongelmia, kokouksia varten pyritään etsimään korvaavia tiloja." (Hannu Oskala)

Esittelijä toteaa, että kaupunginkanslia lähetti 16.10.2014 kirjeen, jossa kehoitettiin virastoja ja liikelaitoksia järjestäessään kokouksiloja lauta- ja

johtokunnille ottamaan huomioon hyväksytyn pöytäkirjan ja kiinnittämään huomiota kokoustan sisäilmaan. Mikäli osoittautuu, että kokoustiloissa on kokoukseen osallistuvia henkilöitä haittaavia todettuja sisäilmaongelmia, tulee pyrkiä järjestämään kokouksia paremmissa tiloissa. Samalla kehoitettiin tarvittaessa käyttämään kaupungintalon tiloja. Kaupunginkanslian tietoon ei ole toistaiseksi tullut, että tarvetta kokoustilojen vaihtamiseen olisi ollut.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

07.04.2015

Kj/5

§ 359

Tietotekniikkaohjelma 2015–2017

HEL 2015-001229 T 07 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Markku Raitio, tietotekniikkapäällikkö, puhelin: 310 36396
markku.raitio(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Helsingin kaupungin tietotekniikkaohjelman vuosille 2015–2017.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää kehottaa virastoja ja liikelaitoksia ottamaan huomioon tietotekniikkaohjelmassa esitetyt tavoitteet ja sisällyttämään niitä koskevat toimenpiteet omiin toimintasuunnitelmiinsa ja talousarvioihinsa.

Edelleen kaupunginhallitus päättää kehottaa kaupunginkansliaa ryhtymään toimenpiteisiin tietotekniikkaohjelman toimeenpanoon ohjaamiseksi ja seurannan järjestämiseksi.

Esittelijän perustelut

Tietotekniikkaohjelma perustuu kaupungin strategiaohjelmaan ja antaa suuntaviivat tietotekniikan ja digitalisaation hyödyntämiselle sekä kaupungin omassa toiminnassa että koko kaupunkiyhteisön kehityksessä vuosina 2015–2017. Kaupungin strategiaohjelmasta nostetaan yhteisöllisyyden kehittäminen, avoimen kaupunkikehityksen edistäminen ja kaupungin palvelujen toimivuuden, tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantaminen keskeisiksi tietotekniikkaohjelman 2015–2017 painopistealueiksi.

Ohjelmakauden aikana kaupungin toimintaympäristöä leimaavat tiukkana pysyvä julkinen talous ja hallinto- ja palvelurakenteiden uudistamishankkeet. Toisaalta käynnissä oleva tietotekninen murros

07.04.2015

Kj/5

avaa mahdollisuuksia kehittää aiempaa innovatiivisemmin omaa toimintaa ja sen prosesseja, parantaa tiedolla johtamista ja ylittää organisaatorajojen aikaisemmin asettamia yhteistyön esteitä.

Tietotekniikkaohjelman tavoitteet

Tietotekniikkaohjelmassa asetetaan tavoitteita ja toimenpiteitä seuraaville painopistealueille.

Osallisuus ja vuorovaikutteinen viestintä:

Helsinki edistää avointa vuorovaikutusta ja kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia mm. 6Aika strategian avoin osallisuus -kärkihankkeessa, kehittämällä tietoteknistä tukea kaupunkilaisten, yritysten ja yhteisöjen kuulemiseen ja jatkokehittämällä kaupungin yhteistä palautejärjestelmää.

Avoimen kaupunkikehityksen mahdollistaminen:

Helsinki osallistaa yhteisöjä ja yrityksiä hyödyntämään saatavilla olevaa dataa ja ideoimaan uusia digitaalisia palveluja markkinoimalla kaupunkia matalan kynnyksen kokeilutoiminnan alustana, kokoamalla rahoitusta ja toteuttamalla yhteistyöhankkeita Forum Viriumin avulla ja aktivoimalla kehittäjäyhteisöä Helsinki Loves Developers –toimintamallin kautta.

Avoin data ja rajapinnat:

Helsinki laajentaa avoimen datan tarjontaansa ja kehittää datarajapintoja Helsinki Region Infoshare toimintamallin avulla, toimimalla aktiivisena osapuolena 6Aika strategian avoin data ja rajapinnat –kärkihankkeessa sekä jatkamalla kaupungin kumppanikoodaritoimintaa ja avoimien rajapintojen saatavuuden kehittämistä.

Kaupungin oma toiminta, toiminnan muutostarpeiden ennakointi ja muutoksen johtaminen:

Virastot ja liikelaitokset kehittävät ohjelmakauden aikana aktiivisesti omaa toimintaansa hakemalla uusia kokemuksia ja toimintamalleja, määrittelemällä ne tukipalvelut, jotka se aikoo siirtää kaupungin yhteisten tukipalveluorganisaatioiden hoidettavaksi ja huolehtimalla oman ydintoimintansa jatkuvuudesta, kehittymisestä ja tietojärjestelmätarpeiden toteutumisesta.

Digitaalisten palvelujen kehittämisen vauhdittaminen:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Helsinki jatkaa digitaalisten palvelujen kehittämistä koostamalla ne yhdeksi, asiakaslähtöisesti toimivaksi kokonaisuudeksi yli viranomaisrajojen. Digitaalisten palvelujen kehittämistä jatketaan nostamalla palveluprosessien automaatioastetta, toteuttamalla poikkihallinnollisia palvelupolkuja, parantamalla asiakaslähtöisyyttä ja toteuttamalla digitaalisten palvelujen kehittämisohjeistus hallintokuntien käytettäväksi.

IT-ostokäyttämisen kehittäminen:

Helsinki lisää kilpailua julkisissa ICT-hankinnoissa ja viitoittaa julkisen sektorin ICT-ostokäyttämisen muutosta edellyttämällä avoimet ja dokumentoidut rajapinnat hankittavissa järjestelmissä, uudistamalla ICT-ostokäyttämistään tarkentamalla ohjelmistopolitiikkaansa erilaisissa ohjelmistohankinnoissa ja uudistamalla ICT-hankeohjeistusta.

Oman toiminnan suorituskyvyn ja läpinäkyvyyden kehittäminen:

Virastot ja liikelaitokset kehittävät omaa toimintaansa tuottavuusnäkökulmasta yli viranomaisrajojen tunnistamalla ja kuvaamalla organisaatorajat ylittävät kokonaisprosessit ja täsmentämällä roolit ja vastuut organisaatorajat ylittävissä prosesseissa.

Kaupungin ICT-johtamisen kehittäminen:

Kaupungin toimeenpanokykyä digitalisaation hyödyntämisessä vahvistetaan kehittämällä ICT-johtamista osaksi kaupungin yleisjohtamista, päivittämällä tietohallinnon ohjausryhmien kokoonpanot ja tehtävät vastaamaan uuden ohjelmakauden vaatimuksia ja arvioimalla keskitetysti kaupungin ICT-johtamista ja -toimintaa ja luomalla tämän avulla edellytyksiä jatkuvaan parantamiseen ja yhdessä oppimiseen.

ICT-kehitys:

Kaupungin toimivuutta parannetaan ICT-hankkeiden ja yhteisen tavoitearkkitehtuurin avulla kehittämällä tietojärjestelmätyön ohjausta ja ICT-hankkeiden toimeenpanokykyä ja hankeohjelmamenettelyä. Kansallista palveluarkkitehtuuria ja palveluväyläratkaisua hyödynnetään viranomaisten välisissä yhteyksissä.

ICT-palvelut:

Hallintokuntien ICT-toiminnan jatkuvuus turvataan ja yhteiset synergiat hyödynnetään jatkamalla kaupunkiyhteisten tietotekniikkapalvelujen kehittämistä ja ylläpitoa, arvioimalla uudelleen ICT-palvelukeskuksen

toimintamalli ja aikataulut, laajentamalla yhteisten sähköisten viestintäratkaisujen käyttöä sekä kehittämällä liikkuvan työn teknisiä edellytyksiä.

ICT-yleisjohtamisen vahvistaminen:

ICT-yleisjohtamisen edellytyksiä parannetaan selkeyttämällä linjajohdon ja ICT:n rooleja ja vastuita prosessien kehittämisessä ja hankkeiden johtamisessa, mahdollistamalla kaupungin toiminnasta syntyvän informaation jalostaminen johtamisen tueksi ja jatkamalla kaupungin ICT-toiminnan läpinäkyvyyden kehittämistä.

Tietotekniikkaohjelman toteutus

Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen on jaettu yhdeksään kärkiteemaan ja niiden sisällä keskeisiin työmaihin. Tarkemmat toimenpiteet ja hankkeet suunnitellaan kärkiteemojen ja työmaiden sisällä. Kärkiteemat ja niitä vastaavat keskeiset työmaat ovat:

- Avoin kaupunkikehitys > Forum Virium hankeohjelma
- Osallisuus ja viestinnän vuorovaikutteisuus > 6Aika strategia
- Digitaalisten tietojen saatavuus > Helsinki Region Infoshare
- Kaupungin digitaaliset palvelut > Digitaalinen Helsinki –ohjelma
- Virastojen ja liikelaitosten ydintoimintojen tietotekninen tuki > Yhteishankkeet
- Kaupunkiyhteisten prosessien tietotekninen tuki > ICT-ostokäyttäytyminen
- ICT-johtamisen kehittäminen > Strateginen tietohallinto
- Hankejohtaminen > ICT-hankeohjelma
- ICT-palvelukehitys > ICT-palvelukeskus

Tietotekniikkaohjelman valmennusohjelma käynnistää uuden tietotekniikkaohjelman toimeenpanon. Uudet valmennusohjelmat keskittyvät kaupungin Smart City-kehitykseen, tietoturvan kehittämiseen ja ICT-ostokäyttäytymisen uudistamiseen.

Kaupunginhallituksen tietotekniikkajaosto on seurannut tietotekniikkaohjelman laatimista ja saatuja palautteita kokouksissaan ja käsitellyt ohjelmaluonnosta työseminaarissaan 21.1.2015. Jaosto nosti seuraavat asiat ohjelmakauden keskeisiksi kehittämiskohteiksi:

- strategisen tietohallinnon vahvistaminen
- keskitetysti tarjotut helppokäyttöiset asiakaslähtöiset sähköiset palvelut
- palvelujen kehittämisohjeistus
- parempi osto-osaaminen

07.04.2015

Kj/5

Kaupunginhallituksen tietotekniikkajaoston antama palaute on otettu huomioon ohjelmaesityksessä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Markku Raitio, tietotekniikkapäällikkö, puhelin: 310 36396
markku.rautio(a)hel.fi

Liitteet

1 Tietotekniikkaohjelma 2015-2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Tietotekniikka- ja viestintäosasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen tietotekniikkajaosto 16.03.2015 § 8

HEL 2015-001229 T 07 00 00

Päätös

Kaupunginhallituksen tietotekniikkajaosto päätti merkitä tiedoksi kaupungin tietotekniikkaohjelmaluonnoksen vuosille 2015 - 2017.

09.02.2015 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Markku Raitio, tietotekniikkapäällikkö, puhelin: 310 36396
markku.rautio(a)hel.fi

07.04.2015

Kj/6

§ 360

Primäärilainan myöntäminen erälle asuntotuotantotoimikunnan hankkeelle

HEL 2014-014420 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti asuntotuotantotoimikunnan esityksen mukaisesti myöntää asuntotuotantorahaston varoista 104 406 euroa primäärilainaa Oy Helsingin Palveluasuntojen Mörssäriaukion asumisyksikölle.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa asuntotuotantotoimiston laatimaan kaupungin puolesta primäärilainan velkakirjan kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen vahvistamien ehtojen mukaisesti.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Asuntotuotantotoimisto

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasuntojen Mörssäriaukion asumisyksikkö on Hakuninmaalle rakennettava 9 asuntoa sisältävä erityisryhmien asumiskohde, jonka lopullinen hankinta-arvo on 3 222 243 euroa. Korkotukilainalla rahoitetaan 1 000 000 euroa, erityisryhmien investointiavustuksella 1 000 000 euroa, arvonlisäveropalautuksilla 607 837 euroa, Helsingin kaupungin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Kj/6

tertiäärilainalla 510 000 euroa ja Helsingin kaupungin primäärilainalla 104 406 euroa.

Primäärilaina on Helsingin kaupungin myöntämä laina, jonka korko on tällä hetkellä 2 prosenttia ja jota lyhennetään 36 vuoden annuiteettitaulukon mukaisesti. ARA:n korkotukilainaa myönnetään vain asuinkäyttöön tarkoitettujen sekä asumista välittömästi palvelevien tilojen rakentamiseen (esim. varastot, saunatilat, pyykkituvat ja vastaavat tilat). Primäärilainalla rahoitetaan kohteisiin sisältyviä likeym. tiloja, joita ei lueta asumista välittömästi palveleviksi tiloiksi.

Tertiäärilainalla rahoitetaan kohteen korkotukilainan ja käynnistysavustuksen jälkeinen omarahoitusosuus, joka lyhennetään viidessä vuodessa sen jälkeen kun aravalaina tai siihen rinnastettava yhtiön laina on kokonaan maksettu.

Esittelijä toteaa esityksen olevan asuntotuotantotoimikunnan päätöksen mukainen. Asuntotuotantorahastossa on varoja lainojen myöntämiseen 83,5 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asuntotuotantotoimisto

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Asuntotuotantotoimikunta 04.03.2015 § 35

HEL 2014-014420 T 02 05 03 00

Esitys

Asuntotuotantotoimikunta esitti kaupunginhallitukselle, että Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasunnot / Mörssäriaukion asumisyksikölle myönnetään primäärilainaa yhteensä 104 406 euroa.

07.04.2015

Kj/6

Lisäksi toimikunta päättäneen esittää, että kaupunginhallitus oikeuttaa asuntotuotantotoimiston laatimaan kaupungin puolesta primäärilainan velkakirjan kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen vahvistamien ehtojen mukaisesti.

17.12.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Sisko Marjamaa

Lisätiedot

Markku Nyysölä, yksikön johtaja, puhelin: 310 32297
markku.nyysola(a)att.hel.fi

Kaupunginhallitus 19.01.2015 § 72

HEL 2014-014420 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää asuntotuotantorahaston varoista tertiääri- ja primäärilainoja asuntotuotantotoimikunnan hankkeille seuraavasti:

Tertiäärilaina €

Mörssäriaukion asumisyksikkö	510 000
Yhteensä	510 000

Primäärilaina €

Haso Kuusamakuja 4-8	59 803
Siltamäen palvelukoti	102 830
Haso Sänkbacka	46 274
Haso Viitankruununtie	81 964
Haso Mamselli	40 329
Yhteensä	331 200

Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa asuntotuotantotoimiston laatimaan kaupungin puolesta tertiääri- ja primäärilainojen velkakirjat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen vahvistamien ehtojen mukaisesti.

07.04.2015

Kj/6

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Kj/7

§ 361

Maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamiseen varatun määrärahan käyttö

HEL 2015-002562 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamiseen vuoden 2015 talousarvion kohdalle 1 04 02 varatun määrärahan 1 976 975 euroa käyttösuunnitelman.

Määrärahasta osoitetaan kaupunginkanslian elinkeino-osaston käytettäväksi yhteensä 1 568 800 euroa maahanmuuttajien alkuvaiheen työllistymiseen ja työllistymistä edistävien koulutusten hankintaan, maahanmuuttajanuorten yrittäjyyden edistämiseen, maahanmuuttajien osaamisen ja tutkintojen tunnistaminen ja tunnustaminen, pitempään maassa olleiden kielen opiskeluun ja työllistymiseen tähtäävään koulutushankintaan sekä maahanmuuton yhteispalvelupistettä suunnittelevaan ESR-rahoitteiseen hankkeen omarahoitusosuudeksi.

Lisäksi osoitetaan maahanmuuttajakotivanhempien kielikoulutukseen opetusviraston Helsingin ammattiopiston käytettäväksi 155 795 euroa, ruotsinkielisen työväenopiston käytettäväksi 20 080 euroa ja varhaiskasvatusviraston käytettäväksi 123 000 euroa.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Husein Muhammed, suunnittelija, puhelin: 09 310 25565
husein.muhammed(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite-määrärahan käyttö esitys2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Valtio, pääkaupunkiseudun kaupungit sekä pääkaupunkiseudun yrittäjät ja Keskuskauppakamari ovat allekirjoittaneet 20.12.2012 aiesopimuksen maahanmuuttajien työllistymisen edistämiseksi. Sopimuksen mukaan sopijaosapuolet sitoutuvat kukin omilla toimillaan kehittämään maahanmuuttajien kotoutumista edistäviä palveluja.

Kaupunki on jo vuodesta 2010 alkaen toteuttanut maahanmuuttajien varhaisen työllistymisen edistämiseksi 6 + 6 kuukautta toimintamallia yhteistyössä Uudenmaan TE-toimiston kanssa. Malli on kahden työvoimapolitiittisen palvelun, työkokeilun ja palkkatukityön yhdistelmä, jonka aikana maahanmuuttaja saa tehostettua kielikoulutusta ja uravalmennuksen palveluja. Vuonna 2015 tavoitteena on laajentaa edelleen sen käyttöä maahanmuuttajien työllistymisen edistämiseksi. Mallin toteuttamiseksi maahanmuuttajien palkkatuettuun työhön varataan kaupunginkanslian elinkeino-osaston käyttöön 1 000 000 euroa työkokeilua seuraavien palkkatukityöjaksojen toteuttamiseksi. Elinkeino-osasto järjestää koko palvelun ajalle näille maahanmuuttajille suomen kielen koulutusta, henkilökohtaista uravalmennusta sekä muuta jatkotyöllistymistä tukevaa koulutusta. Näitä ostopalveluja varten varataan 200 000 euroa kaupunginkanslian elinkeino-osastonkäytettäväksi. Lisäksi elinkeino-osaston käytettäväksi varataan 45 000 euroa kielikoulutuksen ajalle lastenhoitopalvelujen toteuttamiseksi.

Monen maahanmuuttajan työllistymisen esteenä ovat tutkintoon liittyvät asiat. Kaupunki kehittää vuoden 2015 aikana toimenpiteitä, joiden tavoitteena on maahanmuuttajien osaamisen ja tutkintojen tunnistaminen ja tunnustaminen ja tätä kautta työllistymisen nopeutuminen. Toiminnalla kehitetään maahanmuuttajien työllistymisen alkuvaiheen ohjautumisen prosessia, kehitetään näyttötutkintoja ja näyttökokeita sekä täydennetään osaamista ja tutkintoja monipuolisin toimenpitein vastaamaan suomalaisen työelämän osaamisvaatimuksia. Osaamisen tunnistamiseen varataan 64 000 euroa.

Valtion tarjoama kotoutumiskoulutus on tarkoitettu alle kolme vuotta maassa olleille maahanmuuttajille. Osa Suomessa pitkään asuneista maahanmuuttajista ei ole aikanaan päässyt kotoutumiskoulutukseen joko sen vuoksi, että on suoraan tultu töihin esimerkiksi englanninkieliseen työpaikkaan tai on oltu kotona hoitamassa lapsia niin, että kotoutumisesta annetun lain kolmen vuoden määräaika on kulunut ennen pääsyä kielikoulutukseen. Joidenkin osalta kotoutumiskoulutuksen kesto on ollut liian lyhyt työllistymiseen tai jatkokoulutukseen pääsyyn. Tarjoamalla tälle kohderyhmälle kieli- ja työllistymiskoulutusta edesautetaan parantamaan heidän työmarkkina-asemaansa ja edistetään heidän sopeutumisen suomalaiseen yhteiskuntaan. Tähän tarkoitukseen varataan 150 000 euron summa,

jonka käytöstä kaupunginkanslian elinkeino-osasto laatii myöhemmin tarkemman suunnitelman.

Kaupunki on järjestänyt edellisellä aiesopimuskaudella kielikoulutusta kotona lapsiaan hoitaville maahanmuuttajaäideille. Toiminta on verkostoitunut Espoon ja Vantaan samantyyppisten toimintojen kanssa. Vuositasolla noin kaksisataa kotona lastaan hoitavaa vanhempaa saa tämän toiminnan kautta kielen alkeet, opastusta lasten kasvuun liittyvissä asioissa ja muuta kotoutumisessa tarvittavaa ohjausta. Kaupunginkanslian elinkeino-osasto, opetusvirasto, suomenkielinen työväenopisto, Arbis ja varhaiskasvatusvirasto ovat valmistelleet vuodelle 2015 esityksen maahanmuuttajataustaisten, lapsiaan kotona hoitavien aikuisten suomen/ruotsin kielen opetuksen järjestämisestä. Kielikoulutusten järjestämiseen varataan esityksen mukaisesti 344 175 euroa opetusviraston, työväenopiston, Arbiksen ja varhaiskasvatusviraston käytettäväksi.

Maahanmuuttajanuorten keskuudessa on paljon kiinnostusta ja potentiaalia yrittäjiksi. Epätietoisuus lupabyrokratiasta sekä verkostojen puuttuminen estävät kuitenkin monia ryhtymästä yrittäjiksi. Kohderyhmälle hankitaan yrittäjäkoulutusta. Kaupunginkanslian elinkeino-osastolle varataan käytettäväksi 70 000 euroa toimenpiteisiin maahanmuuttajanuorten työllistymiseen edistämiseksi.

Kotouttamispalveluita kehittävä valtakunnallinen ESR/Kotona Suomessa –koordinaatio-hanke on käynnistynyt vuoden 2015 alussa. Koordinaatiohankkeen alaisuuteen tulee aluehankkeita, joissa kehitetään maahantulon alkuvaiheen palveluita. Kaupunginkanslian elinkeino-osasto hakee Kotona Suomessa –kokonaisuudesta paikallista hanketta, jolla toteutetaan maahanmuuttajien nopeaa pääsyä kotoutumiskoulutuksen kautta työelämään sekä suunnitellaan maahanmuuton yhteispalvelupistettä. Aluehankkeen omarahoitusosuudeksi varataan aiesopimusvaroista tälle vuodelle 148 000 euroa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Husein Muhammed, suunnittelija, puhelin: 09 310 25565
husein.muhammed(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite-määrärahan käyttö esitys2015

07.04.2015

Kj/7

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Kj/8

§ 362

Muutos vaalipäivän äänestyspaikkoihin äänestysalueilla 28D ja 28E eduskuntavaaleissa 2015

HEL 2014-011328 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muuttaa 1.12.2014 tekemäänsä päätöstä eduskuntavaalien 2015 vaalipäivän äänestyspaikoista äänestysalueilla 28D ja 28E ja määrätä äänestysalueiden 28D ja 28E äänestyspaikaksi Oulunkylän kirjaston.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti 1.12.2014 vuoden 2015 eduskuntavaalien vaalipäivän äänestyspaikoista. Äänestysalueen 28D äänestyspaikaksi määrättiin Oulunkylän nuorisotalo Oulunkylätalossa ja äänestysalueen 28E äänestyspaikaksi määrättiin Oulunkylän työväenopisto Oulunkylätalossa.

Oulunkylätalossa tapahtuneen vesivahingon korjaus- ja kuivatustöiden yhteydessä havaittujen sisäilmaongelmien vuoksi kiinteistön toimijat ovat siirtyneet toistaiseksi tiloista pois. Näin ollen rakennus ei sovellu äänestyspaikaksi ja äänestyspaikat on siirrettävä toiseen rakennukseen.

Oulunkylätalon vieressä sijaitsee Oulunkylän kirjasto, johon äänestyspaikat voitaisiin sijoittaa. Äänestysalueiden 28D ja 28E äänestyspaikkoja esitetään siirrettäväksi Oulunkylän kirjastoon.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Kj/8

Lisätiedot

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.12.2014 § 1263

HEL 2014-011328 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä vuoden 2015 eduskuntavaalien vaalipäivän äänestyspaikat Helsingissä liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Keskusvaalilautakunta 11.11.2014 § 45

HEL 2014-011328 T 00 00 01

Esitys

Keskusvaalilautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että vuoden 2015 eduskuntavaalien vaalipäivän äänestyspaikat määrätään liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

keskusvaalilautakunnan sihteeri
Veera Reuna

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Kj/8

Timo Lindén, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Kj/9

§ 363

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 14 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Khn puheenjohtaja 30.3.2015

jaostot

- konserni
- johtamisen
- tietotekniikka

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta 1.4.2015

johtokunnat

- Taloushallintopalvelu

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

kaupunginjohtaja

- johtajiston asiat
- muut asiat

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava

kaupunginkanslia

- kansliapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies
- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkapäällikkö
- viestintäpäällikkö

07.04.2015

Kj/9

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
- toimitusjohtaja

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

07.04.2015

Kj/10

§ 364

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 14 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

apulaiskaupunginjohtajat
- sivistystointa johtava

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Ryj/1

§ 365

Lausunto Etelä - Suomen aluehallintovirastolle hakemuksesta Varsasaaren yhteysvenelaiturin uusimiseen sekä siihen liittyviin ruoppaus- ja täyttötöihin

HEL 2015-001562 T 11 01 01

ESAVI/8544/2014

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä - Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon kaupungin hakemuksesta Varsasaaren yhteysvenelaiturin uusimisesta sekä siihen liittyvistä ruoppaus- ja täyttötöistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 24.3.2015 kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä - Suomen aluehallintovirastolle lausunnon Helsingin kaupungin hakemuksesta.

Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa puoltavansa hakemusta ympäristölautakunnan lausunnon mukaisesti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö Helsingin kaupungille
- 2 Lupahakemus Varsasaaren laiturin uusimiseen, Sito Oy:n raportti 9.6.2014
- 3 Rakennusviraston täydennys Varsasaaren laiturin uusimisen vesilupahakemukseen 17.12.2014
- 4 Espoon eteläosien yleiskaava 2030

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,

Otteen liitteet
Esitysteksti

07.04.2015

Ryj/1

ympäristölupavastuualue

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Etelä - Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Helsingin kaupungin rakennusviraston hakemuksesta Varsasaaren yhteysvenelaiturin uusimisesta sekä siihen liittyvistä ruoppaus- ja täyttötöistä. Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon 11.3.2015 mennessä, lausunnon antamiselle varattua määräaikaa on pidennetty 8.4.2015 asti. Lausunnon on mahdollista saada lisää aikaa.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Helsingin kaupungin rakennusvirasto hakee Etelä-Suomen aluehallintovirastolta lupaa Espoon Varsasaaren yhteysvenelaiturin uusimiselle ja uusimisen vaatimille ruoppaus- ja täyttötöille. Hanke on luvanvarainen vesilain perusteella.

Varsasaari on Helsingin kaupungin virkistysaluetta. Maa-aluetta hallinnoi Varsasaari -yhdistys. Vesi- ja ranta-alueen omistaa Helsingin kaupunki. Hankealueella tai sen lähiympäristössä ei ole pohjavesialueita, luonnonsuojelualueita tai luonnon arvokohteita.

Tarkoituksena on korvata Varsasaaren vanha huonokuntoinen puurakenteinen laituri uudella betonirakenteisella laiturilla. Hanke käsittää vanhan laiturin purkamisen, meren pohjan ruoppauksen, pohjan täyten louheella ja murskeella, ruoppausmassojen toimittamisen läjitykseen sekä uuden laiturin rakentamisen.

Hankkeella arvioidaan olevan tilapäisiä, lähinnä ruoppaus- ja rakentamistöiden aikaisia vaikutuksia hankealueen ja sen lähialueen vesistön vedenlaatuun, kaloihin ja alueen käyttöön. Ruoppaustyöt aiheuttavat väliaikaista veden samentumista arviolta noin 500 metrin etäisyydelle. Lisäksi ruoppaus- ja rakennustöistä voi aiheutua tilapäistä melua. Sameuden lisääntyminen ja melu karkottaa kaloja lyhytaikaisesti. Tilanne palautuu normaaliksi töiden päätyttyä. Meren pohjan eliöyhteisön palautuminen ennalleen vie arviolta 1-3 vuotta.

Ruopattavan alueen kokonaisala on noin 280 m² ja ruopattavien massojen kokonaismäärä noin 1200 m³ ktr. Ruoppaus on tarkoitus tehdä kauharuoppauksena, sillä pohjassa vanhan laiturin kohdalla on

kiviä. Laiturin uusimistyö on suunniteltu toteutettavaksi syksyllä 2015 - keväällä 2016. Vanhan laiturin purku , pohjan ruoppaus ja louhepenkereen teko on tarkoitus tehdä elo-syyskuussa 2015. Louhetäytön annetaan asettua talven yli, jonka jälkeen huhti - toukokuussa aloitetaan uuden laiturin rakennustyöt.

Ruopattavassa sedimentissä on tutkimusten mukaan ympäristöministeriön ruoppaus- ja läjitysohjeen tason 1 ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia. Ruoppauksesta ei kuitenkaan arvioida olevan merkityksellisiä vaikutuksia ympäröivälle luonnolle, eliöstölle eikä terveydelle. Ruopattavien massojen on arvioitu olevan meriläjityskelpoisia. Ruopattavat massat on tarkoitus toimittaa meriläjitysalueelle, jonka lupa mahdollistaa kyseisten massojen sijoittamisen. Uusi laituri edistää Varsasaaren virkistyskäyttöä ja lisää laiturin käyttäjien turvallisuutta.

Laiturin uusimistyö on suunniteltu toteutettavaksi syksyllä 2015 - keväällä 2016. Nykyisen laiturin purku, pohjan ruoppaus ja louhepenkereen teko on suunniteltu tehtäväksi elo - syyskuussa 2015. Tällöin mökkikausi on useimmilta jo ohitse, ja kulkutarve saareen on kesää vähäisempi. Louhetäytön annetaan asettua talven yli. Uuden laiturin rakennustyöt aloitetaan huhti -toukokuussa 2016 pakkasten päätyttyä ja jäiden lähdettyä.

Saadut lausunnot

Esittelijä toteaa, että ympäristölautakunta on Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena antanut lausuntonsa Etelä - Suomen aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle. Lautakunta oli lausunnosta yksimielinen. Ympäristölautakunta on lausunnossaan todennut, ettei sillä ole muuta huomautettavaa rakennusviraston hakemuksen johdosta kuin ruoppaustöiden ajankohta. Suositeltavaa olisi, että ruoppaus tehtäisiin vasta uimakauden päätyttyä eli syyskuussa. Näin haitat lähirantojen virkistyskäytölle olisivat mahdollisimman vähäiset.

Liikuntavirasto on lausunnossaan todennut, että sillä ei ole huomautettavaa hakemuksesta ja katsoo sen olevan eduksi vesiliikenteelle ja saariston virkistyskäytölle.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että hakemukseen ei ole muuta huomautettavaa kuin ympäristölautakunnan lausunnossaan esittämä suositus ruoppaustöiden ajankohdasta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja

07.04.2015

Ryj/1

Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö Helsingin kaupungille
- 2 Lupahakemus Varsasaaren laiturin uusimiseen, Sito Oy:n raportti 9.6.2014
- 3 Rakennusviraston täydennys Varsasaaren laiturin uusimisen vesilupahakemukseen 17.12.2014
- 4 Espoon eteläosien yleiskaava 2030

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
ympäristölupavastuualue

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 24.03.2015 § 132

HEL 2015-001562 T 11 01 01

ESAVI/8544/2014

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle Varsasaaren yhteysvenelaiturin uusimisesta seuraavan lausunnon.

Ympäristölautakunnalla ei ole muuta huomautettavaa rakennusviraston hakemuksen johdosta kuin ruoppaustöiden ajankohta. Suositeltavaa olisi, että ruoppaus tehtäisiin vasta uimakauden päätyttyä eli syyskuussa. Näin haitat lähirantojen virkistyskäytölle olisivat mahdollisimman vähäiset.

Hakemus

Helsingin kaupungin rakennusvirasto hakee Etelä-Suomen
aluehallintovirastolta lupaa Espoon Varsasaaren yhteysvenelaiturin

uusimiselle ja uusimisen vaatimille ruoppaus- ja täyttötöille. Hanke on luvanvarainen vesilain perusteella.

Varsasaari on Helsingin kaupungin virkistysaluetta. Maa-aluetta hallinnoi Varsasaari -yhdistys. Vesi- ja ranta-alueen omistaa Helsingin kaupunki. Hankealueella tai sen lähiympäristössä ei ole pohjavesialueita, luonnonsuojelualueita tai luonnon arvokohteita.

Tarkoituksena on korvata Varsasaaren vanha huonokuntoinen puurakenteinen laituri uudella betonirakenteisella laiturilla. Hanke käsittää vanhan laiturin purkamisen, meren pohjan ruoppauksen, pohjan täytön louheella ja murskeella, ruoppausmassojen toimittamisen läjitykseen sekä uuden laiturin rakentamisen.

Hankkeella arvioidaan olevan tilapäisiä, lähinnä ruoppaus- ja rakentamistöiden aikaisia vaikutuksia hankealueen ja sen lähialueen vesistön vedenlaatuun, kaloihin ja alueen käyttöön. Ruoppaustyöt aiheuttavat väliaikaista veden samentumista arviolta noin 500 metrin etäisyydelle. Lisäksi ruoppaus- ja rakennustyöstä voi aiheutua tilapäistä melua. Sameuden lisääntyminen ja melu karkottaa kaloja lyhytaikaisesti. Tilanne palautuu normaaliksi töiden päätyttyä. Meren pohjan eliöyhteisön palautuminen ennalleen vie arviolta 1-3 vuotta.

Ruopattavan alueen kokonaisala on noin 280 m² ja ruopattavien massojen kokonaismäärä noin 1200 m³ ktr. Ruoppaus on tarkoitus tehdä kauharuoppauksena, sillä pohjassa vanhan laiturin kohdalla on kiviä. Laiturin uusimistyö on suunniteltu toteutettavaksi syksyllä 2015 - keväällä 2016. Vanhan laiturin purku, pohjan ruoppaus ja louhepenkereen teko on tarkoitus tehdä elo-syyskuussa 2015. Louhetäytön annetaan asettua talven yli, jonka jälkeen huhti-toukokuussa aloitetaan uuden laiturin rakennustyöt.

Ruopattavassa sedimentissä on tutkimusten mukaan ympäristöministeriön ruoppaus- ja läjitysohjeen tason 1 ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia. Ruoppauksesta ei kuitenkaan arvioida olevan merkityksellisiä vaikutuksia ympäröivälle luonnolle, eliöstölle eikä terveydelle. Ruopattavien massojen on arvioitu olevan meriläjityskelpoisia. Ruopattavat massat on tarkoitus toimittaa meriläjitysalueelle, jonka lupa mahdollistaa kyseisten massojen sijoittamisen. Uusi laituri edistää Varsasaaren virkistyskäyttöä ja lisää laiturin käyttäjien turvallisuutta.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Sini-Pilvi Saarnio, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32019

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

07.04.2015

Ryj/1

sini-pilvi.saarnio(a)hel.fi

Liikuntavirasto 17.2.2015

HEL 2015-001562 T 11 01 01

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa liikuntavirastolta rakennusviraston hakemuksesta Varsasaaren yhteysvenelaiturin uusimiselle ja uusimisen vaatimille ruoppaus- ja täyttötöille. Hankkeen tarkoituksena on korvata vanha huonokuntoinen puurakenteinen laiturit uudella betonirakenteisella laiturilla. Hanke käsittää vanhan laiturin purkamisen, pohjan ruoppauksen, pohjan täytön louheella ja murskeella, ruoppausmassojen toimittamisen läjitykseen sekä uuden laiturin rakentamisen.

Hakija katsoo, etteivät suunnitellut toimenpiteet vaaranna yleistä terveydentilaa tai turvallisuutta, eivätkä aiheuta huomattavia vahingollisia muutoksia ympäristön luonnonsuhteissa tai vesiluonnossa ja sen toiminnassa. Hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituihin menetyksiin. Hanke edistää Varsasaaren virkistyskäyttöä ja lisää laiturin käyttäjien turvallisuutta.

Liikuntavirastolla ei ole huomautettavaa hakemuksesta ja katsoo sen olevan eduksi vesiliikenteelle ja saariston virkistyskäytölle.

Lisätiedot

Teemu Lintunen, vesiliikennepäällikkö, puhelin: 310 87937
teemu.lintunen(a)hel.fi

§ 366

Lausunto ehdotuksesta Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosiksi 2016 - 2021

HEL 2014-011859 T 11 01 01

UUDELY/6450/2014

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon ehdotuksesta Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosiksi 2016-2021.

Kaupunginhallitus toteaa, että ehdotus Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalueen vesien hoitosuunnitelmaksi vuosille 2016-2021 on perusteellisesti ja kattavasti laadittu. Suunnitelmassa esille nostetut toimenpiteet vaikuttavat valuma-alueella hyvin valituilta. Vesienhoitosuunnitelman alue käsittää koko Uudenmaan sekä osia Hämeestä, Keski-Suomesta, Savosta ja Kaakkois-Suomesta, alueella on 105 kuntaa.

Helsingin kaupunki on sitoutunut Itämerihaasteen toimenpideohjelmassa vähentämään aiheuttamaansa ravinteiden piste- ja hajakuormitusta sekä laivaliikenteen ja veneilyn päästöjä, kehittämään öljyntorjuntavalmiuttaan sekä lisäämään tutkimusta, tietoisuutta ja yhteistyötä rannikkovesien ja koko Itämeren tilan parantamiseksi.

Helsingin kannalta tärkeä alue on Suomenlahti ja erityisesti kaupungin edustan rannikkoalue. Ehdotetut sisävesissä ja jokivesistöjen latva-alueilla tehtävät vesiensuojelutoimenpiteet vaikuttavat rannikon veden laatuun, mutta vaikutukset ovat hitaita. Sekaviemäroinnin aiheuttamat ohijuoksutukset kuormittavat vesistöjä. Kokonaisvaltaiseen sekavesiviemärintijärjestelmän korvaamiseen erillisviiemäroinnillä ei ole mahdollisuutta ryhtyä. Helsingissä suurena tulevaisuuden haasteena on rehevöitymisestä ja liettymisestä kärsivien merenlahtien kunnostus.

Ehdotuksessa uudeksi vesienhoitosuunnitelmaksi ei ole esitetty varsinaisia toimenpiteitä Helsingille, kuten ei alueen edellisessäkään kauden 2010-2015 hoitosuunnitelmassa. Vesien hoitosuunnitelmassa esitetyt pintavesien toimenpiteet kaudelle 2016-2011 ovat varsin kattavasti jo nykyisellään huomioitu esim. pääkaupunkiseudun jätevesienpuhdistuksessa sekä Helsingin alueen teollisuuden toiminnan valvonnassa. Helsingin pohjavesialueilla ei ole merkitystä

normaalitilanteessa talousveden tuotannossa. Helsingin pohjavesien kemiallista laatua ja määrää seurataan vuosittain otettavilla näytteillä.

Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalueen hyvää huonommassa kemiallisessa tilassa olevien vesimuodostelmien joukkoon kuuluu Helsingin alueelta Kruunuvuorenselkä. Vesialueella vesiympäristölle haitallisen aineen keskimääräinen pitoisuustaso pintavesissä tai eliöstössä ylittää Euroopan yhteisön tasossa vahvistetun haitallisen tai vaarallisen aineen laatonormin. Kruunuvuorenselän rannikkomuodostuman hyvää huonompi tila johtuu veden korkeista organotinapitoisuuksista (TBT).

Vesienhoitosuunnitelmassa ei esitetä Helsingille toimenpiteitä Kruunuvuorenselän vesimuodostelman kemiallisen tilan parantamiseksi hyvään tilaan, mutta kokonaisuutena edellisellä toimenpidekaudella asetetut toimenpiteet todetaan osittain riittämättömiksi. Helsingin kaupungin tulisiikin tehostaa omissa ympäristöseurannoissaan organotinapitoisuuksien seuranta Kruunuvuorenselän vesimuodostelman alueella. Seurannan tulosten perusteella voidaan määrittää kemiallisen tilan parantamiseksi tarvittavat toimenpiteet ja laatia alueelle kunnostussuunnitelma, jotta vesialueen hyvä kemiallinen tila saavutetaan.

Vesienhoitosuunnitelmassa ei ole mukana rannikon pieniä puroja, joiden merkitys matalien merenlahtien veden laadulle voi olla suuri. Kaupunkialueen pienillä puroilla on merkitystä myös virkistyskäytön ja luonnon monimuotoisuuden kannalta. Osalla Helsingin alueen puroista on merkitystä myös uhanalaisen taimenen potentiaalisina poikastuottoalueina.

Hulevesien hallinnassa ja käsittelyssä on parannettavaa. Yhä tiivistyvä rakentaminen lisää hulevesien aiheuttamaa kuormitusta läpäisemättömän pinnan kasvaessa. Hulevesisuunnitelmien laatiminen sekä kaavoituksen että maankäyttö- ja rakennuslain keinot ovat tärkeitä hulevesien hallinnan kehittämisessä. Uusissa asemakaavoissa on esitetty aluevarauksia hulevesien viivytys- ja imeytysalueille. Rakentamisen aiheuttamat kiintoainepäästöt vesistöihin aiheuttavat myös rehevöitymistä ja ne tulisi saada kuriin. Uutta ohjeistusta hulevesistä on koottu Kuntaliiton vuonna 2012 valmistuneeseen hulevesioppaaseen.

Vesienhoitosuunnitelmassa on todettu vesistöjen ja kalataloudellisiin kunnostuksiin varatun rahoituksen riittämättömyys. Toimenpiteet tulisi kohdistaa riskialueille sekä alueille, joiden kunnostuksesta saatava hyöty on mahdollisimman suuri. Toimenpiteiden vaikuttavuuden seuranta on tärkeää. Riittävät seuranta- ja neuvontaresurssit tulee

turvata, jotta päästäisiin mahdollisimman kustannustehokkaihin toimenpiteisiin.

Purojen ja pienvesien kunnostusprojekteja toteutetaan Helsingissä mahdollisuuksien mukaan. Puroista on poistettu nousuesteitä ja niitä on muutettu luonnonmukaisemmiksi joiltain osin. Vapaaehtoisten toimijoiden järjestämät kunnostustalkoot ovat olleet merkittävä lisäresurssi kunnostustöiden toteutuksessa.

Helsingin ja Turun kaupunginjohtajien käynnistämän Itämerihaasteen toisen ohjelmakauden toimenpideohjelmassa (2014-2018) Helsingin ja Turun kaupungit sitoutuvat konkreettisiin vapaaehtoiisiin toimiin rannikkovesien ja koko Itämeren hyväksi. Itämerihaasteen uudessa toimenpideohjelmassa on asetettu viisi päämäärää: kirkkaat rannikkovedet, hyvinvoiva meriluonto, puhdas ja turvallinen vesiliikenne, suunnitelmallinen vesialueiden käyttö sekä aktiivinen Itämeri-kansalaisuus. Turun ja Helsingin kaupunkien yhteinen Itämeri-toimenpideohjelma toimii mm. vesienhoitosuunnitelman ja muiden valtakunnallisten ohjelmien hyväksi, sekä osaltaan toteuttaa ja tukee niissä asetettuja tavoitteita.

Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikassa on asetettu vesiensuojelulle keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteita, kuten keskeisten virkistysaerien keskitetty vesihuolto, sekaviemäriverkoston ylivuotojen vähentäminen, ravinnekuormituksen vähentäminen sekä öljyntorjuntavalmiuden ylläpito. Näiden Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan tavoitteiden toteuttaminen tukee Kymijoen Suomenlahden vesienhoitosuunnitelman tavoitteita.

Vesienhoitosuunnitelmien toteuttamiseen tarvitaan laajasti eri toimialojen, yksittäisten toiminnanharjoittajien, järjestöjen, yhdistysten ja kansalaisten sekä eri viranomaisten yhteistoimintaa. Valtion ja kuntien rahoitusmahdollisuuksien heiketessä tulee panostaa uusien yhteistyömuotojen ja rahoituskanavien kehittämiseen.

Helsingin kaupunki onkin siten sitoutunut omissa toimissaan edellä mainittujen ohjelmien kautta toteuttamaan osaltaan Kymijoen - Suomenlahden vesien hoitosuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Kaupunginhallituksen mielestä vapaa-ajan kalastusmahdollisuuksia alueella tulisi parantaa rakentamalla kalatiet Helsingin kaupungin energiayhtiön omistamiin voimalaitoksiin Kymijoen alueella.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Kappaleen 15 jälkeen lisätään:

“Kaupunginhallituksen mielestä vapaa-ajan kalastusmahdollisuuksia alueella tulisi parantaa rakentamalla kalatiet Helsingin kaupungin energiayhtiön omistamiin voimalaitoksiin Kymijoessa.”

Kannattaja: Emma Kari

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kappaleen 15 jälkeen lisätään: “Kaupunginhallituksen mielestä vapaa-ajan kalastusmahdollisuuksia alueella tulisi parantaa rakentamalla kalatiet Helsingin kaupungin energiayhtiön omistamiin voimalaitoksiin Kymijoessa.”

Jaa-äännet: 5

Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Mika Raatikainen, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 9

Emma Kari, Otso Kivekäs, Silvia Modig, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Marcus Rantala, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka

Tyhjä: 1

Terhi Peltokorpi

Poissa: 0

Äänin 5 - 9 (1 tyhjä) kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Oskalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 ELY lausuntopyyntö
- 2 Ehdotus Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuoksiksi 2016-2021.pdf

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon ehdotuksesta Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosiksi 2016-2021.

Kaupunginhallitus toteaa, että ehdotus Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalueen vesin hoitosuunnitelmaksi vuosille 2016-2021 on perusteellisesti ja kattavasti laadittu. Suunnitelmassa esille nostetut toimenpiteet vaikuttavat valuma-alueella hyvin valituilta. Vesienhoitosuunnitelman alue käsittää koko Uudenmaan sekä osia Hämeestä, Keski-Suomesta, Savosta ja Kaakkois-Suomesta, alueella on 105 kuntaa.

Helsingin kaupunki on sitoutunut Itämerihaasteen toimenpideohjelmassa vähentämään aiheuttamaansa ravinteiden piste- ja hajakuormitusta sekä laivaliikenteen ja veneilyn päästöjä, kehittämään öljyntorjuntavalmiuttaan sekä lisäämään tutkimusta, tietoisuutta ja yhteistyötä rannikkovesien ja koko Itämeren tilan parantamiseksi.

Helsingin kannalta tärkeä alue on Suomenlahti ja erityisesti kaupungin edustan rannikkoalue. Ehdotetut sisävesissä ja jokivesistöjen latva-alueilla tehtävät vesiensuojelutoimenpiteet vaikuttavat rannikon veden laatuun, mutta vaikutukset ovat hitaita. Sekaviemäroinnin aiheuttamat ohijuoksutukset kuormittavat vesistöjä. Kokonaisvaltaiseen sekavesiviemärointijärjestelmän korvaamiseen erillisviiemäroinnillä ei ole mahdollisuutta ryhtyä. Helsingissä suurena tulevaisuuden haasteena on rehevöitymisestä ja liettymisestä kärsivien merenlahtien kunnostus.

Ehdotuksessa uudeksi vesienhoitosuunnitelmaksi ei ole esitetty varsinaisia toimenpiteitä Helsingille, kuten ei alueen edellisessäkään kauden 2010-2015 hoitosuunnitelmassa. Vesien hoitosuunnitelmassa esitetyt pintavesien toimenpiteet kaudelle 2016-2011 ovat varsin kattavasti jo nykyisellään huomioitu esim. pääkaupunkiseudun jätevesienpuhdistuksessa sekä Helsingin alueen teollisuuden toiminnan valvonnassa. Helsingin pohjavesialueilla ei ole merkitystä

normaalitilanteessa talousveden tuotannossa. Helsingin pohjavesien kemiallista laatua ja määrää seurataan vuosittain otettavilla näytteillä.

Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalueen hyvää huonommassa kemiallisessa tilassa olevien vesimuodostelmien joukkoon kuuluu Helsingin alueelta Kruunuvuorenselkä. Vesialueella vesiympäristölle haitallisen aineen keskimääräinen pitoisuustaso pintavesissä tai eliöstössä ylittää Euroopan yhteisön tasossa vahvistetun haitallisen tai vaarallisen aineen laatonormin. Kruunuvuorenselän rannikkomuodostuman hyvää huonompi tila johtuu veden korkeista organotinapitoisuuksista (TBT).

Vesienhoitosuunnitelmassa ei esitetä Helsingille toimenpiteitä Kruunuvuorenselän vesimuodostelman kemiallisen tilan parantamiseksi hyvään tilaan, mutta kokonaisuutena edellisellä toimenpidekaudella asetetut toimenpiteet todetaan osittain riittämättömiksi. Helsingin kaupungin tulisivat tehostaa omissa ympäristöseurannoissaan organotinapitoisuuksien seuranta Kruunuvuorenselän vesimuodostelman alueella. Seurannan tulosten perusteella voidaan määrittää kemiallisen tilan parantamiseksi tarvittavat toimenpiteet ja laatia alueelle kunnostussuunnitelma, jotta vesialueen hyvä kemiallinen tila saavutetaan.

Vesienhoitosuunnitelmassa ei ole mukana rannikon pieniä puroja, joiden merkitys matalien merenlahtien veden laadulle voi olla suuri. Kaupunkialueen pienillä puroilla on merkitystä myös virkistyskäytön ja luonnon monimuotoisuuden kannalta. Osalla Helsingin alueen puroista on merkitystä myös uhanalaisen taimenen potentiaalisina poikastuottoalueina.

Hulevesien hallinnassa ja käsittelyssä on parannettavaa. Yhä tiivistyvä rakentaminen lisää hulevesien aiheuttamaa kuormitusta läpäisemättömän pinnan kasvaessa. Hulevesisuunnitelmien laatiminen sekä kaavoituksen että maankäyttö- ja rakennuslain keinot ovat tärkeitä hulevesien hallinnan kehittämisessä. Uusissa asemakaavoissa on esitetty aluevarauksia hulevesien viivytys- ja imeytysalueille. Rakentamisen aiheuttamat kiintoainepäästöt vesistöihin aiheuttavat myös rehevöitymistä ja ne tulisi saada kuriin. Uutta ohjeistusta hulevesistä on koottu Kuntaliiton vuonna 2012 valmistuneeseen hulevesioppaaseen.

Vesienhoitosuunnitelmassa on todettu vesistöjen ja kalataloudellisiin kunnostuksiin varatun rahoituksen riittämättömyys. Toimenpiteet tulisi kohdistaa riskialueille sekä alueille, joiden kunnostuksesta saatava hyöty on mahdollisimman suuri. Toimenpiteiden vaikuttavuuden seuranta on tärkeää. Riittävät seuranta- ja neuvontaresurssit tulee

turvata, jotta päästäisiin mahdollisimman kustannustehokkaihin toimenpiteisiin.

Purojen ja pienvesien kunnostusprojekteja toteutetaan Helsingissä mahdollisuuksien mukaan. Puroista on poistettu nousuesteitä ja niitä on muutettu luonnonmukaisemmiksi joiltain osin. Vapaaehtoisten toimijoiden järjestämät kunnostustalkoot ovat olleet merkittävä lisäresurssi kunnostustöiden toteutuksessa.

Helsingin ja Turun kaupunginjohtajien käynnistämän Itämerihaasteen toisen ohjelmakauden toimenpideohjelmassa (2014-2018) Helsingin ja Turun kaupungit sitoutuvat konkreettisiin vapaaehtoiisiin toimiin rannikkovesien ja koko Itämeren hyväksi. Itämerihaasteen uudessa toimenpideohjelmassa on asetettu viisi päämäärää: kirkkaat rannikkovedet, hyvinvoiva meriluonto, puhdas ja turvallinen vesiliikenne, suunnitelmallinen vesialueiden käyttö sekä aktiivinen Itämeri-kansalaisuus. Turun ja Helsingin kaupunkien yhteinen Itämeri-toimenpideohjelma toimii mm. vesienhoitosuunnitelman ja muiden valtakunnallisten ohjelmien hyväksi, sekä osaltaan toteuttaa ja tukee niissä asetettuja tavoitteita.

Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikassa on asetettu vesiensuojelulle keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteita, kuten keskeisten virkistysaerien keskitetty vesihuolto, sekaviemäriverkoston ylivuotojen vähentäminen, ravinnekuormituksen vähentäminen sekä öljyntorjuntavalmiuden ylläpito. Näiden Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan tavoitteiden toteuttaminen tukee Kymijoen Suomenlahden vesienhoitosuunnitelman tavoitteita.

Vesienhoitosuunnitelmien toteuttamiseen tarvitaan laajasti eri toimialojen, yksittäisten toiminnanharjoittajien, järjestöjen, yhdistysten ja kansalaisten sekä eri viranomaisten yhteistoimintaa. Valtion ja kuntien rahoitusmahdollisuuksien heiketessä tulee panostaa uusien yhteistyömuotojen ja rahoituskanavien kehittämiseen.

Helsingin kaupunki onkin siten sitoutunut omissa toimissaan edellä mainittujen ohjelmien kautta toteuttamaan osaltaan Kymijoen - Suomenlahden vesien hoitosuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää lausuntoa ehdotuksesta Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosiksi 2016 - 2021. Lausunnoissa

esitettävät näkökohdat tulevat ELY - keskuksen ja sen alueella toimivan vesienhoidon yhteistyöryhmän käyttöön. Lausuntoa on pyydetty 31.3.2015 mennessä, lausunnon antamiselle varattua määräaikaa on pidennetty 14.4.2015 asti. Palaute otetaan huomioon tarkistettaessa suunnitelmaa ennen sen valtioneuvostokäsittelyä loppuvuodesta 2015.

Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Vesienhoidon suunnittelua ohjaavat Suomessa laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä sekä valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä. Vesienhoidon yleisenä tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa pinta- ja pohjavesiä niin, ettei niiden tila heikkene ja että tila on vähintään hyvä.

Vesienhoidon suunnittelu tapahtuu vesienhoitoalueilla, jotka on määriteltävä vesistöaluejakoon perustuen valtioneuvoston asetuksella vesienhoitoalueista (1303/2004). Vesienhoitoa suunnitellaan vesienhoitoalueittain, joita Manner - Suomessa viisi. Vesienhoitoalue muodostuu yhdestä tai useammasta vesistöalueesta. Suunnittelu etenee kuuden vuoden jaksoissa. Vesienhoitoalueille laaditaan vesienhoitosuunnitelmat, joissa esitetään vesienhoidon yleislinjaukset ja määritellään tavoitteet ja toimenpiteet vesienhoitoalueella tehtävälle vesienhoitotyölle. Vesienhoitosuunnitelmat ja toimenpideohjelmat valmistellaan laajassa yhteistyössä yhteiskunnan eri tahoja kuullen. Ensimmäiset vesienhoitosuunnitelmat laadittiin vesienhoitoalueille vuosiksi 2010–2015. Nyt lausunnolla on toisen suunnittelukierroksen ehdotus vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosiksi 2016–2021.

Vesienhoidon keskeisenä tavoitteena on estää jokien, järvien ja rannikkovesien sekä pohjavesien tilan heikkeneminen sekä pyrkiä kaikkien vesien tilan osalta vähintään hyvään tilaan. Tavoitteen saavuttamiseksi suunnitellaan ja toteutetaan vesien tilaa parantavia toimenpiteitä ja seurataan niiden vaikutuksia. Erinomaisiksi tai hyväiksi arvioitujen vesien tilaa ei saa heikentää. Vesienhoidossa otetaan huomioon myös merenhoidon, tulvariskien hallinnan sekä luonnonsuojelun tavoitteet.

Vesienhoitosuunnitelmassa esitetään tiedot pinta- ja pohjavesien tilasta, siihen vaikuttavista tekijöistä ja tilan seurannasta. Suunnitelmassa esitetään myös tilaa koskevat tavoitteet ja yhteenveto vesienhoidon toimenpiteistä kustannusarvioineen. Pää tavoitteena vesienhoidossa on pinta- ja pohjavesien hyvä tila vuoteen 2015 mennessä. Tälle yleiselle tavoiteajalle on esitetty jatkoaikaa vesienhoitosuunnitelmassa esitetyistä perustelluista syistä vuoteen 2021 tai 2027 saakka. Myös erityisiä alueita, kuten Natura - alueita, EU

- uimarantoja ja vedenottoa koskevat erityiset tilatavoitteet on otettava huomioon ja ne saattavat vaikuttaa tavoitteiden toteutumiseen. Vesienhoidon keskeiset kysymykset Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalueella jaksolle 2016-2021 ovat maatalouden toimenpiteet käytäntöön, metsätalouden vesiensuojelun tehostaminen, vesienhoidon parempi huomioiminen kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa, vesielinympäristön parantaminen, pohjavesien turvaaminen, jätevesihaitat hallintaan, turvetuotannon päästöt hallintaan, erinomaisessa ja hyvässä tilassa olevien vesien tilan turvaaminen ja toimeenpanon turvaaminen.

Toisella suunnittelukierroksella on otettu huomioon muutokset, joita on tapahtunut ensimmäisten vesienhoitosuunnitelmien (2010–2015) valmistumisen jälkeen. Vesienhoitosuunnitelmassa on otettu huomioon suunnitteluun vaikuttava yleinen kehitys. Vesienhoitoa on aktiivisesti edistetty ohjelmilla ja strategioilla. Vesienhoidon rinnalle on tullut merenhoidon suunnittelu ja tulvariskien hallintasuunnitelmien laatiminen. Lakiin vesienhoidon järjestämisestä (1299/2004) on lisätty säädökset merenhoidon suunnittelusta, ja lain nimi on laajentunut laiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä. Tarkasteluun on otettu myös aiempaa pienempiä vesimuodostumia. Ilmastonmuutos on myös otettu huomioon.

Saadut lausunnot

Esittelijä toteaa, että kaupunkisuunnittelu-, liikunta-, yleistentöiden- ja ympäristölautakunta sekä Helsingin Energian johtokunta ja Helsingin Satama - liikelaitos ovat antaneet ehdotuksesta lausuntonsa. Liikuntalautakunnassa asiasta äänestettiin, vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen (9-0), muiden lautakuntien päätökset olivat yksimielisiä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on lausunnossaan todennut, että vesiensuojelu on Helsingille tärkeää, sillä vesistöjen hyvä laatu lisää asukkaiden viihtyvyyttä ja epäsuorasti kaupungin kilpailukykyä. Vesienhoitosuunnitelmassa esiin nostetut toimenpiteet vaikuttavat valuma-alueetasolla hyvin valituilta. Helsingin merialueen hajakuormituksen vähentämistä, itäisen Suomenlahden jätevesipäästöjen pienentämistä, Vantaanjoen jätevesi- ja hajakuormituksen, Helsingin juomavesilähteenä toimivan Päijänteen hyvän vedenlaadun turvaamista ja näiden toimenpiteiden turvaamista koskevia toimia voidaan pitää Helsingin kannalta tärkeimpinä. Helsingin kuntakaavoituksessa otetaan huomioon maankäyttö- ja rakennuslain ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden määräykset vesi- ja ilmastomuutosvaikutusten selvittämisestä ja arvioinnista. Käytännössä tämä tapahtuu jo nyt laatimalla selvityksiä, vaikutusarvioiteja ja

kaavojen liiteasiakirjoja mm. viemäroinnistä, hulevesien johtamisesta ja käsittelystä, pohjavesien suojelusta, korkeustasoista, tulvilta suojautumista, pohjarakentamisesta, maiden ja merisedimenttien pilaantuneisuuden kunnostuksesta ja vesiluonnosta. Kaupunkisuunnittelulautakunta puoltaa vesihuoltosuunnitelman hyväksymistä.

Liikuntalautakunta on lausunnossaan todennut, että vapaa-ajan kalastusmahdollisuuksien lisääminen alueella rakentamalla Helsingin kaupungin energiayhtiöiden omistamiin voimalaitoksiin Kymijoessa kalatiet olisi suotavaa.

Yleistöidenlautakunta on lausunnossaan todennut, että vesienhoitosuunnitelmat on valmistelut laajassa yhteistyössä ja yhteiskunnan eri tahoja kuullen. Toisella suunnittelukierroksella on otettu huomioon muutokset, joita on tapahtunut ensimmäisen vesienhoitosuunnitelmien (2010-2015) valmistumisen jälkeen. Vesienhoitosuunnitelmassa on otettu huomioon suunnitteluun vaikuttava yleinen kehitys. Vesienhoitoa on aktiivisesti edistetty ohjelmilla ja strategioilla. Vesienhoidon rinnalle on tullut merenhoidon suunnittelu ja tulvariskien hallintasuunnitelmien laatiminen. Helsingin kannalta tärkeä alue on Suomenlahti ja erityisesti kaupungin edustan rannikkoalue. Vesienhoitosuunnitelmassa ei ole mukana rannikon pieniä puroja, joiden merkitys matalien merenlahtien veden laadulle voi olla suuri. Hulevesien hallinnassa ja käsittelyssä on parannettavaa. Vesienhoitosuunnitelmassa on todettu vesistöjen ja kalataloudellisiin kunnostuksiin varatun rahoituksen riittämättömyys. Vesienhoitosuunnitelmien toteuttamiseen tarvitaan laajasti eri toimialojen, yksittäisten toiminnanharjoittajien, järjestöjen, yhdistysten ja kansalaisten sekä viranomaisten yhteistoimintaa. Yleistöidenlautakunta puoltaa suunnitelmaa edellä esitetyin huomautuksin.

Ympäristölautakunta on lausunnossaan todennut, että hoitosuunnitelman ensimmäisen vaiheen (2010 - 2015) tulosten perusteella Helsingin edustan merialueen pintavesien ekologinen tila on välttävä. Ekologisin tilan parantaminen hyvään tilaan vaatii mittavia yhteisiä ponnisteluja. Helsingin edustan, kuten koko Suomenlahdenkin, hyvä tila tulisi saavuttaa vuoteen 2027 mennessä. Vesienhoitosuunnitelmaehdotuksessa ei ole esitetty varsinaisia toimenpiteitä Helsingille, kuten ei edellisessäkään hoitosuunnitelmassa. Vesienhoitosuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet ovat varsin kattavasti jo nykyisellään huomioitu esim. pääkaupunkiseudun jätevedenpuhdistuksessa sekä Helsingin alueen teollisuuden toiminnan valvonnassa. Helsingin pohjavesialueilla ei ole merkitystä normaalitilanteessa. Pohjaveden laatua seurataan.

Helsingin Energian johtokunta on lausunnossaan todennut, että energiatuotannon osalta vesienhoitosuunnitelmassa tarkastellaan jokivesissä säännöstelystä tai rakentamisesta aiheutuneita virtaamamuutoksia sekä patojen muodostamia kulkuesteitä, jotka heikentävät vesien ekologista tilaa. Kymijoen- Suomenlahden vesienhoitoalueella on tunnistettu 13 voimakkaasti muutettua jokea tai joen osaa, jotka kaikki sijaitsevat Helsingin ulkopuolella. Näiden voimakkaasti muutettujen jokien kunnostuksia ohjataan kansallisessa kalatiestrategiassa. Kansallisessa kalatiestrategiassa laajapohjainen kehittämissuunnitelma on arvioinut kokonaisvaltaisesti kalateiden tarpeen kaikkien keskeisiin jokikohteisiin ja strategiassa on priorisoitu tärkeimmät kalatiekohteet.

Helsingin Satama - liikelaitos toteaa lausunnossaan, ettei sillä ole huomautettavaa ehdotuksesta.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että lausunnoissa esitetyt seikat on syytä ottaa huomioon hallintasuunnitelmassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 ELY lausuntopyyntö
- 2 Ehdotus Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuoksiksi 2016-2021.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 24.03.2015 § 133

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Ryj/2

HEL 2014-011859 T 11 01 01

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa ehdotuksesta Kymijoen-Suomenlahden vesien hoitoalueen vesien hoitosuunnitelmaksi vuosille 2016-2021 seuraavan lausunnon.

Ehdotus Kymijoen-Suomenlahden hoitoalueen vesien hoitosuunnitelmaksi vuosille 2016-2021 on perusteellisesti ja kattavasti laadittu. Suunnitelma liitteineen on nähtävissä internet-osoitteessa http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Vesi/Vesiensuojelu/Vesienhoidon_suunnittelu_ja_yhteistyö/Vesienhoitoalueet/KymijokiSuomenlahti/Osallistuminen_vesienhoitoon

Suunnitelmaehdotuksessa arvioidaan edellisen hoitosuunnitelman toimenpiteiden toteutumista, sekä asetetaan toiselle hoitokaudelle ympäristötavoitteet ja vesien tilan parantamistarpeet. Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella erityisesti maatalouden ja haja-asutuksen aiheuttama hajakuormitus ovat syynä vesien laatuongelmiin. Teollisuuden ja taajamien jätevesien aiheuttama pistekuormitus on lähinnä alueellinen tai paikallinen ongelma.

Hoitosuunnitelman ensimmäisen vaiheen (2010-2015) tulosten perusteella Helsingin edustan merialueen pintavesien ekologinen tila on välttävä. Ekologisen tilan parantaminen hyvään tilaan vaatii mittavia yhteisiä ponnisteluja. Helsingin edustan, kuten koko Suomenlahdenkin, hyvä tila tulisi saavuttaa vuoteen 2027 mennessä.

Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitosuunnitelmassa (2016-2021) ei ole esitetty varsinaisia toimenpiteitä Helsingille, kuten ei edellisessä alueen kauden 2010-2015 hoitosuunnitelmassa. Vesien hoitosuunnitelmassa esitetyt pintavesien toimenpiteet kaudelle 2016-2011 ovat varsin kattavasti jo nykyisellään huomioitu esim. pääkaupunkiseudun jätevesienpuhdistuksessa, sekä Helsingin alueen teollisuuden toiminnan valvonnassa. Helsingin pohjavesialueilla ei ole merkitystä normaalitilanteessa talousveden tuotannossa. Helsingin pohjavesien kemiallista laatua ja määrää seurataan vuosittain otettavilla näytteillä.

Vantaanjoki on Helsingin edustan merialueen huomattava vierasaine- ja ravinnekuormittaja. Sikäli onkin merkityksellistä, että Vantaanjoen valuma-alueella toteutetaan vesienhoitosuunnitelmassa ehdotettuja sektorikohtaisia toimenpiteitä, jotta Suomenlahden hyvän tilan saavuttamiselle on edellytyksiä.

Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen hyvää huonommassa kemiallisessa tilassa olevien vesimuodostelmien joukkoon kuuluu Helsingin alueelta Kruunuvuorenselkä. Vesialueella vesiympäristölle haitallisen aineen keskimääräinen pitoisuustaso pintavesissä tai eliöstössä ylittää Euroopan yhteisön tasossa vahvistetun haitallisen tai vaarallisen aineen laatu normin. Kruunuvuorenselän rannikkomuodostuman hyvää huonompi tila johtuu veden korkeista organotinapitoisuuksista (TBT).

Vesienhoitosuunnitelmassa ei esitetä Helsingille toimenpiteitä Kruunuvuorenselän vesimuodostelman kemiallisen tilan parantamiseksi hyvään tilaan, mutta kokonaisuutena edellisellä toimenpidekaudella asetetut toimenpiteet todetaan osittain riittämättömiksi. Helsingin kaupungin tulisiikin tehostaa omissa ympäristöseurannoissa organotinapitoisuuksien seuranta Kruunuvuorenselän vesimuodostelman alueella. Seurannan tulosten perusteella voidaan määrittää kemiallisen tilan parantamiseksi tarvittavat toimenpiteet ja laatia alueelle kunnostussuunnitelma, jotta vesialueen hyvä kemiallinen tila saavutetaan.

Helsingin ja Turun kaupunginjohtajien käynnistämän Itämerihaasteen toisen ohjelmakauden toimenpideohjelmassa (2014-2018) Helsingin ja Turun kaupungit sitoutuvat konkreettisiin vapaaehtoiisiin toimiin rannikkovesien ja koko Itämeren hyväksi. Itämerihaasteen uudessa toimenpideohjelmassa on asetettu viisi päämäärää: kirkkaat rannikkovedet, hyvinvoiva meriluonto, puhdas ja turvallinen vesiliikenne, suunnitelmallinen vesialueiden käyttö sekä aktiivinen Itämeri-kansalaisuus. Turun ja Helsingin kaupunkien yhteinen Itämeri-toimenpideohjelma toimii mm. vesienhoitosuunnitelman ja muiden valtakunnallisten ohjelmien hyväksi, sekä osaltaan toteuttaa ja tukee niissä asetettuja tavoitteita.

Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikassa on asetettu vesiensuojelulle keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteita, kuten keskeisten virkistysaerien keskitetty vesihuolto, sekaviemäriverkoston ylivuotojen vähentäminen, ravinnekuormituksen vähentäminen sekä öljyntorjuntavalmiuden ylläpito. Näiden Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan tavoitteiden toteuttaminen tukee Kymijoen Suomenlahden vesienhoitosuunnitelman tavoitteita.

Helsingin kaupunki onkin siten sitoutunut omissa toimissaan edellä mainittujen ohjelmien kautta toteuttamaan osaltaan Kymijoen-Suomenlahden vesien hoitosuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

27.01.2015 Ehdotuksen mukaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jari-Pekka Pääkkönen, johtava ympäristötutkija, puhelin: +358 9 310 31536
jari-pekka.paakkonen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.01.2015 § 6

HEL 2014-011859 T 11 01 01

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Vesien suojeleminen on Helsingille tärkeää, sillä vesistöjen hyvä laatu lisää asukkaiden viihtyvyyttä ja epäsuorasti kaupungin kilpailukykyä.

Vesien hyvää tilaa säilyttävissä ja parantavissa toiminnoissa yksittäisen toimijan mahdollisuudet ovat harvoin riittäviä. Siksi vesienhoidon suunnittelun perusajatus valuma-aluekohtaisuudesta ja poikkihallinnollisuudesta on kannatettava.

Lausunnoilla olevassa vuodet 2016-2021 käsittävissä uudessa vesienhoitosuunnitelmassa esille nostetut toimenpiteet vaikuttavat valuma-alueella hyvin valituilta. Vesienhoitosuunnitelman alue käsittää koko Uudenmaan sekä osia Hämeestä, Keski-Suomesta, Savosta ja Kaakkois-Suomesta. Alueella on 105 kuntaa.

Tässä mittakaavassa Helsingin merialueen hajakuormituksen vähentämistä, itäisen Suomenlahden jätevesipäästöjen pienentämistä, Vantaanjoen jätevesi- ja hajakuormituksen vähentämistä, Helsingin juomavesilähteenä toimivan Päijänteen hyvän vedenlaadun turvaamista ja näiden toimeenpanon turvaamista koskevia toimia voidaan pitää Helsingin kannalta tärkeimpinä.

Keskeisiksi Helsingin kaavoitusta koskeviksi ohjauskeinoiksi on vesienhoitosuunnitelmassa esitetty seuraavia:

- Maankäytön, vesihuollon ja vesienhoidon suunnittelun yhteistyö (valuma-alueetarkastelu)
- Kaavoituksen ulottaminen koskemaan kattavammin myös vesialueita
- Pinta- ja pohjavesien tilan huomioon ottavat kaavamääräykset

- Erialaisten toimintojen sijoituksen ohjaus vesiensuojeluperusteisesti
- Ilmastonmuutoksen, mm. tulvien, huomioon ottaminen kaavoituksessa
- Hulevesisuunnitelmien laatiminen kunnille ja ylikunnallisesti sekä hulevesien käsittelyn ottaminen huomioon rakentamisessa
- Kaavasuosittelujen ja alueellisten ympäristönsuojelumääräyksien hyödyntäminen kuntakaavoituksessa

Helsinkiä ja sen kuntakaavoitusta koskevissa toimissa on jatkossa otettava huomioon mm. jo pitkälle valmis ja yhä tiivistyvä kaupunkirakenne sekä hyvin toimiva ylikunnallisesti toteutettu vesi- ja jätevesihuolto. Pääkaupunkiseudun kunnat käsittävä seudullinen vesihuollon kehittämissuunnitelma, joka ottaa huomioon sekä maankäytön että vesi- ja jätevesihuollon, on äskettäin valmistunut.

Helsingin kaupunki on viime vuosina runsaasti panostanut maankäytön suunnittelua, muuta suunnittelua ja rakentamista ohjaaviin vesialan ohjelmiin ja määräyksiin. Tällaisia asiakirjoja ovat mm. Helsingin omat tulvastrategia ja hulevesistrategia, tulvariskilain mukainen hulevesitulvien riskikartoitus, pohjavesien suojelusuunnitelma, Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittäminen sekä Espoon kaupungin kanssa laadittu tulvariskilain mukainen merivesitulvien riskinhallintasuunnitelma. Myös Helsingin rakennusjärjestyksessä, sen perusteella annetuissa määräyksissä ja Helsingin ympäristönsuojelumääräyksissä on useita vesiensuojeluun tähtäviä kohtia.

Helsingin kuntakaavoituksessa otetaan huomioon maankäyttö- ja rakennuslain ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden määräykset vesi- ja ilmastonmuutosvaikutusten selvittämisestä ja arvioinnista. Käytännössä tämä jo nyt tapahtuu laatimalla suunnitelmia, selvityksiä, vaikutusarvioiteja ja kaavojen liiteasiakirjoja mm. viemäröinnistä, hulevesien johtamisesta ja käsittelystä, pohjavesien suojelusta, korkeustasoista, tulvilta suojautumisesta, pohjarakentamisesta, maiden ja merisedimenttien pilaantuneisuuden kunnostamisesta ja vesiluonnosta.

Edellä kerrotuin huomautuksin kaupunkisuunnittelulautakunta puoltaa Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman hyväksymistä.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 13.01.2015 § 5

HEL 2014-011859 T 11 01 01

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vesienhoidon suunnittelu tapahtuu vesienhoitoalueilla, jotka on määritelty vesistöaluejakoon perustuen valtioneuvoston asetuksella vesienhoitoalueista (1303/2004). Vesienhoitoalueille laaditaan vesienhoitosuunnitelmat, joissa esitetään vesienhoidon yleislinjaukset ja määritellään tavoitteet ja toimenpiteet vesienhoitoalueella tehtävälle vesienhoitotyölle. Ensimmäiset vesienhoitosuunnitelmat laadittiin vesienhoitoalueille vuosiksi 2010–2015. Nyt lausunnolla on toisen suunnittelukierroksen ehdotus vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosiksi 2016–2021.

Vesienhoitosuunnitelmat on valmisteltu laajassa yhteistyössä ja yhteiskunnan eri tahoja kuullen.

Vesienhoidon keskeisenä tavoitteena on estää jokien, järvien ja rannikkovesien sekä pohjavesien tilan heikkeneminen sekä pyrkiä kaikkien vesien tilan osalta vähintään hyvään tilaan. Tavoitteen saavuttamiseksi suunnitellaan ja toteutetaan vesien tilaa parantavia toimenpiteitä ja seurataan niiden vaikutuksia. Erinomaisiksi tai hyväiksi arvioitujen vesien tilaa ei saa heikentää. Vesienhoidossa otetaan huomioon myös merenhoidon, tulvariskien hallinnan sekä luonnonsuojelun tavoitteet.

Toisella suunnittelukierroksella on otettu huomioon muutokset, joita on tapahtunut ensimmäisten vesienhoitosuunnitelmien (2010–2015) valmistumisen jälkeen. Vesienhoitosuunnitelmassa on otettu huomioon suunnitteluun vaikuttava yleinen kehitys. Vesienhoitoa on aktiivisesti edistetty ohjelmilla ja strategioilla. Vesienhoidon rinnalle on tullut merenhoidon suunnittelu ja tulvariskien hallintasuunnitelmien laatiminen. Lakiin vesienhoidon järjestämisestä (1299/2004) on lisätty säädökset merenhoidon suunnittelusta, ja lain nimi on laajentunut laiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä. Tarkasteluun on otettu myös aiempaa pienempiä vesimuodostumia. Ilmastonmuutos on myös otettu huomioon.

Helsingin kaupunki on sitoutunut Itämerihaasteen toimenpideohjelmassa vähentämään aiheuttamaansa ravinteiden piste- ja hajakuormitusta sekä laivaliikenteen ja veneilyn päästöjä, kehittämään öljyntorjuntavalmiuttaan sekä lisäämään tutkimusta, tietoisuutta ja yhteistyötä rannikkovesien ja koko Itämeren tilan parantamiseksi.

Helsingin kannalta tärkeä alue on Suomenlahti ja erityisesti kaupungin edustan rannikkoalue. Ehdotetut sisävesissä ja jokivesistöjen latva-alueilla tehtävät vesiensuojelutoimenpiteet vaikuttavat rannikon veden laatuun, mutta vaikutukset ovat hitaita. Sekaviemäroinnin aiheuttamat ohijuoksutukset kuormittavat vesistöjä. Kokonaisvaltaiseen sekavesiviemärintijärjestelmän korvaamiseen erillisviiemäroinnillä ei ole mahdollisuutta ryhtyä. Helsingissä suurena tulevaisuuden haasteena on rehevöitymisestä ja liettymisestä kärsivien merenlahtien kunnostus.

Vesienhoitosuunnitelmassa ei ole mukana rannikon pieniä puroja, joiden merkitys matalien merenlahtien veden laadulle voi olla suuri. Kaupunkialueen pienillä puroilla on merkitystä myös virkistyskäytön ja luonnon monimuotoisuuden kannalta. Osalla Helsingin alueen puroista on merkitystä myös uhanalaisen taimenen potentiaalisina poikastuottoalueina.

Hulevesien hallinnassa ja käsittelyssä on parannettavaa. Yhä tiivistyvä rakentaminen lisää hulevesien aiheuttamaa kuormitusta läpäisemättömän pinnan kasvaessa. Hulevesisuunnitelmien laatiminen sekä kaavoituksen että maankäyttö- ja rakennuslain keinot ovat tärkeitä hulevesien hallinnan kehittämisessä. Uusissa asemakaavoissa on esitetty aluevarauksia hulevesien viivytys- ja imeytysalueille. Rakentamisen aiheuttamat kiintoainepäästöt vesistöihin aiheuttavat myös rehevöitymistä ja ne tulisi saada kuriin. Uutta ohjeistusta hulevesistä on koottu Kuntaliiton vuonna 2012 valmistuneeseen hulevesioppaaseen.

Vesienhoitosuunnitelmassa on todettu vesistöjen ja kalataloudellisiin kunnostuksiin varatun rahoituksen riittämättömyys. Toimenpiteet tulisi kohdistaa riskialueille sekä alueille, joiden kunnostuksesta saatava hyöty on mahdollisimman suuri. Toimenpiteiden vaikuttavuuden seuranta on tärkeää. Riittävät seuranta- ja neuvontaresurssit tulee turvata, jotta päästäisiin mahdollisimman kustannustehokkaihin toimenpiteisiin.

Purojen ja pienvesien kunnostusprojekteja toteutetaan Helsingissä mahdollisuuksien mukaan. Puroista on poistettu nousuesteitä ja niitä on muutettu luonnonmukaisemmiksi joiltain osin. Vapaaehtoisten

toimijoiden järjestämät kunnostuskokoukset ovat olleet merkittävä lisäresurssi kunnostustöiden toteutuksessa.

Vesienhoitosuunnitelmien toteuttamiseen tarvitaan laajasti eri toimialojen, yksittäisten toiminnanharjoittajien, järjestöjen, yhdistysten ja kansalaisten sekä eri viranomaisten yhteistoimintaa. Valtion ja kuntien rahoitusmahdollisuuksien heiketessä tulee panostaa uusien yhteistyömuotojen ja rahoituskanavien kehittämiseen.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa suunnitelmaa edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Päivi Islander, projektipäällikkö, puhelin: 310 38649
paivi.islander(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 11.12.2014 § 208

HEL 2014-011859 T 11 01 01

Lausunto

Liikuntalautakunnan mielestä vapaa-ajan kalastusmahdollisuuksien lisääminen alueella rakentamalla Hgin kaupungin energiayhtiöiden omistamiin voimalaitoksiin Kymijoessa kalatiet olisi suotavaa.

Käsittely

11.12.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sallamaari Muhonen: Liikuntalautakunnan mielestä vapaa-ajan kalastusmahdollisuuksien lisääminen alueella rakentamalla Hgin kaupungin energiayhtiöiden omistamiin voimalaitoksiin Kymijoessa kalatiet olisi suotavaa.

Kannattajat: Joonas Lyytinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Liikuntalautakunnan mielestä vapaa-ajan kalastusmahdollisuuksien lisääminen alueella rakentamalla Hgin

07.04.2015

Ryj/2

kaupungin energiayhtiöiden omistamiin voimalaitoksiin Kymijoessa kalatiet olisi suotavaa.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Riku Ahola, Riitta Hämäläinen-Bister, Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Seppo Lampela, Ari Lanamäki, Joonas Lyytinen, Sallamaari Muhonen, Sebastian Weckman

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Ari Maunula

Lisätiedot

Soile Lehmusto, hallintosihteeri, puhelin: 310 87803
soile.lehmusto(a)hel.fi
Matti Mielonen, kalastuspäällikkö, puhelin: 310 87824

Helsingin Energian johtokunta 18.11.2014 § 80

HEL 2014-011859 T 11 01 01

Lausunto

Helsingin Energian johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vesienhoidon keskeisenä tavoitteena on estää jokien, järvien ja rannikkovesien sekä pohjavesien tilan heikkeneminen sekä pyrkiä kaikkien vesien osalta vähintään hyvään tilaan. Tavoitteen saavuttamiseksi laaditaan vesienhoitosuunnitelma, jossa suunnitellaan ja toteutetaan vesien tilaa parantavia toimenpiteitä ja seurataan niiden vaikutuksia. Nyt lausunnolla oleva Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma ulottuu vuoteen 2021 asti.

Vesienhoitosuunnitelma on yleiskatsaus vesihoitoalueen vesiensuojelun tilasta sekä mitä ratkaisuja tarvitaan, jotta saavutetaan kaikkien vesien osalta hyvä tila. Suunnitelmassa on tarkasteltu eri vesialueiden ja pohjavesien nykytilaa sekä arvioitu vesien tilaa heikentäviä eri toimintoja.

Energiatuotannon osalta vesienhoitosuunnitelmassa tarkastellaan jokivesissä säännöstelystä tai rakentamisesta aiheutuneita virtaamamuutoksia sekä patojen muodostamia kulkuesteitä, jotka heikentävät vesien ekologista tilaa. Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella on tunnistettu 13 tällaista voimakkaasti muutettua jokea tai joen osaa, jotka kaikki sijaitsevat Helsingin ulkopuolella. Näitä voimakkaasti muutettujen jokien kunnostuksia ohjataan kansallisessa kalatiestrategiassa.

Helsingin Energia pitää tärkeänä, että kansallisessa kalatiestrategiassa laajapohjainen kehittämissuunnitelma on arvioinut kokonaisvaltaisesti kalateiden tarpeen kaikkiin keskeisiin jokikohteisiin ja strategiassa on priorisoitu tärkeimmät kalatiekohteet.

Käsittely

18.11.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Pekka Manninen: Esittelijä muutti esitystään seuraavasti: Kappale 5 lisätään alkuun "Helsingin Energia pitää tärkeänä, että kansallisessa..".

Esittelijä

Toimitusjohtaja
Pekka Manninen

Lisätiedot

Maiju Westergren, Ympäristöjohtaja, puhelin: +35896172075
maiju.westergren(a)helen.fi

Helsingin Satama -liikelaitos 18.11.2014

HEL 2014-011859 T 11 01 01

Helsingin Satamalla ei ole huomautettavaa ehdotuksesta Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosiksi 2016 - 2021.

Lisätiedot

Ari Piispanen, Ympäristökonsultti, puhelin
ari.piispanen(a)hel.fi

§ 367

Lausunto ehdotuksesta Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi

HEL 2012-006046 T 11 00 01

UUDELY/6/07.04/2012

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon ehdotuksesta Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että ehdotus Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi on laadittu perusteellisesti ja kattavasti. Toimenpideohjelma muodostaa kolmannen ja viimeisen osan Suomen merenhoitosuunnitelmasta. Edelliset osat olivat vuonna 2012 valmistunut arvio nykytilasta, hyvän tilan määritelmästä ja ympäristötavoitteista sekä vuonna 2014 valmistunut seurantaohjelma.

Ehdotus Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi on laadittu vuosille 2016–2022. Toimenpideohjelma on osa merenhoidon suunnittelua, joka perustuu lakiin vesien ja merenhoidon järjestämisestä. Merenhoidon suunnittelu keskittyy merenhoidon järjestämisestä annetussa valtioneuvoston asetuksessa määriteltyihin meriympäristön hyvän tilan teemoihin. Näitä ovat rehevöitymisen hillitseminen, vaarallisten ja haitallisten aineiden epäpuhtauksien vähentäminen, luonnon monimuotoisuuden suojeleminen, haitallisten vieraslajien torjunta, merellisten luonnonvarojen kestävä käyttö ja hoito, merenpohjiin kohdistuvien ihmisvaikutusten vähentäminen, hydrografisten muutosten estäminen sekä meren ja rantojen roskaantumisen ja vedenalaisen melun vähentäminen.

Toimenpideohjelma on laadittu meriympäristöön kohdistuvien ihmisen aiheuttamien paineiden vähentämiseksi ja ympäristön tilan parantamiseksi. Ohjelman tavoitteena on, että meriympäristön hyvä tila voidaan ylläpitää tai saavuttaa vuoteen 2020 mennessä. Meren hyvän tilan määritelmät, ympäristötavoitteet sekä alustava arvio meren tilasta on laadittu ja vahvistettu valtioneuvoston päätöksellä vuonna 2012. Lisäksi valtioneuvosto päätti merenhoitosuunnitelman seurantaohjelmasta elokuussa 2014.

Olemassa olevien toimenpiteiden ei katsottu riittävän meriympäristön hyvän tilan ylläpitämiseen tai kaikilta osin saavuttamiseen, ja asiantuntijat ehdottivat ohjelmaan 35 merenhoidon toimenpidettä.

Arvion mukaan uusien toimenpiteiden toteuttamisen lisäksi on olennaista tehostaa muun lainsäädännön nojalla päätettyjen toimenpiteiden toteuttamista. Olemassa olevien toimenpiteiden riittävyysarvioon sisällytettiin vesienhoitosuunnitelmien toimenpide-ehdotukset vuosille 2016–2021. Ne täydentävät jo muutenkin eri sektoreilla tehtäviä vesien tilaa parantavia toimenpiteitä.

Ehdotuksessa Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi on käsitelty perusteellisesti ohjelman lähtökohdat ja tavoitteet, olemassa olevat toimenpiteet, arvio toimenpiteiden riittävydestä sekä toimenpiteiden vaikuttavuuden ja kustannusten analyysi.

Merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa on huomioitu mm. nousukalojen suojelu ja niiden kantojen säilyminen. Merellisten luonnonvarojen kestävä käyttö ja hoidon uutena toimenpiteenä esitetään laadittavaksi kansallisen lohi- ja meritaimenstrategian mukaista meritaimenkantojen elvytys- ja hoitosuunnitelmaa.

Meritaimenkantoja elvyttäviä toimenpiteitä ovat esim. meritaimenjokien kunnostus, kalateiden rakennus ja kuormituksen vähentäminen. Helsingin vesistöjen osalta tämän laadittavan elvytys- ja hoitosuunnitelman keskeinen kohta on Vantaanjoessa sekä muissa Helsingin alueen lohi- ja siikapitoisissa vesistöissä, olevien kalojen noususteiden poistaminen tai toimivien kalateiden rakentaminen niihin.

Merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelman vastuutahoksi ja toteutusvastuulliseksi on useimmiten merkitty valtio. Kunnat tai kunnalliset viranomaiset on mainittu vain muutamissa toimenpiteissä, niiden toteutusvastuussa olevina toimijoina.

Ehdotuksessa on joitakin ristiriitaisuuksia kuntien roolista eri toimenpiteiden suorittamisessa. Esimerkiksi luvun seitsemän ”Lääkeaineet merialueella - selvitys”-kohdassa (s. 96-97) ei mainita toteuttajaksi kuntia, mutta toimenpiteiden yhteenvetotaulukossa (s.140) toimenpiteen yhdeksi vastuutahoksi on merkitty kunnat.

Roskaantumisen vähentämiseen tähtäävissä toimenpiteissä satamille esitetään jätteiden vastaanottovalmiuden lisäämistä (ROSKAT 4) siten, että satamat vastaanottavat jatkossa kalastajien merestä poimimiaan roskia ilman kuluja. Toimenpide-ehdotuksesta ei käy ilmi, tarkoitetaanko tässä kalastajilla ammattikalastajia, vapaa-ajan-/kotitarvekalastajia vai kaikkia kalastusta harrastavia henkilöitä. Kalastaja-käsitteen määritelmällä on suuret vaikutukset toimenpiteen toteutuksen laajuuteen ja sen vaatimiin resursseihin.

Roskaantumisen vähentämiseen tähtäävissä toimenpiteissä satamille esitetään jätteiden vastaanottovalmiuden lisäämistä (ROSKAT 4) siten, että satamat vastaanottavat jatkossa kalastajien merestä poimimiaan roskia ilman kuluja. Toimenpide-ehdotuksesta ei käy ilmi, tarkoitetaanko tässä kalastajilla ammattikalastajia, vapaa-ajan-/kotitarvekalastajia vai kaikkia kalastusta harrastavia henkilöitä. Kalastaja-käsitteen määritelmällä on suuret vaikutukset toimenpiteen toteutuksen laajuuteen ja sen vaatimiin resursseihin.

Toimenpiteessä ”Meressä esiintyvän roskan vähentäminen yhteistyössä kalastajien kanssa” (ROSKAT 6) viitataan jo toimenpiteessä ROSKAT 4 mainittuun ”Fishing for litter”-kampanjaan. Tekstien ristiriitaisuudesta johtuen jää epäselväksi, onko ko. kampanja jo käynnissä vai aiotaanko se toteuttaa toimenpideohjelman kautta. Lisäksi kohdassa ROSKAT 6 mainitaan ko. toimenpiteen tukevan jätteiden keräystä kalastussatamissa. Määritelmä antaa ymmärtää, että tällä toimenpiteellä tarkoitettaisiin vain ammattikalastajien pyydyksistään keräämien roskien vastaanottoa, joka koskee vain kalastussatamia (ei matkustaja- ja tavarasatamia).

Toimenpiteessä ”Rantojen virkistyskäyttökohteiden jätehuollon parantaminen” esitetään rantojen roskaantumisen lähteiden ja puutteellisen jätehuollon piirissä olevien rantojen kartoitusta. Toimenpiteen toteutusvastuu on osoitettu kunnille ja rahoitusmahdollisuuksiksi ulkopuolisen rahoituksen hakeminen.

Ehdotuksessa Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi esitetään hyvin argumentoidusti uusia keinoja ja menetelmiä, joiden tarkoituksena on lisätä tietämystä meren pinnanalaisen ympäristön tilasta. Tuotettua tietoa voidaan käyttää päätöksenteossa esimerkiksi merialuesuunnittelussa.

Toimenpideohjelman toteutuksen kannalta olisikin hyvä esittää myös keinoja, joilla eri toimenpiteet viedään käytäntöön, jotta niihin voidaan varata riittävät resurssit. Tämä koskee etenkin niitä toimenpiteitä, joissa valmisteluvastuu on valtiolla ja toteutus jollain muulla taholla, kuten kunnalla.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Ryj/3

- 1 Lausuntopyyntö ehdotuksesta merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi
- 2 Ehdotus Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Otteen liitteet Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää lausuntoa ehdotuksesta Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi 31.3.2015 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaa on pidennetty 14.4.2015 asti.

Ympäristöministeriö asetti tammikuussa 2011 asiantuntijaryhmän valmistelemaan Suomen merenhoitosuunnitelmaa ja keväällä 2013 työryhmää valmistelemaan merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi. Työryhmässä on ollut edustus kaikista keskeisistä merenhoidon suunnittelua tekevästä organisaatioista. Valmistelua on ohjannut merenhoidon valtakunnallinen yhteistyöryhmä. Merenhoidon suunnittelu perustuu EU:n meristrategiadirektiiviin (2009/56/EY).

Toimenpideohjelma muodostaa Suomen merenhoitosuunnitelman kolmannen ja viimeisen osan.

Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Ehdotus Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi on laadittu vuosille 2016 - 2021. Toimenpideohjelma on osa merenhoidon suunnittelua, joka perustuu lakiin vesien ja merenhoidon järjestämisestä. Merenhoidon suunnittelu keskittyy merenhoidon järjestämisestä annetussa valtioneuvoston asetuksessa määriteltyihin meriympäristön hyvän tilan teemoihin. Näitä ovat rehevöitymisen hillitseminen, vaarallisten ja haitallisten aineiden epäpuhtauksien vähentäminen, luonnon monimuotoisuuden suojeleminen, haitallisten vieraslajien torjunta, merellisten luonnonvarojen kestävä käyttö ja hoito, merenpohjiin

kohdistuvien ihmisvaikutusten vähentäminen, hydrografisten muutosten estäminen sekä meren ja rantojen roskaantumisen ja vedenalaisen melun vähentäminen.

Toimenpideohjelma on laadittu meriympäristöön kohdistuvien ihmisen aiheuttamien paineiden vähentämiseksi ja ympäristön tilan parantamiseksi. Ohjelman tavoitteena on, että meriympäristön hyvä tila voidaan ylläpitää tai saavuttaa vuoteen 2020 mennessä. Meren hyvän tilan määritelmät, ympäristötavoitteet sekä alustava arvio meren tilasta on laadittu ja vahvistettu valtioneuvoston päätöksellä vuonna 2012. Lisäksi valtioneuvosto päätti merenhoitosuunnitelman seurantaohjelmasta elokuussa 2014.

Ohjelmassa olevien toimenpiteiden ei katsottu riittävän meriympäristön hyvän tilan ylläpitämiseen tai kaikilta osin saavuttamiseen ja asiantuntijat ehdottavat ohjelmaan 35 merenhoidon toimenpidettä. Arvion mukaan uusien toimenpiteiden toteuttamisen lisäksi on olennaista tehostaa muun lainsäädännön nojalla päätettyjen toimenpiteiden toteuttamista. Olemassa olevien toimenpiteiden riittävyysarvioon sisällytettiin 1.10.2014 - 31.1.2015 julkisessa kuulemisessa olevat vesienhoitosuunnitelmien toimenpide-ehdotukset vuosille 2016 -2021. Ne täydentävät jo muutenkin eri sektoreilla tehtäviä vesien tilaa parantavia toimenpiteitä. Vesienhoidon täydentävien toimenpiteiden kustannuksiksi vuosina 2016 -2021 on arvioitu 372 miljoonaa euroa.

Toimenpideohjelmaehdotus on tarkoitettu toimenpideohjelmasta tehtävän valtioneuvoston päätöksen perustaksi. Lopullista päätösasiakirjaa valmisteltaessa huomioidaan lausunto- ja kuulemispalaute. Toimenpideohjelman on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 2015 loppuun mennessä ja käynnistyä vuoden 2016 loppuun mennessä.

Ravinnekuormitus ja rehevöityminen

Ravinnekuormituksen ja rehevöitymisen osalta ympäristön hyvän tilan saavuttaminen edellyttää ravinnekuormituksen vähentämistä vähintään 440 fosfori- ja 6600 typpitonilla vuodessa. Suomen aiheuttaman Itämeren ravinnekuormituksen suunta on Perämeren lukuun ottamatta laskeva. Suurin kuormittaja on maatalous. Ravinnekuormituksen vähentämisessä vesienhoitosuunnitelmien toteuttaminen on ratkaisevaa ja ehdotuksen mukaisen ohjelman toimenpiteet täydentävät tältä osin vesienhoitosuunnitelmia. Merenhoidon uusiksi toimenpiteiksi ehdotetaan muun muassa toimia ravinnontuotannon ja -kulutuksen vesistövaikutusten vähentämiseksi, vaikuttamista EU:ssa maatalouden 2021 -2027 ympäristökorvausjärjestelmän kehittämiseksi,

toimia Itämeren alueen raaka-aineista valmistetun kalarehun käyttöönottamiseksi, ravinneneutraalit kunnat - pilottihankkeen toteuttamista ja Itämeren nimeämistä IMO:ssa alusten typenoksidipäästöjen valvonta-alueeksi. Useat merenhoidon ja vesienhoitosuunnitelmien 2016 - 2021 ehdotetut toimenpiteet sekä jo olemassa olevat, sovitut toimenpiteet, kuormitusta on mahdollista vähentää edelleen merkittävästi, mutta hyvän tilan saavuttaminen vuoteen 2020 mennessä ei kuitenkaan ole mahdollista.

Vaarallisten ja haitallisten aineiden kuormituksen vähentäminen

Vaarallisten ja haitallisten aineiden kuormituksen vähentämiseksi ei ole asetettu määrällisiä kuormituksen vähentämistavoitteita. Tavoitteen on saavuttaa vesien ympäristölaatumormien mukaiset pitoisuudet. Merkittävimmät kuormittajat ovat teollisuus ja yhdyskuntajätevesien puhdistamot. Kaukokulkeutuma muista valtioista on merkittävä elohopea- ja dioksiinikuormituksen lähde. Vaarallisten ja haitallisten aineiden osalta tavoitteiden saavuttaminen vuoteen 2020 mennessä ei ole kaikilta osin mahdollista. Tämä johtuu Itämeren hitaasta toipumisesta aiemmasta saastuttavasta toiminnasta sekä dioksiinien ja elohopean kaukokulkeumasta.

Merellisten luonnonvarojen kestävä käyttö ja hoito

Merellisten luonnonvarojen kestävä käytön ja hoidon tavoitteena on kestävä kalastus ja metsästys. Kalakantojen hyödyntämisessä kalastuksen enimmäistasona on kestävä enimmäistuoton taso tai kalastus ei saa aiheuttaa merkittävää haittaa meriympäristölle. Tärkeimmät nykytoimenpiteet ovat EU:n yhteisen kalastuspolitiikan toimeenpano ja kalastuslakiin perustuva kansallinen kalastuksen sääntely sekä muut toimenpiteet, kuten kalastrategia. Uusiksi toimenpiteiksi ehdotetaan kansallisen lohi- ja meritaimenkantojen elvytys- ja hoitosuunnitelman laadintaa. Kestävänkäytön saavuttamisessa tullaan edistymään ja merellisten luonnonvarojen kestävä käytön ja hoidon tavoitteet ja kalakantojen hyvä tila on mahdollista saavuttaa lähes kaikilta osin vuoteen 2020 mennessä.

Haitallisten vieraslajien torjunta

Haitallisten vieraslajien torjunnassa tavoitteena on haitallisten vieraslajien leviämisen ehkäiseminen ja leviämisvauhdin hidastuminen. Nykytoimet ovat riittäviä hyvän tilan ylläpitämiseen eikä uusia ehdoteta.

Uudet painopistealueet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Uusia painopistealueita ovat meren ja rantojen roskaamisen vähentäminen, melun ja muun energian mereen johtamisen vähentäminen ja merenpohjan fyysisten vahinkojen vähentäminen.

Merensuojelun ja rantojen roskaamisen vähentämisen tavoitteena on, että roskaantumisen ei ole haittaa rannikko- ja meriympäristölle. Roskaantumisen vähentäminen on uusi painopistealue. Tärkeä olemassa oleva toimi on kansallisen jätelainsäädännön toimeenpano.

Vedenalaisen melun vähentämiselle ei ole asetettu määrällisiä tavoitteita eikä sille liioin ole olemassa kansallista sääntelyä tai toimenpiteitä. Vedenalaisen melun merkittävimäksi lähteiksi on tunnistettu alus- ja veneliikenteen potkurimelu ja vesirakentaminen.

Merensuojelun fyysisten vahinkojen vähentämisen osalta ei ole asetettu määrällisiä tavoitteita. Merkittävimmät vahinkojen aiheuttajat ovat ruoppaaminen, ruoppausmassojen läjittäminen, merihiekkan ja kiviainesten otto, pohjatroulaus, rakentaminen sekä kaapeleiden, putkien ja johtojen laskeminen. Tiedonpuutteet merensuojelun ominaisuuksista ja vedenalaisesta luonnosta haittaavat olemassa olevien toimenpiteiden, kuten vesilain tehokasta soveltamista. Uusina toimenpiteinä ehdotetaan valtakunnallisen merihiekkan- ja soranotto-ohjelman laatimista sekä tietoperustan parantamista ruoppauksen vaikutusten arviointia ja seurantaan sekä ruoppauksia koskevien nykykäytäntöjen ja lainsäädännön kehittämistarpeiden arviointia varten.

Saadut lausunnot

Esittelijä toteaa, että ympäristölautakunta on antanut 24.3.2015 lausunnon. Lautakunta oli lausunnosta yksimielinen.

Pelastuslautakunta on todennut, ettei se näe tarpeelliseksi antaa lausuntoa asiasta. Lautakunta oli lausunnosta yksimielinen.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa ympäristölautakunnan lausunnossaan esittämät seikat on syytä ottaa huomioon toimenpideohjelmassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

- 1 Lausuntopyyntö ehdotuksesta merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi
- 2 Ehdotus Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 24.03.2015 § 130

HEL 2012-006046 T 11 00 01

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle ehdotuksesta Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi.

Uudenmaan ELY-keskuksen kuulutuksen UUDELY/6/07.04/2012 mukainen ehdotus Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi on laadittu perusteellisesti ja kattavasti. Toimenpideohjelma muodostaa kolmannen ja viimeisen osan Suomen merenhoitosuunnitelmasta. Edelliset osat olivat vuonna 2012 valmistunut arvio nykytilasta, hyvän tilan määritelmästä ja ympäristötavoitteista, sekä vuonna 2014 valmistunut seurantaohjelma.

Ehdotus Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi on laadittu vuosille 2016–2022. Toimenpideohjelma on osa merenhoidon suunnittelua, joka perustuu lakiin vesien ja merenhoidon järjestämisestä. Merenhoidon suunnittelu keskittyy merenhoidon järjestämisestä annetussa valtioneuvoston asetuksessa määriteltyihin meriympäristön hyvän tilan teemoihin. Näitä ovat rehevöitymisen hillitseminen, vaarallisten ja haitallisten aineiden epäpuhtauksien vähentäminen, luonnon monimuotoisuuden suojeleminen, haitallisten vieraslajien torjunta, merellisten luonnonvarojen kestävä käyttö ja hoito, merenpohjiin kohdistuvien ihmisvaikutusten vähentäminen, hydrografisten muutosten estäminen sekä meren ja rantojen roskaantumisen ja vedenalaisen melun vähentäminen.

Toimenpideohjelma on laadittu meriympäristöön kohdistuvien ihmisen aiheuttamien paineiden vähentämiseksi ja ympäristön tilan

parantamiseksi. Ohjelman tavoitteena on, että meriympäristön hyvä tila voidaan ylläpitää tai saavuttaa vuoteen 2020 mennessä. Meren hyvän tilan määritelmät, ympäristötavoitteet sekä alustava arvio meren tilasta on laadittu ja vahvistettu valtioneuvoston päätöksellä vuonna 2012. Lisäksi valtioneuvosto päätti merenhoitosuunnitelman seurantaohjelmasta elokuussa 2014.

Olemassa olevien toimenpiteiden ei katsottu riittävän meriympäristön hyvän tilan ylläpitämiseen tai kaikilta osin saavuttamiseen ja asiantuntijat ehdottivat ohjelmaan 35 merenhoidon toimenpidettä. Arvion mukaan uusien toimenpiteiden toteuttamisen lisäksi on olennaista tehostaa muun lainsäädännön nojalla päätettyjen toimenpiteiden toteuttamista. Olemassa olevien toimenpiteiden riittävyysarvioon sisällytettiin vesienhoitosuunnitelmien toimenpide-ehdotukset vuosille 2016–2021. Ne täydentävät jo muutenkin eri sektoreilla tehtäviä vesien tilaa parantavia toimenpiteitä.

Ehdotuksessa Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi on käsitelty perusteellisesti ohjelman lähtökohdat ja tavoitteet, olemassa olevat toimenpiteet, arvio toimenpiteiden riittävydestä, sekä toimenpiteiden vaikuttavuuden ja kustannusten analyysi.

Merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa on huomioitu mm. nousukalojen suojelu ja niiden kantojen säilyminen. Merellisten luonnonvarojen kestävä käytön ja hoidon uutena toimenpiteenä esitetään laadittavaksi kansallisen lohi- ja meritaimenstrategian mukaista meritaimenkantojen elvytys- ja hoitosuunnitelmaa.

Meritaimenkantoja elvyttäviä toimenpiteitä ovat esim. meritaimenjokien kunnostus, kalateiden rakennus ja kuormituksen vähentäminen. Helsingin vesistöjen osalta tämän laadittavan elvytys- ja hoitosuunnitelman keskeinen kohta on Vantaanjoessa, sekä muissa Helsingin alueen lohi- ja siikapitoisissa vesistöissä, olevien kalojen noususteiden poistaminen tai toimivien kalateiden rakentaminen niihin.

Merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelman toimenpiteiden vastuutahoksi ja toteutusvastuulliseksi tahoksi on useimmiten merkitty valtio. Kunnat tai kunnalliset viranomaiset on mainittu vain muutamissa toimenpiteissä, niiden toteutusvastuussa olevina toimijoina.

Tekstissä on kuitenkin ristiriitaisuuksia kuntien roolista eri toimenpiteiden suorittamisessa. Esimerkiksi luvun seitsemän ”Lääkeaineet merialueella-selvitys”-kohdassa (s. 96-97) ei mainita toteuttajaksi kuntia, mutta toimenpiteiden yhteenvetotaulukossa (s.140) toimenpiteen yhdeksi vastuutahoksi on merkitty kunnat.

Roskaantumisen vähentämiseen tähtäävissä toimenpiteissä satamille esitetään jätteiden vastaanotto valmiuden lisäämistä (ROSKAT 4) siten, että satamat vastaanottavat jatkossa kalastajien merestä poimimiaan roskia ilman kuluja. Toimenpide-ehdotuksesta ei käy ilmi tarkoitetaanko tässä kalastajilla ammattikalastajia, vapaa-ajan-/kotitarvekalastajia vai kaikkia kalastusta harrastavia henkilöitä. Kalastaja-käsitteen määritelmällä on suuret vaikutukset toimenpiteen toteutuksen laajuuteen ja sen vaatimiin resursseihin.

ROSKAT 4 toimenpiteessä mainittu "no-special-fee"-järjestelmä toimii käytännössä vaihtelevasti eri Itämeren satamissa, kuten toimenpideohjelmassakin todetaan. Esimerkiksi Helsingin satamissa noin 90% aluksista on saanut Trafin vapautuksen alusjätteiden jättöpakosta, jolloin satama vastaa kyseisten alusten alusjätehuollosta ainoastaan alusjätevesien osalta. Helsingissä "no-special-fee"-järjestelmää hyödyntävätkin etenkin kansainväliset risteilyalukset, jotka voivat kohdentaa alusjätteiden jätön sellaisiin satamiin, joissa järjestelmä on käytössä.

Toimenpiteessä "Meressä esiintyvän roskan vähentäminen yhteistyössä kalastajien kanssa" (ROSKAT 6) viitataan jo toimenpiteessä ROSKAT 4 mainittuun "Fishing for litter"-kampanjaan. Tekstien ristiriitaisuudesta johtuen jää epäselväksi onko ko. kampanja jo käynnissä vai aiotaanko se toteuttaa toimenpideohjelman kautta. Lisäksi kohdassa ROSKAT 6 mainitaan ko. toimenpiteen tukevan jätteiden keräystä kalastussatamissa. Määritelmä antaa ymmärtää, että tällä toimenpiteellä tarkoitettaisiin vain ammattikalastajien pyydyksistään keräämien roskien vastaanottoa, joka koskee vain kalastussatamia (ei matkustaja- ja tavarasatamia).

Toimenpiteessä "Rantojen virkistyskäyttökohteiden jätehuollon parantaminen" esitetään rantojen roskaantumisen lähteiden ja puutteellisen jätehuollon piirissä olevien rantojen kartoitusta. Toimenpiteen toteutusvastuu on osoitettu kunnille ja rahoitusmahdollisuuksiksi ulkopuolisen rahoituksen hakeminen.

Ehdotuksessa Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi esitetään hyvin argumentoidusti uusia keinoja ja menetelmiä, joiden tarkoituksena on lisätä tietämystä meren pinnanalaisen ympäristön tilasta. Tuotettua tietoa voidaan käyttää päätöksenteossa esimerkiksi merialuesuunnittelussa.

Toimenpideohjelman toteutuksen kannalta olisikin hyvä esittää myös keinoja, joilla eri toimenpiteet viedään käytäntöön, jotta niihin voidaan varata riittävät resurssit. Tämä koskee etenkin niitä toimenpiteitä, joissa

07.04.2015

Ryj/3

valmisteluvastuu on valtiolla ja toteutus jollain muulla taholla, kuten kunnalla.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jari-Pekka Pääkkönen, johtava ympäristötutkija, puhelin: +358 9 310 31536
jari-pekka.paakkonen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 24.03.2015 § 44

HEL 2012-006046 T 11 00 01

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Pelastuslaitos ei näe tarpeelliseksi antaa omaa erillistä lausuntoaan koskien Ympäristöministeriön ehdotusta Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Ville Estlander, palomestari, puhelin: 310 31227
ville.estlander(a)hel.fi

§ 368

**Esteettömyysasioiden neuvottelukunnan asettaminen 2015
alkavaksi toimikaudeksi**

HEL 2014-013363 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti asettaa kaupunginhallituksen toimikaudeksi esteettömyysasioiden neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on koordinoida ja edistää koko kaupungin esteettömyystyötä ja seurata esteettömyyden toimeenpanoa käytännön hankkeissa eri hallintokunnissa.

Samalla kaupunginhallitus päätti nimetä esteettömyysasioiden neuvottelukunnan jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen seuraavat henkilöt:

Puheenjohtajaksi apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri

Jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen:

Hankesuunnittelupäällikkö Seidi Kivisyryä ja hänen varajäsenensä lakimies Tuomas Heinonen, asuntotuotantotoimisto

Kehittämisisinööri Ville Vastamäki ja hänen varajäsenensä projektinjohtaja Outi Sääntti

Arkkitehti Martin Bunders ja hänen varajäsenensä apulaisosastopäällikkö Katariina Baarman, kaupunkisuunnitteluvirasto

Hankepäällikkö Irmeli Grundström ja hänen varajäsenensä ympäristöasiantuntija Susanna Saloranta, kiinteistövirasto

Kehittämispäällikkö Artturi Lähdetie ja hänen varajäsenensä kehittämispäällikkö Ollipekka Heikkilä, liikennelaitos –liikelaitos

Suunnittelija Martina Jerima ja hänen varajäsenensä liikunnansuunnittelija Saila Hänninen, liikuntavirasto

Projektiarkkitehti Eeva Jalovaara ja hänen varajäsenensä projektiarkkitehti Anne Salli-Suomalainen, opetusvirasto

Arkkitehti Hannu Pyykönen ja hänen varajäsenensä arkkitehti Hannu Havas, rakennusvalvontavirasto

Kaupungininsinööri Raimo K. Saarinen ja hänen varajäsenensä osastopäällikkö Silja Hyvärinen, rakennusvirasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Vammaisasiainmies Reija Lampinen ja hänen varajäsenensä vammaisten asumispalvelupäällikkö Kristiina Räihä, sosiaali- ja terveysvirasto

Arkkitehti Pirjo Sipiläinen ja hänen varajäsenensä arkkitehti Juha Lempinen, sosiaali- ja terveysvirasto

Liikennesuunnittelija Mervi Vatanen ja hänen varajäsenensä liikennesuunnittelija Marko Suni, Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä

Vammaisneuvoston puheenjohtaja Ilpo Haaja ja hänen varajäsenensä vammaisneuvoston varapuheenjohtaja Timo Lehtonen

Vanhusneuvoston jäsen Ritva Rautio ja hänen varajäsenensä vanhusneuvoston jäsen Martti Huhtamäki

Yleisten töiden lautakunnan jäsen Pörrö Sahlberg ja hänen varajäsenensä yleisten töiden lautakunnan jäsen Mariam Rguibi

Vielä kaupunginhallitus päätti kehottaa rakennusvirastoa huolehtimaan neuvottelukunnan sihteeri- ja muista kansliatehtävistä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Nimetyt henkilöt

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus asetti 15.4.2013 esteettömyysasioiden neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on ollut koordinoida ja edistää koko kaupungin esteettömyystyötä ja seurata esteettömyyden toimeenpanoa käytännön hankkeissa eri hallintokunnissa. Neuvottelukunnan toimiaika päättyi 31.12.2014.

Neuvottelukunta koostuu eri hallintokuntia sekä vammais- ja vanhusneuvostoa edustavista jäsenistä.

Neuvottelukuntaan kuuluu edustajat seuraavista hallintokunnista: asuntotuotantotoimisto, kaupunkisuunnitteluvirasto, kaupunginkanslia, kiinteistövirasto, liikennelaitos –liikelaitos, liikuntavirasto, opetusvirasto, rakennusvalvontavirasto, rakennusvirasto,, sosiaali- ja terveystyövirasto. Lisäksi neuvottelukuntaan pyydetään edustus Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymästä sekä vammais- ja vanhusneuvostosta. Neuvottelukuntaan kuuluu vielä yleisten töiden lautakunnan keskuudestaan nimeämä luottamushenkilö.

Kulloinkin nimitettävän neuvottelukunnan toimikausi on kaksi vuotta ja se kokoontuu muutamia kertoja vuodessa. Neuvottelukunnan sihteeri- ja muista kansliatehtävistä huolehtii rakennusvirasto. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri.

Em. tahoilta on pyydetty ehdotukset neuvottelukuntaan nimettävistä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Nimetyt henkilöt

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

HKR
HKL

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Ryj/4

Ksv
Kv
Liv
Opev
Rvv
Sotev
Kanslia

Päätöshistoria

Rakennusvalvontavirasto 2.3.2015

HEL 2014-013363 T 00 00 02

Rakennusvalvontaviraston esteettömyysasioiden neuvottelukuntaan toimikaudeksi 2015-2016 on nimetty arkkitehti Hannu Pyykönen ja varalle arkkitehti Hannu Havas.

Lisätiedot

Henna Helander, yli-arkkitehti, puhelin: +358931032399
henna.helander(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 9.1.2015

HEL 2014-013363 T 00 00 02

Toimitusjohtaja päätti nimetä HKL -liikelaitoksen jäseneksi esteettömyysasioiden neuvottelukuntaan toimikaudeksi 2015-2016 kehittämispäällikkö Artturi Lähdetien ja varajäseneksi kehittämispäällikkö Ollipekka Heikkilän.

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Liikuntavirasto Liikuntajohtaja 30.12.2014

HEL 2014-013363 T 00 00 02

Liikuntavirasto nimeää viraston varsinaiseksi jäseneksi suunnittelija Martina Jeriman ja hänen henkilökohtainen varajäsenensä on liikunnansuunnittelija Saira Hänninen.

Lisätiedot

Kirsti Laine, osastopäällikkö, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Sosiaali- ja terveystyövirasto 18.12.2014

HEL 2014-013363 T 00 00 02

Sosiaali- ja terveystyövirasto nimeää edustajikseen esteettömyssasioiden neuvottelukuntaan vammaisasiamies Reija Lampisen ja arkkitehti Pirjo Sipiläisen ja heidän varajäsenikseen vammaisten asumispalvelupäällikkö Kristiina Räihän ja arkkitehti Juha Lempisen.

Lisätiedot

Laura Niinimaa, hallintopäällikkö, puhelin: 310 42692
laura.niinimaa(a)hel.fi

Opetusvirasto Opetustoimen johtaja 15.12.2014

HEL 2014-013363 T 00 00 02

Opetusvirasto nimeää viraston varsinaiseksi jäseneksi projektiarkkitehti Eeva Jalovaaran ja hänen varajäsenekseen projektiarkkitehti Anne Salli-Suomalaisen.

Lisätiedot

Eeva Jalovaara, projektiarkkitehti, puhelin: 310 79657
eeva.jalovaara(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 8.12.2014

HEL 2014-013363 T 00 00 02

Kaupunkisuunnitteluvirasto nimeää viraston varsinaiseksi jäseneksi va. liikennesuunnittelupäällikkö Katariina Baarmanin ja hänen varajäsenekseen arkkitehti Martin Bundersin.

Lisätiedot

Katariina Baarman, va. liikennesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 37125
katariina.baarman(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 18.11.2014 § 441

HEL 2014-013363 T 00 00 02

Esitys

Yleisten töiden lautakunta esitti kaupunginhallitukselle esteettömyssasioiden neuvottelukunnan asettamista toimikaudeksi 2015 - 2016. Neuvottelukunnan tehtävänä on koordinoita ja edistää koko kaupungin esteettömyystyötä ja seurata esteettömyyden toimeenpanoa käytännön hankkeissa eri hallintokunnissa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Yleisten töiden lautakunta esittää, että neuvottelukunta koostuisi eri hallintokuntia sekä vammais- ja vanhusneuvostoa sekä yleisten töiden lautakuntaa edustavista jäsenistä. Neuvottelukunnan puheenjohtajaksi lautakunta esittää nimettäväksi apulaiskaupunginjohtaja Pekka Saurin.

Yleisten töiden lautakunta esittää neuvottelukunnan kokoonpanoksi seuraavaa: neuvottelukuntaan kuuluisi varsinaiset jäsenet sekä heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavista hallintokunnista: asuntotuotantotoimisto, kaupunginkanslia, kaupunkisuunnitteluvirasto, kiinteistövirasto, liikuntavirasto, opetusvirasto, rakennusvalvontavirasto, rakennusvirasto, sosiaali- ja terveysvirasto (2 varsinaista jäsentä), liikennelaitos -liikelaitos. Lisäksi neuvottelukuntaan pyydetäisiin edustus Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymästä sekä vammais- ja vanhusneuvostosta. Neuvottelukuntaan kuuluisi vielä yleisten töiden lautakunnan keskuudestaan nimeämä luottamushenkilö.

Yleisten töiden lautakunta päättää nimetä keskuudestaan varsinaiseksi jäseneksi Pörrö Sahlbergin ja hänen varajäsenekseen Mariam Rguibin.

Rakennusviraston varsinaiseksi jäseneksi lautakunta nimeää Raimo K. Saarisen ja hänen varajäsenekseen Silja Hyvärisen.

Kulloinkin nimitettävän neuvottelukunnan toimikausi on kaksi vuotta ja se kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Neuvottelukunnan sihteeri- ja muista kansliatehtävistä huolehtii rakennusvirasto.

Käsittely

18.11.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Muutetaan esitysehdotuksen neljäs kappale kuulumaan seuraavasti: "Yleisten töiden lautakunta päättää nimetä keskuudestaan varsinaiseksi jäseneksi Pörrö Sahlbergin ja hänen varajäsenekseen Mariam Rguibin."

Esittelijä

kaupungininsinööri
Raimo K Saarinen

Lisätiedot

Pirjo Tujula, projektinjohtaja, puhelin: 310 38410
pirjo.tujula(a)hel.fi

07.04.2015

Ryj/5

§ 369

Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle hallituksen esityksestä laiksi kaupunkiraideliikenteestä

HEL 2015-001552 T 03 00 00

Lausunto

Kaupunginhallitus päätti antaa liikenne- ja viestintäministeriölle seuraavan lausunnon hallituksen esityksestä laiksi kaupunkiraideliikenteestä:

Yleistä

Helsingin kaupunki pitää perusteltuna, että suljettujen ratajärjestelmien kaupunkiraideliikennettä varten laaditaan laintasoista sääntelyä. Liikenne- ja viestintäministeriön ehdotus antaa hyvän pohjan asian jatkovalmistelulle.

Metrolaikenteella on pääkaupunkiseudun raskaana raideliikenteenä yhtäläisyyksiä etenkin pääkaupunkiseudun lähijunaliikenteen kanssa. Siten on johdonmukaista, että metrolaikenteessa tulee käyttöön samantyyppisiä valvontamenettelyjä, jotka koskevat lähijunaliikennettä.

Raitioliikenteen osalta ei ole samanlaista tarvetta kuin metrolaikenteen osalta ottaa käyttöön viranomaisvalvontaa niiden periaatteiden mukaisesti, jotka koskevat junaliikennettä. Raitioliikennettä ja sen turvallisuutta ja vahinkotapauksia säätelee jo nyt tieliikennelaki, kun Helsingin raitioliikenne tapahtuu kokonaan yleisen liikenteen käytössä olevalla katuverkolla.

Lisäksi kaupunkiraideliikennelain valmistelu painottui keskitetysti metrolaikenteen viranomaisvalvontatarpeen selvittämiseen, eikä raitioliikenteen osalta vastaavaa tarvetta ole samalla tavalla laajasti selvitetty. Myös esimerkiksi vahinkoskenaariot poikkeavat raitioliikenteessä ja metrolaikenteessä oleellisesti toisistaan.

Mikäli raitioliikenteen osalta viranomaisvalvonta lausunnolla olevan esityksen mukaisesti halutaan toteuttaa, tulisi asiaa vielä laajemmin selvittää. Asian jatkovalmistelussa tulisi myös keskeisemmin ottaa mukaan Suomessa suunnitteilla olevat uudet raitioliikennehankkeet, jotka ainakin osittain on tarkoitus toteuttaa erillisillä, muusta katuliikenteestä erotetuilla väylillä, jolloin tämä raitioliikenne lähentyä jo selvästi enemmän metrotyypistä liikennettä kuin Helsingin kaupungin nykyistä raitioliikennettä.

Edellä olevan perusteella Helsingin kaupunki esittää, että raitioliikenteen viranomaisvalvontaa ei vielä tässä vaiheessa toteutettaisi lausunnolla olevan esitysluonnoksen mukaisesti.

Kaupunkiraideliikenteellä on kullakin alueella sille ominaiset piirteensä. Kukin suljettu raideliikennejärjestelmä muodostaa oman teknisen kokonaisuutensa, jota on vaikeaa säännellä esimerkiksi yleisillä eurooppalaisilla normeilla. Kunkin järjestelmän ominaisuudet poikkeavat monissa suhteissa vastaavista sisärjestelmistä, vaikkakin esimerkiksi turvallisuuteen liittyvät perusasiat voivat olla hyvin samankaltaisia.

Suljettujen raideliikennejärjestelmien teknisistä eroavuuksista johtuu, ettei kansallista sääntelyä ole tarkoituksenmukaista viedä kovin yksityiskohtaiselle tasolle, eikä määritellä yksittäisille järjestelmille tarpeettomia, käytännössä vain ko. järjestelmää koskevia normeja. Liikenne- ja viestintäministeriön ehdotusluonnos on tässä suhteessa toimiva. Toimilupamenettelyn avulla viranomaisvalvonta toteutuu niin lupaa haettaessa kuin luvan voimassaoloajanakin.

On hyvä, ettei raitio- tai metroliikenteeseen hankittavalta uudelta kalustolta edellytetä erikseen hyväksyttämistä valvontaviranomaisella. Tällainen hyväksymismenettely olisi vaikeasti toteutettavissa.

Toimiluvan ehdoksi tulevan turvallisuusjohtamisjärjestelmän luominen on osa liikennelaitos –liikelayoksen (HKL) toiminnan kehittämistä, kun käynnissä on parhaillaan ISO 9001, ISO 14001 ja OHSAS 18001 standardien mukaisen johtamisjärjestelmän laatiminen. Toimintajärjestelmän puitteissa HKL:n toiminta kuvataan toimintakäsikirjassa ja keskeiset toiminnot kuvataan prosesseina. Toiminnoista sekä niiden vastuista laaditaan kirjalliset toimintaohjeet. HKL varautuu tällä hankkeella pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen tulevia haasteita varten. Toimintajärjestelmälle haetaan ulkoinen sertifiointi vuoden 2015 aikana, ja järjestelmää auditoidaan säännöllisesti paitsi ulkoisesti, myös sisäisesti.

Toimilupaa vaativa toimintakokonaisuus

Helsingin kaupunki katsoo, että viranomaisvalvonta tulisi tässä vaiheessa ulottaa vain metroliikenteeseen edellä sanotun mukaisesti. Jatkovalmistelussa tulisi pyrkiä toimilupaa edellyttävien toimintakokonaisuuksien määrittelyyn seuraavien linjausten pohjalta:

- Toimilupa tulisi voida myöntää niin, että sama toimilupa voi koskea sekä liikenteen harjoittamista että rataverkon hallintaa.

- Lakiin perustuvalla sääntelyllä ei tule tarpeettomasti ohjata tai pyrkiä vaikuttamaan käytössä oleviin tarkoituksenmukaisiin ja tehokkaisiin organisointiratkaisuihin. Sääntelyllä ei myöskään pitäisi ohjata organisointiratkaisuihin, joilla ei ole saavutettavissa nykyiseen nähden turvallisuutta lisääviä vaikutuksia, eikä uusiin organisointiratkaisuihin, jotka käytännössä voisivat heikentää toiminnan tehokkuutta.

- Sääntelyllä ei tule varautua sellaisiin toimintakonsepteihin, jotka ovat käytännössä pois suljettuja tai toiminnallisesti hyvin hankalasti toteutettavissa. Esimerkiksi tilanne, jossa metro- tai raitiorataverkolla olisi useita liikenteenharjoittajia, on Helsingin olosuhteissa erittäin epätodennäköinen, eikä tällaista tilannetta ole syntymässä muuallakaan Suomessa.

- Ei tulisi myöskään asettaa tarpeettomia rajoituksia sille, miten kaupunki liiketoimintaan liittyvistä tarpeistaan lähtien päättää toimintaympäristönsä vaatimukset ja tehokkuusvaatimukset täyttävästä organisaatorakenteestaan.

Edellä olevan perusteella Helsingin kaupunki esittää, että lakiehdotuksen jatkovalmistelussa vielä selvitetään mahdollisuutta, että sama toimilupa voidaan myöntää koskemaan sekä metroliikenteen harjoittamista että metroliikenteen rataverkon hallintaa. Toimilupajärjestelmällä ei pidä olla vaikutuksia toimiluvanhaltijan toimintojen organisointiin siten, ettei voitaisi toimia mahdollisimman tehokkaalla ja tuottavalla tavalla, kun samalla otetaan huomioon kaikki turvallisuuteen liittyvät tarpeelliset vaatimukset. Jos päädytään siirtämään raitioliikenne viranomaisvalvonnan piiriin, vastaavasti myös sen osalta toimiluvan tulisi koskea sekä raitioliikenteen harjoittamista että rataverkon hallintaa.

On tärkeää, että toimilupajärjestelmän toteutus tapahtuu joustavasti tarpeetonta byrokratiaa välttämällä. Toteutuksessa on, mikäli mahdollista, käytävä hyväksi esim. olemassa olevia rekistereitä ja käytäntöjä. Lisäksi on pyrittävä välttämään tarpeettoman raskasta hallintoa esimerkiksi informoitaessa valvontaviranomaista vaaratilanteista. Yhteistyö Liikenteen turvallisuusviraston kanssa on toteutettava sähköisen tietojenvaihdon pohjalta niin laajasti kuin mahdollista.

Metro- ja raitioliikenteen liikenteenohjauksen sijoittaminen

Ehdotuksen mukaan liikenteen valvonnan ohjaaminen tulisi rataverkon haltijan tehtäväksi ja vastuulle. Helsingin kaupunki pitää tätä ratkaisua epätarkoituksenmukaisena.

Liikenne- ja viestintäministeriö todennäköisesti lähtee tässä kohdin junaliikenteessä vallitsevasta tilanteesta. Junaliikenteessä ollaan

siirtymässä kilpailutettuun liikennetuotantoon ilmeisesti viimeistään vuonna 2021 ja tällöin joudutaan ratakapasiteettia jakamaan osittain samalla rataverkolla liikennöivien eri toimijoiden kesken. Liikenteenohjaus on junaliikenteessä keskeinen toiminto toteutettaessa ratakapasiteetin jakamista. Tämän vuoksi junaliikenteessä on perusteltua, että liikenteen ohjaus on yleisen rataverkon haltijaa (Liikennevirasto) lähellä oleva toiminto, joka käytännössä tultaneen hoitamaan itsenäisen, yhtiömuotoisen, toimijan avulla.

Metroluikenteessä, samoin kuin raitioluikenteessä, liikenteenohjauksen rooli on hyvin toisenlainen. Metroluikenteen ja junaliikenteen liikenteenohjaus kytkeytyvät tällä hetkellä hyvin kiinteästi liikenteen harjoittamiseen. Jatkossakaan ei Helsingissä ole tarkoituksenmukaista siirtää metroluikenteen, ja/tai raitioluikenteen, jos se myöhemmässä vaiheessa otetaan valvonnan piiriin, valvontaa liikennettä harjoittavilta yksiköiltä HKL-Metroluikenteeltä ja HKL-Raitioluikenteeltä HKL-Infrapalveluille. Siirrosta aiheutuisi merkittävää kitkaa ja hyvin todennäköisesti myös kustannusten nousua.

HKL:n omien asiantuntijoiden ja ulkopuolisen arvion mukaan myös Ruotsin ja Tanskan kokemukset osoittavat, että tarkoituksenmukainen sijainti liikenteenohjaustoiminnoille on liikenteenharjoittaja. Näin organisointi on käytännössä toteutettu sekä Ruotsissa että Tanskassa. Tämän käytössä olevan organisoinnin ja tehtäväjaon voidaan katsoa olevan myös turvallisuuden kannalta tehokas ratkaisu. Tilanteessa, jossa liikenteenharjoittaja ja rataverkon haltija ovat erillisiä toimijoita, ei rataverkon haltijan direktio-oikeus ulotu liikenteenharjoittajan liikenneturvallisuustehtäviä hoitavan henkilöstön toimintaan.

Helsingin kaupunki esittää, että liikenteen ohjaus säilytetään liikenteenharjoittajan tehtävänä. Kaupunki ei ylipäätään pidä tarpeellisena antaa lain tasolla ohjeistusta liikenteenohjauksen organisoimisesta.

Seuraavassa on tarkasteltu asiaa sekä metroluikenteen että raitioluikenteen näkökulmasta erikseen:

Metroluikenteen liikenteenohjaus

Metroluikenteen liikenteenohjaus on nykyisin liikelaitoksen sisäisessä organisaatiossa liikenteenharjoittajalle (HKL-Metroluikenne) kuuluva tehtävä. Liikenteenohjauksen ja kuljettajien tiivis yhteistyö on manuaalimetroluikenteessä välttämätöntä liikenteen sujumisen varmistamiseksi. Liikenteenohjauksen muu sijoitus liikelaitoksen organisaatiossa johtaisi tarpeettomiin rajapintoihin ja toisi epäselvyyttä esimiestoiminnassa ja työnjohdossa. Pahimmassa tapauksessa siitä

voisi olla haittaa nykyisille selkeille prosesseille metroliikennettä käytännössä toteutettaessa.

Perustavaa laatua oleva ero metroliikenteen ja junaliikenteen liikenteenohjauksen välillä on, että suljetussa järjestelmässä metroliikenteen liikenteenohjauksessa ei ole kyse ratakapasiteetin jakamisesta. Helsingin metro on laajuudeltaan niin pieni, ettei käytännössä ole ajateltavissa, että metroverkolla toimisi metroliikenteessä useita toiminnanharjoittajia. Esimerkiksi kilpailutettaessa kyse voisi olla vain siitä, että koko liikenteen harjoittaminen Helsingin metrossa kilpailutettaisiin yhtenä kokonaisuutena, jolloin silloinkin lopputilanteessa olisi vain yksi liikenteenharjoittaja.

Metroliikenteessä myöskään radan kiinteät turvalaitteet eivät ole rataverkon haltijan operatiivisessa hoidossa. Rataverkon haltijana toimiva HKL-Infrapalvelut on niiden tekninen omistaja, mutta turvalaitteet ja niiden ohjaus (liikenteenohjaus) ovat osa HKL-Metroliikenteen tehtävänä olevaa liikenteen harjoittamista. Myöskään jatkossa tätä toimintatapaa ei ole syytä muuttaa.

Eräiden metrorataverkon huoltotoimenpiteiden osalta liikenteenohjaus kyllä toimii myös metroliikenteessä ratakapasiteetin jakajana. Näin on, kun liikenteenohjauksen pitää varmistaa esimerkiksi huoltoon ja kunnossapitoon liittyvissä liikenteenhoidon poikkeustilanteissa, että välttämätön huoltoliikenne saadaan hoidettua. Pääsääntöisesti huoltoliikenne hoidetaan liikennöinti-aikojen ulkopuolella, mutta joissain, lähinnä poikkeustilanteissa, rataverkon huoltoliikennettä joudutaan myös hoitamaan muun liikennöinnin lomassa.

Rataverkon haltijan tehtävät painottuvat kokonaan rataverkon ylläpitoon ja huoltoon, joka monessa tapauksessa tapahtuu liikennöinti-aikojen ulkopuolella liikennöinnille aiheutuvien tarpeettomien häiriöiden estämiseksi. Liikenteenohjauksen yhteydet rataverkon haltijan tehtäviin päivittäisen liikenteen hoidossa ovat hyvin toisenlaiset ja toisella volyymitasolla verrattuna liikenteenohjauksen merkitykseen metron matkustajaliikenteen hoidossa.

Automaattimetrojärjestelmään siirryttäessä liikenteenohjauksesta tulee vielä aikaisempaa enemmän liikenteenharjoittamisen ja liikenteenharjoittajan ydinasia. Metron tultua automatisoiduksi toimii ”liikenteenharjoittajana” oikeastaan tekninen ja IT-pohjainen automaattijärjestelmä, jonka toiminnan sujuvuutta metron liikenteenohjaus valvoo. Automaattimetrojärjestelmässä metrovalvomo puuttuu käytännön liikenteenohjaukseen vain poikkeus- ja häiriötilanteissa. Täysin toteutettuna automaattimetrojärjestelmä toimii

myös kokonaan ilman junissa olevaa kuljettajahenkilökuntaa. Todennäköisesti kuitenkin on tarkoituksenmukaista, että ainakin siirtymäajan kestäessä automatisoidussa metrolienteessä on myös junissa avustavaa liikennehenkilökuntaa varmistamassa mm. matkustajien turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta.

Raitioliikenteen liikenteenohjaus

Raitioliikenteen viranomaisvalvonnan tarpeen mahdollista jatkoselvittelyä varten Helsingin kaupunki tuo esiin seuraavia näkökohtia:

Raitioliikenteessä liikenteenohjaus on keskeinen osa liikenteen harjoittamista. Liikenteen ohjaukselle ei kuulu lainkaan tehtäviä, jotka suoraan vaikuttavat raitiovaunujen ohjaamiseen rataverkolla. Ohjaaminen on kokonaan kuljettajan vastuulla. Liikenteen ohjaus valvomosta käsin, esimerkiksi teknisillä järjestelyillä, ei missään tilanteessa suoraan/automaattisesti vaikuta raitiovaunujen kulkuun.

Poikkeusliikennetilanteissa liikenteenohjaus antaa kuljettajille määräykset radio-ohjauksen kautta, ja kuljettajan vastuulla on noudattaa annettuja ohjeita esimerkiksi muutetuista reiteistä. Raitioliikenteessä korostuu kaikin puolin kuljettajien suora vastuuasioista, jotka liittyvät raitioliikenteen toteuttamisen turvallisuuteen. Kuljettajan vastuu konkretisoituu suoraan tieliikennelain säännösten mukaisesti.

Liikenteen ohjaus on raitioliikenteessä myös pitkälti työnjohtoon liittyvä järjestelmä. Raitioliikenteen ohjauksella on suuri merkitys nimenomaan poikkeusliikennetilanteissa. Liikenteenohjaus antaa ohjeita poikkeusreittien käyttämisestä ja samalla myös voi suoraan ohjata kuljettajaresurssien käyttöä. Liikenteenohjaus/liikennevalvomo antaa kuljettajille paljon sellaista ohjeistusta, jolla käytännössä voi olla merkitystä myös turvallisuuden kannalta. Tämä kuljettajien neuvonta perustuu hyvään operatiiviseen osaamiseen, joka tulee liikenteen harjoittamisesta saadusta kokemuksesta ja myös kytkeytyy tiiviisti kuljettajien työnjohtoon.

On erittäin epätodennäköistä, että Helsingin raitiorataverkolla jatkossakaan toimisi yhtä aikaa useita liikenteenharjoittajia, joiden kesken ratakapasiteettia olisi tarpeen jakaa. Vain harvoin sattuvissa poikkeustapauksissa on kyse liikennekapasiteetin jakamisesta. Tällaisia tilanteita syntyy lähinnä ohjattaessa määrältään varsin vähäistä raitiovaunujen tilausliikennettä muun raitioliikenteen lomaan.

Lisäksi samalla tavoin kuin metrolienteessä, myös raitioliikenteen liikenteenohjaus huolehtii, että tarpeellisia huolto- ja

kunnossapitotehtäviä suorittavat rata-ajoneuvot pääsevät välttämättömän tarpeen vaatiessa vuorollaan raitiorataverkolle hoitamaan tarvittavia tehtäviä. Liikenteenohjaus varmistaa näissä tapauksissa aina etukäteen, ettei ole esteitä rata-ajoneuvojen käyttämiseen aikataululiikenteen lomassa. Suurelta osin huolto- ja kunnossapitoliikenne hoidetaan normaalin liikennöintiajan ulkopuolella niin, että sen aiheuttamat haitat matkustajaliikenteelle saadaan minimoiduksi.

Raitioliikenteen liikenteenohjauksella ei ole juurikaan yhteyttä raitiorataverkon haltijan toimintoihin, jotka liittyvät puhtaasti vain radan kunnossapitoon, ylläpitoon ja korjaukseen.

Raitioliikenteen liikenteenohjauksella on tällä hetkellä paljon myös tehtäviä, jotka liittyvät suoraan työnjohtamiseen. Liikenteenohjauksessa ei ole kyse pelkästään raitiovaunun kulun seurannasta eikä liikenteen järjestämisestä poikkeustilanteissa parhaalla mahdollisella tavalla matkustajia palvellen. Liikenteenohjauksen nykyisiä, selvästi työnjohdollisia tehtäviä ovat esim. kuljettajan tekninen avustaminen liikennehäiriö- ja muissa tilanteissa, joissa avustamista tarvitaan, sekä avustaminen reitillä selvittämällä kuljettajalle kulloinkin raitiorataverkolla vallitsevaa kokonaisliikennetilannetta.

Liikenteen ohjaaja toimii valvomossa myös kiinteässä yhteistyössä valvomoon sijoitetun liikennetyönjohtajan kanssa, jolloin kuljettajaa voidaan valvomosta käsin suoraan myös ohjeistaa liikennetyönjohtajan kautta. Saumaton yhteistyö liikenteenohjaajan ja liikennetyönjohtajan välillä valvomotyöskentelyssä säästää nykytilanteessa kustannuksia, kun varahenkilöstön määrä voidaan minimoida. Liikenteenohjauksen kuljettajille antamat ohjeet perustuvat myös tietoon kuljettajien lakisääteisistä tauoista ja ajorupeamista sekä käytössä olevien varakuljettajien tilanteesta.

Liikenteenohjauksen yhdistämisellä rataverkon hallintaan menetettäisiin edellä selostettuja hyötyjä ja heikennettäisiin raitioliikenteen operointikokonaisuuden hallintaa.

Kustannuksista

Helsingin kaupunki on antamassaan lausunnossa 16.12.2013 arvioinut, että kaupunkiraideliikennelain tarkoittamasta viranomaissääntelystä ja valvonnasta aiheutuu kustannuksia metron turvallisuusjärjestelmän käyttöönotosta, uusien rekisterien laatimisesta ja ylläpidosta sekä raportointivelvollisuuksista metroliiikenteen osalta 300 000 – 400 000 euroa sekä vuotuisia järjestelmien käyttö- ja ylläpitokustannuksia 30 000 – 50 000 euroa vuodessa.

HKL:n uuden arvion mukaan uudesta sääntelystä ja valvonnasta aiheutuu kustannuksia selvästi aiemmin arvioitua enemmän, koska sääntelyn ja valvonnan piiriin on nyt tulossa myös raitioliikenne. Lisäksi ehdotusluonnoksen perusteella näyttää ilmeiseltä, että uusien rekisterien perustamisesta, ylläpidosta ja niihin liittyvistä tietoliikenneyhteyksistä sekä erityisesti HKL:n järjestelmien yhteensopivuudesta Liikenteen turvallisuusviraston järjestelmien kanssa aiheutuu sekä alkuvaiheessa että ylläpitovaiheessa enemmän uusia kustannuksia kuin vielä voitiin arvioida kaupungin edellisen kerran lausussa asiasta liikenne- ja viestintäministeriölle.

Ehdotusluonnos merkitsee, että HKL:n toiminnoista hyvin suuri osa tulee turvallisuusjohtamisjärjestelmien piiriin yhtä aikaa vuoden 2016 kuluessa. Järjestelmien perustamisesta, toteuttamisesta ja ylläpidosta, mukaan lukien tarpeelliset auditoinnit, aiheutuu HKL:lle merkittäviä sisäisiä ja ulkoisia kustannuksia. Lopullinen uudistuksesta aiheutuva lisäresurssitarve selviää vasta vuoden 2015 lopulla ja vuonna 2016, suunniteltaessa yksityiskohtaisesti ja otettaessa uusia järjestelmiä käyttöön.

Tässä vaiheessa arvioidut toiminnan kustannuslisäykset ovat, kun otetaan huomioon lausunnolla olevan ehdotusluonnoksen mukaisesti sekä metro- että raitioliikenteelle aiheutuneet lisäkustannukset:

Tarpeellisten uusien järjestelmien ja menetelmien laatiminen, käyttöönotto ja koulutus (turvallisuusjohtamisjärjestelmä) yhteensä arviolta 400 000 – 600 000 euroa ja järjestelmien käyttö- ja ylläpitokustannukset 100 000 – 150 000 euroa vuodessa

Uuteen lainsäädäntöön mahdollisesti sisältyvä viranomaisohjaus todennäköisesti vaikuttaa merkittävästi kustannuksiin, mikäli viranomaisohjauksella on vaikutusta toimintojen organisointiin.

Mahdollinen lisähenkilöresurssien pysyvä tarve selviää vasta kun turvallisuusjohtamisjärjestelmä on laadittu ja auditoitu.

Käsittely

Palautusehdotus:

Laura Rissanen: Asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi niin, että Helsingin kaupunki ottaa lausunnossaan myönteisen kannan LVM:n luonnokseen hallituksen esitykseksi laiksi kaupunkiraideliikenteestä.

Esityksellä saatetaan kaupunkiraideliikenne (metro- ja raitioliikenne) erillisen laintason sääntelyn piiriin. Luonnoksessa ehdotetulla mallilla selkiytetään vastuiden jakoa sekä helpotetaan liikenteen harjoittamisen mahdollista kilpailutusta.

Kannattaja: Lasse Männistö

Äänestys:

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi niin, että Helsingin kaupunki ottaa lausunnossaan myönteisen kannan LVM:n luonnokseen hallituksen esitykseksi laiksi kaupunkiraideliikenteestä. Esityksellä saatetaan kaupunkiraideliikenne (metro- ja raitioliikenne) erillisen laintasoisen sääntelyn piiriin. Luonnoksessa ehdotetulla mallilla selkiytetään vastuiden jakoa sekä helpotetaan liikenteen harjoittamisen mahdollista kilpailutusta.

Jaa-äännet: 8

Emma Kari, Otso Kivekäs, Silvia Modig, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka

Ei-äännet: 7

Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 8 - 7 kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö
- 2 Hallituksen esitys (luonnos)
- 3 Lausunto 16.12.2013

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
LVM

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää 4.2.2015 lausuntoa hallituksen esityksestä laiksi kaupunkiraideliikenteestä 6.3.2015 mennessä. Lausunnon antamiselle on saatu lisää aikaa 30.3.2015 saakka.

Lausuntopyyntö on liitteenä 1 ja luonnos Hallituksen esitykseksi on liitteenä 2.

Tausta

Liikenne- ja viestintäministeriön asettama Metroliikenteen valvontatyöryhmä valmisteli vuonna 2013 ehdotuksen metroliikenteen valvonnaksi. Työryhmän tehtävänä oli selvittää metroliikenteen ja kevyenraideliikenteen viranomaistoimintojen järjestäminen, liikenneturvallisuuden tarpeet sekä järjestelmien suunnittelun, toteuttamisen ja käytön edellyttämien viranomaishyväksyntöjen järjestäminen, kun metroliikenne laajenee Helsingin kaupungin ulkopuolelle ja kevyt raideliikenne mahdollisesti käynnistetään pääkaupunkiseudulla sekä Tampereen ja Turun seudulla.

Kaupunginhallitus antoi työryhmän raportista lausuntonsa 16.12.2013 § 1352. Kaupunginhallituksen lausunto on liitteenä 3.

Helsingin kaupunki piti työryhmän ehdotusta metrojärjestelmään liittyvien viranomaistehtävien ja metrojärjestelmän valvonnan osalta kannatettavina. Kaupunki katsoi tuolloin, että raitieliikenteen osalta sääntelyn tarve ei ole samanlainen kuin metron osalta, mutta piti hyvänä kevyen raideliikenteen laintasoisen sääntelyn tarpeen selvittämistä metroliikenteen valvontaa koskevan lainsäädäntötyön valmistelun yhteydessä.

Esityksen sisällöstä

Nyt käsittelyssä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi kaupunkiraideliikennettä koskeva laki. Kaupunkiraideliikenteellä tarkoitettaisiin esityksessä metro- ja raitieliikennettä. Raitieliikenne kattaisi perinteisen katuverkolla tapahtuvan raitieliikenteen lisäksi niin sanotun pikaraitieliikenteen,

jonka käynnistämistä suunnitellaan pääkaupunkiseudulla sekä myös Tampereen ja Turun alueella.

Kaupunkiraideliikenteestä ei ole toistaiseksi erillistä laintasoista sääntelyä. Kaupunkiraideliikenne on niin sanottuna kevytraideliikenteenä jätetty myös EU-lainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle.

Laissa säädettäisiin kaupunkiraideliikenne muun joukkoliikenteen tavoin luvanvaraiseksi ja viranomaisvalvonnan piiriin kuuluvaksi liikennemuodoksi.

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntäisi toimiluvan kaupunkiraideliikenteen harjoittamista varten ja toisaalta kaupunkiraideliikenteessä käytettävän rataverkon hallintaa varten. Liikenteen turvallisuusvirasto vastaisi myös kaupunkiraideliikenteen turvallisuuden valvonnasta, kuten se vastaa muun muassa rautatieliikenteen turvallisuusvalvonnasta.

Vastuu kaupunkiraideliikenteen turvallisuudesta olisi jatkossakin toiminnanharjoittajalla, jolta edellytettäisiin toiminnan turvallisen harjoittamisen varmistamiseksi turvallisuusjohtamisjärjestelmää.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016 ennen kuin liikennöinti niin sanotulla länsimetrolla käynnistyy ja metroliikenne laajenee Helsingin kaupungin rajojen ulkopuolelle.

Saadut lausunnot

Asiasta on pyydetty liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunnan, kaupunkisuunnittelulautakunnan ja pelastuslautakunnan lausunnot. Lausunnot ovat päätöshistoriassa.

Liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunta pitää uutta sääntelyä perusteltuna. Johtokunnan lausunnossa on kuitenkin kiinnitetty huomiota eräisiin jatkotyöstämistä vaativiin asioihin, kuten erikseen liikenteen harjoittamiselta ja rataverkon haltijalta vaadittavien toimilupien yhdistämiseen sekä liikenteenohjauksen sijoittamiseen rataverkon haltijalle. Myös sääntelystä aiheutuvien kustannusten määrää on lausunnossa tarkistettu.

Liikennelaitos –liikelaitoksen mukaan viranomaisvalvonnasta aiheutuvat kehittämiskustannukset ja järjestelmien ylläpitokustannukset yms. on siirrettävä kokonaisuudessaan lisääntyvinä käyttömenoina raitioliikenteen harjoittamisen ja metroliikenteen harjoittamisen kustannuksiin sekä osaltaan myös raitioliikenteen ja metroliikenteen rataverkon ylläpitokustannuksiin. HKL laskuttaa nämä

liikenteenharjoittamisen ja joukkoliikenneinfran ylläpidon kustannuksina HSL:ltä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää esitettyä sääntelymallia tarkoituksenmukaisena. Lautakunta kiinnittää huomiota siihen, ettei lain vaikutuksissa ole huomioitu rataverkon haltijan turvallisuusjärjestelmässä radoille mahdollisesti asetettävien teknisten ja mittavaatimusten vaikutusta katujen suunnitteluun.

Pelastuslautakunta pitää lain säätämistä kaupunkiraideliikenteestä turvallisuuden kannalta hyvänä. Lautakunnan lausunnossa nostetaan esiin muutamia ehdotettuun turvallisuusjohtamisjärjestelmään liittyviä asioita, joihin lautakunta toivoo tarkempia normeja.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä toteaa, että kaupunki suhtautui jo 1.12.2013 antamassaan lausunnossa myönteisesti metrojärjestelmää koskevan lakitasoisen sääntelyn aikaansaamiseen. Raitioliikenteen osalta pidettiin tuolloin tarpeellisena vielä selvittää laintasoisen sääntelyn tarvetta. Nyt esitettyä ratkaisua, jossa myös raitioliikenne saatetaan sääntelyn piiriin, olisi liikennelaitos -liikelaitoksen lausunnossa esitetyistä syistä hyvä vielä tarkastella uudelleen, ja ulottaa sääntely ensi vaiheessa vain metrolienteeseen.

Liikennelaitos –liikelaitoksen lausunnossa esitetyt näkökohdat yhden toimiluvan puolesta sekä metro- että raitioliikenteessä sekä vastuusta liikenteenohjauksesta ovat käytännön toiminnan kannalta perusteltuja.

Pelastuslautakunnan lausunnossa on esitetty tiukempaa sääntelyä turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Laki lähtee siitä, että toiminnanharjoittajalla on turvallisuusjohtamisjärjestelmä, ja sitä koskevat vaatimukset on lakiin kirjattu. Tämä vastaa soveltuvin osin rautatiejärjestelmän järjestelmää. Ehdotetun tasoisen sääntely on riittävä, eikä hyvin yksityiskohtaisen sääntelyn luomiseen ole syytä mennä.

Liikennelaitos -liikelaitoksen edustaja on ollut mukana liikenne- ja viestintäministeriön valmistelutyössä ja antanut näkemyksiään työryhmän työhön.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.04.2015

Ryj/5

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö
- 2 Hallituksen esitys (luonnos)
- 3 Lausunto 16.12.2013

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
LVM

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

HKL

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.03.2015 § 332

HEL 2015-001552 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 10.03.2015 § 48

HEL 2015-001552 T 03 00 00

Lausunto

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

1. Yleistä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunkiraideliikenteellä tarkoitetaan suljetussa raidejärjestelmässä harjoitettavaa metro-, tai raitioliikennettä niin, että tätä rataverkkoa ei ole yhdistetty, muutoin kuin mahdollisesti huoltotarkoituksia varten, yleiseen junarataverkkoon.

Kaupunkiraideliikennettä ei aikaisemmin ole säännelty Suomen lainsäädännössä lukuun ottamatta lähinnä tieliikennelakia, joka koskee myös katualueella harjoitettavaa raitioliikennettä. Myöskään EU-tasolla ei ole kaupunkiraideliikennettä ohjaavaa säännöstöä eikä sellaiseen olla myöskään pyrkimässä. Useimmissa EU-maissa on kansallista lainsäädäntöä, joka koskee myös suljettujen ratajärjestelmien kaupunkiraideliikennettä.

Edellä olevista lähtökohdista on perusteltua, että liikenne- ja viestintäministeriö on nyt laatimassa sääntelyä myös Suomeen suljettujen ratajärjestelmien kaupunkiraideliikennettä varten. Metroliikenteellä on pääkaupunkiseudun raskaana raideliikenteenä yhtäläisyyksiä etenkin pääkaupunkiseudun lähijunaliikenteen kanssa, joten tuntuu johdonmukaiselta, että metroliikenteessä tulee käyttöön myös saman tyyppisiä valvontamenettelyjä, jotka koskevat lähijunaliikennettä. Raitioliikenne on kevyttä kiskoliikennettä, joka Helsingissä kulkee katutilassa yhdessä muun liikenteen kanssa. Raitioliikenteen osalta ei tämän vuoksi vertailu junaliikenteeseen ja muuhun raskaaseen raideliikenteeseen, joka toimii erillään muusta liikenteestä, ole sillä tavoin selvä, että junaliikennettä koskevan viranomaisvalvonnan tarve olisi ilmeinen. Näin etenkin kun raitioliikennettä koskee tieliikennelain mukainen sääntely, ohjaus, ja valvonta.

Kaupunkiraideliikenteellä on kullakin alueella sille aivan omat ominaiset piirteensä. Näin jo senkin vuoksi, että kukin suljettu raideliikennejärjestelmä muodostaa oman erityisen teknisen kokonaisuutensa, jota on vaikeaa säännellä esimerkiksi yleisillä eurooppalaisilla normeilla. Kunkin järjestelmän ominaisuudet poikkeavat monissa suhteissa vastaavista sisärjestelmistä, vaikkakin esimerkiksi turvallisuuteen liittyvät perusasiat voivat olla hyvin samankaltaisia.

Suljettujen raideliikennejärjestelmien teknisistä eroavuuksista johtuu, ettei myöskään kansallista sääntelyä ole tarkoituksenmukaista viedä kovin yksityiskohtaiselle tasolle eikä määritellä tällaisille yksittäisille järjestelmille liikaa tarpeettomia, vain ko. järjestelmää käytännössä koskevia normeja. Liikenne- ja viestintäministeriön ehdotusluonnos on tässä suhteessa toimiva, kun siinä viranomaisvalvonta toteutetaan toimilupamenettelyllä niin, että liikenteestä ja sen turvallisuudesta vastuussa olevat yksiköt hakevat toimilupaa, jonka avulla

viranomaisvalvonta toteutuu niin lupaa haettaessa kuin luvan voimassaoloaikanaakin.

Liikenne- ja viestintäministeriön ehdotusluonnoksessa ei, aivan oikein, esimerkiksi lähdetä siitä, että raitio- tai metroliikenteeseen hankittava uusi kalusto pitäisi hyväksyttävä erikseen valvontaviranomaisella. Tällainen hyväksymismenettely olisikin vaikeasti toteutettavissa, kun se todennäköisesti edellyttäisi normien laatimista raitiovaunuja ja metrojunia varten, jotka normit sitten olisivat käytännössä kussakin tapauksessa aivan spesifisiä ja vain tiettyihin suljettuihin raideliikennejärjestelmiin soveltuvia, kun vaatimuksetkin lähtevät aina siitä raideliikennejärjestelmästä, jolla kalusto liikennöi.

2. Liikenne- ja viestintäministeriön ehdotusluonnoksen keskeinen tarkoitus

Ehdotusluonnoksen tavoitteena on metro- ja raitioliikenteen (kaupunkiraideliikenne) saattaminen erillisen laintasoisen sääntelyn piiriin siltä osin kuin laintasoisen sääntely ei sitä toistaiseksi koske.

Ehdotusluonnoksen tavoitteena on säätää Liikenteen turvallisuusvirasto metro- ja raitioliikennettä valvovaksi viranomaiseksi. Ehdotusluonnoksella annettaisiin Liikenteen turvallisuusvirastolle toimivalta myöntää toimiluvat metro- ja raitioliikenteen liikennöintiä ja metro- ja raitiorataverkon hallintaa varten. Viranomaisvalvontaa tehostetaan muun muassa niin, että Liikenteen turvallisuusvirastolle tulee mahdollisuus valvontaa toteuttaessaan päästä tarkastamaan toimiluvan saaneen turvallisuusasioihin liittyviä rekistereitä.

3. Liikenne- ja viestintäministeriön ehdotusluonnoksen keskeinen sisältö

- laki koskee sekä metro-, että raitioliikennettä
- Turvallisuusviranomaisena toimii Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi).
- toimilupaa edellytetään sekä metroliikenteen toiminnanharjoittajalta, metroliikenteen rataverkon haltijalta, raitioliikenteen toiminnanharjoittajalta ja raitioliikenteen rataverkon haltijalta.
- Rataverkon haltija on määritelty liikenteenohjauspalvelut tarjoavaksi toimijaksi.
- Keskeinen osa toimilupaan liittyvää etukäteisohjausta on toimilupaa haettaessa esitettävä turvallisuusjohtamisjärjestelmä, jolla toimiluvan haltija käytännössä sitoutuu erilaisiin prosesseihin ja menettelyihin, joiden avulla metro- ja raitioliikenteen turvallisuutta voidaan seurata, valvoa, ylläpitää ja kehittää.
- Toimilupa myönnetään 10 vuodeksi.

- Toimiluvan voimassa ollessa Liikenteen turvallisuusvirastolle on oikeus valvoa raitio- ja metroliikenteen turvallisuuteen liittyvien asioiden hoitamista, onnettomuuksista ja vaaratilanteista ilmoittamista; valvonta on toimilupaprosessia lukuun ottamatta pääosin jälkikäteistä.
- Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo
 - o metro- ja raitioliikennejärjestelmää koskevien vaatimusten noudattamista;
 - o liikenteenharjoittajan ja rataverkon haltijan turvallisuusjohtamisjärjestelmien vaatimustenmukaisuutta; sekä
 - o varautumista poikkeusoloihin sekä häiriötilanteisiin metro- ja raitioliikennejärjestelmässä.
- Toimiluvan haltijalle ilmoitusvelvollisuus onnettomuus- ja vaaratilanteista ja tallentamisvelvollisuus dataan, joka liittyy näihin tilanteisiin.
- Kaupunkiraideliikenteen sääntely ja valvonta koskee myös liikenneturvallisuustehtävissä toimivan henkilöstön kelpoisuusehtoja.
- Toimiluvan haltijan vastuu ja vastuun seuraamukset on määritelty.
- Jälkikäteisvalvonnassa voidaan asettaa uhkasakkoja ja viime kädessä toimilupa voidaan jopa peruuttaa.
- Seuraamukset ohjausjärjestelmän mukaisten tehtävien laiminlyömisestä ja/tai säännösten rikkomisesta.
- Liikenteen turvallisuusvirastolle on määritelty turvallisuuden valvontaan liittyviä rekisterinpitotehtäviä.

4. Liikenne- ja viestintäministeriön ehdotusluonnoksen mukaisen lain voimaantulo

Liikenne- ja viestintäministeriö on indikoinut, että ministeriö valmistelee kaupunkiraideliikennettä koskevan lainsäädäntöehdotusluonnoksen niin, että vaalien jälkeen aloittava uusi hallitus voi antaa siitä eduskunnalle esityksen toukokuussa. Esityksen valiokuntakäsittely tapahtuisi kesällä 2015 ja liikenne- ja viestintäministeriön nykyisten kaavailujen mukaan eduskunta suorittaisi hallituksen esityksen päätöskäsittelyn alkusyksystä 2015 niin, että laki olisi tulossa voimaan 1.1.2016

Liikenne- ja viestintäministeriön lakiehdotusluonnoksen mukaan laki tulee voimaan 1.1.2016, mutta niin, että toimilupaa edellytetään metro- ja raitioliikenteen toiminnanharjoittajilta sekä metro- ja raideliikenteen rataverkon haltijoilta vasta 1.9.2016.

5. HKL:n yksityiskohtainen lausunto liikenne- ja viestintäministeriön ehdotusluonnoksesta kaupunkiraideliikennelaiksi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

5.1 Liikenne- ja viestintäministeriön ehdotusluonnoksen valmisteluprosessi

HKL on ollut mukana liikenne- ja viestintäministeriön valmistellessa nyt lausunnolla olevaa ehdotusluonnosta. Valmistelun ensimmäisellä kierroksella Helsingin kaupunki antoi asiassa lausunnon liikenne- ja viestintäministeriölle. Helsinki jo tällöin katsoi, ettei viranomaisvalvontaa ole tarpeen ulottaa raitioliikenteeseen.

HKL on ollut mukana myös liikenne- ja viestintäministeriön kaupunkiraideliikennelain ns. toisen kierroksen valmistelussa osallistumalla liikenne- ja viestintäministeriön ja Liikenteen turvallisuusviraston kokouksiin ja antamalla eri vaiheissa myös Liikenteen turvallisuusviraston pyynnöstä sille lisäselvityksiä, kommentteja ja palautetta lainvalmistelun edetessä.

5.2 Yleiset linjaukset

HKL on saanut osittain näkemyksiään otetuksi huomioon jo lainvalmistelun eri vaiheissa. HKL toteaa nyt lausunnolle toimitetusta liikenne- ja viestintäministeriön ehdotusluonnoksesta seuraavaa:

HKL viittaa edellä Yleistä -jaksossa selvitettyyn ja toteaa, että liikenne- ja viestintäministeriön ehdotusluonnos on perusteltu ja antaa pohjan jatkovalmistelulle. HKL:llä ei ole huomauttamista, että viranomaisvalvontayksikkönä on Liikenteen turvallisuusvirasto syksystä 2016 alkaen. HKL viittaa kuitenkin Helsingin kaupungin asiassa aikaisemmin antamaan lausuntoon jossa todetaan, että raitioliikenteen osalta viranomaissääntely on jo olemassa, kun raitioliikenne tapahtuu katuverkolla ja on poliisin yleisessä viranomaisvalvonnassa, jota ohjaa tieliikennelaki.

- Kaupunginhallituksen lausunto 16.12.2013 § 1352:
Lähtökohtaisesti Helsingin kaupunki katsoo, että raitioliikenteen osalta sääntelyn tarve ei ole samanlainen kuin metron osalta. Raitioliikenne on jo nyt tietyiltä osin sääntelyn piirissä, koska sitä koskevat tieliikennelain säännökset. Raitioliikennettä harjoitetaan pääosin muun liikenteen yhteydessä samoilla kaistoilla. Katuympäristössä toimiva raitioliikenne poikkeaa muutenkin metrolikenteestä toimintaympäristönsä ja järjestelmänsä takia.

Toimiluvan ehdoksi tulevan turvallisuusjohtamisjärjestelmän luominen on muutenkin osa HKL:n toiminnan kehittämistä juuri tällä hetkellä, kun HKL:ssä on käynnissä ISO 9001, ISO 14001 ja OHSAS 18001 standardien mukaisen johtamisjärjestelmän laatiminen. Toimintajärjestelmän puitteissa HKL:n toiminta kuvataan

toimintakäsikirjassa, keskeiset toiminnot kuvataan prosesseina ja toiminnoista sekä niiden vastuista laaditaan kirjalliset toimintaohjeet. HKL varautuu tällä hankkeella pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen tulevia haasteita varten. Toimintajärjestelmälle haetaan ulkoinen sertifiointi vuoden 2015 aikana ja järjestelmää auditoidaan säännöllisesti paitsi ulkoisesti, myös sisäisesti.

5.3 Toimilupaa vaativa toimintakokonaisuus

Liikenne- ja viestintäministeriön ehdotusluonnos merkitsisi, että HKL tarvitsee erilliset toimiluvat sekä raitioliikenteen harjoittamista, raitioliikenteen rataverkon hallintaa, metrolinjojen harjoittamista ja metron rataverkon hallintaa varten.

HKL katsoo, että liikenne- ja viestintäministeriön viranomaisvalvonnan toteuttaminen tulisi tässä vaiheessa ulottaa vain metrolinjojen alueeseen. Jatkovalmistelussa tulisi myös pyrkiä sellaisten toimilupaa edellyttävien toimintakokonaisuuksien määrittelyyn, jotka noudattavat seuraavia linjauksia:

- Toimilupa tulisi voida myöntää niin, että sama toimilupa voi koskea sekä liikenteen harjoittamista, että rataverkon hallintaa
- Lakiin perustuvalla säätelyllä ei tule tarpeettomasti ohjata tai pyrkiä vaikuttamaan käytössä oleviin, tarkoituksenmukaisiin ja tehokkaisiin organisointiratkaisuihin,
- Lakiin perustuvalla säätelyllä ei varsinkaan tule vaikuttaa organisointiratkaisuihin tilanteessa, jossa alkuperäisestä poikkeavalla organisoinnilla ei ole saavutettavissa turvallisuutta lisääviä vaikutuksia ja uusi organisointi käytännössä voisi heikentää toiminnan tehokkuutta, ja
- Lakiin perustuvalla säätelyllä ei tule varautua sellaisiin toimintakonsepteihin, jotka käytännössä ovat pois suljettuja tai käytännössä toiminnallisesti hyvin hankalasti toteutettavissa. Esimerkiksi lopputilanne, jossa metro- tai raitiorataverkolla olisi useita liikenteenharjoittajia, on Helsingin olosuhteissa erittäin epätodennäköinen, eikä tällaista tilannetta ole syntymässä muuallakaan Suomessa,
- Lakiin perustuvan säätelyn ei tulisi asettaa tarpeettomia rajoituksia, miten HKL omista liiketoimintaan liittyvistä tarpeistaan lähtien päättää mahdollisimman tehokkaasti toimintaympäristönsä vaatimukset ja tehokkuusvaatimukset täyttävästä organisaatorakenteestaan.

Edellä olevan perusteella HKL pitää tarkoituksenmukaisena, että liikenne- ja viestintäministeriön lakiehdotusluonnoksen jatkovalmistelussa tulee vielä selvittää mahdollisuutta, että

raitioliikenteessä sekä metroliikenteessä tarvittaisiin vain yksi toimilupa. HKL toteaa tämän esityksensä perusteluina seuraavaa:

- Sekä raitioliikenteen harjoittaminen että metroliikenteen harjoittaminen muodostavat omien rataverkkojensa kanssa toiminnalliset kokonaisuudet aivan eri tavalla kuin on laita junaliikenteessä. HKL:n nykyisessä organisaatiossakin tämä on huomioitu sillä tavoin, että raitioliikenteen ja metroliikenteen kunnossapidon osalta ei ole tehty tarpeettomia raja-aitoja HKL:n organisaatioon, vaan HKL-Metroliikenne ja HKL-Raitioliikenne ovat käytännössä vastuussa koko siitä toiminnallisesta kokonaisuudesta, joka mahdollistaa sujuvan metro- ja raitioliikenteen järjestämisen.
- Metron automatisoinnin myötä syvälle integroitunut yhteistyö metron rataverkon hallintaan liittyvän rataifran ja metroliikenteen harjoittamisen välillä entisestään syventyy.
- Päinvastoin kuin junaliikenteessä, ei näköpiirissä ole, että metrorataverkolle tai raitiorataverkolle tulisi yhtä aikaa useita liikenteen harjoittajia. Asiaa on selvitetty tarkemmin jäljempänä käytäessä läpi metro- ja raitioliikenteen valvomotoimintoja ja niiden tiivistä liittymistä metroliikenteen harjoittamiseen ja raitioliikenteen harjoittamiseen.

HKL:n kannalta on tärkeää, että lakiehdotuksella voimaan tarkoitetuksi tuleva toimilupajärjestelmän toteutus tapahtuu aikanaan joustavasti siten, että tarpeetonta byrokratiaa vältetään, ja että toteutuksessa, mikäli mahdollista, käytetään hyväksi esimerkiksi olemassa olevia rekisterejä ja käytäntöjä. HKL:n kaipaamiin joustaviin käytäntöihin pitäisi kuulua, että vältytään tarpeettoman raskasta hallintoa esimerkiksi vaaratilanteista valvontaviranomaista informoitaessa niin, että yhteistyö Liikenteen turvallisuusviraston kanssa voitaisiin toteuttaa, niin laajasti kuin mahdollista, sähköisen tietojenvaihdon pohjalta.

5.4 Metro- ja raitioliikenteen liikenteenohjauksen sijoittaminen

5.4.1 Yleistä

HKL pitää epätarkoituksenmukaisena liikenne- ja viestintäministeriön ehdotukseen sisältyvää liikenteen valvonnan ohjaamista lakiin perustuvalla säätelyllä rataverkon haltijan tehtäväksi ja vastuulle. Liikenne- ja viestintäministeriö todennäköisesti lähtee tässä kaavailussa junaliikenteessä vallitsevasta tilanteesta. Junaliikenteessä tilanne on kuitenkin hyvin erilainen verrattuna niin tilanteeseen metroliikenteessä kuin tilanteeseen raitioliikenteessä.

Junaliikenteessä ollaan siirtymässä kilpailutettuun liikennetuotantoon ilmeisesti viimeistään vuonna 2021. Tällöin joudutaan junaliikenteen ratakapasiteettia jakamaan osittain samalla rataverkolla liikennöivien eri toimijoiden kesken. Liikenteenohjaus on junaliikenteessä keskeinen toiminto toteutettaessa ratakapasiteetin jakamista. Tämän vuoksi on junaliikenteessä perusteltua, että liikenteen ohjaus on yleisen rataverkon haltijaa (Liikennevirasto) lähellä oleva toiminto, joka käytännössä tultaneen hoitamaan itsenäisen, yhtiömuotoisen, toimijan avulla.

Metroliiikenteessä (samoin kuin myös raitioliikenteessä) liikenteenohjauksen rooli on hyvin toisenlainen verrattuna junaliikenteeseen. Metroliiikenteen ja junaliikenteen liikenteenohjaus kytkeytyy tällä hetkellä hyvin kiinteästi liikenteenharjoittamiseen niin kuin jäljempänä on erikseen sekä metroliiikenteen että raitioliikenteen osalta selvitetty. HKL:n näkemyksen mukaan ei jatkossakaan olisi tarkoituksenmukaista siirtää metroliiikenteen, ja/tai raitioliikenteen jos se myöhemmässä vaiheessa otetaan valvonnan piiriin, valvontaa HKL-Metroliiikenteestä (tai HKL-Raitioliikenteestä) HKL-Infrapalveluille. Siirrosta aiheutuisi merkittävää kitkaa ja hyvin todennäköisesti myös kustannusten nousua.

HKL:n omien asiantuntijoiden ja myös HKL:lle toimitetun ulkopuolisen arvion mukaan myös Ruotsin ja Tanskan kokemukset osoittavat, että tarkoituksenmukainen sijainti liikenteenohjaustoiminnoille on liikenteenharjoittaja. Näin organisointi on myös käytännössä toteutettu sekä Ruotsissa että Tanskassa. Tämän käytössä olevan organisoinnin ja tehtäväjaon voidaan katsoa olevan myös turvallisuuden kannalta tehokas ratkaisu. Nimittäin tilanteessa, jossa liikenteenharjoittaja ja rataverkon haltija ovat erillisiä toimijoita, ei rataverkon haltijan direktio-oikeus ulotu liikenteenharjoittajan liikenneturvallisuustehtäviä hoitavan henkilöstön toimintaan.

5.4.2 Metroliiikenteen liikenteenohjaus

Metroliiikenteen liikenteenohjaus on HKL:ssä selkeästi liikenteenharjoittajalle, HKL-Metroliiikenteelle, kuuluva tehtävä. Liikenteenohjauksen ja kuljettajien tiivis yhteistyö on manuaalimetrojärjestelmässä välttämätöntä liikenteen sujumisen varmistamiseksi. Liikenteenohjauksen muu sijoitus HKL:n organisaatiossa johtaisi tarpeettomiin rajapintoihin ja toisi epäselvyyttä esimiestoiminnassa ja työnjohdossa. Pahimmassa tapauksissa siitä voisi olla haittaa nykyisille selkeille prosesseille metroliiikennettä käytännössä toteutettaessa.

Perustavaa laatua oleva ero metroliikenteen ja junaliikenteen liikenteenohjauksen välillä on, että suljetussa järjestelmässä metroliikenteen liikenteenohjauksessa ei ole kyse ratakapasiteetin jakamisesta. Helsingin metro on jo laajuudeltaan niin pieni, ettei käytännössä ole ajateltavissa, että metroverkolla toimisi metroliikenteessä useita toiminnanharjoittajia. Esimerkiksi kilpailutettaessa kyse voisi olla vain siitä, että koko liikenteen harjoittaminen Helsingin metrossa kilpailutettaisiin yhtenä kokonaisuutena, jolloin silloinkin lopputilanteessa olisi vain yksi liikenteenharjoittaja.

HKL painottaa, että metroliikenteessä myöskään radan kiinteät turvalaitteet eivät ole rataverkon haltijan operatiivisessa hoidossa. Rataverkon haltijana toimiva HKL-Infrapalvelut on kyllä niiden tekninen omistaja, mutta turvalaitteet ja niiden ohjaus (liikenteenohjaus) ovat HKL:ssa osa HKL-Metroliikenteen tehtävänä olevaa liikenteen harjoittamista. Myöskään jatkossa ei HKL näe mitenkään tarkoituksenmukaisena, että tätä toimintakuviota olisi syytä jotenkin pyrkiä muuttamaan.

Eräiden metrorataverkon huoltotoimenpiteiden osalta liikenteenohjaus kyllä toimii myös metroliikenteessä ratakapasiteetin jakajana, kun sen pitää varmistaa esimerkiksi huoltoon ja kunnossapitoon liittyvissä liikenteenhoidon poikkeustilanteissa, että välttämätön huoltoliikenne saadaan hoidettua. Pääsääntöisesti huoltoliikenne hoidetaan liikennöinti-aikojen ulkopuolella, mutta joissain, lähinnä poikkeustilanteissa, rataverkon huoltoliikennettä joudutaan myös hoitamaan muun liikennöinnin lomassa. Tarpeelliset ja säännölliset huoltotoimenpiteet pyritään aina suorittamaan metron matkustajaliikenteen liikennöinti-aikojen ulkopuolella, yöaikaan.

Rataverkon haltijan tehtävät painottuvat kokonaan rataverkon ylläpitoon ja huoltoon joka monessa tapauksessa tapahtuu liikennöinti-aikojen ulkopuolella, jotta liikennöinnille ei aiheudu tarpeetonta häiriötä. Liikenteenohjauksen yhteydet rataverkon haltijan tehtäviin päivittäisen liikenteen hoidossa ovat hyvin toisenlaiset ja toisella volyymitasolla verrattuna liikenteenohjauksen merkitykseen metron matkustajaliikenteen hoidossa.

Automaattimetrojärjestelmään siirryttäessä liikenteenohjauksesta tulee vielä aikaisempaa enemmän liikenteenharjoittamisen ja liikenteenharjoittajan ydinasia. Metron tultua automatisoiduksi toimii ”liikenteenharjoittajana” oikeastaan tekninen ja IT-pohjainen automaattijärjestelmä, jonka toiminnan sujuvuutta metron liikenteenohjaus valvoo. Automaattimetrojärjestelmässä metrovalvomo puuttuu käytännön liikenteenohjaukseen vain poikkeus- ja

häiriötilanteissa. Täysin toteutettuna automaattimetrojärjestelmä toimii myös kokonaan ilman junissa olevaa kuljettajahenkilökuntaa. Todennäköisesti kuitenkin on tarkoituksenmukaista, että ainakin siirtymäajan kestäessä automatisoidussa metrolienteessä on myös junissa, avustavaa liikennehenkilökuntaa varmistamassa mm. matkustajien turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta.

5.4.3 Raitioliikenteen liikenteenohjaus

HKL on edellä indikoinut, että raitioliikenne tulisi tässä vaiheessa jättää Liikenteen turvallisuusviraston viranomaisvalvonnan ulkopuolelle niin, että sitä koskisi tietysti edelleen sama tavanomainen tieliikennelakiin perustuva viranomaisvalvonta kuin muutakin katu- ja tiealueella toimivaa maantieliikennettä. HKL kuitenkin jo tässä vaiheessa ja mahdollista raitioliikenteen viranomaisvalvonnan tarvetta koskevaa jatkoselvittelyä varten tuo esille joitakin näkökohtia raitioliikenteen liikenteenohjauksen sisällöstä ja tarkoituksenmukaisesta järjestämistavasta.

Raitioliikenteessä liikenteenohjaus on aivan keskeinen osa liikenteen harjoittamista. Liikenteen ohjaukselle ei kuulu lainkaan tehtäviä, jotka suoraan vaikuttavat raitiovaunujen ohjaamiseen rataverkolla. Ohjaaminen on kokonaan kuljettajan vastuulla.

Liikenteen ohjaus valvomosta käsin, esimerkiksi teknisillä järjestelyillä, ei missään tilanteessa suoraan/automaattisesti vaikuta raitiovaunujen kulkuun.

Poikkeusliikennetilanteissa liikenteenohjaus antaa kuljettajille määräykset radio-ohjauksen kautta ja kuljettajan vastuulla on noudattaa annettuja ohjeita esimerkiksi muutetuista reiteistä. Raitioliikenteessä korostuu kaikin puolin kuljettajien suora vastuu raitioliikenteen käytännön toteuttamisen turvallisuuteen liittyvistä asioista. Kuljettajan vastuu samalla tavalla konkretisoituu suoraan tieliikennelain säännösten mukaisesti.

Liikenteen ohjaus on raitioliikenteessä myös pitkälti työnjohtoon liittyvä järjestelmä, jossa työnantaja antaa kuljettajille ohjausta ja ohjeita työtehtävien suorittamista varten. Raitioliikenteen ohjauksella on suuri merkitys nimenomaan poikkeusliikennetilanteissa.

On erittäin epätodennäköistä, että Helsingin raitiorataverkolla jatkossakaan toimisi yhtä aikaa useita liikenteenharjoittajia, joiden kesken ratakapasiteettia olisi tarpeen jakaa.

Raitioliikenteen liikenteenohjauksessa on vain harvoin sattuvissa poikkeustapauksissa kysymys liikennekapasiteetin jakamisesta.

Tällaisia tilanteita syntyy lähinnä ohjattaessa määrältään varsin vähäistä raitiovaunujen tilausliikennettä muun raitioliikenteen lomaan.

Lisäksi samalla tavoin kuin metroliikenteessä, myös raitioliikenteen liikenteenohjaus huolehtii, että tarpeellisia huolto- ja kunnossapitotehtäviä suorittavat rata-ajoneuvot pääsevät välttämättömän tarpeen vaatiessa vuorollaan raitiorataverkolle hoitamaan tarpeellisia tehtäviä. Liikenteenohjaus näissä tapauksissa aina etukäteen varmistaa, ettei ole esteitä niiden käyttämiseen aikataululiikenteen lomassa. Suurelta osin huolto- ja kunnossapitoliikenne hoidetaan myös raitioliikenteessä normaalin liikennöintiajan ulkopuolella niin, että sen aiheuttamat haitat matkustajaliikenteelle saadaan minimoiduksi.

Raitioliikenteen liikenteenohjauksella ei ole juurikaan yhteyttä raitiorataverkon haltijan toimintoihin, jotka liittyvät puhtaasti vain radan kunnossapitoon, ylläpitoon ja korjaukseen.

Raitioliikenteen liikenteenohjauksella on tällä hetkellä paljon myös tehtäviä, jotka liittyvät suoraan työnjohtamiseen. Liikenteenohjauksessa ei ole enää kysymys pelkästään raitiovaunun kulun seurannasta eikä poikkeustilanteissa liikenteen järjestämisestä parhaalla mahdollisella tavalla matkustajia palvellen.

Liikenteenohjauksen nykyisiä, selvästi työnjohdollisia tehtäviä ovat esimerkiksi kuljettajan tekninen avustaminen liikennehäiriötilanteissa ja muissa tilanteissa, joissa avustamista tarvitaan samoin kuin kuljettajan avustaminen reitillä selvittämällä tarpeen mukaan kuljettajalle kulloinkin raitiorataverkolla vallitsevaa kokonaisliikennetilannetta, niin että liikenteenhoidon kannalta mahdollisimman tehokkaita päätöksiä voidaan harkita ja tehdä tämän informaation perusteella.

Liikenteen ohjaaja toimii valvomossa myös kiinteässä yhteistyössä valvomoon sijoitetun liikennetyönjohtajan kanssa, jolloin kuljettajaa voidaan valvomosta käsin suoraan myös ohjeistaa liikennetyönjohtajan kautta. Saumaton yhteistyö liikenteenohjaajan ja liikennetyönjohtajan välillä valvomotyöskentelyssä säästää nykytilanteessa kustannuksia, kun varahenkilöstön määrä voidaan osaltaan tämän tehokkaan yhteistyön avulla minimoida. Liikenteenohjauksen kuljettajille antamat ohjeet perustuvat myös tietoon kuljettajien lakisääteisistä tauoista ja ajorupeamista, sekä käytössä olevien varakuljettajien tilanteesta.

Liikenteenohjauksen yhdistämisellä rataverkon hallintaan menetettäisiin edellä selostettuja hyötyjä ja heikennettäisiin raitioliikenteen operointikokonaisuuden hallintaa.

6. HKL:n yhteenveto lausunnolla olevasta liikenne- ja viestintäministeriön kaupunkiraideliikennelakia koskevasta esitysluonnoksesta

Edellä selvitetyn perusteella HKL painottaa lausuntonaan liikenne- ja viestintäministeriölle jo aikaisemmin esittämänsä mukaisesti seuraavaa:

Raitioliikenteen osalta ei ole samanlaista tarvetta kuin metroliikenteen osalta ottaa käyttöön viranomaisvalvontaa niiden periaatteiden mukaisesti, jotka koskevat junaliikennettä. Raitioliikennettä ja sen turvallisuutta ja vahinkotapauksia säätelee jo nyt tieliikennelaki, kun Helsingin raitioliikenne tapahtuu kokonaan yleisen liikenteen käytössä olevalla katuverkolla. Lisäksi kaupunkiraideliikennelain valmistelu painottui keskitetysti metroliikenteen viranomaisvalvontatarpeen selvittämiseen, eikä raitioliikenteen osalta vastaavaa tarvetta ole samalla tavalla laajasti selvitetty. Myös esimerkiksi vahinkoskenaariot poikkeavat raitioliikenteessä ja metroliikenteessä oleellisesti toisistaan.

Mikäli raitioliikenteen osalta viranomaisvalvonta lausunnolla olevan esityksen mukaisesti halutaan toteuttaa, tulisi asiaa vielä laajemmin selvittää ja ottaa jatkovalmistelussa keskeisemmin mukaan myös Suomessa suunnitteilla olevat uudet raitioliikennehankkeet, jotka ainakin osittain on tarkoitus toteuttaa erillisillä, muusta katuliikenteestä erotetuilla väylillä, jolloin tämä raitioliikenne lähentyy jo selvästi HKL:n nykyistä raitioliikennettä enemmän metrotyyppistä liikennettä.

Edellä olevan perusteella HKL esittää, että raitioliikenteen viranomaisvalvontaa ei vielä tässä vaiheessa tulisi toteuttaa lausunnolla olevan esitysluonnoksen mukaisesti.

HKL myös toteaa, että toimilupajärjestelmän tulisi, hallituksen esityksestä poiketen, olla sillä tavalla joustava, että sama toimilupa voidaan myöntää myös koskemaan sekä metroliikenteen harjoittamista että metroliikenteen rataverkon hallintaa. Myöhemmässä vaiheessa, jos päädytään siirtämään raitioliikenne viranomaisvalvonnan piiriin, vastaavasti myös sen osalta sekä raitioliikenteen harjoittamista, että rataverkon hallintaa.

HKL erityisesti vielä painottaa, ettei toimilupajärjestelmällä tule olla vaikutuksia toimiluvan haltijan toimintojen organisointiin niin, ettei niissä voitaisi toimia mahdollisimman tehokkaalla ja tuottavalla tavalla, kun samalla otetaan huomioon kaikki turvallisuuteen liittyvät tarpeelliset vaatimukset. Erityisesti tämä korostuu lausunnolla olevan ehdotusluonnoksen niissä kohdissa, joissa lähdetään siitä, että raitioliikenteen ja metroliikenteen valvomotoiminnot kuuluvat osana rataverkon hallinnasta vastuussa olevalle toimijalle. Tämä

organisointitapa lähtee junaliikenteessä tarpeellisesta ratakapasiteetin jakamisesta eri liikenteenharjoittajien kesken.

Pääkaupunkiseudun metroliikenteessä ja Helsingin raitioliikenteessä ei käytännössä tule jatkossakaan toimimaan useampia liikenteenharjoittajia samalla rataverkolla sillä tavoin kuin esimerkiksi pääkaupunkiseudun lähijunaverkolla, jossa jatkossa tulee toimimaan todennäköisesti useita operaattoreita. Lisäksi liikennevalvomolla on sekä metroliikenteessä, että etenkin raitioliikenteessä, liikenteenharjoittajan kannalta tärkeä työnjohdollinen funktio, kun raitioliikenteessä esimerkiksi liikenteenohjaus antaa ohjeita poikkeusreittien käyttämisestä ja samalla myös voi suoraan ohjata kuljettajaresurssien käyttöä.

Edellä olevan perusteella liikenteenohjaus tulee nykykäytännön mukaisesti säilyttää liikenteenharjoittajan tehtävänä ja on ylipäätään tarpeetonta, että lain tasolla annetaan ohjeistusta tämän toiminnon organisoinnista.

Kuten edellä on selvitetty, raitioliikenteen liikenteenohjaus/liikennevalvomo antaa esim. häiriötilanteissa kuljettajille paljon sellaista ohjeistusta, jolla käytännössä voi olla merkitystä myös turvallisuuden kannalta. Tämä kuljettajien neuvonta perustuu nimenomaan hyvään operatiiviseen osaamiseen, joka tulee liikenteen harjoittamisesta saadusta kokemuksesta ja myös kytkeytyy tiiviisti kuljettajien työnjohtoon.

Liikenne- ja viestintäministeriön ehdotusluonnoksessa tämän organisaation rakennetta koskevan ohjauksen perusteluna on mahdollisesti pelkästään vain tasapuoliseen ratakapasiteetin jakoon liittyvät asiat. Kuten HKL:n lausunnossa edellä on selvitetty, ovat Helsingin raitiorataverkon ja metrorataverkon ratakapasiteetin jakoon liittyvät kysymyksenasettelut hyvin teoreettisia. Kysymys on molemmissa tapauksissa suljetuista rataverkkojärjestelmistä, joille kummallekaan ei myöskään jatkossa ole tulossa operoimaan useita liikenteenharjoittajia yhtä aikaa.

6.1 Kaupunkiraideliikennelakia koskevan esitysluonnoksen mukaisesta viranomaisvalvonnasta tarpeellisen toimiluvan haltijalle aiheutuvat kustannukset

Helsingin kaupunki on aikaisemmin liikenne- ja viestintäministeriölle antamassaan lausunnossa arvioinut, että kaupunkiraideliikennelain tarkoittamasta viranomaissääntelystä ja valvonnasta aiheutuu HKL:lle kustannuksia seuraavasti:

- Kaupunginhallituksen lausunto 16.12.2013 § 1352:

Metron turvallisuusjärjestelmän käyttöönotosta, lain edellyttämien uusien rekisterien laatimisesta ja ylläpidosta sekä lain perusteella tulevista raportointivelvollisuuksista aiheutuu lisäkustannuksia kaupungille.

Uuden lainsäädännön kustannusvaikutukset järjestelmiä ja menetelmiä käyttöönotettaessa voisivat olla metroliiikenteen osalta 300.000 – 400.000 euroa sekä vuotuiset järjestelmien käyttö- ja ylläpitokustannukset vastaavasti 30.000 – 50.000 euroa vuodessa.

Viime kädessä nämä kustannukset siirtyvät metroliiikenteen operoinnin ja metroliiikenteen infrastruktuurin ylläpidon kustannuksina liikennelaitos -liikelaitoksen metroliiikenteen liikennöintikorvauksiin sekä joukkoliikenneinfran infrakorvauksiin.

HKL nyt arvioi, että liikenne- ja viestintäministeriön ehdotusluonnoksen mukaisesta sääntelystä ja valvonnasta aiheutuisi kustannuksia selvästi aiemmin arvioitua enemmän, koska päinvastoin kuin Helsingin kaupunki aiemmissa lausunnoissaan ja HKL myös tässä lausunnossa esittävät, Liikenteen turvallisuusviraston sääntelyn ja valvonnan piiriin olisi nyt tulossa aiemmin kaavailun metroliiikenteen lisäksi myös raitioliikenne. Lisäksi ehdotusluonnoksen perusteella näyttää nyt ilmeiseltä, että uusien rekisterien perustamisesta, ylläpidosta ja niihin liittyvistä tietoliikenneyhteyksistä sekä erityisesti HKL:n järjestelmien yhteensopivuudesta Liikenteen turvallisuusvirastoon aiheutuu sekä alkuvaiheessa että ylläpitovaiheessa enemmän uusia kustannuksia kuin vielä voitiin arvioida, kun kaupunki asiasta edellisen kerran liikenne- ja viestintäministeriölle lausui.

HKL toteaa kyllä, että liikenne- ja viestintäministeriön ehdottamasta Liikenteen turvallisuusviraston tehtävänä olevasta sääntelystä ja valvonnasta aiheutuvia kertakustannuksia ja pysyväiskustannuksia on vieläkin vaikea arvioida.

Lausunnolla oleva ehdotusluonnos merkitsisi, että HKL:n toiminnoista erittäin suuri osa tulisi toimiluvan edellyttämien turvallisuusjohtamisjärjestelmien piiriin yhtä aikaa vuoden 2016 aikana. Sekä järjestelmien perustamisesta että niiden toteuttamisesta ja ylläpidosta, mukaan lukien tarpeelliset auditoinnit, aiheutuu HKL:lle merkittäviä sekä sisäisiä että ulkoisia kustannuksia. Lopullinen uudistuksesta aiheutuva lisäresurssitarve selviää vasta vuoden 2015 lopulla ja vuonna 2016, suunniteltaessa yksityiskohtaisesti ja otettaessa tämän suunnittelun perusteella uusia järjestelmiä käyttöön.

HKL päivittää tässä vaiheessa liikenne- ja viestintäministeriön ehdotusluonnoksen mukaisen viranomaisvalvonnan toteuttamisesta aiheutuvat HKL:n toiminnan kustannuslisäykset niin, että lisäkustannuksissa on otettu huomioon lausunnolla olevan ehdotusluonnoksen mukaisesti sekä metro- että raitioliikenteelle aiheutuneet lisäkustannukset. Näin siitä huolimatta, että HKL myös tässä lausunnossa esittää, että raitioliikenne tulee tässä vaiheessa jättää uudistuksen ulkopuolelle ja että myös sillä tavoin voidaan vähintäänkin jaksottaa aiheutuvia kustannuslisäyksiä.

Yhteenvedona HKL seuraavassa arvioi ehdotusluonnoksesta aiheutuvien toimenpiteiden lisäkustannuksia seuraavasti:

- Tarpeellisten uusien järjestelmien ja menetelmien laatiminen, käyttöönotto ja koulutus (turvallisuusjohtamisjärjestelmä) yhteensä arviolta 400 000 – 600 000 euroa
- Järjestelmien käyttö- ja ylläpitokustannukset vastaavasti 100 000 –150 000 euroa vuodessa
- HKL:lle aiheutuviin kustannuksiin todennäköisesti vaikuttaa myös merkittävästi esitettävään uuteen lainsäädäntöön mahdollisesti sisältyvä viranomaisohjaus, mikäli sillä on vaikutusta HKL:n toimintojen organisointiin. Kuten edellä on HKL:n lausunnossa selvitetty, tällaista organisointiin vaikuttavaa viranomaisohjausta tulisi välttää niin, että toimintoja voidaan organisoida normaaliin tapaan taloudellisten periaatteiden mukaisesti ja ottaa huomioon myös toiminnan tehokkuus
- Mahdollinen lisähenkilöresurssien pysyvä tarve selviää vasta kun turvallisuusjohtamisjärjestelmä on laadittu ja auditoitu

HKL:n lähtökohtana on, että kaupunkiraideliikenteen viranomaisvalvonnasta HKL:lle aiheutuvat kehittämiskustannukset ja järjestelmien ylläpitokustannukset yms. muut aiheutuvat lisäkustannukset siirretään kokonaisuudessaan lisääntyvinä käyttömenoina raitioliikenteen harjoittamisen ja metroliikenteen harjoittamisen kustannuksiin sekä pienemmältä osaltaan myös raitioliikenteen ja metroliikenteen rataverkon ylläpitokustannuksiin, jotka kaikki HKL laskuttaa liikenteenharjoittamisen ja joukkoliikenneinfran ylläpidon kustannuksina HSL:ltä

26.02.2015 Palautettiin

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Jussi Ratsula, lakimies, puhelin: 310 35045

07.04.2015

Ryj/5

jussi.ratsula(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 24.02.2015 § 54

HEL 2015-001552 T 03 00 00

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lain säättäminen kaupunkiraideliikenteestä on kannatettavaa. Metroliikenne on laajenemassa Espoon puolelle. Tällöin Helsingin kaupungin toimesta tehtävä sääntely ei ole tarkoituksenmukaista. Myös suunnitteilla oleva Raide-Jokeri tulee kulkemaan kahden kunnan alueella.

Esitetty toimilupaan perustuva sääntelymalli vaikuttaa tarkoituksenmukaiselta. Kaupunkiraideliikenteen valtakunnallinen tekninen normittaminen ei olisi perusteltua, koska järjestelmiin liittyy runsaasti paikallisia tekijöitä ja ratkaisuja.

Lain piiriin kuuluvat raitioliikennejärjestelmät kulkevat pääosin katuverkolla muun ajoneuvoliikenteen yhteydessä. Näin ollen niitä koskevalla sääntelyllä on vaikutuksia myös katuverkon suunnitteluun ja kunnossapitoon. Esimerkiksi rataverkon haltijan turvallisuusjohtamisjärjestelmässä radoille mahdollisesti asetettavat tekniset tai mittavaatimukset määrittäisivät käytännössä myös katujen suunnittelua. Esityksen muiden vaikutuksien yhteydessä olisi toivottavaa käsitellä myös nämä laista mahdollisesti seuraavat vaikutukset.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Lauri Kangas, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 24.02.2015 § 34

HEL 2015-001552 T 03 00 00

LVM/142/05/2013, LVM023:00/2013

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin pelastuslaitos kannattaa kaupunkiraideliikenteen säätämistä lakitasoisella säädöksellä, se selkeyttää turvallisuuden kokonaisuuden järjestelyjä ja vastuukysymyksiä. Nykytilanne ei ole tarkoituksenmukainen nyt muutoksessa olevassa tilanteessa, jossa kaupunkiraideliikenne on kasvamassa ja leviämässä useampien kaupunkien alueelle. Tähän asti kyseessä on ollut lähinnä Helsingin kaupungin sisäiset liikennejärjestelyt. On erittäin hyvä asia, että liikenteen turvallisuusvirasto ryhtyy valvomaan riippumattomana tahona metroa ja kevyttä raideliikennettä. Turvallisuudenkannalta on tärkeää, että metron ja kevyen raideliikenteen valvontaa suorittaa riippumaton taho, kuten esityksessä ehdotetaan.

Liikenteen turvallisuusvirastolle täytyy taata riittävä resurssi kaupunkiraideliikenteen ohjaamiseen ja valvontaan. Hivenen huolestuttava on esityksen perusteluissa oleva kohta jossa kerrotaan, että virasto voisi hoitaa uudet tehtävät nykyresursoinnilla sisäisin järjestelyin. Mielestämme asia on niin iso kokonaisuus ja vaatii omanlaistaan osaamista, että siihen tulisi olla kokopäiväinen henkilö/henkilöstö. Aliresursoituna valvonnasta ei tule riittävän kattavaa.

Nykytilanteen kuvauksessa on huomioitu varsin vähän nykyisen metroverkoston turvallisuuden kehittämistarpeita. Kun nyt tämän hetkisen tiedon mukaan metroliiikenteen automatisointi peruuntui/viivästyy, eivät myöskään suunnitelman mukaiset turvajärjestelmät ole käytössä (junien tarkka sijainti, savunpoiston järjestelyt, junasta saatavien tietojen käsittely/siirto manuaalisesti metron valvomoihin ja laituriovien poistaminen). Liikenne ollaan kuitenkin tästä huolimatta käynnistämässä.

Kuvaus turvallisuuteen vaikuttavista seikoista on hyvin suppea. Olisikin erittäin tärkeää, että metron uuden ja vanhan osuuden eroavaisuudet turvallisuusjärjestelyiden osalta kirjattaisiin ja riskianalyysin perusteella määriteltäisiin turvallisuuden nykyaikaistamiseksi toteutettavat toimenpiteet. Samalla tulisi määritellä turvallisuuteen liittyvät minimitasot tarkemmin. Minimitason tulisi samalla perustua johonkin yleisesti hyväksytyyn riskitarkasteluun tai suunnitteluohjeeseen ja säädöksiin olemassa olevan tilanteen sijaan. Lain edellytetään astuvan voimaan 1.1.2016 tai viimeistään Länsimetron uuden osuuden avautuessa matkustajaliikenteelle 1.9.2016. Hallituksen esityksessä ei oteta kantaa mahdollisiin siirtymäsäännöksiin siltä varalta, että olennaiset turvallisuusjärjestelmät eivät toimi alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Julkisuudessa esitetyt arviot lopulliseen automatisointiin siirtymisestä ovat noin viisi (5) vuotta.

Pelastuslaitos pyytää huomioimaan, että nykyinen metrorataverkko sekä uusi Länsimetron osuus ovat erityisen laajoja kokonaisuuksia, jotka koostuvat raiteiden lisäksi metroasemista teknisine tiloineen, pelastus- ja huoltotunneleista ja pystykuiluista sekä lukuisista teknisistä järjestelmistä. Määrittelyosuuden tulisi selkeästi tuoda esille tämä kokonaisuus.

Turvallisuusjohtamisjärjestelmän kuvauksessa ei tuoda selkeästi esiin menettelyjä ja velvollisuuksia eikä kykyä tulipalojen ja muiden onnettomuustilanteiden hallintaan ja niihin varautumiseen. Velvollisuus laatia perusteellinen ja laajamittainen riskianalyysi, mihin tämä tuleva turvallisuusjohtamisjärjestelmä perustuu, puuttuu.

Turvallisuusjohtamisjärjestelmä niin kuin sitä luonnoksessa sanotaan, ei mielestämme ole johtamisjärjestelmä vaan Turvallisuusasiakirja. Turvallisuusjohtamisjärjestelmä on tekninen ratkaisu joka auttaa johtamista onnettomuustilanteissa. Nyt laissa esitetty järjestelmä on puhtaasti asiakirjoihin perustuva Turvallisuusasiakirja.

Matkustajat tulisi ottaa paremmin huomioon turvallisuutta rakennettaessa. Nykyaikainen turvallisuuden toimintamalli sisältää myös matkustajille annettavan informaation siitä, miten toimia onnettomuustilanteessa. Pelastuslaitos toivoisi mainintaa matkustajille etukäteen annettavan turvallisuustietouden lisäämisestä kyseessä olevaan lakiin. (Ennaltaehkäisevät sekä itse onnettomuustilanteessa noudatettavat perustoimintamallit).

Pykälässä 10 tulisi huomioida myös turvallisuustehtäviä tekevän henkilön vaadittava riittävä koulutustaso sekä maininta osallistumisvelvollisuudesta vuosittaisissa turvallisuuskoulutuksissa muiden kelpoisuusvaatimusten lisäksi vrt. § 9 mom. 5.

Pykälässä 15 tulisi huomioida pelastuslaitosten tekemä lakisääteinen palotarkastustoiminta joka osaltaan kohdistuu metroasemiin ja muihin metron rakenteellisiin tiloihin.

Pykälässä 20 viestintä ja tallenteet olisi hyvä huomioida, että onnettomuustilanteen operatiiviset viestit ja tekniset toiminnot tulisi tallentaa, sisältäen teknisen valvomon sekä turvallisuushenkilöiden (esim. vartijat).

Lain riskitarkastelusta puuttuu kokonaan huomio, että kaupunkiraitiliikenne saattaa pieneltä tai suurelta osaltaan olla maan alaisissa tiloissa tapahtuvaa liikennöintiä. Se että liikennöinti tapahtuu maan alaisissa tiloissa, joista matkustajien poistuminen, pelastustoiminta sekä siihen liittyvät toimenpiteet ovat haastavia, tulisi huomioida lakitekstissä.

07.04.2015

Ryj/5

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Jari Korkiamäki, pelastustoimen päällikkö, puhelin: 310 31264
jari.korkiamaki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 370

Lausunto ehdotuksesta Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi vuosiksi 2016-2021

HEL 2015-000978 T 11 00 01

UUDELY/6521/2014

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon ehdotuksesta Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi vuosiksi 2016 - 2021.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingissä toteutettuja tulvariskien hallintaan liittyviä toimenpiteitä ovat muun muassa maankäytön suunnittelun ohjeistus, tulvariskeihin liittyvien selvitysten laadinta sekä tulvasuojelutoimenpiteet. Helsingin kaupunki on lisäksi laatinut tulva-alueiden asukkaille suunnatun omaisuuden suojausta käsittelevän ”Helsingin kaupungin tulvaohjeen”. Helsingin uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kaavoituksessa pyritään minimoimaan tulvariskit muun muassa määräämällä asuinrakennusten alimmat rakentamiskorkeudet kaavoitushetkellä voimassa olevien suositusten mukaisiksi ja kaavoittamalla yhteiskunnan toimivuuden kannalta oleelliset toiminnot tulva-alueiden ulkopuolelle. Kaavoituksessa käytettävissä alimmissa rakentamiskorkeuksissa otetaan huomioon ilmastonmuutoksen aiheuttama merenpinnan nousu sekä paikallinen aaltoiluvara.

Helsinki on teettänyt meritulviin ja niiden hallintaan liittyen useita selvityksiä. Rakennusviraston toimeksiannosta laaditussa Tulvakohteiden määrittely esiselvityksessä on käyty systemaattisesti läpi tulvavaara-alueilla sijaitseva rakennuskanta. Esiselvityksessä on tarkasteltu Helsingin kaupungin rakennettujen ranta-alueiden tulvavaara-alueita meriveden noustessa tasoille +1.10 m ja +2.00 m. Esiselvitys sisältää ehdotuksen kiintein tulvasuojelutoimenpitein suojattavista kohteista (11 kohdetta), jotka on priorisoitu kolmeen eri luokkaan (A, B ja C) toteutuksen kiireellisyyden mukaan sisältäen alustavan suojaustavan ja kustannusarvion.

Helsingin kaupungin vuonna 2009 valmistuneessa tulvastrategiassa on kokonaisvaltaisesti kartoitettu tulvasuojelua koskevia lähtökohtia, nykytilannetta ja alttiutta tulville. Tulvastrategiassa on esitetty kaikille kaupungin hallintokunnille yhteinen strateginen toimenpideohjelma. Tulvastrategian tavoitteena on esittää keinot rakennettujen ja

suunniteltavien alueiden tulvista aiheutuvien vahinkojen estämiseksi ja pienentämiseksi. Tulvastrategia sisältää kuvaukset kaupungin virastojen ja laitosten tehtävajaosta tulvariskien pienentämiseksi.

Edellä mainitun esiselvityksen valmistuttua vuonna 2008 aloitettiin tulvasuojauskohteiden suunnittelu ja rakentaminen esiselvityksen mukaisessa tärkeysjärjestyksessä. Helsingin valitsema tulvakohteiden määrittely ja toteutusjärjestys noudattaa lausunnolla olevan tulvariskien hallintasuunnitelman pääperiaatteita.

Tulvariskien hallintasuunnitelmat on laadittu sisällöltään yhteneväisesti kaikille Suomen tulvariskialueille, jolloin hallintasuunnitelma sisältää varsin paljon menettelykuvausta, lainsäädäntöä ja yleistä tulvariskien hallinnan tavoitteiden kuvausta, jotka ovat Suomen kaikille tulvariskialueille samat. Prosessikuvaukset sekä lainsäädäntö ja muut valtakunnallisesti yleiset asiat olisi ollut parempi esittää liitteinä, jolloin suunnitelman keskiössä olisi selkeästi ollut alueelliset tulvariskikohteet ja niille räätälöidyt tulvariskien hallintatoimenpiteet ja muut tulvariskien hallinnan kannalta keskeiset toimenpiteet.

Tulvariskien hallinnan tavoitteet on suunnitelmassa perusteellisesti kuvattu ja toimenpiteet, joilla tavoitteisiin päästään, on selkeästi esitetty. Olemassa olevat alueelliset tulvariskikohteet, joiden tulvariskien hallinta on katsottu riittämättömäksi, on tunnistettu ja niille on esitetty selkeät toimenpide-ehdotukset. Erilaisia toimenpiteitä on esitelty laajasti. Erityisen hyvä asia on toimenpiteiden etusijajärjestyksen laatiminen. Lisäksi on tuotu selkeästi esille tulvariskien hallinnassa tulvariskiä ennalta ehkäisevien toimenpiteiden tärkeys kuten maankäytön suunnittelun tärkeä merkitys sekä erilaisten valmiussuunnitelmien laatiminen ja tulvariskialueilla olevien kiinteistöjen ohjeistus tulviin varautumiseksi. Suunnitelmassa on myös kiinnitetty hyvin huomiota tulvatilanteessa tapahtuvaan viestintään ja tiedottamiseen ja tiedonkulkuun yleensä, mikä tulvatilanteessa on erityisen tärkeää.

Suunnitelman mukaan ilmastonmuutoksen vaikutusta tuleviin tulviin tarkastellaan lähemmin seuraavalla hallintasuunnitelman tarkistuskierröksellä viimeistään joulukuussa 2018. Jos arvioita tulevaisuuden tulvista esitetään jo tässä suunnitelmassa, niin suunnitelma olisi paremmin hyödynnettävissä rakentamattomien rantojen suunnittelussa ja rakentamisessa. Suunnitelmassa tulevat rantarakentamiskohteet on lueteltu, mutta niitä ei ole tarkasteltu lähemmin. Nyt lausunnolla olevaan suunnitelmaan tulisikin sisällyttää tarkempi arvio tulevaisuuden tulvista ja niiden vaikutuksista tulevien rantarakentamiskohteiden tulvariskien hallintaan.

Suunnitelmassa on esitetty kattavasti Helsingissä jo toteutettuja tulvariskien hallinnan toimenpiteitä kuten tulvapenkereiden rakentaminen, kaavoitukseen liittyvät tulvariskiselvitykset, tulvakohteiden määrittely ja ehdotus niiden tulvasuojeluksi, ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien kohteiden selvittäminen, tulvaluukkujen asentaminen viemäreihin ja kiinteistöille tarkoitetun tulvaohjeen laatiminen. Helsingin voidaan katsoa tehneen jo paljon tulvariskien hallintatoimenpiteitä.

Tulvastrategian ohjaavaa vaikutusta ja toimenpideohjelmaa suunnitelmassa ei ole kuvattu riittävästi. Tulvastrategia on eri hallintokuntia yhdistävä strateginen ohjelma tulvariskien hallinnassa, jota kaupunki tarvitsee tulvariskien hallinnan organisointiin ja vastuiden selvittämiseen kaupungin sisäisesti. Näin ollen strategiset ohjelmat tulisi ottaa mukaan yhdeksi tärkeäksi tulvariskien hallinnan toimenpiteeksi.

Toimenpide-ehdotukset tulvariskien hallinnan suunnittelun kaudelle 2016–2021 ovat käytössä olevien tulvariskien hallinnan keinojen jatkamista ja tehostamista, yksittäisten kansalaisten ja toiminnanharjoittajien tulvatietoisuuden lisäämistä ja varautumisen parantamista, viestinnän ja varoitusjärjestelmien toimivuuden varmistamista, alueellisten tulvasuojelutoimenpiteiden jatkoselvittämistä, suunnittelua ja toteutusta sekä valmiussuunnitelmien nykytilan tarkistamista ja niiden puutteisiin puuttumista. Esitetyillä toimenpiteillä pyritään parantamaan varautumista harvinaisiin tulvatilanteisiin.

Toimenpide-ehdotusten valinnassa on huomioitu vesienhoidon tavoitteet ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Toimenpiteistä ei aiheudu pitkäaikaisia tai laaja-alaisia kielteisiä ympäristövaikutuksia. Toimenpiteet edistävät terveellisen ja turvallisen elinympäristön luomista ja parantavat elinkeinojen toimintaedellytyksiä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 23.1.2015
- 2 Ehdotus Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi
- 3 Ympäristöselostus
- 4 Terminologia

5	Toimenpiteiden vaikutusmatriisi
6	Jätevedenhuoltoon, energianjakeluun ja kulttuuriperintöön liittyvät tulvariskikohteet
7	Suljettavat tie- ja katuosuudet
8	Tulvariskikartasto, HW 1;50 vuotta
9	Tulvariskikartasto, HW 1;100 vuotta
10	Tulvariskikartasto, HW 1;250 vuotta
11	Tulvariskikartasto, HW 1;1000 vuotta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää ehdotuksesta Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi vuosiksi 2016-2021 lausuntoa Helsingin kaupunginilta 31.3.2015 mennessä. Helsingin ja Espoon rannikkoalue on valtakunnallisesti merkittävä tulvariskialue. Tulvariskien estämiseksi ja vähentämiseksi Uudenmaan ELY-keskus on laatinut ehdotuksen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi, jossa käsitellään mm. tulvariskialueelle nimetyn yhteistyöelimen eli Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvaryhmän asettamat tulvariskien hallinnan tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Tulvariskien hallintasuunnitelmien ja tulvakarttojen laatiminen nimetyille merkittävillä tulvariskialueille perustuu lakiin (620/2010) ja asetukseen (659/2010) tulvariskien hallinnasta.

Lausunnoissa esitettävät näkökohdat tulevat ELY-keskuksen ja alueen tulvaryhmän käyttöön. Lausuntopyynnön mukaan palaute otetaan huomioon tarkistettaessa suunnitelmaa ennen sen toimittamista maa- ja metsätalousministeriöön hyväksyttäväksi loppuvuodesta 2015.

Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Tulvariskien hallinnalla tarkoitetaan sellaisten toimenpiteiden kokonaisuutta, joiden tavoitteena on arvioida ja vähentää tulvien esiintymisen todennäköisyyttä tai tulvien vahingollisia seurauksia. Tulvariskien hallinnasta annetun lain (620/2010) ja asetuksen (VNA 659/2010) mukaan vesistöalueilta ja merenrannikon alueilta on tehtävä tulvariskien alustava arviointi ja laadittava tällä perusteella merkittäviksi tulvariskialueiksi todetuilta alueilta tulvavaara- ja tulvariskikartat sekä koko vesistö- tai rannikkoalueen kattava tulvariskien hallintasuunnitelma. Helsingin ja Espoon rannikkoalue nimettiin maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä 22.12.2011 yhdeksi Suomen 21 merkittävästä tulvariskialueesta.

Merivesitulva on tyypillisesti alle vuorokauden kestävä lyhytkestoinen poikkeustilanne, joka voi periaatteessa esiintyä kaikkina vuodenaikoina. Tulvan vaikutusalueena ovat kaikki merenranta-alueet sekä mereen purkavien jokien, purojen ja ojien suistoalueet.

Alustavassa tulvariskien arvioinnissa maa- ja metsätalousministeriö on päätöksellään (22.12.2011) nimennyt koko Helsingin ja Espoon rannikkoalueen yhdeksi merkittäväksi tulvariskialueeksi. Nimeäminen perustuu erityisesti rannikkoalueen suureen asukasmäärään, voimakkaaseen kaavoituspaineeseen, katkeaviin liikenneyhteyksiin sekä jätevedenpuhdistamon ja verkostojen toimintahäiriöihin.

Merkittävälle tulvariskialueelle on säädösten mukaan laadittava tulvariskien hallintasuunnitelma. Hallintasuunnitelman valmistelua ohjasi työryhmä, jossa olivat mukana myös Helsingin ja Espoon kaupunkien edustajat.

Tulvariskien hallinnan keskeiset tavoitteet ovat ihmisen terveydelle ja turvallisuudelle sekä välttämättömyyspalveluille aiheutuvien riskien vähentäminen. Lisäksi ympäristölle ei saa aiheutua palauttamatonta vahinkoa. Muita tavoitteita ovat taloudelliseen toimintaan, kulttuuriperintöön, omaisuuteen ja suunnitteluun liittyvät tavoitteet. Tavoitteet on asetettu nykytilanteen perusteella eri suuruisille tulville.

Helsingin ja Espoon rannikkoalue on valtakunnallisesti merkittävä tulvariskialue. Tulvariskien estämiseksi ja vähentämiseksi Uudenmaan ELY-keskus on laatinut ehdotuksen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi, jossa käsitellään mm. tulvariskialueelle nimetyn yhteistyöelimen eli Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvaryhmän asettamat tulvariskien hallinnan tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Helsingin osalta suunnitelmassa mainitaan 15 erillistä tulvariskikohdetta. Useimpien kohdalla tulvasuojelu on jo toteutettu tai toteutumassa tai tulvariski on tiedostettu. Kokonaan uusia esille

nostettuja tulvariskikohteita on kolme: Merihaka ja Sörnäisten rantatie, Rajasaarenpenger sekä Kuusisaari, Lehtisaari ja Kaskisaari.

Suunnitelmassa esitetään tulvariskien hallinnan toimenpiteet, jotka on jaettu tulvariskiä vähentäviin toimenpiteisiin, tulvasuojelutoimenpiteisiin, valmiustoimiin, toimintaan tulvatilanteessa ja jälkitoimenpiteisiin.

Tulvariskiä vähentävät toimenpiteet on edelleen jaettu maankäytön suunnitteluun sekä yhdyskuntatekniikan suojaustoimenpiteisiin. Kaavoituksessa tulvakorkeudet tulee huomioida valtakunnallisten suositusten mukaisesti. Tärkeimpänä yksittäisenä toimenpiteenä pidetään alimpien suositeltavien rakentamiskorkeuksien huomioon ottamista ranta-alueiden kaavoituksessa. Yhdyskuntatekniset verkostot tulee tarkistaa tulvien suhteen ja suunnitella suojaus ja sen toteutus. Tärkeimpinä kaavoituskohteina Helsingissä mainitaan: Sompasaari, Kyläsaari, Kalasatama, Verkkosaari, Jätkäsaari, Hernesaari, Östersundom ja Koivusaari.

Tulvasuojelutoimenpiteitä taas ovat tulvapenkereiden rakentaminen ja tilapäisten tulvasuojelurakenteiden tekeminen. Helsinkiin on rakennettu useita tulvapenkereitä ja tilapäisiä tulvarakenteita on kokeiltu. Hallintasuunnitelmassa esitetään vain kahta Tammisalossa olevaa kohdetta; Pyörökiventien alue ja Vanhankylänpuiston alue, joiden tulvasuojelua tulee tehostaa tulvapenkereellä.

Valmiustoimenpiteillä edistetään tulviin varautumista. Varautumistoimenpiteitä ovat mm. valmiussuunnitelmat, evakuointisuunnitelmat ja muut vastaavat suunnitelmat, liikenneväylien toimivuuden varmistaminen, tulvaennusteiden ja varoitusjärjestelmien sekä viestinnän kehittäminen ja kiinteistöjen ohjeistus tulviin varautumiseksi.

Suunnitelmassa ehdotetaan tulviin varautumisharjoituksia koko tulvariskialueelle, joissa harjoitellaan ennusteiden ja varoitusjärjestelmien käyttöä ja tulkintaa sekä yhteistyötä

Kaikilla keskeisillä tahoilla tulee olla valmiussuunnitelma merivesitulvien varalle. Helsingissä tulee kiinnittää huomiota tulvatilanteessa saarroksiin jääviin alueisiin, joita ovat: Ribingö, Talosaari, Långören, Skutholmen, Björnsö, Björkudden ja Korsnäs. Näillä alueilla asuu yhteensä noin 500 asukasta. Tulvatilanteessa lisäksi Suomenlinnan lauttayhteys voi katketa. Tulvan alle jäävät kadut, joilla liikkuminen voi olla vaarallista, on tunnistettava ja kadut suljettava tulvatilanteessa liikenteeltä. Raitiovaunuliikenne voi paikoin häiriintyä. Tulvavaara-alueella olevien teollisuuslaitosten tulee olla selvillä tulvariskeistä ja tarvittaessa esim. ympäristöluvista tulee asiaan kiinnittää huomiota. Helsingin kaupunki on laatinut kiinteistöille

tarkoitettun tulviin varautumisen ohjeen, joka on postitettu kaikille tulvavaara-alueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajille tai haltijoille.

Toiminta tulvatilanteessa jaetaan tiedotukseen ja tulvantorjuntatoimenpiteisiin. Tiedottamisesta vastaa pääosin ELY-keskus sekä pelastuslaitokset. Sähkön-, veden- ja kaasunjakelusta vastaavat niitä tuottavat laitokset. Yksityisiä kiinteistöjä on ohjeistettu tulvaohjeen kautta.

Jälkitoimenpiteillä pyritään palauttamaan tilanne tulva-alueilla entiselleen tulvan jälkeen. Jälkitoimenpiteet voivat olla erilaista korjausta ja sen ohjeistusta, mahdollisia avustuksia, korvaushakemuksia vakuutusyhtiöille ja tulvan hallinnan jälkiarviointia.

Hallintasuunnitelmassa on arvioitu tulvariskien hallintatoimenpiteiden vaikutuksia, kustannuksia ja toteutettavuutta ja se sisältää vaikutusmatriisin. Lisäksi on tarkasteltu ilmastonmuutosta ja yhteensopivuutta vesienhoidon ja merenhoidon tavoitteisiin. Esitettyjen toimenpiteiden ei katsota olevan ristiriidassa näiden tavoitteiden kanssa.

Yhteenvedon todetaan, että tulvariskien hallinta edellyttää useiden toimenpiteiden yhdistämistä pitkällä aikavälillä. Painotuksen tulee olla tulvariskiä vähentävissä toimenpiteissä ja tulviin varautumisessa. Tulvariskien hallinnan tavoitteiden saavuttamiseksi on esitetty seuraava etusijajärjestys: 1) Viestinnän ja varoitusjärjestelmän toimivuuden varmistaminen, 2) Espoon kaupungin tulvaohjeen laatiminen, 3) Suunnitelmassa esitettyjen alueellisten tulvasuojelutoimenpiteiden jatkoselvitys, suunnittelu ja toteutus (Helsingissä Tammisalon Pyörökiventie ja Vanhanväylänpuisto), 4) Eri tahojen valmiussuunnitelmien nykytilan tarkistus ja todettujen puuteiden korjaus. Hallintasuunnitelman liitteenä on ympäristöselostus sekä kartta-aineistot eri tulvatilanteissa.

Hallintasuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet eivät ole sitovia, mutta säädösten mukaan valtion ja kuntien viranomaisten tulee toiminnassaan ottaa suunnitelma ja siinä esitetyt toimenpiteet huomioon. Hallintasuunnitelman tarkistus tehdään seuraavan kerran 22.12.2018 mennessä ja uudelleen arvioinnin tulee olla valmis 22.12.2021.

Merkittäville tulvariskialueille laadittiin kartat, jotka kuvaavat eri todennäköisyyksillä esiintyvien tulvien leviämisalueita (tulvavaarakartta) sekä kartat, joista ilmenevät tällaisista tulvista mahdollisesti aiheutuvat vahingolliset seuraukset (tulvariskikartta).

Tulvariskejä on tarkasteltu jakamalla alue kaupungeittain tulvakohteisiin. Tulvakohteet ovat alueita, joilla sijaitsee useita kiinteistöjä tai tie- ja katuosuuksia tulvavaara-alueella. Alueellisiin kokonaisuuksiin jaoteltujen tulvakohteiden lisäksi on esitetty erikseen listaukset tulvavaara-alueen yksittäisistä pitkin rannikkoa sijaitsevista yhdyskuntateknisistä alueista, rakennuksista ja laitteista. Tulvariskien hallintasuunnitelmassa on esitetty myös tulvakohteet, joihin on viime vuosikymmenien aikana jo toteutettu tai vähintään yleissuunnitelmatasolla suunniteltu tulvasuojauksia.

ELY-keskus on tulvariskien alustavaa arviointia ja ehdotuksia merkittäviksi tulvariskialueiksi koskevan ensimmäisen kuulemisen (2011) osalta saanut Helsingin kaupungilta lausunnon, jossa esitettiin, että kaupungilla on asiantuntemusta ja riittävät edellytykset tulvariskien arviointiin. Kaupunkisuunnitteluvirasto esitti lausunnossaan, että Helsingin rannikkoalueen tulvariskialueet nimettäisiin tulva- alueriskiluokkaan II siten, että kaupunki voisi itse vastata alueiden tulvavaara- ja tulvakarttojen tekemisestä ja tulvariskien hallintasuunnittelusta muun muassa kaupungin omaan tulvastrategiaan nojautuen. Kaupungin lausunnon antoi tulvaryhmä, jossa on edustus kaupungin eri hallintokunnista. ELY-keskus on todennut, että Helsingin ja Espoon rannikkoalueet täyttävät valtakunnallisen tulvariskien hallinnan koordinoitiryhmän merkittävälle tulvariskialueelle asettamat tulvariskien hallinnasta säädetyn lain mukaiset kriteerit. Laki velvoittaa tulvariskialueen nimeämisen, vaikka Helsingin kaupunki onkin sitoutunut ja paneutunut alueensa tulvariskien hallintaan.

Saadut lausunnot

Esittelijä toteaa kaupunkisuunnittelu-, liikunta-, pelastus-, rakennus-, teknisenpalvelun-, yleisten töiden- ja ympäristölautakunnan sekä Helsingin Satama Oy:n antaneen ehdotuksesta lausuntonsa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta puoltaa hallintasuunnitelman hyväksymistä. Liikuntalautakunnalla ei ole suunnitelmaehdotukseen huomautettavaa. Pelastuslautakunta toteaa lausunnossaan, että sillä ei lisättävää tai korjattavaa lausunnon kohteena oleviin asiakirjoihin.

Rakennuslautakunta toteaa lausunnossaan, että ehdotus on kattava ja sen valmisteluun on paneuduttu huolellisesti. Ehdotuksen mukaan sen hallintasuunnitelmassa esitetyt toimenpide-ehdotukset eivät ole sitovia eivätkö suoranaisesti velvoita mitään tahoa toimenpiteiden toteuttamiseen. ELY-keskuksen tehtävänä on omalta osaltaan valvoa, että toimenpide-ehdotusten toteutus etenee. Tiedottamisen tärkeyttä ja kiinteistön omistajien omatoimista varautumista on syytä korostaa.

Teknisen palvelun lautakunta toteaa lausunnossaan, että ehdotus hallintasuunnitelmaksi antaa hyvän yleiskuvan tulvariskien hallinnalle ja toimenpiteiden vastuunjaolle. Kaupungin sisäisesti tulee suunnitella tarkemmin velvoitteiden vastuunjako.

Yleisten töiden lautakunta toteaa lausunnossaan, että toimenpide-ehdotusten valinnassa on huomioitu vesienhoidon tavoitteet ja ilmastomuutoksen sopeutuminen. Toimenpiteistä ei aiheudu pitkäaikaisia tai laaja-alaisia kielteisiä ympäristövaikutuksia. Toimenpiteet edistävät terveellisen ja turvallisen elinympäristön luomista ja parantavat elinkeinojen toimintaedellytyksiä. Hallintasuunnitelma on hyvin laadittu ja kaupungin suunnitelmien mukainen. Yleisten töiden lautakunta puoltaa hallintasuunnitelman hyväksymistä.

Ympäristölautakunta on lausunnossaan todennut, että hallintasuunnitelma on laadittu sisällöllisesti yhteneväisesti kaikille Suomen tulvariskialueille, joiden hallintasuunnitelma sisältää varsin paljon menettelykuvausta, lainsäädäntöä ja yleistä tulvariskien hallinnan tavoittelun kuvausta, jotka ovat kaikille tulvariskialueille samat. Prosessikuvaukset sekä lainsäädäntö ja muut valtakunnallisesti yleiset asiat olisi ollut parempi esittää liitteinä, jolloin suunnitelman keskiössä olisi selkeästi ollut alueelliset tulvariskikohteet ja niille räätälöidyt tulvariskien hallintatoimenpiteet ja muut tulvariskien hallinnan kannalta keskeiset toimenpiteet.

Helsingin Satama Oy on lausunnossaan todennut, että tulvariski ei varsinaisesti kohdistu satamatoimintaan mm. siitä syystä, että satamarakenteiden osalta on varauduttu vedenkorkeuden vaihteluihin ja satamaan saapuvien alusten aikataulutuksen suhteen on poikkeustilanteissa joustoa. Sen sijaan satamaan saapuvien ja sieltä poistuvien henkilöiden ja kuljetusten reittien ja kulkuyhteyksien osalta tiedotus ja opastus on tärkeitä. Lisäksi Helsingin Satama Oy:llä on valmiussuunnitelma tulvan varalle ja sitä päivitetään parhaillaan.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että lausunnoissa esitetyt seikat on syytä ottaa huomioon hallintasuunnitelmassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

07.04.2015

Ryj/6

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 23.1.2015
- 2 Ehdotus Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi
- 3 Ympäristöselostus
- 4 Terminologia
- 5 Toimenpiteiden vaikutusmatriisi
- 6 Jätevedenhuoltoon, energianjakeluun ja kulttuuriperintöön liittyvät tulvariskikohteet
- 7 Suljettavat tie- ja katuosuudet
- 8 Tulvariskikartasto, HW 1;50 vuotta
- 9 Tulvariskikartasto, HW 1;100 vuotta
- 10 Tulvariskikartasto, HW 1;250 vuotta
- 11 Tulvariskikartasto, HW 1;1000 vuotta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.03.2015 § 333

HEL 2015-000978 T 11 00 01

UUDELY/6521/2014

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Teknisen palvelun lautakunta 05.03.2015 § 33

HEL 2015-000978 T 11 00 01

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lausunto

Teknisen palvelun lautakunta antoi lausunnon, kaupunginvaltuuston sille johtosäännössä siirtämän toimivallan ja tehtävien puitteissa.

Teknisen palvelun lautakunnan näkemyksen mukaan:

- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ehdotus Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi antaa hyvän yleiskuvan tulvariskien hallinnalle ja toimenpiteiden vastuujaoille. Ehdotettu suunnitelma ei ota kantaa kuinka kaupungin vastuut hoidetaan kaupunkiorganisaation sisällä.
- Ehdotettu suunnitelma tuo Helsingin kaupungille veloitteita, joista aiheutuu merkittäviä kustannuksia. Veloitteiden vastuujako tulee Helsingin kaupungin sisäisesti suunnitella tarkemmin, etteivät veloitteista kaupungille syntyvät kustannukset kohdistu suoraan virastoille, joille on asetettu toimintakatetavoitteita.

Teknisen palvelun lautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Tero Koppinen, tuotantopäällikkö, puhelin: 310 78342
tero.koppinen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 03.03.2015 § 87

HEL 2015-000978 T 11 00 01

UUDELY/6521/2014

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2016-2021 seuraavan lausunnon.

Hallintasuunnitelma on laadittu sisällöltään yhteneväisesti kaikille Suomen tulvariskialueille, joten hallintasuunnitelma sisältää varsin paljon menettelykuvausta, lainsäädäntöä ja yleistä tulvariskien hallinnan tavoitteiden kuvausta, jotka ovat Suomen kaikille tulvariskialueille samat. Prosessikuvaukset sekä lainsäädäntö ja muut valtakunnallisesti yleiset asiat olisi ollut parempi esittää liitteinä, jolloin

suunnitelman keskiössä olisi selkeästi ollut alueelliset tulvariskikohteet ja niille räätälöidyt tulvariskien hallintatoimenpiteet ja muut tulvariskien hallinnan kannalta keskeiset toimenpiteet.

Tulvariskien hallinnan tavoitteet on suunnitelmassa perusteellisesti kuvattu ja toimenpiteet, joilla tavoitteisiin päästään, on selkeästi esitetty. Olemassa olevat alueelliset tulvariskikohteet, joiden tulvariskien hallinta on katsottu riittämättömäksi, on tunnistettu ja niille on esitetty selkeät toimenpide-ehdotukset. Erilaisia toimenpiteitä on esitelty laajasti. Erityisen hyvänä asiana voi mainita toimenpiteiden etusijajärjestyksen laatimisen. Lisäksi on tuotu selkeästi esille tulvariskien hallinnassa tulvariskiä ennalta ehkäisevien toimenpiteiden tärkeys kuten maankäytön suunnittelun tärkeä merkitys sekä erilaisten valmiussuunnitelmien laatiminen ja tulvariskialueilla olevien kiinteistöjen ohjeistus tulviin varautumiseksi. Suunnitelmassa on myös kiinnitetty hyvin huomiota tulvatilanteessa tapahtuvaan viestintään ja tiedottamiseen ja tiedonkulkuun yleensä, mikä tulvatilanteessa on erityisen tärkeää.

Suunnitelman mukaan ilmastonmuutoksen vaikutusta tuleviin tulviin tarkastellaan lähemmin seuraavalla hallintasuunnitelman tarkistuskierröksellä 22.12.2018 mennessä. Jos arvioita tulevaisuuden tulvista esitetään jo tässä suunnitelmassa, niin suunnitelma olisi paremmin hyödynnettävissä rakentamattomien rantojen suunnittelussa ja rakentamisessa. Suunnitelmassa tulevat rantarakentamiskohteet on lueteltu, mutta niitä ei ole tarkasteltu lähemmin. Nyt lausunnolla olevaan suunnitelmaan tulisikin sisällyttää tarkempi arvio tulevaisuuden tulvista ja niiden vaikutuksista tulevien rantarakentamiskohteiden tulvariskien hallintaan.

Suunnitelmassa on esitetty kattavasti Helsingissä jo toteutettuja tulvariskien hallinnan toimenpiteitä kuten tulvapenkereiden rakentaminen, kaavoitukseen liittyvät tulvariskiselvitykset, tulvakohteiden määrittely ja ehdotus niiden tulvasuojeluksi, ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien kohteiden selvittäminen, tulvaluukkujen asentaminen viemäreihin ja kiinteistöille tarkoitettun tulvaohjeen laatiminen. Helsingin voidaan katsoa tehneen jo paljon tulvariskien hallintatoimenpiteitä.

Vuonna 2009 valmistui Helsingin kaupungin tulvastrategia virastojen välisenä yhteistyönä, joka sisältää toimenpideohjelman tulvariskien vähentämiseksi ja tulviin varautumiseksi. Tulvastrategian ohjaavaa vaikutusta ja toimenpideohjelmaa suunnitelmassa ei ole kuvattu riittävästi. Tulvastrategia on eri hallintokuntia yhdistävä strateginen ohjelma tulvariskien hallinnassa, jota kaupunki tarvitsee tulvariskien hallinnan organisointiin ja vastuiden selvittämiseen kaupungin

sisäisesti. Näin ollen strategiset ohjelmat tulisi ottaa mukaan yhdeksi tärkeäksi tulvariskien hallinnan toimenpiteeksi.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Paula Nurmi, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
paula.nurmi(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 24.02.2015 § 92

HEL 2015-000978 T 11 00 01

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Uudenmaan ELY-keskus on laatinut Helsingin ja Espoon rannikkoalueelle vuosina 2012–2014 ehdotuksen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi Helsinki - Espoon tulvaryhmän ohjauksessa. Suunnitelma perustuu Uudenmaan rannikkoalueelta tehtyyn tulvariskien alustavaan arviointiin sekä tulvavaara- ja tulvariskikarttoihin. Suunnitelmassa on esitetty tulvakartoituksen ja vahinkojen arvioinnin tulokset, alueelle ehdotetut tulvariskien hallinnan toimenpiteet perusteluineen sekä viranomaisten toiminnan kuvaus tulvatilanteessa.

Helsingissä toteutettuja tulvariskien hallintaan liittyviä toimenpiteitä ovat muun muassa maankäytön suunnittelun ohjeistus, tulvariskeihin liittyvien selvitysten laadinta sekä tulvasuojelutoimenpiteet. Helsingin kaupunki on lisäksi laatinut tulva-alueiden asukkaille suunnatun omaisuuden suojausta käsittelevän ”Helsingin kaupungin tulvaohjeen”. Helsingin uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kaavoituksessa pyritään minimoimaan tulvariskit muun muassa määräämällä asuinrakennusten alimmat rakentamiskorkeudet kaavoitushetkellä voimassa olevien suositusten mukaisiksi ja kaavoittamalla yhteiskunnan toimivuuden kannalta oleelliset toiminnot tulva-alueiden ulkopuolelle. Kaavoituksessa käytettävissä alimmissa rakentamiskorkeuksissa otetaan huomioon ilmastonmuutoksen aiheuttama merenpinnan nousu sekä paikallinen aaltoiluvara. Helsingin kohdalla maa- ja metsätalousministeriön vuonna 2014 julkaiseman oppaan ”Tulviin varautuminen rakentamisessa” mukainen alin suositeltava rakentamiskorkeus ilman aaltoiluvaraa on +2,80 m (N2000).

Helsinki on teettänyt meritulviin ja niiden hallintaan liittyen useita selvityksiä. Esiselvityksessä ”Tulvakohteiden määrittely” (rakennusvirasto 2007) on käyty systemaattisesti läpi tulvavaara-alueilla sijaitseva rakennuskanta. Esiselvityksessä on tarkasteltu Helsingin kaupungin rakennettujen ranta-alueiden tulvavaara-alueita meriveden noustessa tasoille +1.10 m ja +2.00 m. Esiselvitys sisältää ehdotuksen kiintein tulvasuojelutoimenpitein suojattavista kohteista (11 kohdetta), jotka on priorisoitu kolmeen eri luokkaan (A, B ja C) toteutuksen kiireellisyyden mukaan sisältäen alustavan suojaustavan ja kustannusarvion.

Helsingin kaupungin tulvastrategiassa (2009) on kokonaisvaltaisesti kartoitettu tulvasuojelua koskevia lähtökohtia, nykytilannetta ja alttiutta tulville. Tulvastrategiassa on esitetty kaikille kaupungin hallintokunnille yhteinen strateginen toimenpideohjelma. Tulvastrategian tavoitteena on esittää keinot rakennettujen ja suunniteltavien alueiden tulvista aiheutuvien vahinkojen estämiseksi ja pienentämiseksi. Tulvastrategia sisältää kuvaukset kaupungin virastojen ja laitosten tehtäväjaosta tulvariskien pienentämiseksi.

Helsingin kaupunki alkoi heti esiselvityksen valmistuttua vuonna 2008 suunnitella ja rakentaa tulvasuojauskohteita esiselvityksen mukaisessa tärkeysjärjestyksessä.

Tämänhetkinen tulvasuojeluhankkeiden tilanne Helsingissä on seuraava:

Marjaniemen Niittyrannassa on toteutettu tulvasuojaushanke, joka käsittää kiinteän tulvapenkereen, tasausaltaan ja pumppaamon. Penkereen taustan tulvavaara-alueella sijaitsee yli kaksikymmentä asuinrakennusta.

Laajasalon Kaitalahteen on rakennettu tulvapenger, pumppaamo ja tasausallas. Tulvapenkereen harjan tasoa on korotettu ja tasausaltaan tilavuuden suurentaminen ruoppaamalla on suunnitteilla. Pumppaamon taustan tulvavaara-alueella sijaitsee noin 30 rakennusta.

Laajasalon Sarvastonkaaren alueen tulvasuojeluhanke on toteutettu. Tulvasuojaus käsittää kolme tulvapengertä ja kaksi pumppaamoja. Sarvastonkaaren tulvavaara-alueella sijaitsee noin 50–100 rakennusta.

Vartionkylänlahden ranta-alueille on laadittu yleissuunnitelmatasoinen tulvasuojelusuunnitelma, jonka pohjalta on tehty Vuosaaren puoleiselle ranta-alueelle tulvasuojelun toteutussuunnitelma. Nykyisellään tulvavaara-alueella sijaitsee yli kaksikymmentä omakotitaloa. Paikalle rakennetaan 860 metriä pitkä tulvapenger ja pumppaamo

tasausaltainen. Penkereen päälle tehdään jalankulku- ja pyörätiet. Rakennustyöt alkoivat syksyllä 2014 ja valmistuvat vuonna 2017.

Tammisalossa sijaitsevaa Vanhanväylänpuiston kevyen liikenteen väylää on korotettu, jolloin se toimii samalla tulvapenkereenä. Kevyenliikenteen väylää on tarve korottaa lisää, jotta pengeri suojaisi sen taakse jääviä rakennuksia meritulvalta (tulvan esiintyvyys 1/100a).

Vartiokylänlahden tulvapenkereen valmistuttua Helsinki on saamassa valmiiksi kaikki kiireellisemmäksi luokitellut A-luokan tulvasuojauskohteet. Tulvakohteiden suunnittelu- ja toteutustyötä jatketaan esiselvityksen mukaisessa järjestyksessä (B- ja C-luokka) ottaen huomioon käytettävissä olevien määrärahat. Helsingin valitsema tulvakohteiden määrittely ja toteutusjärjestys noudattaa lausunnolla olevan tulvariskien hallintasuunnitelman pääperiaatteita.

Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus on uusien alueiden osalta tärkein tulvariskienhallinnan toimenpide. Tärkein tulvariskien hallinnan toimenpiteitä maankäytön suunnittelussa on alimpien suositeltavien rakentamiskorkeuksien huomioon ottaminen muun muassa ranta-alueiden kaavoituksessa. Tällä hetkellä Helsingin kasvun painopiste on myös kaupungin merenranta-alueilla.

Toimenpide-ehdotukset tulvariskien hallinnan suunnittelun kaudelle 2016–2021 ovat käytössä olevien tulvariskien hallinnan keinojen jatkamista ja tehostamista, yksittäisten kansalaisten ja toiminnanharjoittajien tulvatietoisuuden lisäämistä ja varautumisen parantamista, viestinnän ja varoitusjärjestelmien toimivuuden varmistamista, alueellisten tulvasuojelutoimenpiteiden jatkoselvittämistä, suunnittelua ja toteutusta sekä valmiussuunnitelmien nykytilan tarkistamista ja niiden puutteisiin puuttumista. Esitetyillä toimenpiteillä pyritään parantamaan varautumista harvinaisiin tulvatilanteisiin.

Toimenpide-ehdotusten valinnassa on huomioitu vesienhoidon tavoitteet ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Toimenpiteistä ei aiheudu pitkäaikaisia tai laaja-alaisia kielteisiä ympäristövaikutuksia. Toimenpiteet edistävät terveellisen ja turvallisen elinympäristön luomista ja parantavat elinkeinojen toimintaedellytyksiä.

Hallintasuunnitelma on hyvin laadittu ja kaupungin suunnitelmien mukainen. Yleisten töiden lautakunta puoltaa hallintasuunnitelman hyväksymistä.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi
Jorma Rajala, projektinjohtaja, puhelin: 310 38573
jorma.rajala(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi
Päivi Islander, projektipäällikkö, puhelin: 310 38649
paivi.islander(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 24.02.2015 § 50

HEL 2015-000978 T 11 00 01

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Helsingin ja Espoon tulvariskien hallintasuunnitelma on hyvin systemaattisesti koottu kuvaus Helsingin ja Espoon tulva-alueiden, riskien ja tulvatilanteen ja toiminnan nykytilanteesta molemmissa kaupungeissa.

Helsinki on perinteisesti ollut edelläkävijä meriveden hallinnassa ja ranta-alueiden suunnittelusta johtuen historiallisesta sijainnistaan ja jo aiemmin tehdystä työstä tulviin varautumiseen.

Raportissa on hyvin kuvattu maankäytön suunnittelun keskeinen rooli tulvariskien hallinnassa. Helsingin uusien alueiden osuus tulvien hallinnassa on suuri ja suunnittelu on tehty viimeisimpien ilmastomuutoksesta saatavien tietojen perusteella.

Työn aikana on päivitetty tulvakartat uuden korkeusjärjestelmän mukaan ja huomioitu tulvapadot eri kaupunginosissa.

Raportissa on hyvin huomioitu jo olemassa oleva tieto, vedetty yhteen eri viranomaisten ohjeet. Eri lakien hierarkia ja ympäristölakien tarkistukset ovat hyvin selkeyttäneet asian tulkintaa ja jatkosoveltamista.

Kaupunkisuunnittelulautakunta puoltaa hallintasuunnitelman hyväksymistä.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

07.04.2015

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 24.02.2015 § 35

HEL 2015-000978 T 11 00 01

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon ELY-keskuksen ehdotuksesta Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi vuosille 2016 - 2021:

Pelastuslautakunnalla ei ole lisättävää tai korjattavaa lausunnon kohteena oleviin asiakirjoihin.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Mikael Siitonen, palomestari, puhelin: 310 30107
mikael.siitonen(a)hel.fi
Jorma Lilja, pelastusjohtaja, puhelin: 310 30100
jorma.lilja(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 12.02.2015 § 32

HEL 2015-000978 T 11 00 01

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Taustaa

Kaupunginhallitus on pyytänyt liikuntalautakunnalta lausuntoa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen laatimasta ehdotuksesta Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi vuosille 2016–2021. Ehdotus on laadittu tulvariskien hallinnasta vuonna 2010 annetun lain (620/2010) ja asetuksen (VNA 659/2010) vuoksi, sillä niiden mukaan vesistöalueilta ja merenrannikon alueilta on tehtävä tulvariskien alustava arviointi ja laadittava tällä perusteella merkittäviksi tulvariskialueiksi todetuilta alueilta tulvavaara- ja tulvariskikartat sekä koko vesistö- tai rannikkoalueen kattava tulvariskien hallintasuunnitelma, jonka on oltava valmiina 22.12.2015 mennessä. Ehdotuksen valmistelua on

ohjannut maa- ja metsätalousministeriön asettama Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvaryhmä, jonka jäseniksi on nimetty muun muassa Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston ja pelastuslaitoksen edustajat.

ELY-keskusten suorittamien alustavien arviointien perusteella Helsingin ja Espoon rannikko-alue nimettiin maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä 22.12.2012 yhdeksi Suomen 21 merkittävästä tulvariskialueeksi. Vantaanjoen varrelta vesistön mahdollisen pinnannousun vuoksi merkittäväksi tulvariskialueeksi nimettiin Riihimäen keskusta, ei Helsinkiä, joten hallintasuunnitelma laadittiin vain merenpinnan nousun varalta rannikkoalueelle. Myöskään hulevesien kertymisestä mahdollisesti aiheutuvaan maanpinnan peittymiseen ei tässä ehdotuksessa puututa. Hulevesiä varten Helsingissä on laadittu oma strategia (2008), joka on osa Helsingin kaupungin tulvastrategiaa (2009), jossa on huomioitu merenpinnan nousun, rankkasateiden ja jokivesien nousun mahdollisesti aiheuttamien tulvien lisäksi myös putkirikot. Yleisesti ottaen Helsingin kaupungin tulvariskien hallinta on tätä suunnitelmaehdotusta korkeammalla tasolla.

Nyt ehdotetun riskienhallintasuunnitelman hyväksymisen jälkeen seuraava tulvariskien alustava arviointi ja merkittävien tulvariskialueiden tarkistus tehdään seuraavan kerran 22.12.2018 mennessä ja hallintasuunnitelmien uudelleenarvioinnin tulee olla valmis 22.12.2021. Nyt lausunnolla olevassa suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet eivät ole sitovia, mutta valtion ja kuntien viranomaisten sekä aluekehitysviranomaisen on kuitenkin otettava suunnitelma ja sen toimenpide-ehdotukset toiminnassaan huomioon. Suunnitelman toimeenpanon edistämisestä ja seurannasta on päävastuussa Uudenmaan ELY-keskus, jonka tehtävänä on valvoa toimenpide-ehdotusten toteutuksen etenemistä.

Olosuhteet Helsingin rannikkoalueella

Helsinki sijaitsee Uudenmaan historiallisen maakunta-alueen keskivaiheilla Suomenlahden pohjoisenpuoleisella rannalla noin 120 kilometriä itään Itämeren pääaltaasta ja noin 300 kilometriä Suomenlahden pohjukan länsipuolella. Alueen merkittävin mereen laskeva joki on Vantaanjoki. Helsingin rannikkoseutu sijaitsee pääosin saarten suojassa, mikä vaimentaa avomeren aallokkoa. Suurin Suomenlahdella mitattu merkitsevä aallonkorkeus on 5,2 metriä, jolloin suurimmat yksittäiset aallot ovat olleet noin yhdeksän metrin korkuisia.

Suomenlahden vedenpinnan korkeuteen vaikuttavat useat tekijät, joista virtaukset Tanskan salmien läpi, Itämeren altaan vesimäärä, jäätilanne, ilmanpaine ja tuulet ovat merkittävimmät. Vedenpinnan vaihtelu voi

varsinkin matalissa lahdissa olla suurta ja nopeaa, enimmillään Suomenlahdella on merivedenpinnan havaittu nousevan tai laskevan yli puoli metriä tunnissa. Mitä idemmäksi Suomenlahdella mennään, niin sitä suuremmaksi vedenpinnan vaihteluväli kasvaa.

Vuodesta 1904 lähtien säännöllisesti mitatun vedenpinnan korkeuden ääriarvot Helsingin mareografin kohdalla ovat N2000 – korkeusjärjestelmän mukaisesti +1,71 metriä (9.1.2005) ja -0,73 metriä (28.1.2010), eli mitattu vaihteluväli on ollut 2,44 metriä. Tulvavaarakartoitetuissa skenaarioissa vedenpinnan korkeus Helsingin rannikolla voi olla kerran sadassa vuodessa +1,93 metriä ja kerran tuhannessa vuodessa +2,31 metriä. Idempänä Haminassa vastaavat korkeudet olisivat +2,43 ja +2,96 metriä. Ilmastomuutoksen johdosta tapahtuvaa mahdollista vedenpinnan nousua, joka voi olla skenaariosta riippuen 28–98 senttimetriä vuoteen 2100 ei ole huomioitu tulvavaarakartoituksissa, samoin kuin ei maanpinnan kohoamistaan, joka on Helsingissä tasoa 37 senttimetriä sadassa vuodessa, ole otettu huomioon.

Tulvariskien arvioinnissa merenrannikolla käytetyt vedenkorkeudet perustuivat merentutkimuslaitoksen määrittämiin kerran seuraavan 200 vuoden aikana saavutettaviin vedenkorkeuksiin, joihin lisättiin aaltoiluvara 30 senttimetriä sekä edelleen lisäkorkeus 20 senttimetriä. Kun merentutkimuslaitoksen lähtöarvo (N2000) oli 2,55 metriä, niin puolen metrin lisäyksellä Helsingin mareografin ympäristössä tulvatarkastelussa käytettiin FIBA:n virallista korirenkään korkeutta 3,05 metriä tulvaveden korkeusarvona.

Tulvariskien merkittävyys

Tulvariskien merkittävyyttä arvioitaessa otettiin huomioon seuraavat tulvasta mahdollisesti aiheutuvat vahingolliset seuraukset:

- Vahingollinen seuraus ihmisten terveydelle tai turvallisuudelle.
- Välttämättömyyspalvelun, kuten vesihuollon, energihuollon, tietoliikenteen, tieliikenteen tai muun vastaavan toiminnan pitkäaikainen keskeytyminen.
- Yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja turvaavan taloudellisen toiminnan pitkäaikainen keskeytyminen.
- Pitkäaikainen tai laaja-alainen vahingollinen seuraus ympäristölle.
- Korjaamaton vahingollinen seuraus kulttuuriperinnölle.

Tulvariskejä tarkasteltiin jakamalla alue kaupungeittain tulvakohteisiin, jotka ovat alueita, joilla sijaitsee useita kiinteistöjä tai tie- ja katuosuuksia tulvavaara-alueella. Helsingin rannikkoalueella on 15 alueellista tulvakohdetta ja Espoossa 8. Helsingin kohteista kolmessa on tulvasuojaus jo toteutettu, viidessä suojaus on toteutumassa ja muiden suojausta ollaan suunnittelemassa.

Liikuntaviraston tulvariskeistä

Tunnistetuista tulvakohteista liikuntaviraston hallinta-alueella on Rajasaarenpenger, jonne on kirjattu kahdeksan rakennusta ja kolme asukasta, joille tulva voi tietysti aiheuttaa terveyteen tai turvallisuuteen liittyviä ongelmia.

Liikuntaviraston muita tulvariskikohteita ovat useat yksittäiset uimarantojen, ulkoilusaarten ja venesatamien huoltorakennukset ja laiturit, venesatamien muut rakenteet, talvisäilytysalueiden rakenteet, eräät sillat sekä vesiliikennelaiturit, joille voi aiheutua aineellisia vahinkoja tulvien yhteydessä. Näitä vahinkoja kyetään rajoittamaan merkittävästi oikeilla ja hyvin suunnitelluilla toimenpiteillä. Liikuntavirasto on myös varautunut tulvariskien hallintaan ulos vuokratuissa kohteissaan muun muassa jakamalla kiinteistöviraston kaupunkimittauksen tuottamaan aineistoon perustuvat tulvariskikartat vuokralaisilleen heidän vuokrakohteistaan. Samoin virasto on jakanut vuonna 2013 julkaistua Helsingin kaupungin tulvaohjetta vuokralaisilleen.

Ehdotetut toimenpiteet

Hallintaohjelmaehdotuksessa esitetyt keskeisimmät tulvariskiä vähentävät toimenpiteet liittyvät maankäytön suunnitteluun ja yhdyskuntatekniikan suojaamiseen. Nämä asiat on jo huomioitu kaikessa Helsingin kaupungin toiminnassa. Mahdollisiksi tulvasuojelutoimenpiteiksi ohjelmassa esitetään Tammisalon Pyörökiventien ja Tammisalon Vanhanväylänpuiston kevyenliikenteen väylien korotusta. Espoossa näitä kohteita on neljä.

Ehdotuksessa tuodaan esiin myös valmiustoimet, joihin kuuluvat valmiussuunnitteluasiat ovat Helsingissä hyvällä tasolla. Samoin toiminta tulvatilanteissa ja tilanteiden jälkitoimenpiteet ovat Helsingissä perusteellisesti suunniteltuja.

Toimenpiteiden yhteenvetona ohjelmassa esitetään tärkeysjärjestyksessä:

- Viestinnän ja varoitusjärjestelmän toiminnan varmistaminen.

- Espoon kaupungin tulvaohjeen laatiminen ja jakaminen kaikille Espoossa toistuvuudeltaan 1/100a tulvavaara-alueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajille tai hallintatahoille.
- Esitettyjen alueellisten tulvasuojelutoimenpiteiden (Tammisalon kevyenliikenteen väylien korottaminen, esitt. huom.) jatkoselvitys, suunnittelu ja toteutus.
- Kaupunkien, pelastuslaitosten, ELY-keskuksen L-vastuualueen, yhdyskuntateknisten laitosten ja teollisuuslaitosten sekä yritysten valmiussuunnitelmien nykytilan tarkistus ja niiden puutteisiin puuttuminen.

Yhteenveto

Gudrun-myrskyn 9.1.2005 aiheuttama tulva käynnisti Helsingin kaupungissa merkittävän ja laajan tulviin varautumisen, jonka keskeisimmät kohdat koottiin Helsingin kaupungin tulvastrategiaan (2009). Strategian valmistuminen merkitsi käytännössä sitä, että tulvariskien hallinnan voitiin katsoa olevan kokonaisuutena hyvällä tasolla Helsingin kaupungissa. Valtion hallinnon tuottama tämän vuoden joulukuun 22. päivään mennessä valmistuva Helsingin ja Espoon rannikkoalueen hallintasuunnitelma vuosille 2016–2021 on asiallinen ja kattava, mutta se ei juurikaan tuo uutta Helsingin kaupungin tulvariskien hallinnan suunnitteluun.

Liikuntalautakunnalla ei ole suunnitelmaehdotukseen huomautettavaa.

Esittelijä

osastopäällikkö
Turo Saarinen

Lisätiedot

Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi
Soile Lehmusto, hallintosihteeri, puhelin: 310 87803
soile.lehmusto(a)hel.fi

§ 371

Ilta- ja yövalaistuksen kunnossapito: Helsinki LED-hankkeen selvitys ledeihin siirtymisen aikataulusta ja kustannuksista

HEL 2014-012398 T 10 05 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi Helsinki LED -hankkeen selvityksen.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa rakennusvirastoa jatkamaan siirtymistä LED-valaisinten käyttöön julkisessa ulkovalaistuksessa 11.9.2014 päivätyssä selvityksessä esitetyn vaihtoehdon 1 mukaisessa laajuudessa vuosien 2015 – 2019 aikana kulloinkin käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Lisäksi kaupunginhallitus totesi, että led-tekniikan nopean teknisen kehityksen ja hintojen alentumisen vuoksi Helsinki LED -hankkeen kustannusvertailuun on syytä tehdä päivitys syyskuussa 2016.

Liikuntaviraston hallinnoimien ulkoilureittien valaistuksen uusimisesta valmistellaan esitys syksyn 2015 talousarvioneuvotteluihin.

Käsittely

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Lisätään toisen kappaleen jälkeen seuraava:

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että led-tekniikan nopean teknisen kehityksen ja hintojen alentumisen vuoksi Helsinki LED -hankkeen kustannusvertailuun on syytä tehdä päivitys syyskuussa 2016.

Liikuntaviraston hallinnoimien ulkoilureittien valaistuksen uusimisesta valmistellaan esitys syksyn 2015 talousarvioneuvotteluihin.

Kannattaja: Lasse Männistö

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti jäsen Oskalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Liitteet

- 1 Helsinki LED -hanke, selvitys ledeihin siirtymisen aikataulusta ja kustannuksista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi Helsinki LED -hankkeen selvityksen.

Samalla kaupunginhallitus päättää kehottaa rakennusvirastoa jatkamaan siirtymistä LED-valaisinten käyttöön julkisessa ulkovalaistuksessa 11.9.2014 päivätyssä selvityksessä esitetyn vaihtoehdon 1 mukaisessa laajuudessa vuosien 2015 – 2019 aikana kulloinkin käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Esittelijän perustelut

Kaupungin vuoden 2014 talousarviossa todetaan talousarviokohtaan '2 09 Yleisten töiden lautakunta ja rakennusvirasto' alla seuraavasti:

"Perustetaan "Helsinki LED"-hanke, jossa korvataan kaikki Helsingin julkisen tilan valaisimet energiatehokkailla LED-ratkaisuilla vuoden 2016 loppuun mennessä. Hankkeen tavoitteena on energiasäästöjen aikaansaaminen, kaupungin juoksevien kulujen vähentäminen sekä kaupunkitilan viihtyisyyden parantaminen. Suunnitelma hankkeen toteuttamisesta, kustannus-hyötysuhteen arviointi ja ledeihin siirtymisen mahdollisimman tarkasta aikataulusta esitetään kaupunginhallitukselle syyskuuhun 2014 mennessä. Samalla esitetään hankkeen vaatima investointien suuruus ja investoinnin takaisinmaksuaika sekä tulevaisuudessa sen kautta saatavat tuotot kaupungille."

Rakennusvirasto on tehnyt selvityksen yhdessä Helsingin Energian kanssa. Lisäksi työssä on käytetty ulkopuolisia asiantuntijoita.

Yleisten töiden lautakunta esittää 4.11.2014, että LED-valaisinten käyttöön julkisessa ulkovalaistuksessa siirrytään rakennusviraston ja Helsingin Energian 11.9.2014 päivätyssä selvityksessä esitetyn vaihtoehdon 1 ja Helsingin kaupungin ulkovalaistuksen tarveselvityksen periaatteiden mukaisesti.

Selvitys on liitteenä 1.

Selvityksen sisällöstä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Selvityksessä on tarkasteltu kolmea eri saneerausvaihtoehtoa kaupungin julkisten ulkovalaisimien korvaamiseksi energiatehokkailla LED-valaisimilla. Vaihtoehtoisille saneerausohjelmille arvioitiin niiden investointikustannukset ja saneerauksilla saavutettavat hoitokustannussäästöt.

Vaihtoehdon 1 mukaan kaikki jäljellä olevat elohopeavalaistukset saneerataan pääosin LED-valaistukseksi vuoteen 2018 mennessä. Valaisimia on yhteensä 10 000 kpl. Vaihtoehdon kokonaiskustannus on 21,2 milj. euroa ja vuosittaiset investointikustannukset noin 5,3 milj. euroa. Toimenpiteiden seurauksena vuotuinen energiankulutus alenee 4,5 GWh (noin 9 %), mistä syntyy noin 0,5 milj. euron vuotuiset energiakustannussäästöt. Investoinnit ovat toteutettavissa nykyisen tasoisella ulkovalaistuksen rahoituksella, joka on noin 21 milj. euroa/vuosi. Valaisinten vaihdon aikataulun pidentäminen vuodella (vuoteen 2019) merkitsisi 4,3 milj. euron vuosittaisia investointikustannuksia.

Vaihtoehdon 2 mukaan kaikki jäljellä olevat elohopeavalaistukset ja korvaavalla purkauslampulla varustetut valaistukset sekä osa elinkaarensa päässä olevista suurpainenatriumvalaistuksista saneerataan LED-valaistukseksi. Valaisimia on yhteensä 25 200 kpl. Vuosina 2015–2018 tehtävä investointi olisi 51 milj. euroa ja vuosittaiset investointikustannukset noin 12,8 milj. euroa. Toimenpiteiden seurauksena vuotuinen energiankulutus alenee 9,8 GWh (20 %), mistä syntyy noin 1 milj. euron vuotuiset energiakustannussäästöt. Toimenpiteet edellyttävät ulkovalaistukseen osoitettavan investointirahan lisäystä nykytasosta noin 7,5 milj. euroa/vuosi vuosina 2015–2018.

Vaihtoehdon 3 mukaan kaikki kaupungin julkiset ulkovalaistukset saneerataan LED-valaistuksilla vuosina 2015–2016. Valaisimia on yhteensä 83 400 kpl. Investointi olisi suuruudeltaan 101,4 milj. euroa ja vuosittaiset investointikustannukset noin 50,7 milj. euroa. Toimenpiteiden seurauksena vuotuinen energiankulutus alenee 27,7 GWh, mikä on noin 56 % Helsingin kaupungin julkisen ulkovalaistuksen nykyisestä sähkönkulutuksesta. Toimenpiteistä syntyisi noin 3 miljoonan euron vuotuiset energiakustannussäästöt. Toimenpiteet edellyttävät ulkovalaistukseen osoitettavan investointirahan lisäystä nykytasosta noin 45,4 milj. euroa/vuosi vuosina 2015–2016. Vaihtoehto vastaa talousarviokirjausta.

Selvityksen mukaan toimenpiteiden vaikutukset kunnossapitokustannuksiin ovat melko vähäiset. Kunnossapitosäästö vuodessa on 30 000 – 191 000 euroa vaihtoehdosta riippuen.

Vaihtoehdot 2 ja 3 aiheuttavat myös henkilöstökustannuksia, jotka sisältyvät aiemmin mainittuihin kokonaiskustannuksiin.

Selvityksessä on tarkasteltu lyhyesti myös saneerausohjelmien toteutettavuutta ja haasteita. Vaihtoehdon 1 toteuttaminen ei edellytä lisää henkilöresursseja, eikä se myöskään ole saatavuuden, valaistustekniikan kehityksen yms. kannalta ongelmallinen. Vaihtoehdon toteuttamisen johdosta energiankulutus vähenee, valaistuksen laatu paranee eivätkä valaistusmenot lisäänty kasvavasta valaistusverkosta huolimatta.

Vaihtoehto 2 edellyttäisi rahoituksen lisäämistarvetta, samoin lisää henkilöresursseja.

Vaihtoehdon 3 mukaisessa laajassa ja hyvin nopealla aikataululla toteutetussa saneerausohjelmassa saattaa esiintyä suuria toimitus- ja resurssiongelmia. Selvityksessä todetaan vaihtoehdon 3 osalta lisäksi seuraavaa: "LED-valaisimien ja ohjauksjärjestelmien kehitys tulee jatkumaan lähivuosina hyvin nopeana. Kaikkien valaistuksien saneeraaminen LED-valaistuksiksi seuraavan parin vuoden aikana estää tulevien tuotteiden potentiaalinen hyödyntämistä lähitulevaisuudessa. Lisäksi on hyvin todennäköistä, että kaikkia valaistuksen ohjauksen mahdollistamia hyötyjä ei heti saneerausten jälkeen päästä hyödyntämään mm. liian tiukan aikataulun ja tuotteiden yhteensopivuusongelmien vuoksi, jolloin ensimmäisinä vuosina energiansäästöt jäävät odotettua pienimmiksi."

Yleisten töiden lautakunta esittää, että LED-valaistukseen siirrytään selvityksessä esitetyn vaihtoehdon 1 mukaan seuraavasti:

- Uudisrakentamisessa valaistus toteutetaan tästä eteenpäin LED-ratkaisuilla pääkatuja lukuun ottamatta. Niiden osalta laitekehitystä seurataan ja LED-valaistus otetaan käyttöön, kun se on teknisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaista.
- Kaikki jäljellä olevat katujen ja puistojen elohopeavalaisimet (8 300 kpl) saneerataan LED-valaistuksiksi pääkatuja lukuun ottamatta.
- Kaikki elohopealampuilla varustetut sillanalusvalaisimet (1 700 kpl) vaihdetaan LED-valaisimiin.
- Valaistuksen toteutuksessa noudatetaan vuonna 2014 valmistuneen Helsingin kaupungin ulkovalaistuksen tarveselvityksen periaatteita.
- Valaistuksen ohjauksessa noudatetaan selvityksen liitteessä 1 esitettyjä periaatteita.
- Saneeraustoimet toteutetaan vuoden 2018 loppuun mennessä.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä toteaa, että Helsingin kaduilla ja puistoissa on yhteensä 84 400 valaisinta, joista 69 % on suurpainenaatriumvalaisimia, 16 % elohopeavalaisimia, 11 % monimetallivalaisimia ja 4 % muita valaisimia. LED valaisinten osuus on runsas 1 %. Ulkovalaistuksen vuotuinen sähkönkulutus on 49,1 GWh (noin 3 % kaupungin oman toiminnan energian kokonaiskulutuksesta) ja energiakustannus 5,4 miljoonaa euroa vuodessa.

Kaupunki käynnisti elohopeavalaisimien saneerausohjelman vuonna 2009, ja jo sitä ennen tehtiin elohopeavalaisimien saneerausta kunnossapidon ja saneerauksien yhteydessä. Ulkovalaistuksen energiatehokkuus on parantunut viime vuosina mm. tehokkaan valaistuksen ohjausjärjestelmän ansiosta sekä suurpainenaatriumlamppujen ja muiden valolähteiden teknisen kehityksen myötä. Valaisinkohtainen sähkönkulutus on laskenut 1997 - 2013 noin 37 %, ja kaupungin koko ulkovalaistusverkon sähkönkulutus noin 25 %. Kaupungin ulkovalaistuksesta 60 % on rakennettu tai saneerattu vuoden 2000 jälkeen. Toimenpiteiden seurauksena kaupungin ulkovalaistus on melko hyväkuntoista ja energiatehokasta.

Helsingin Energian yhtiöittämisen johdosta aikaisemmin kiinteähintaisena elinkaaripalveluna Helsingin Energialta ostetusta palvelusta rakennusviraston tehtäväksi siirtyivät vuoden 2015 alusta lukien ulkovalaistuksen suunnitteluttaminen, rakennuttaminen ja ylläpidon teettäminen. Muutoksen yhteydessä ulkovalaistuslaitteet (valaisimet, pylvää, kaapelit, keskuksat ym.) siirtyivät rakennusviraston omaisuudeksi, ja rakennusvirasto hankkii myös toiminnan hoitamisessa tarvittavat tietojärjestelmät, laitteistot ja lisenssit.

Kaikki ulkovalaistusinvestoinnit rahoitetaan edellä mainitun johdosta katujen ja puistojen investointirahoista vuodesta 2015 alkaen. Vuodelle 2015 rakennusviraston rahoitus ulkovalaistukseen on noin 21,2 milj. euroa, josta 10 milj. euroa investointitalouteen ja 11,2 milj. euroa käyttötalouteen.

Esittelijä toteaa, että energiansäästöä edistäviin hankkeisiin on saatavissa ELY-keskukselta sekä työ- ja elinkeinoministeriöltä (TEM) energiatukea tapauskohtaisen harkinnan perusteella. Säästöinvestointien tuki on yleensä enimmillään 20 %. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että sillä arvioidaan olevan hankkeen käynnistymiselle tärkeä merkitys, ja tukea on haettava ennen hankkeen aloittamista. Tuki myönnetään vain sille osuudelle investoinnista, joka on energiansäästöön aikaansaamiseksi välttämätön.

Mahdollisten tukien merkitys ulkovalaistushankkeiden toteuttamisessa olisi Helsingissä vähäinen investointikustannuksiin verrattuna. Kaupungin ulkovalaistushankkeissa kokonaisinvestoinnista tuen piiriin kuuluisivat vain valaisimet ja valaisinvarret eli noin 23 % kokonaisinvestoinnista. Mahdollisen tuen määrä voisi yleisten töiden lautakunnan esittämässä vaihtoehdossa 1 olla enimmillään arviolta 0,24 milj. euroa (kokonauskustannukset noin 21,2 milj. euroa) vuonna 2015, vaihtoehdossa 2 vastaavasti enimmillään arviolta 0,6 milj. euroa (kokonauskustannukset noin 50,5 milj. euroa) vuonna 2015.

Ulkovalaistushankkeita on periaatteessa mahdollista toteuttaa myös ESCO (Energy Service Company) -rahoitusmallilla. ESCO-hankkeessa investoinnin toteuttaa ESCO-yritys siten, että loppuasiakas maksaa investoinnin sen tuottamalla säästöillä sopimuksessa määritellyllä palvelukaudella. ESCO-palvelulla toteutettaviin merkittäviin energiansäästöhankeisiin voidaan myöntää investointitukea enintään 25 %. Rakennusvirasto selvittää parhaillaan ESCO-mallin käyttömahdollisuuksia. Toistaiseksi mallia ei ole käytetty kaupungin hankkeissa. Tässäkin mallissa mahdollinen tuki kohdistuisi vain varsinaiseen energiatehokkuusinvestointiin (valaisin ja varsi).

Esittelijä toteaa, että ulkovalaistuksen nopea uusiminen LED-ratkaisuilla ei tehdyn selvityksen pohjalta näyttäisi olevan taloudellisesti eikä teknisesti tarkoituksenmukaista. Nopeasta uusimisesta ei ole saavutettavissa merkittäviä hyötyjä tai lisäsäästöjä. Lisäksi katu- ja puistoinvestointeihin osoitettujen määrärahojen tiukka rahoitusraami tulevinakin vuosina vaikuttaa ulkovalaistuksen uusimismahdollisuuksiin. Merkittävää apua investointien rahoitukseen ei myöskään ole saatavissa ulkopuolisen rahoituksen, kuten energiatukien kautta.

Esittelijä katsoo edellä sanotun johdosta, että elohopeavalaisimien uusimistyötä on syytä jatkaa LED-selvityksen vaihtoehdon 1 pohjalta. Investointiohjelman tiukat puitteet huomioon ottaen uusimistyötä esitetään jatkettavaksi vuosien 2015 – 2019 aikana siten, että ulkovalaistusinvestoinnit toteutetaan kulloinkin käytettävissä olevien määrärahojen mahdollistamassa laajuudessa. Rakennusviraston on myös syytä pyrkiä hyödyntämään energiatukien mahdollisuudet.

Vielä esittelijä toteaa, että rakennusvirasto on yhteistyössä kaupungin eri hallintokuntien kanssa laatinut LED-selvityksen ohella myös kaupungin ulkovalaistuksen tarveselvitystä. Tarveselvityksessä esitetään ulkovalaistuksen suunnittelun ja toteutuksen yleiset periaatteet, joilla eri alueiden valaistus saatetaan johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi. Selvitys toimii pohjana Helsingin ulkovalaistuksen suunnittelulle seuraavien 20 vuoden aikana. Selvitys on kaupunginhallituksen esityslistalla erillisenä asiana. Tarveselvityksessä

esitetyt periaatteet on otettu huomioon nyt esillä olevassa LED-selvityksessä.

Yksikön päällikkö Olli Markkanen ja osastopäällikkö Silja Hyvärinen rakennusvirastosta selostavat asiaa kaupunginhallituksen kokouksessa. Asiantuntijoina kokouksessa ovat myös kaupungininsinööri Raimo K. Saarinen ja suunnitteluvastaava Pia Rantanen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsinki LED -hanke, selvitys ledeihin siirtymisen aikataulusta ja kustannuksista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

HKR

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.03.2015 § 346

HEL 2014-012398 T 10 05 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 04.11.2014 § 418

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2014-012398 T 10 05 01

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle liitteenä olevan otsikon mukaisen selvityksen ja esitti, että LED-valaisinten käyttöön julkisessa ulkovalaistuksessa siirrytään selvityksessä esitetyn vaihtoehdon 1 mukaisesti ja Helsingin kaupungin ulkovalaistuksen tarveselvityksen periaatteiden mukaisesti.

Kaupungin vuoden 2014 talousarviossa todetaan seuraavasti:

”Perustetaan ”Helsinki LED”-hanke, jossa korvataan kaikki Helsingin julkisen tilan valaisimet energiatehokkailla LED-ratkaisuilla vuoden 2016 loppuun mennessä. Hankkeen tavoitteena on energiasäästöjen aikaansaaminen, kaupungin juoksevien kulujen vähentäminen sekä kaupunkitilan viihtyisyyden parantaminen. Suunnitelma hankkeen toteuttamisesta, kustannus-hyötysuhteen arviointi ja ledeihin siirtymisen mahdollisimman tarkasta aikataulusta esitetään kaupunginhallitukselle syyskuuhun 2014 mennessä. Samalla esitetään hankkeen vaatima investointien suuruus ja investoinnin takaisinmaksuaika sekä tulevaisuudessa sen kautta saatavat tuotot kaupungille.”

Rakennusvirasto on tehnyt selvityksen yhdessä Helsingin Energian kanssa. Lisäksi työssä on käytetty ulkopuolisia asiantuntijoita.

Selvityksen perusteella uudisrakentamisessa kannattaa siirtyä käyttämään LED-valaistusta kaikilla kulkuväylillä pääkatuja lukuun ottamatta. Samoin LED-valaistuksen käyttöön kannattaa siirtyä puisto- ja aukiovalaistuksessa. Pääkaduille ei vielä näyttäisi olevan tarjolla kilpailukykyisiä LED-valaisimia ja laitekehitystä kannattaa tältä osin vielä seurata.

Helsingin kaduilla ja puistoissa on yhteensä 84 400 valaisinta, joista 69 % on suurpainenaatriumvalaisimia, 16 % elohopeavalaisimia, 11 % monimetallivalaisimia ja 4 % muita valaisimia. LED valaisinten osuus on runsas 1 %. Vuotuinen sähkönkulutus on 49,1 GWh ja energiakustannus 5,4 miljoonaa euroa vuodessa. Helsingin ulkovalaistusta on uudistettu voimakkaasti vuosituhannen vaihteesta asti kaupungin tekemien energiansäästösopimusten ja Euroopan unionin antamien määräysten takia. 60 % kaupungin ulkovalaistuksesta on rakennettu tai saneerattu vuoden 2000 jälkeen. Toimenpiteiden seurauksena kaupungin ulkovalaistus on melko hyväkuntoista ja energiatehokasta. Ulkovalaistuksen kokonaisenergiankulutus on vähentynyt 25 % vuodesta 1997, vaikka valaisinten määrä on samana aikana lisääntynyt 19 % kaupungin rakentamisen seurauksena. Tästä

syystä olemassa olevan valaistuksen nopea uusiminen LED-ratkaisuilla ei selvityksen pohjalta näyttäisi olevan taloudellisesti tarkoituksenmukaista, lukuun ottamatta Euroopan unionin määräystenkin takia vaihdettavia, energiatehokkuudeltaan huonoja valaisimia, joita on jäljellä vielä noin 10 000 kappaletta.

Vaihtoehdossa 1 on esitetty näiden valaisinten vaihtamista LED-valaisimiksi vuoteen 2018 mennessä. Aikajänne määräytyy siitä, että vuonna 2015 markkinoilta poistettavilla elohopealampuilla on teknistä käyttöikää noin kolme vuotta, minkä kuluessa valaisimet on vaihdettava uusiin. Kunnossa olevia valaisimia ei ole tarkoituksenmukaista uusia, kun niillä on teknistä käyttöikää jäljellä.

Vaihtoehdon 1 saneerausohjelman kokonaiskustannus on 21,2 miljoonaa euroa. Toimenpiteiden seurauksena vuotuinen energiankulutus alenee 4,5 GWh (n. 9 %), mistä syntyy n. 0,5 miljoonan euron vuotuiset energiakustannussäästöt. Vaihtoehdon 1 investoinnit on toteutettavissa nykyisen tasoisella ulkovalaistuksen rahoituksella (noin 21 miljoonaa euroa/vuosi). Vaihtoehto 1 on toteutettavissa myös nopeammalla aikataululla, jos siihen on käytettävissä lisärahoitusta.

Selvityksessä on tarkasteltu myös kahta muuta saneerausvaihtoehtoa. Vaihtoehdossa 2 elohopealamppuvalaisinten lisäksi myös energiatehokkuudeltaan huonohkot purkauslamppuvalaisimet korvataan LED-valaisimilla. Uusittavien valaisinten kokonaismäärä on 25 200 kpl. Vuosina 2015–2018 tehtävä investointi olisi suuruudeltaan 51 miljoonaa euroa. Toimenpiteiden seurauksena vuotuinen energiankulutus alenisi 9,8 GWh (20 %), mistä syntyisi n. 1 miljoonan euron vuotuiset energiakustannussäästöt. Toimenpiteet edellyttäisivät ulkovalaistukseen osoitettavan investointirahan lisäystä nykytasosta n. 7,5 miljoonaa euroa/vuosi vuosina 2015–2018.

Vaihtoehdon 3 toimenpiteet perustuvat Helsinki LED-hankkeelle asetettuihin tavoitteisiin. Sen mukaan kaikki kaupungin julkiset ulkovalaistukset korvataan LED-ratkaisuilla vuosina 2015–2016. Uusittavien valaisinten kokonaismäärä on 83 400 kpl. Investointi olisi suuruudeltaan 101,4 miljoonaa euroa. Toimenpiteiden seurauksena vuotuinen energiankulutus alenisi 27,7 GWh, mikä on n. 56 % Helsingin kaupungin julkisen ulkovalaistuksen nykyisestä sähkönkulutuksesta. Toimenpiteistä syntyisi n. 3 miljoonan euron vuotuiset energiakustannussäästöt. Toimenpiteet edellyttäisivät ulkovalaistukseen osoitettavan investointirahan lisäystä nykytasosta n. 45,4 miljoonaa euroa/vuosi vuosina 2015–2016.

Toimenpiteiden vaikutukset kunnossapitokustannuksiin ovat melko vähäiset. Vaihtoehtoiset saneerausohjelmat sekä niiden rakennuskustannukset ja lisähenkilöstökustannukset sekä saneerauksilla saavutettavat energia- ja kunnossapitosäästöt on esitetty oheisessa taulukossa.

Saneerausohjelma	Valaisimia	Rakennus- kustannukset	Lisä- henkilöstö	Energiansäästö vuodessa		Kunnossa- pitosäästöt
	Kpl	€	€	GWh/a	€/a	€/a
Vaihtoehto 1 (2015 – 2018)	10 000	21 161 000	0	4,5	504 000	30 000
Vaihtoehto 2 (2015 – 2018)	25 200	48 930 000	2 000 000	9,8	1 074 000	77 000
Vaihtoehto 3 (2015 – 2016)	83 400	99 995 000	1 400 000	27,7	3 047 000	191 000

Lisäksi yleisten töiden lautakunta esittää, että LED-valaistukseen siirrytään selvityksessä esitetyn vaihtoehdon 1 mukaan seuraavasti:

- Uudisrakentamisessa valaistus toteutetaan tästä eteenpäin LED-ratkaisuilla pääkatuja lukuun ottamatta. Niiden osalta laitekehitystä seurataan ja LED-valaistus otetaan käyttöön, kun se on teknisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaista.
- Kaikki jäljellä olevat katujen ja puistojen elohopeavalaisimet (8 300 kpl) saneerataan LED-valaistuksiksi pääkatuja lukuun ottamatta.
- Kaikki elohopealampuilla varustetut sillanalusvalaisimet (1 700 kpl) vaihdetaan LED-valaisimiin.
- Valaistuksen toteutuksessa noudatetaan vuonna 2014 valmistuneen Helsingin kaupungin ulkovalaistuksen tarveselvityksen periaatteita.
- Valaistuksen ohjauksessa noudatetaan selvityksen liitteessä 1 esitettyjä periaatteita.
- Saneeraustoimet toteutetaan vuoden 2018 loppuun mennessä.

Käsittely

04.11.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset: Lisätään päätösehdotuksen kappaleen 7 loppuun: "Kunnossa olevia valaisimia ei ole tarkoituksenmukaista uusia, kun niillä on teknistä käyttöikää jäljellä."

Lisätään päätösehdotuksen kappaleen 8 loppuun: "Vaihtoehto 1 on toteutettavissa myös nopeammalla aikataululla, jos siihen on käytettävissä lisärahoitusta."

28.10.2014 Pöydälle

Esittelijä

07.04.2015

Ryj/7

osastopäällikkö
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Juhani Sandström, valaistuspäällikkö, puhelin: 310 38521
juhani.sandstrom(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 372

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 12 - 14 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta	19.3. ja 24.3.2015
yleisten töiden lautakunta	31.3.2015

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

07.04.2015

Sj/1

§ 373

Tietokeskuksen johtajan sijaisen määrääminen

HEL 2015-004050 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä ensisijaisesti tietokeskuksen tilasto- ja tietopalvelupäällikön, toissijaisesti tietokeskuksen kehittämisspäällikön ja näiden molempien estyneenä ollessa virkaiältään vanhimman tietokeskuksen osaston päällikön hoitamaan tietokeskuksen johtajan tehtäviä tämän ollessa estyneenä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Tietokeskuksen_esitys_pdf

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tietokeskuksen johtosäännön 10 §:n mukaan viraston päällikön ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa kaupunginhallituksen määräämä osaston päällikkö tai muu viraston viranhaltija. Kaupunginhallituksen 26.11.2012 tekemän päätöksen mukaan tietokeskuksen johtajan ensimmäisenä sijaisena on toiminut tutkimuspäällikkö. Tutkimuspäällikkö on otettu tietokeskuksen johtajan virkaan 1.4.2015 lukien, joten uusi sijaisjärjestys tulisi vahvistaa kaupunginhallituksessa.

Päätösehdotus on tietokeskuksen esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054

07.04.2015

Sj/1

leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Tietokeskuksen_esitys_pdf

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Tietokeskus

07.04.2015

Sj/2

§ 374

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 13 ja 14 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta

kaupunginmuseon johtokunta

kaupunginorkesterin johtokunta

kulttuuri- ja kirjastolautakunta

24.3.2015

liikuntalautakunta

nuorisolautakunta

opetuslautakunta

opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto

opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto

ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta

suomenkielisen työväenopiston johtokunta

taidemuseon johtokunta

Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta

eläintarhan johtaja

museojohtaja

kaupunginorkesterin intendentti

ruotsinkielisen työväenopiston rehtori

suomenkielinen työväenopisto:

- rehtori

- apulaisrehtori

- osastopäällikkö (asiakaspalveluosasto)

- osastopäällikkö (hallinto-osasto)

taidemuseon johtaja

tietokeskus:

- johtaja

- tutkimuspäällikkö

- tietohuoltopäällikkö

- kehittämispäällikkö

työterveysjohtaja

Henkilöstön kehittämispalvelut

- toimitusjohtaja

07.04.2015

Sj/2

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 375

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle hallituksen esityksen luonnoksesta varhaiskasvatuslaiksi

HEL 2014-005310 T 03 00 00

Lausunto

Kaupunginhallitus päätti antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon hallituksen esityksen luonnoksesta varhaiskasvatuslaiksi:

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että varhaiskasvatusta koskevaa lainsäädäntöä uudistetaan. Uudistuva varhaiskasvatuslaki edistää varhaiskasvatuksen tavoitteellisuutta ja tuo valtakunnallista yhtenäisyyttä suunnittelun, arvioinnin ja seurannan avulla.

Esitysluonnoksessa jokaiselle lapselle esitetään laadittavaksi oma varhaiskasvatussuunnitelma lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon turvaamiseksi. On tärkeää, että kunkin lapsen varhaiskasvatussuunnitelma voi sisällöllisesti vaihdella sen mukaan, mikä on lapsen tarvitsema tuki kasvulle ja oppimiselle. Suunnitelman tekemisen laajuus suunnataan yksilökohtaisesti lasten tarpeiden mukaisesti. Kaupunginhallitus katsoo, että lain tasolla ei ole tarpeen yksityiskohtaisesti määritellä kaikkien lasten osalta suunnitelman sisältöä, vaan parhaiten tämä tulee huomioiduksi opetushallituksen laatiessa ja päättäessä 26 §:n mukaisesti varhaiskasvatussuunnitelman perusteista.

Esitysluonnoksen mukaan kunnan tulee laatia omavalvontasuunnitelma varhaiskasvatustoiminnan laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Suunnitelma tulee pitää julkisesti nähtävänä ja sen toteutumista seurataan. Helsingissä on suunnitelman toteuttamisen edellyttämät tiedot jo tällä hetkellä saatavilla. Tietojen koonti, suunnitelman laatiminen ja seuranta edellyttää kuitenkin henkilöresursseja.

Tällä hetkellä voimassa oleva asetus määrittelee jo lasten ja henkilökunnan välisen suhdeluvun. Lisäksi 1.8.2015 lähtien voimaan tulevan lain mukaan päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea hoito- ja kasvatustehtävissä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia ja varhaiskasvatuksen ryhmät tulee muodostaa ja tilojen käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa. Helsingin varhaiskasvatuksessa on viime vuosien aikana painotettu pienryhmätoimintaa. Lapsiryhmiä jaetaan jo nykyisin pienryhmiin toiminnan aikana käyttämällä monipuolisesti sisä-

ja ulkotiloja. Pienryhmätoiminnalla mahdollistetaan lasta osallistava, varhaista oppimista tukeva, leikillinen varhaispedagogiikan toteutuminen.

Esitysluonnoksen yhdeksäs luku säättää salassapitovelvoitteesta sekä niistä perusteista, joiden nojalla niistä voidaan poiketa. Erityisen kannatettavana kaupunginhallitus pitää esitysluonnoksen 43 §:ää, jonka mukaan lain voimaantulon myötä varhaiskasvatukseen ei enää sovelleta sosiaalihuollon asiakaslain säännöksiä. Tämä lieventää salassapitoa vastaamaan perusopetuksen mukaista salassapitoa mahdollistaen vanhempien ja varhaiskasvatuksen välisen yhteydenpidon sähköisen tiedonsiirron välineillä.

Esitysluonnoksen mukaan Opetushallitus toimii varhaiskasvatuksen asiantuntijavirastona, minkä lisäksi Opetushallitus toimisi valtakunnallisena valvonta- ja ohjausviranomaisena. Muutos on kannatettava valvonnan ja ohjauksen sisältyessä varhaiskasvatuksen toiminnan luonteen mukaiselle hallinnonalalle.

Opetushallituksen mahdollinen kasvava valvonta- ja ohjausviranomaisen rooli ei saa johtaa siihen, että valvontabyrokratiaa lisätään varhaiskasvatuksen käytännön henkilöstöresurssien kustannuksella.

Esitysluonnoksen toteutuminen aiheuttaa kustannuspaineita varhaiskasvatuksen toimialalla.

Käsittely

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Poistetaan kappale 9:stä lause: "Uusia kustannuksia lisääviä normeja ei pidä tässä taloustilanteessa säätää."

Kannattaja: Emma Kari

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Poistetaan kappale 9:stä lause: "Uusia kustannuksia lisääviä normeja ei pidä tässä taloustilanteessa säätää."

Jaa-äännet: 7

Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

07.04.2015

Stj/1

Ei-äännet: 8

Emma Kari, Otso Kivekäs, Silvia Modig, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 7 - 8 kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Oskalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta varhaiskasvatuslaiksi ja arvonlisäverolain 38 §:n muuttamisesta
- 2 Hallituksen esitysluonnos varhaiskasvatuslaiksi ja laiksi arvonlisäverolain 38 § muuttamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon hallituksen esityksen luonnoksesta varhaiskasvatuslaiksi:

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että varhaiskasvatusta koskevaa lainsäädäntöä uudistetaan. Uudistuva varhaiskasvatuslaki edistää varhaiskasvatuksen tavoitteellisuutta ja tuo valtakunnallista yhtenäisyyttä suunnittelun, arvioinnin ja seurannan avulla.

Esitysluonnoksessa jokaiselle lapselle esitetään laadittavaksi oma varhaiskasvatussuunnitelma lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon turvaamiseksi. On tärkeää, että kunkin lapsen

varhaiskasvatussuunnitelma voi sisällöllisesti vaihdella sen mukaan, mikä on lapsen tarvitsema tuki kasvulle ja oppimiselle. Suunnitelman tekemisen laajuus suunnataan yksilökohtaisesti lasten tarpeiden mukaisesti. Kaupunginhallitus katsoo, että lain tasolla ei ole tarpeen yksityiskohtaisesti määritellä kaikkien lasten osalta suunnitelman sisältöä, vaan parhaiten tämä tulee huomioiduksi opetushallituksen laatiessa ja päättäessä 26 §:n mukaisesti varhaiskasvatussuunnitelman perusteista.

Esitysluonnoksen mukaan kunnan tulee laatia omavalvontasuunnitelma varhaiskasvatustoiminnan laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Suunnitelma tulee pitää julkisesti nähtävänä ja sen toteutumista seurataan. Helsingissä on suunnitelman toteuttamisen edellyttämät tiedot jo tällä hetkellä saatavilla. Tietojen koonti, suunnitelman laatiminen ja seuranta edellyttää kuitenkin henkilöresursseja.

Tällä hetkellä voimassa oleva asetus määrittelee jo lasten ja henkilökunnan välisen suhdeluvun. Lisäksi 1.8.2015 lähtien voimaan tulevan lain mukaan päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea hoito- ja kasvatustehtävissä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia ja varhaiskasvatuksen ryhmät tulee muodostaa ja tilojen käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa. Helsingin varhaiskasvatuksessa on viime vuosien aikana painotettu pienryhmätoimintaa. Lapsiryhmiä jaetaan jo nykyisin pienryhmiin toiminnan aikana käyttämällä monipuolisesti sisä- ja ulkotiloja. Pienryhmätoiminnalla mahdollistetaan lasta osallistava, varhaista oppimista tukeva, leikillinen varhaispedagogiikan toteutuminen.

Esitysluonnoksen yhdeksäs luku säätää salassapitovelvoitteesta sekä niistä perusteista, joiden nojalla niistä voidaan poiketa. Erityisen kannatettavana kaupunginhallitus pitää esitysluonnoksen 43 §:ää, jonka mukaan lain voimaantulon myötä varhaiskasvatukseen ei enää sovelleta sosiaalihuollon asiakaslain säännöksiä. Tämä lieventää salassapitoa vastaamaan perusopetuksen mukaista salassapitoa mahdollistaen vanhempien ja varhaiskasvatuksen välisen yhteydenpidon sähköisen tiedonsiirron välineillä.

Esitysluonnoksen mukaan Opetushallitus toimii varhaiskasvatuksen asiantuntijavirastona, minkä lisäksi Opetushallitus toimisi valtakunnallisena valvonta- ja ohjausviranomaisena. Muutos on kannatettava valvonnan ja ohjauksen sisältyessä varhaiskasvatuksen toiminnan luonteen mukaiselle hallinnonalalle.

Opetushallituksen mahdollinen kasvava valvonta- ja ohjausviranomaisen rooli ei saa johtaa siihen, että valvontabyrokratiaa lisätään varhaiskasvatuksen käytännön henkilöstöresurssien kustannuksella.

Esitysluonnoksen toteutuminen aiheuttaa kustannuspaineita varhaiskasvatuksen toimialalla. Uusia kustannuksia lisääviä normeja ei pidä tässä taloustilanteessa säätää.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää kunnilta ja muilta jakelussa mainituilta tahoilta lausunnot hallituksen esityksen luonnoksesta varhaiskasvatuslaiksi 7.4.2015 mennessä. Lausuntopyyntö ja hallituksen esitysluonnos varhaiskasvatuslaiksi ovat asian liitteinä.

Varhaiskasvatuslainsäädännön uudistaminen toteutetaan vaiheittain. Helsingin kaupunginhallitus antoi lausunnon varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön uudistamistyöryhmän esityksistä 26.5.2014. Ensimmäisessä vaiheessa hallitus antoi 18.12.2014 eduskunnan käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi lasten päivähoidosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 341/2014). Lakiesitys hyväksyttiin eduskunnassa 13.3.2015. Laki tulee voimaan 1.8.2015.

Toisessa vaiheessa on tarkoitus säätää ensimmäistä vaihetta täydentävä hallituksen esitys varhaiskasvatuslaiksi, joka kumoaisi lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973). Tämä toisen vaiheen hallituksen esityksen luonnos sisältää edellä mainitun ensimmäisen vaiheen eli eduskunnan käsittelyssä vastikään hyväksytyn hallituksen esityksen täydentäen sen eheäksi kokonaisuudeksi. Tämä toisen vaiheen esitysluonnoksen eteneminen ja lopullinen sisältö jää uuden hallituksen ratkaistavaksi.

Varhaiskasvatuslautakunta ja opetusvirasto ovat antaneet lausunnot hallituksen esitysluonnoksesta varhaiskasvatuslaiksi. Nämä lausunnot sekä kaupunginhallituksen lausunto 26.5.2014 sisältyvät päätöshistoriaan.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048

07.04.2015

Stj/1

annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta varhaiskasvatuslaiksi ja arvonlisäverolain 38 §:n muuttamisesta
- 2 Hallituksen esitysluonnos varhaiskasvatuslaiksi ja laiksi arvonlisäverolain 38 § muuttamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Varhaiskasvatuslautakunta
Varhaiskasvatusvirasto
Opetusvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.03.2015 § 341

HEL 2014-005310 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

26.05.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

19.05.2014 Pöydälle

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Opetusvirasto Ruotsinkielinen päivähoito- ja koulutuslinja 23.3.2015

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2014-005310 T 03 00 00

Opetusvirasto yhtyy varhaiskasvatustalouden alla olevaan lausuntoon, HEL 2014-005310 T 03 00 00.

Varhaiskasvatustalouden on antanut seuraavan lausunnon 10.3.2015.

Varhaiskasvatustalouden uudistaminen toteutetaan vaiheittain.

Ensimmäisessä vaiheessa hallitus on antanut 18.12.2014 eduskunnan käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi lasten päivähoitosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 341/2014). Sivistysvaliokunnan mietintö on valmistunut 6.3.2015. Esitys tulee käsitellä eduskunnan täysistunnossa tällä viikolla tullakseen voimaan 1.8.2015. Helsingin kaupunginhallitus on antanut esityksestä lausunnon 26.5.2014.

Toisessa vaiheessa säädettäisiin ensimmäistä vaihetta täydentävä hallituksen esitys varhaiskasvatustalouksi, joka kumoaisi lasten päivähoitosta annetun lain (36/1973). Tämä toisen vaiheen esitys sisältää edellä mainitun ensimmäisen vaiheen eli nyt eduskunnan käsittelyssä olevan hallituksen esityksen täydentäen sen eheäksi kokonaisuudeksi. Tämän esitysluonnoksen eteneminen ja sisältö jää aikanaan uuden hallituksen ratkaistavaksi.

Lapsen varhaiskasvatustalouden suunnitelma 28 §

Esityksessä jokaiselle lapselle laaditaan oma varhaiskasvatustalouden suunnitelma lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon turvaamiseksi. Tarkoituksenmukaisinta on, että kunkin lapsen varhaiskasvatustalouden suunnitelma voi sisällöllisesti vaihdella sen mukaan, mikä on lapsen tarvitsema tuki kasvulle ja oppimiselle. Suunnitelman tekemisen laajuus suunnitellaan yksilökohtaisesti lasten tarpeiden mukaan.

Lain tasolla ei ole tarpeen yksityiskohtaisesti määritellä kaikkien lasten osalta suunnitelman sisältöä, vaan parhaiten tämä tulee huomioiduksi opetustalouden laatiessa ja päättäessä 26 §:n mukaisesti varhaiskasvatustalouden suunnitelman perusteista.

Omaohjelmien suunnitelma 29 §

Esityksessä kunnan olisi laadittava omaohjelmien suunnitelma varhaiskasvatustoiminnan laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Suunnitelma pidettäisiin julkisesti nähtävänä ja sen toteutumista seurattaisiin. Tietojen koonti, suunnitelman laatiminen ja seuranta edellyttää kuitenkin henkilöresurssien lisäämistä.

Päiväkodin henkilöstön mitoitus 38 §

Voimassa oleva laki määrittelee jo nyt lasten ja henkilökunnan välisen suhdeluvun. Tätä pidetään hyvänä. Lasten ja aikuisten välinen suhdeluku, sekä lapsiryhmien muodostaminen ovat tärkeä asia laadukkaassa varhaiskasvatuksessa. Tänä päivänä on yleistä, että lapsiryhmät jaetaan pienryhmiin toiminnan aikana ja käytetään sisä- ja ulkotiloja monipuolisesti.

Pienryhmätoiminnalla mahdollistetaan lasta osallistava, varhaista oppimista tukeva, leikillinen varhaispedagogiikan toteutuminen.

Varhaiskasvatuslautakunta kannattaa ryhmäkoon enimmäiskoon säätelyä, sillä kuten lain perusteluissa todetaan, se tukee lasten hyvinvointia ja oppimista.

Henkilötietojen salassapito 43 §

Esityksen 9 luku säätää salassapitovelvoitteesta sekä niistä perusteista, joiden nojalla niistä voidaan poiketa. Erityisen tervetullut muutokset esityksessä on 43 §, jonka mukaan lain voimaantulon myötä varhaiskasvatukseen ei enää sovellettaisi sosiaalihuollon asiakaslain säännöksiä. Tämä lieventää salassapitoa vastaamaan perusopetuksen mukaista salassapitoa, mikä parantaa vanhempien ja varhaiskasvatuksen yhteydenpitoa sähköisillä tiedonsiirtotavoilla.

Valvonta 50 § ja 51 §

Esityksen mukaan Opetushallitus toimii varhaiskasvatuksen asiantuntijavirastona, minkä lisäksi Opetushallitus toimisi valtakunnallisena valvonta- ja ohjausviranomaisena. Muutos on kannatettava valvonnan ja ohjauksen ollessa varhaiskasvatuksen toiminnan luonteen mukaisella hallinnonalalla.

Opetushallituksen mahdollinen kasvava valvonta- ja ohjausviranomaisen rooli ei saa johtaa siihen, että valvontabyrokratiaa paisutetaan varhaiskasvatuksen käytännön henkilöresurssien eli lastentarhanopettajien kustannuksella.

Lopuksi

Esityksen toteutuminen aiheuttaa kustannusten lisäyksen, mikä edellyttää riittävien resurssien turvaamista varhaiskasvatustoimelle. Kokonaisuudessaan esitys on hyvä ja kannatettava tukien sitä jatkumoa, joka varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen myötä jatkuu perusopetuksessa. Varhaiskasvatus on elinikäisen oppimisen perusta.

Lisätiedot

Camilla Zakowski, suunnittelija, puhelin: 310 44802
camilla.zakowski(a)hel.fi

Varhaiskasvatuslautakunta 10.03.2015 § 33

HEL 2014-005310 T 03 00 00

Lausunto

Varhaiskasvatuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Varhaiskasvatustalainsäädännön uudistaminen toteutetaan vaiheittain.

Ensimmäisessä vaiheessa hallitus on antanut 18.12.2014 eduskunnan käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi lasten päivähoitosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 341/2014). Sivistysvaliokunnan mietintö on valmistunut 6.3.2015. Esitys tulee käsitellä eduskunnan täysistunnossa tällä viikolla tullakseen voimaan 1.8.2015. Helsingin kaupunginhallitus on antanut esityksestä lausunnon 26.5.2014.

Toisessa vaiheessa säädettäisiin ensimmäistä vaihetta täydentävä hallituksen esitys varhaiskasvatustaliksi, joka kumoaisi lasten päivähoitosta annetun lain (36/1973). Tämä toisen vaiheen esitys sisältää edellä mainitun ensimmäisen vaiheen eli nyt eduskunnan käsittelyssä olevan hallituksen esityksen täydentäen sen eheäksi kokonaisuudeksi. Tämän esitysluonnoksen eteneminen ja sisältö jää aikanaan uuden hallituksen ratkaistavaksi.

Lapsen varhaiskasvatustalinsuunnitelma 28 §

Esityksessä jokaiselle lapselle laaditaan oma varhaiskasvatustalinsuunnitelma lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon turvaamiseksi. Tarkoituksenmukaisinta on, että kunkin lapsen varhaiskasvatustalinsuunnitelma voi sisällöllisesti vaihdella sen mukaan, mikä on lapsen tarvitsema tuki kasvuun ja oppimiseen. Suunnitelman tekemisen laajuus suunnataan yksilökohtaisesti lasten tarpeiden mukaan. Lain tasolla ei ole tarpeen yksityiskohtaisesti määritellä kaikkien lasten osalta suunnitelman sisältöä, vaan parhaiten tämä tulee huomioiduksi opetushallituksen laatiessa ja päätettäessä 26 §:n mukaisesti varhaiskasvatustalinsuunnitelman perusteista.

Omaohjelmointisuunnitelma 29 §

Esityksessä kunnan olisi laadittava omaohjelmointisuunnitelma varhaiskasvatustoiminnan laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Suunnitelma pidettäisiin julkisesti nähtävänä ja sen

toteutumista seurattaisiin. Varhaiskasvatusvirastolla on suunnitelman toteuttamisen edellyttämät tiedot saatavilla. Tietojen koonti, suunnitelman laatiminen ja seuranta edellyttää kuitenkin henkilöresurssien lisäämistä.

Päiväkodin henkilöstön mitoitus 38 §

Voimassa oleva laki määrittelee jo nyt lasten ja henkilökunnan välisen suhdeluvun. Tätä pidetään hyvänä. Lasten ja aikuisten välinen suhdeluku, sekä lapsiryhmien muodostaminen ovat tärkeä asia laadukkaassa varhaiskasvatuksessa. Tänä päivänä on yleistä, että lapsiryhmät jaetaan pienryhmiin toiminnan aikana ja käytetään sisä- ja ulkotiloja monipuolisesti.

Pienryhmätoiminnalla mahdollistetaan lasta osallistava, varhaista oppimista tukeva, leikillinen varhaispedagogiikan toteutuminen. Varhaiskasvatuslautakunta kannattaa ryhmäkoon enimmäiskoon säätelyä, sillä kuten lain perusteluissa todetaan, se tukee lasten hyvinvointia ja oppimista.

Henkilötietojen salassapito 43 §

Esityksen 9 luku säättää salassapitovelvoitteesta sekä niistä perusteista, joiden nojalla niistä voidaan poiketa. Erityisen tervetullut muutokset esityksessä on 43 §, jonka mukaan lain voimaantulon myötä varhaiskasvatukseen ei enää sovellettaisi sosiaalihuollon asiakaslain säännöksiä. Tämä lieventää salassapitoa vastaamaan perusopetuksen mukaista salassapitoa, mikä parantaa vanhempien ja varhaiskasvatuksen yhteydenpitoa sähköisillä tiedonsiirtotavoilla.

Valvonta 50 § ja 51 §

Esityksen mukaan Opetushallitus toimii varhaiskasvatuksen asiantuntijavirastona, minkä lisäksi Opetushallitus toimisi valtakunnallisena valvonta- ja ohjausviranomaisena. Muutos on kannatettava valvonnan ja ohjauksen ollessa varhaiskasvatuksen toiminnan luonteen mukaisella hallinnonalalla.

Opetushallituksen mahdollinen kasvava valvonta- ja ohjausviranomaisen rooli ei saa johtaa siihen, että valvontabyrokratiaa paisutetaan varhaiskasvatuksen käytännön henkilöresurssien eli lastentarhanopettajien kustannuksella.

Lopuksi

Esityksen toteutuminen aiheuttaa kustannusten lisäyksen, mikä edellyttää riittävien resurssien turvaamista varhaiskasvatustoimelle. Kokonaisuudessaan esitys on hyvä ja kannatettava tukien sitä

jatkumoa, joka varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen myötä jatkuu perusopetuksessa. Varhaiskasvatus on elinikäisen oppimisen perusta.

Varhaiskasvatuslautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Käsittely

10.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti lausuntoehdotustaan niin, että Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma 28 § otsikon alla olevasta kappaleesta poistetaan lause: "Suunnitelmaan tekemiseen käytettävät resurssit suunnataan yksilökohtaisesti lasten tarpeiden mukaan." ja korvataan se lauseella: "Suunnitelman tekemisen laajuus suunnataan yksilökohtaisesti lasten tarpeiden mukaan."

Vastaehdotus:

Sanna Vesikansa: Poistetaan lause: "Esitetyt enimmäisryhmäkoot 21 ja 12 lasta saattavat muodostua minimiryhmäkooksi, minkä johdosta sääntely ei ole tältä osin tarkoituksenmukaista." jonka tilalle lause: "Varhaiskasvatuslautakunta kannattaa ryhmäkoon enimmäiskoon säätelyä, sillä kuten lain perusteluissa todetaan, se tukee lasten hyvinvointia ja oppimista."

Kannattajat: Terhi Mäki

Vastaehdotus:

Aleksi Niskanen: Otsikon Valvonta 50 § ja 51 § alle lisätään: "Opetushallituksen mahdollinen kasvava valvonta- ja ohjausviranomaisen rooli ei saa johtaa siihen, että valvontabyrokratiaa paisutetaan varhaiskasvatuksen käytännön henkilöresurssien eli lastentarhanopettajien kustannuksella"

Kannattajat: Tuomas Tiihonen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Poistetaan lause: "Esitetyt enimmäisryhmäkoot 21 ja 12 lasta saattavat muodostua minimiryhmäkooksi, minkä johdosta sääntely ei ole tältä osin tarkoituksenmukaista." jonka tilalle lause: "Varhaiskasvatuslautakunta kannattaa ryhmäkoon enimmäiskoon säätelyä, sillä kuten lain perusteluissa todetaan, se tukee lasten hyvinvointia ja oppimista."

Jaa-äännet: 2

Mika Ebeling, Tuomas Tiihonen

Ei-äännet: 7

Mukhtar Abib, Veronika Honkasalo, Jani Moliis, Terhi Mäki, Aleks
Niskanen, Juha Sola, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä Sanna Vesikansan vastaehdotus voitti
esittelijän ehdotuksen äänin 7–2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Otsikon Valvonta 50 § ja 51 § alle lisätään:

"Opetushallituksen mahdollinen kasvava valvonta- ja
ohjausviranomaisen rooli ei saa johtaa siihen, että valvontabyrokratiaa
paisutetaan varhaiskasvatuksen käytännön henkilöresurssien eli
lastentarhanopettajien kustannuksella"

Jaa-äännet: 1

Jani Moliis

Ei-äännet: 6

Mukhtar Abib, Mika Ebeling, Terhi Mäki, Aleks Niskanen, Juha Sola,
Tuomas Tiihonen

Tyhjä: 2

Veronika Honkasalo, Sanna Vesikansa

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä Aleks Niskasen vastaehdotus voitti
esittelijän ehdotuksen äänin 6–1. Tyhjää äänesti 2.

29.04.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, lakimies, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 06.05.2014 § 84

HEL 2014-005310 T 03 00 00

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto keskittyy Kohti varhaiskasvatustilaa raportin lukuihin 2.1 – 2.4 eli lakiehdotuksen pykäliin.

Opetuslautakunta huolehtii ruotsinkielisten lasten päivähoidosta ja varhaiskasvatustilaa suomenkielisten lasten päivähoidosta.

Opetuslautakunta pitää tärkeänä, että varhaiskasvatustilaa uusitaan. Esitys varhaiskasvatustilasta lisää varhaiskasvatustilaa tavoitteellisuutta ja tuo valtakunnallisesti yhtenäisyyttä suunnitteluun ja arvioinnin kautta. Tämä mahdollistaa korkealaatuisemman varhaiskasvatustilaa lapsille. Toimijan näkökulmasta työryhmän esityksessä on kustannuksia lisääviä kohtia kuten henkilöstömitoitus ja siitä poikkeaminen. Uudistus ei saisi tuoda lisäkustannuksia, tai jos niin tapahtuisi, lisäresursseja tulisi saada. Opetuslautakunta esittää, että siirtymäajalle määritellään riittävä aika.

1. Varhaiskasvatustilaa tavoitteet (3 §)

Varhaiskasvatustilaa 11 eri tavoitetta on esityksessä määritelty monipuolisesti ja kattavasti.

2. Kehittävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatustilaa ympäristö (8 §)

Toiminnan järjestäjä tulisi seurata varhaiskasvatustilaa ympäristön kehittävyttä, terveellisyyttä ja turvallisuutta kolmen vuoden välein. Opetuslautakunta pitää varhaiskasvatustilaa ympäristöä erittäin tärkeänä, mutta tästä koituiin lisäkustannuksiin on varauduttava.

3. Varhaiskasvatustilaa keskeyttäminen ja paikan säilyttäminen (14 §)

Varhaiskasvatustilaa jatkuvuus samassa päivähoitopaikassa on laadullisesti perusteltu. Toiminnan järjestäjälle tulee tästä säännöksestä vaatimus sovittaa yhteen toimintavuoden aikana muuttuvaa hoitopaikkojen määrää, varhaiskasvatustilaa olevin lasten läsnäolon ajankohtia ja henkilökunnan määrä.

4. Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki (16 §)

Opetuslautakunta pitää hyvänä, että perusopetuksen ja varhaiskasvatustilaa prosessit yhdenmukaistuvat mutta hallinnolliset työtehtävät lisääntyvät ja henkilökunnan osaamista tällä alueella tulisi lisätä.

Lapsen kehityksen ja oppimisen tehostettu tuki (17 §) on sen sijaan epäselvemmin kirjattu. Ennen tehostetun tuen käyttöönottoa edellytetään pedagogisten arvioiden laatimista ja lasten huoltajien

kuulemista. Henkilökunta tarvitsisi lisäkoulutusta, jotta heidän pedagoginen erityisosaaminen olisi vaaditulla tasolla.

Lapsen kehityksen ja oppimisen erityisen tuen (18 §) käyttöönotto edellyttää pedagogisen selvitysten tekemistä ja lapsen huoltajien kuulemista. Tässä kohtaa pedagogisia selvityksiä voi täydentää muiden viranomaisten lausunnoilla, kun tilanne vaatii.

5. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (23-26 §)

Opetuslautakunta pitää tärkeänä varhaiskasvatuksen suunnittelua ja arviointia.

Raportissa esitetään lakiin valtakunnallista (23 §), paikallista (24 §) sekä lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa (25 §). Valtakunnallisen suunnitelman perusteet (23 §) ja varhaiskasvatuksen arviointivelvoite (26 §) olisivat riittäviä kirjauksia lainsäädännön tasolla. Toimintaa ohjaavat paikallisen suunnittelun ja lapsen varhaiskasvatuksen suunnittelun sisällölliset säännökset voitaisiin antaa kunnille varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa.

6. Henkilöstön tehtävät ja kelpoisuusvaatimukset (27-32§)

Varhaiskasvatuksen opettajan (27 §) ja varhaiskasvatuksen sosionomin (28 §) nimike on määritelty erikseen, mutta työtehtäviä ei ole määritelty. Nimikkeitä käytetään vain rekrytointilanteessa ja sen jälkeen palveluksessa olevat kelpoisuuden omaavat henkilöt ovat henkilöstömitoituksessa samanarvoisia.

Ruotsinkielistä perhepäivähoitoon johtavaa ammattikoulutusta (30 §) sekä avustajille (32 §) suunnattua koulutusta ei ole yhtä laajalti kuin suomenkielistä, joten pätevyuden saaminen perhepäivähoitajille ja avustajille on vaikeaa.

Koulutetun henkilöstön saatavuus tulevaisuudessa on palvelujen turvaamisen kannalta ensiarvoisen tärkeää.

7. Päiväkodin henkilöstön mitoitus (35 §)

(35 §:n 2 mom.) (VNS 4/2006 vp, s. 36-37) ”Kun esiopetusta järjestetään päivähoitopaikassa, jossa lapsi on koko päivän, noudatetaan päivähoitoasetuksen 6 §:n 1 momentin säännöstä eli seitsemää yli kolmivuotiaasta lasta kohden tulee olla yksi kasvatustavastuussa oleva henkilö. Kun esiopetusta järjestetään päivähoitossa vain esiopetukseen osallistuvilla lapsilla sovelletaan henkilöstömitoituksessa päivähoitoasetuksen 6 §:n 2 momenttia eli yhtä kasvattajaa kohden ryhmässä voi olla enintään 13 lasta.”

(Kohti varhaiskasvatustalakeia Varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön uudistamistyöryhmän raportti) ”Tarkoituksena olisi selkeyttää lainsäädäntöä ottamalla tätä koskeva säännös lakiin. Toisessa momentissa todettaisiin, että jos esiopetuksessa oleva lapsi tarvitsisi esiopetuksen lisäksi järjestettävää varhaiskasvatusta, joka järjestettäisiin välittömästi ennen tai jälkeen esiopetusta, noudatettaisiin myös esiopetuksen ajan 1 momentissa säädettyä mitoitusta.”

Opetuslautankunta toteaa, että päivähoitoasetuksen 6 §:n 1 momentin säännöksestä aiheutuu lisäkustannuksia esikouluille, jotka ovat Kunnallisen opetushenkilöstön virka-työehtosopimuksen alaisuudessa. Tämä tarkoittaisi, että henkilökunta kaksinkertaistuisi kolmessa esikoulukohteessa.

(35 §:n 3 mom.) ”Tällöin 1 momentissa säädettyjä suhdelukuja vastaavasti ryhmä koko olisi enintään 21 lasta kolme vuotta täyttäneiden kohdalla ja 12 alle kolmevuotiaiden osalta. Ryhmässä ei saisi olla yhtä aikaa läsnä enempää kuin nämä määrät lapsia.” Paikallisesti osataan parhaiten arvioida lapsen tarpeet ja sopivan toiminnan ryhmät kulloisenakin aikana. Ryhmän koosta ei tulisi säätää laissa. (35 §:n 3 mom.)

8. Päiväkodin mitoituksesta poikkeaminen (36 §)

Työryhmän esitys henkilöstömitoituksen poikkeamisesta edellyttää päivittäisen toiminnan seurantajärjestelmän kehittämistä ja sillä on vaikutusta sijaistarpeen kasvuun. Ruotsinkieliset toimintayksiköt ovat suuruusluokaltaan pienempiä ja sijainiltaan harvemmassa kuin suomenkieliset yksiköt, mikä tekee henkilöstösiirroista hankalia ja lisää sijaisuuksia, jotta mitoituksesta poikkeaminen ei riko lakia.

Mitoituksen poikkeamisesta koskevasta säännöksestä seuraa suuret kustannukset ja se lisää tarvetta myös täydennyskoulutuksen järjestämiseen.

Opetuslautakunta ei hyväksy kyseissä olevaa poikkeussäännöstä. Opetuslautakunnan näkemyksen mukaan esitetyn kaltainen poikkeamissäännös aiheuttaa tilanteita, jolloin joudutaan harkitsemaan toimipisteiden sulkemista, mikäli sijaista ei ole saatavilla esityksessä mainitussa ajassa. Poikkeussääntöä ei tulisi säätää laissa (36 §).

9. Perhepäivähoidon henkilöstön mitoitus (38 § mom. 2)

Työryhmän esityksen mukaan ryhmäperhepäivähoidossa voisi olla enintään kaksi perhepäivähoitajaa hoitamassa yhteistä lapsiryhmää. Nykyinen lainsäädäntö on mahdollistanut myös kolmen perhepäivähoitajan käsittäviä lapsiryhmiä.

Ruotsinkielisiä ryhmäperhepäiväkoteja on 1.8.2014 yhteensä 10, joista 7 on kolmen perhepäivähoitajan ryhmäperhepäiväkoteja. Tämä tarkoittaa, että jos lopetetaan 7 ryhmäperhepäiväkotia, niin opetusvirastolta uupuu vähintään 84 tilapaikkaa. Jos 38 §:n 2 mom. toteutuu, opetusviraston tulisi löytää vastaavaa palvelua perheille.

Esittelijä

linjanjohtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Camilla Zakowski, suunnittelija, puhelin: 310 44802
camilla.zakowski(a)hel.fi

§ 376

Toimistotilojen vuokraus rakennusviraston käyttöön, Elimäenkatu 5

HEL 2015-000791 T 10 01 04

Esitys

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kiinteistöviraston tilakeskuksen

- vuokraamaan OP-Henkivakuutus Oy:ltä, OP-Eläkekassalta ja OP-Eläkesäätiöltä 1.11.2015 alkaen osoitteessa Elimäenkatu 5, 00510 Helsinki, sijaitsevan toimistorakennuksen 9 958,20 m²:n tilat yhteensä 158 202 euroa/kk (15,9 euroa/m²/kk) suuruisella ylläpidon sisältävällä vuokralla ja autohallipaikat (149 kpl) yhteensä 22 350 euroa/kk (150 euroa/kpl) suuruisella vuokralla. Lisävuokra toiminnallisista muutostöistä on 10 323,53 euroa/kk ajalle 1.11.2015 - 31.10.2018. Vuokriin lisätään arvonlisävero. Vuokrat tarkastetaan kaksi kertaa vuodessa elinkustannusindeksiin perustuen alkaen heinäkuussa 2016. Vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi 6 kuukauden irtisanomisajoin siten, että vuokralainen voi irtisanoa vuokrasopimuksen päättymään aikaisintaan 31.10.2018 ja vuokranantaja voi irtisanoa vuokrasopimuksen päättymään aikaisintaan 31.10.2020. Muutoin vuokrauksessa noudatetaan liitteen 1 mukaisen vuokrasopimuksen ehtoja.

- vuokraamaan rakennusvirastolle 1.11.2015 alkaen osoitteessa Elimäenkatu 5, 00510 Helsinki, sijaitsevan toimistorakennuksen ylläpidon sisältävällä 158 202 euroa/kk (noin 15,9 euroa/m²/kk) suuruisella vuokralla ja tilakeskuksen asiantuntijapalkkiolla 4 979 euroa/kk (0,5 euroa/m²/kk) vuokra-alan ollessa 9 958,2 m² sekä 149 kpl autopaikkoja yhteensä 22 350 euroa/kk (150 euroa/kpl) suuruisella vuokralla. Rakennusvirasto maksaa käyttösähkön. Lisävuokra muutostöistä on 10 323,53 euroa/kk (1,04 euroa/m²/kk) ajalle 1.11.2015 - 31.10.2018. Muutoin vuokrauksessa noudatetaan liitteen 1 mukaisen vuokrasopimuksen ehtoja.

- tekemään edellä mainittuihin vuokrasopimuksiin tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Vuokrauksen ehtona on, että rakennustoimi omalta osaltaan tekee päätöksen vuokrauksesta ja hyväksyy vuokrauksen ehdot.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuokrasopimusluonnos Elimäenkatu 5

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

OP-Henkivakuutus Oy

OP-Eläkekassa Oy

OP-Eläkesäätiö

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunginhallitus päätti 10.11.2014 (1173 §) varata rakennusviraston käytössä olevan kiinteistön osoitteessa Kasarmikatu 21 toimitilahanketta varten 30.6.2016 asti ja mm. siten, että varausaikana neuvotellaan tonttien myyntiä koskeva sopimus.

Teknisten virastojen yhteisestä toimitilahankkeesta ei ole vielä kaupungin päätöstä. Tavoitteena on ollut, että uuteen toimitilaan voidaan muuttaa aikaisintaan vuonna 2018. Kaupunginhallituksen on tarkoitus käsitellä teknisten virastojen yhteistä tilahanketta ja tulevan tilan sijaintia keväällä 2015.

Rakennusviraston tilapäistilojen selvitystyö on tehty Strategiaohjelman 2013 - 2016 mukaisin tavoittein mm. siten, että tilankäyttö tehostuu ja kokonaispinta-alan määrä ei kasva.

Vuokrattavaksi rakennusviraston tilapäistilaksi ehdotetaan osoitteessa Elimäenkatu 5 sijaitsevaa toimistorakennusta vuokra-alan ollessa 9 958,2 m².

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Tilakeskus on vuokrannut rakennusvirastolle pääomavuokralla osoitteesta Kasarmikatu 21 yhteensä 19 158 m² suuruisen toimistorakennuksen autohalleineen. Rakennusviraston tilakustannukset ovat yhteensä keskimäärin noin 240 000 euroa/kk (12,5 euroa/m²). Alueen toimistotilojen markkinavuokrataso on 20 - 25 euroa/m²/kk.

Vuokra Kasarmikatu 21:n rakennuksessa on yhteensä 178 299,06 euroa/kk:ssa (noin 9,30 e/m²/kk). Rakennusvirasto vastaa kustannuksellaan rakennuksen ylläpidosta (lämpö, vesi, huolto, sähkö, kunnossapito, hoito, isännöinti jne.), joiden yhteenlasketut kustannukset ovat rakennusvirastosta saadun tiedon mukaan olleet keskimäärin noin 60 000 euroa/kk ilman sähköä ja vartiointia. Ylläpitokustannukset ovat vaihdelleet vuosittain +-150 000 euroa, mikä johtuu toteutuneiden huolto- ja kunnossapitokustannusten vuosittaisesta vaihtelusta.

Rakennusvirastossa on henkilökuntaa noin 500 kpl, joista pysäköinninvalvonnan osuus on noin sata. Viraston autopaikkatarve on 150 kpl. Tiedot ovat teknisten virastojen tilahanke -selvityksestä.

Tilapäistilojen hankinnassa tavoitteena on ollut löytää rakennusviraston koko henkilökunnalle työtilat samasta osoitteesta. Vaihtoehtoja etsittiin olemassa olevasta rakennuskannasta.

Vaihtoehtojen tarkastelukriteereinä olivat sijainti, monitilatoimisto ja kunto. Sijainnin tavoitteena oli, että tilapäistilat sijaitsisivat mahdollisimman keskellä maantieteellistä kaupunkia, ottaen huomioon pysäköinnin valvonnan keskittymisen suurimmaksi osaksi kaupungin keskusta-alueelle. Tavoitteena toimistotilojen pinta-alaksi oli 7 200 m², joka on sama kuin teknisten virastojen tilahanke -selvityksessä. Tilojen kunnon tuli olla sellainen, ettei kohteessa ole odotettavissa esim. sisäilmaongelmaa ja että sen tekniikka on nykyvaatimusten mukainen.

Tavoitteena oli, että rakennusvirasto muuttaisi vuoden 2015 aikana. Aikataulun vuoksi tilapäistilat tuli saada käyttöön pienin toiminnallisin muutostöin ja teknisin korjauksin.

Vaihtoehtotarkastelussa oli kaiken kaikkiaan noin kaksikymmentä kohdetta.

Kaupungin omistamissa tiloissa ei ole vapaana ja vuokrattavissa rakennusviraston tarvitsemia tilapäistiloja.

Ulkopuolelta vuokrattavia tiloja oli mm. Pitäjänmäellä, Vallilassa, Ruoholahdessa ja keskustassa. Pitäjänmäen tilat sellaisenaan ilman laajoja muutostöitä eivät olisi soveltuneet rakennusviraston käyttöön

monitilatoimistona. Keskustassa sijaitsevat tilat olivat liian pieniä, vuokrapyynnöiltään kalleimmat - ja/tai aikataulullisesti huonoja vaihtoehtoja. Ruoholahden tilat olivat sijainniltaan huonot tavoitteeseen nähden ja osassa tiloja vuokrapyynnot olivat korkeat.

Vaihtoehtovertailun ja -tarkastelun tuloksena rakennusvirasto ja tilakeskus kävivät tutustumassa paikan päällä viiteen kohteeseen.

Rakennusviraston tilapäistilaksi soveltuvin oli Vallilassa Elimäenkatu 5 sijaitseva rakennus. Kyseessä on OP-Eläkekassan, OP-Eläkesäätiön ja OP-Henkivakuutuksen tarjoamat toimistotilat (2. - 6. krs) 8 107,2 m², aula- ja neuvottelutilat 1 294 m², sos. tilat 228 m² ja 149 kpl autopaikkoja. Tilat ovat monikäyttöiset ja melko tehokkaat. Talossa on myös moderni LVIS-tekniikka. Kiinteistö sijaitsee Vallilan toimistokeskityksessä. Bussiyhteydet ovat hyvät ja lisäksi läheltä kulkee kolme eri raitiovaununlinjaa. Rakennus on valmistunut vuonna 2002.

Rakennus vapautuu nykykäytöstä viimeistään kesäkuun 2015 loppuun mennessä, muutos- ja parannustöiden tekemiseen sekä muuttoon on varattu noin 4 kuukautta. Vuokranantaja toteuttaa muutos- ja parannustyöt. Yhteensä kustannus on noin 1,54 milj. euroa. Toiminnallisten muutostöiden osuus on noin 0,34 milj. euroa, josta maksetaan lisävuokra vuokranantajalle. Vuokranantaja tekee parannus- ja muutostöitä yhteensä 1,2 milj. eurolla.

Tilakeskus on neuvotellut kyseisen tilan vuokraamisesta rakennusviraston käyttöön 1.11.2015 alkaen siten, että ylläpidon sisältävä toimistotilojen vuokra on 158 202 euroa/kk (noin 15,90 euroa/m²/kk). Vuokra vastaa alueen toimistotilojen markkinavuokratasoa. Rakennusvirasto solmii käyttösähkön toimitussopimuksen ja maksaa käyttösähkön. Rakennuksessa oleva työpaikkaruokala keittiöineen jää vuokranantajan vuokrattavaksi. Autohallipaikat maksavat 22 350 euroa/kk (150 euroa/kpl). Kokonaisvuokra sisältäen autohallipaikkojen vuokran ja määräaikaisen lisävuokran on 190 875,53 euroa/kk (noin 19,20 euroa/m²/kk).

Käyttöönotto tapahtuu ja vuokran maksu alkaa kun sopimuksen mukaiset muutos- ja parannustyöt on vastaanotettu ja tilat luovutettu rakennusviraston käyttöön.

Rakennuksen kokonaispääomavuokra pääomitettuna on yhteensä 7 311 770 euroa. Pääomitus on tehty pisimmän kiinteän vuokra-ajan pituiselle ajalle eli 5 vuodelle.

Rakennusviraston lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Rakennusviraston uusien toimitilojen hankinta on tullut ajankohtaiseksi, koska kiinteistövirasto on päättänyt luopua rakennusviraston käytössä olevasta nykyisestä virastotalosta myymällä Kasarmikatu 21:ssä sijaitsevan tontin yksityiselle yritykselle.

Kiinteistölautakunta on esittänyt kaupunginhallitukselle, että kiinteistöviraston tilakeskus oikeutetaan vuokraamaan tilat OP-Henkivakuutus Oy:ltä, OP-Eläkekassalta ja OP-Eläkesäätiöltä 1.11.2015 alkaen osoitteessa Elimäenkatu 5, 00510 Helsinki.

Tilakeskus vuokraa edellä mainitut toimitilat rakennusvirastolle 1.11.2015 alkaen toistaiseksi kiinteistölautakunnan esityksessä kaupunginhallitukselle 19.3.2015 päivätyn pöytäkirjan 116 §:n mukaisesti.

Rakennusviraston uusien tilojen hankinta on tehty tiiviissä ja hyvässä yhteistyössä tilakeskuksen kanssa. Rakennusvirasto on tutkinut yhdessä tilakeskuksen kanssa useiden toimitilojen sijaintivaihtoehtoja ja tilaratkaisuja. Elimäenkatu 5:ssä sijaitseva rakennus on todettu soveltuvan niin sijainniltaan kuin tiloiltaan erinomaisesti rakennusviraston tarpeisiin ja uusien työskentelytapojen kehittämiseen. Yleisten töiden lautakunnalle on tiedotettu säännöllisesti uusien tilojen hankinnan etenemisestä.

Rakennusvirastolla ei ole huomautettavaa uusien tilojen sijaintiin tai tilaratkaisuihin. Rakennusvirasto hyväksyy omalta osaltaan kiinteistölautakunnan esityksessä kaupunginhallitukselle 19.3.2015 päivätyn pöytäkirjan 116 §:n mukaiset toimitilojen vuokrauksen ehdot

Lopuksi

Rakennusviraston nykyisen virastotalon käyttö tulee lakkaamaan kaupunginhallituksen päätettyä varata kyseisen kiinteistön toimitilahanketta varten. Teknisten virastojen yhteisestä toimitilahankkeesta ei ole vielä päätöstä.

Rakennusviraston tilapäistilojen selvitystyö on tehty kiinteistöviraston tilakeskuksen ja rakennusviraston välisenä yhteistyönä Strategiaohjelman 2013 - 2016 mukaisin tavoittein mm. siten, että tilankäyttö tehostuu ja kokonaispinta-alan määrä ei kasva.

Elimäenkatu 5:ssä sijaitsevan rakennuksen on todettu soveltuvan niin sijainniltaan kuin tiloiltaan erinomaisesti rakennusviraston tarpeisiin ja uusien työskentelytapojen kehittämiseen.

Päätösehdotus on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa. Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen

OP-Eläkekassalle, OP-Eläkesäätiölle ja OP-Henkivakuutukselle maksettava pääomitettu vuokra 5 vuoden vuokra-ajalle laskettuna on yhteensä 7 311 770 euroa, joten päätös vuokrauksesta kuuluu kaupunginhallituksen toimivaltaan.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuokrasopimusluonnos Elimäenkatu 5

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

OP-Henkivakuutus Oy

OP-Eläkekassa Oy

OP-Eläkesäätiö

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Rakennusvirasto
Kiinteistövirasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 19.03.2015 § 116

HEL 2015-000791 T 10 01 04

Kiinteistökartta 75/675 497, Elimäenkatu 5

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kiinteistöviraston tilakeskus oikeutetaan:

- vuokraamaan OP-Henkivakuutus Oy:ltä, OP-Eläkekassalta ja OP-Eläkesäätiöltä 1.11.2015 alkaen osoitteessa Elimäenkatu 5, 00510 Helsinki, sijaitsevan toimistorakennuksen 9 958,20 m²:n tilat yhteensä 158 202 euroa/kk (15,9 euroa/m²/kk) suuruisella ylläpidon sisältävällä vuokralla ja autohallipaikat (149 kpl) yhteensä 22 350 euroa/kk (150 euroa/kpl) suuruisella vuokralla. Lisävuokra toiminnallisista muutostöistä on 10 323,53 euroa/kk ajalle 1.11.2015 - 31.10.2018. Vuokriin lisätään arvonalisävero. Vuokrat tarkastetaan kaksi kertaa vuodessa elinkustannusindeksiin perustuen alkaen heinäkuussa 2016. Vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi 6 kuukauden irtisanomisajoin siten, että vuokralainen voi irtisanoa vuokrasopimuksen päättymään aikaisintaan 31.10.2018 ja vuokranantaja voi irtisanoa vuokrasopimuksen päättymään aikaisintaan 31.10.2020. Muutoin vuokrauksessa noudatetaan liitteen 1 mukaisen vuokrasopimuksen ehtoja.

- vuokraamaan rakennusvirastolle 1.11.2015 alkaen osoitteessa Elimäenkatu 5, 00510 Helsinki, sijaitsevan toimistorakennuksen ylläpidon sisältävällä 158 202 euroa/kk (noin 15,9 euroa/m²/kk) suuruisella vuokralla ja tilakeskuksen asiantuntijapalkkiolla 4 979 euroa/kk (0,5 euroa/m²/kk) vuokra-alan ollessa 9 958,2 m² sekä 149 kpl autopaikkoja yhteensä 22 350 euroa/kk (150 euroa/kpl) suuruisella vuokralla. Rakennusvirasto maksaa käyttösähkön. Lisävuokra muutostöistä on 10 323,53 euroa/kk (1,04 euroa/m²/kk) ajalle 1.11.2015 - 31.10.2018. Muutoin vuokrauksessa noudatetaan liitteen 1 mukaisen vuokrasopimuksen ehtoja.

- tekemään edellä mainittuihin vuokrasopimuksiin tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Vuokrauksen ehtona on, että rakennustoimi omalta osaltaan tekee päätöksen vuokrauksesta ja hyväksyy vuokrauksen ehdot.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Raija Mäkinen-Stormbom, toimitilatarkastaja, puhelin: 310 40365
raija.makinen-stormbom(a)hel.fi
Markku Metsäranta, toimitilapäällikkö, puhelin: 310 40369
markku.metsaranta(a)hel.fi

§ 377

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 14 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

asuntotuotantotoimikunta	1.4.2015
kaupunkisuunnittelulautakunta	31.3.2015
kiinteistölautakunta	31.3.2015
asuntotuotantotoimisto	
- toimitusjohtaja	30.3. - 1.4.2015

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

07.04.2015

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 348 - 356, 358, 359, 361, 363 - 367, 369 - 372, 374, 375 ja 377 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 357, 360, 362, 368, 373 ja 376 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

07.04.2015

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistystoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

07.04.2015

Kaupunginhallitus

Tatu Rauhamäki
puheenjohtaja

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Mika Raatikainen

Laura Rissanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 15.04.2015.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566